

OPVSCVLA
TESTI PER ESERCITAZIONI ACCADEMICHE
10-11-12

Collez Fo 7-10/12

SOPHRONII
ANACREONTICA

EDIDIT ITALICE REDDIDIT

MARCELLVS GIGANTE

Accedunt

TESTIMONIA DE ANACREONTEIS
ET INDEX VERBORVM

SAVIA FRANGO
CAESA NAVIGO

CASA EDITRICE GISMONDI
ROMA 1957

CODICVM NOTAE

B = Cod. Barb. graec. 310, iam 246, saec. XIII (descripsit Mt [v. infra], p. XX sqq.), qui ff. 8r-68v carmina I-XIV, 1, XVI (i. e. extremos duodecim versus) - [XXIII] tradidit.

L = Leidensis Voss. graec. q. f. 76, ff. 127v-128r (= pp. 250-251), saec. XI ca., cf. Uhlig [v. infra], pp. XII sqq., XIX sqq.

P = Paris. lat. 3282, ff. 26r-27r, saec. XVI vel XVII, qui codices ambo carmen XIV tradiderunt. BLP phototypice expressos ipse contuli.

EDITIONES

Editiones quibus omnia vel plura carmina continentur. Omnia quae in B exstant primum edidit P. Matranga, «sculus sacerdos, athanasiani Graecorum collegii in alma urbe prorector», in A. Mai, *Spic. Rom.*, IV, Romae, 1840, p. 49 sqq., 643 sq. (= Mt), qui etiam Allatii apographo (= A) usus est: conferas oportet emendationes p. XL, animadversiones criticas p. 585 sqq., adnotationes philologicas p. 593 sqq., epimetron p. 620; Latine interpretatus est ipse Mt, excepto carmine I quod Sirletus vertit, p. 621 sqq. Editio Mt recusa est in Migne *PG* 87, 3, p. 3733 sqq. (= Mg; consensus Mt et Mg = edd.). Post Mt carmina I-V, VII-IX, XI-XII, XVIII, XIX, XXII edidit R. Vormbaum in *Daniel Thes. hymn.*, III, 1855, pp. 20-46 (= Vr); carmina IX, XIII et XX ed. et em. W. Christ in *Christ-Paranikas Anthologia graeca carminum christianorum*, Lipsiae, 1871, pp. 43-47 (= Christ).

Editiones singulorum carminum. Carmen IV ed. L. Allatius in *Diatriba de Simeonibus*, Parisiis, 1664, p. 5 sqq.; iterum ed. et em. F. G. A. Mullachius, *Coniectaneorum Byzantinorum libri duo*, Berolini, 1852, p. 18 sqq. (= Mullach). Carmen XIV edd. Ehrhard et Studemund, in «Progr. des kathol. Gymnasiums am St. Stephan» zu Strassburg, V, 1886-87, p. 16 sqq. (= Ehrhard); le comte Couret, *La prise de Jérusalem par les Perses en 614. Trois documents nouveaux*, Orléans, 1896 et in «Revue de l'Orient Chrétien», II, 1897, p. 133 sqq. (= Couret) [cf. Krumbacher, «Byz. Zeitschr.» VI, 1897, p. 629 sq.]; M. Gigante, *L'anacreontica XIV di Sofronio secondo i codici Leidense e Parigino*, in «La Parola del Passato», XXXVII, 1954, p. 303 sqq.; primam tantum stropham (vv. 1-4) ed. Uhlig, *Dionysii Thracis Ars grammatica*, Lipsiae, 1883, p. XXVIII. Carmen XX ed. S. A. Naber, in «Mnemosyne», n. s., XIX, 1891, p. 1 sqq. (= Naber). Carmen XXII ed. et in italicum sermonem vertit R. Cantarella, *Poeti Bizantini*, Mediolani, 1948, I, p. 94 sqq., II, p. 131 sq. (= Cantarella).

COMMENTATIONES

Huic editioni viam munivit Th. Nissen, multis causis de Sophronio optime meritis nec solum quod ad Anacreontica interpretanda spectat.¹ Qui quidem cum in Anacreontica byzantina sollertem operam navavit (*Die byzantinischen Anakreonteen*, «Sitzungsber. der Bayer. Akad. der Wiss.», philosoph.-hist. Abt., München, 1940, Heft 3) tum multos errores in quos Mt irrepserat emendavit (ib., pp. 36-46) et quamvis B non inspexisset veram lectionem saepius divinavit (= Nissen). Iam pridem de textu statuendo bene meriti sunt: L. Tichelmann, *De versibus ionicis*

¹ De encomio martyris Anastasii, cf. «Byz. Zeitschr.», XXXVII, 1937, p. 66 sqq., de sermonibus, ib. XXXIX, 1939, p. 89 sqq., de arte medica et magica, ib. p. 349 sqq.

a minore apud poetas graecos obviis, Diss. Königsberg, 1884, p. 31 sqq. (= Tichelmann); Fr. Hanssen, *Accentus grammatici in metris anacreontico et hemiambico quae sit vis et ratio explicatur*, «Philologus» Supplb. 5, 1885, p. 213 (= Hanssen); Bouvy, *Poètes et mélodes*, Nîmes, 1886, p. 178 adn. 1 (= Bouvy); H. Usener, *Sophronii De praesentatione Domini sermo*, «Bonner Univ.-Progr.», 3 Aug. 1889, p. 3 adn. 1, p. 4 adn. 2, p. 5 sq. (= Usener).¹

DE SOPHRONII POETICA DEQUE VSV SERMONIS

De Sophronio Damasceno (Δαμασκηνῷ), monacho Palaestino (a. 563-637 ca.), qui a. 629 archiepiscopus Hierosolymitanus est factus, cf. praesertim Krumbacher, *Gesch. der Byz. Lit.*², p. 188 s., 671, 673; S. Vailhé, *Sophrone le sophiste et Sophrone le patriarche*, in «Revue de l'Orient Chrétien», VII, 1902, p. 360 sqq., VII, 1903, p. 32 sqq., 356 sqq.; H. Usener, *Der heilige Tychon*, Lipsiae, 1907, pp. 87, 104; Zuretti, in «Didaskaleion», n. s., IV, 1926, p. 19 sqq.; O. Bardenhewer, *Gesch. der altkirchl. Lit.*, V (1932), p. 36 sqq.; Eustratiades, «Νέα Σιών», Jerusalem, 1934, p. 188 sqq.; B. Altaner, *Patrologie*, 1951³, p. 469 sq. Quod ad poeticam attinet, editor ille princeps summam laudem Sophronio tribuit, Allatii vestigiis insistens. Matranga enim in amplissima praefatione (p. XVIII sqq.) meritum sibi vindicavit 'venustissima anacreontica diu ab eruditis peroptata' 'pretiosas S. Sophronii odas tot saeculis ante conditas' se primum edidisse, cum aegre tulisset 'sacri melodi citharam squalido in pulvere sepultam et mutam adhuc latere'. Itaque omnibus laudibus cumulavit poetam Sophronium, cum scripsisset (p. XXIV sqq.) "melodum nostrum... concinnos versus compegisse et

¹ Cum E. Cazzaniga de quibusdam locis collocutus sum eumque in apparatu laudavi. Alfredo Rizzo et Paulo Speck qui in plagulis corrigendis valde me adiuverunt gratias ago maximas.

poetica venustate exornasse” et “aliquot odorum initia tantam imaginum venustatem praeseferre, ut eximium aliquem aureae graecitatis auctorem habuisse videantur”. Cui autem nimio iudicio nemo fere accedere potest, cf. Christ, p. XXVII, Bouvy, p. 169 sqq. Immo etiam ille Buecheler, «Rh. Mus.», XXXVII, 1882, p. 328 haud perperam iudicavit “scripta non pauca exstant pietatis tumidique sermonis monumenta”, et Usener, p. 3 ita Sophronii sermonis usum breviter recteque definivit: “Sophronius etiamsi summo studio veteres imitabatur et exprimebat, ne in hac quidem re aetatem imp. Heraclii dissimulare potuit. Photius biblioth. cod. 231 quod de epistula synodica ab illo ad Sergium papam missa (in Mansii Concil. coll. t. XI, p. 461 sqq.) iudicium tulit, non minus cadit in Sophronii homilias: ἐννεωτερίζει δὲ πολλαχοῦ τοῖς ῥήμασι, καθά περ τις πῶλος ἐπιγυρούμενος τοῖς σκιρτήμασι. Scilicet dum flosculos orationis captat, sine ullo discrimine poeticas voces et pedestres, priscas et recentes, abolitas et usitatas miscet. Neque qui voces arripuit quales sunt ῥάθαρος ῥέθος ἀνάφρωσις ἀρρυσίδωτος διαθερίσαι νωχλέστατος σκοτομήνη τιμαλφέστατος, ex lectione potius quam ex lexicis vocabulorum copiam petivisse censebitur. Luculentissimum autem mixtae huius, immo spuriae eloquentiae documentum Sophronii carmina exstant metro anacreonteo scripta...”. Neque silentio praetereundum est severius iudicium illius Naber in carmine XX edendo, p. 5 sq.: “Concedent... omnes... Sophronium ridiculum poetam esse, qui sordes plebei sermonis, quo Graeculi omnes utebantur, inepte admiscere soleat vetustis vocabulorum formis, quas ex Homero arripuit. Modo utitur aoristorum coniunctivis ἔλθω, ἴδω, πορευθῶ pro futuris, modo ex istis extremae barbariei pudendis vitiis adsurgit oratio ad epicam propemodum amgniloquentiam, ut in extremo carmine:

Γεθσημανῇ τέμενος λαμπρὸν ἀείδω,
ἐνθα τέτυκτο τάφος μητρὶ θεοῦ.

Nescit poeta mediam et tutam viam tenere et Phaethontis instar modo humi repit, modo fertur sublimis et ipsum coelum petere velle videtur. Nil aequale homini est illi, ut apud Horatium est. Est sane aliquid condonandum illi aetati, qua Graecia decrepita iamdudum delirabat; verumtamen emendandi officium imprimis molestum fit, ubi perpetuo haereas, in utram partem poeta peccaverit nec dicere habeas, utrum cum aequalibus balbutire voluerit an paulo maiora canere et sonatura. Cupit locum videre, ubi Helena crucem invenit:

ξύλον οὗ τὸ θεῖον εὔρεν
Ἑλένη μέδουσα κεδνή.

Summa est infantia in illo ξύλον οὗ τὸ θεῖον εὔρεν, at quam magnificum est S. Helenam μέδουσαν et κεδνήν appellare!” Aequius de carminibus iudicavit, ex gr., Bardenhewer, p. 39 ‘im grossen und ganzen sind sie nicht sowohl Ergüsse eines warm fühlenden Dichters als vielmehr Meditationen eines gelehrten Dogmatikers’. Cf. etiam Krumbacher, *Gesch.*², p. 671.

De sermonis usu, praesertim de temporum modorumque usu, satis disseruit Usener, p. 4 sqq., qui haec animadvertit (ipsius verbis utor): 1. Sophronius semel (IX 58) male usus est imperfecto; 2. perfecti temporis significatio non integra est, sed aoristo similis; poeta perfectis subiungit optativum, post aoristum enuntiata finalia coniunctivo eloquitur, ita ut perfectum aoristi, aoristus perfecti vice fungatur; 3. futurum tempus cum aoristo confunditur; 4. crebrior in optativo temporum est confusio; perverse optativum futuri Sophronius admisit; futuro sensim evanescenti coniunctivum et optativum substituit, cum futuro coniunctivum aoristi et optativum simulque praesens miscet (cf. carmina XIX et XX).

INDEX BARBERINVS

Hunc Sophronii carminum indicem exhibet B: τοῦ ἁγίου Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων ἀνακρεόν-
τια· (I) Εἰς τὸν εὐαγγελισμόν τῆς θεοτόκου (II) Εἰς τὴν
Χριστοῦ τοῦ θεοῦ γέννησιν (III) Εἰς τὴν τῶν μάγων προσ-
κύνησιν (IV) Εἰς τὴν ἀπαντὴν τοῦ κυρίου <καὶ θεοῦ> (V)
Εἰς τὴν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν βάπτισιν (VI) Εἰς τὸ
περὶ τὸν Λάζαρον θαῦμα τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (VII) Εἰς τὴν βαλκα>πάντησιν τοῦ
κυρίου (VIII) Εἰς τὸν μυστικὸν καὶ θεῖον δεῖπνον τοῦ
σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ (IX) Εἰς τὸν ἅγιον
Παῦλον τὸν ἀπόστολον (X) Εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἁγίου
Παύλου τοῦ ἀποστόλου (XI) Εἰς [τὸν ἅγιον] Ἰωάννην τὸν
θεολόγον (XII) Εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον
(XIII) Εἰς τὴν ἁγίαν πρωτομάρτυρα Θέκλαν (XIV) Εἰς
τὴν ἄλωσιν τῆς ἁγίας πόλεως τὴν ὑπὸ Περσῶν γενομένην
[primus versus tantum est traditus] (XV) Εἰς ἑαυτὸν ἦτοι
εἰς τὸν ἄσωτον [carmen omnino periit] (XVI) Εἰς τοὺς
ἁγίους μάρτυρας <τοὺς> (add. Mt) αἰγυπτίους [carmen
extremum tantum est traditum] (XVII) Εἰς Ναρσῆν ἐπί-
σκοπον Ἀσκάλωνος καὶ περὶ δογμάτων (XVIII) Εἰς τὸν
τίμιον σταυρόν (XIX) Εἰς τὴν ἀνάληψιν καὶ εἰς ἑαυτὸν
(XX) Εἰς τὸν πόθον ὃν εἶχεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν <καὶ
εἰς τοὺς σεβασμίους τόπους> (XXI) τοῦ αὐτοῦ ἀνακρεόν-
τιον κατὰ στοίχους εἰς τὸν πάππον Μηνᾶν τὸν οἰκονόμον
τοῦ ἐννάτου Ἀλεξανδρείας συκοφαντηθέντα ἐπὶ Φωκᾷ ὅτι
Θεοδόσιος (leg. Θεοδόσιον) τὸν υἱὸν Μαυρικίου ἐδέξατο
(XXII) τοῦ αὐτοῦ ἀνακρεόντιον κατὰ στοίχους εἰς τὸν
κῦριν Παῦλον τὸν Κανδιδάτον καὶ Μαρίαν τὴν μητέρα
αὐτοῦ κοιμηθέντας (κοιμηθεῖσαν em. Mt) ἐν κυρίῳ (XXIII)
τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν πόθον ὃν εἶχεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ εἰς
<τοὺς> σεβασμίους τόπους [cum versus desint, haec inscriptio
duplicasse probe videtur carminis XX inscriptionem; ali-
ter Nissen, p. 31] (XXIV) Σωφρονίου μοναχοῦ ἱατρο-

σοφιστοῦ εἰς τὸν Ἰωσήφ [carmen Sophronio patriarchae non
tribuendum, v. infra].

DE NONNVLLIS CARMINIBVS QVAESTIONES

Ut ex indice eruitur, carmina in B materiae adfinitate
ordinata sunt. Nam I-XII rem a Novo Testamento repetunt
et in apparatu locos attuli ut quo artificio Sophronius versus
fecerit facile videas; XIII protomartyrem Theclam celebrat
ut XII protomartyrem Stephanum. Initium alterius carmi-
num agminis (XIV-XXII) ut vidimus in B deest, qua de re
carmina XIV-XXII separate tradita esse contendimus (cf.
Nissen, p. 28). De carmine XIV cf. quae scripsi in «La
Parola del Passato», 1954, p. 303 sqq.; de carminibus XIX,
XX et [XXIII] breviter disseram oportet.

Quod ad carmen XIX spectat, Matranga illud haud
perfectum neque integrum traditum esse suspexit (cf. p. 610);
Usener, p. 6 An. XX et XIX 1-56 unum carmen esse
et hoc ordine legendum arbitratus est, aliena XIX 57 sqq.
(Nissen, p. 30, adn. 1, κουκούλιον XX 101 sq. aptum
esse οἶκῳ XIX, 1-4 duxit). Hanssen, p. 212, quamvis
adnotasset Sophronium, contra regulam quam sibi in reli-
quis conscribendis carminibus proposuisset, in XIX noviens
syllabam antepaenultimam accentu acuisse, tamen carmen
suppositivum censendum negavit et unum consideravit.
Nissen, iudicium illius Usener magni pendens, nihilo-
minus recte observavit neque XIX 56 ultimum carminis
versum neque κουκούλιον XIX 57 sq. initium alterius car-
minis esse posse. Sed viam aliam ingressus, haud veri similia
coniecit; censuit enim (p. 31) carmen in Indice B ut XXIII
adnumeratum non omnino periisse sed eiusdem priorem
partem servatam adhuc esse in XIX 1-56 cui, ad alphabeti-
cam seriem restaurandam, adiecti essent versus XIX 57-107
ex alio carmine petiti. Etiam in his versibus pendendis (XIX
57-107) dissensio inter viros doctos facta est. Cum in v. 57
Βασίλειος quidam compelleretur et in v. 72 Sophronius,

Matranga censuit cum Basilium monachum fuisse tum Sophronium non eundem ac poetam, sed solitarium quemdam fortasse in 'Laura S. Theodosii' viventem 'aut in quovis alio Syriae monasterio' (aliud coniecerunt Bouvy et Vailhé, cf. « Rev. de l'Or. Chr. » VII, 1902, pp. 360 sqq., 380 sqq.). Hansen, p. 212 adn. 25, qui argumentum carminis XIX, contra Mt, ita statuit: 'aperitur scilicet monachi cuiusdam, qui in sanctae Laurae monasterio Sophronii olim fuerat sodalis, desiderium urbem sanctam et Sophronium Hierosolymorum archiepiscopum et patriarcham videndi', nullo iure censuit (cf. enim v. 65 Βασίλειος ὁ πρᾶντων) Βασίλειον 'nomen adiectivum Sophronio attributum', cum simul subiungere coactus sit: 'neque tamen monachum illum ignotum sed ipsum Sophronium carminis esse auctorem efficitur ex ultimis versibus, qui tamquam appendicula additi sunt'. An Sophronius ipse carmen scripserit dubitaverunt seu Bouvy,¹ p. 181 adn. 3 seu Tichelmann, p. 36. Nissen autem, p. 31, cum clare non perspiceret quid versus 57 (πάτερ), 83 (τέκνον) et 84 (παῖδα) significarent neque dialogum ut in carmine XXII inesse concedere posset, facere non potuit quin scriberet: 'non liquet'.

Mea quidem sententia, carmen a Sophronio tamquam epistula diu postulata conscriptum est et ad Basilium monachum, maerentem quod poeta sibi non adesset, missum. Unum et integrum carmen exstare etiam ex acrostichide observata elucet. Nisi quidem inscriptio falsa iudicatur, carmen in duas partes est distributum. In priore poeta ipse desiderium sanctorum locorum invisendorum exprimit, at v. 57 locorum descriptionem interrumpit et sodalem vetustum Basilium iterum videre se maxime desiderare canit (vv. 57-68). In altera parte (vv. 69-104) Basilium ipsum exquisitiore artificio loquentem poeta facit: res et promissiones remoti temporis repetentem et desiderium et gau-

¹ Etiam de XXI carminis auctore Sophronio Bouvy dubitavit; v. iam, contra, Vailhé, l. l.

dium amici sodalisque revisendi exprimentem et omnes animi cruciatus iam Sophronio narraturum. Quam vero interpretandi rationem veri similiorem duces, si facilem emendationem meam acceperis in strophā adventicia, v. 108, πόθος pro πόνους. Si res ita se habet, carmen inter omnes quodammodo excellens iudicemus oportet et, si fas est, Paradisii Dantis Aligherii cantum XV in memoriam revocat. Sophronius autem πατέρα (v. 57) et sui γένους ἁγίου φέρει-στον ἔρνος Basilium appellat; Basilius Sophronium τεκνῶν ἐμῶν τὸ κάλλος (v. 70), φίλον τέκος (v. 80) quocum suam senectam agere voluisset, γλυκερὸν τέκνον (v. 83) sua vice appellat. Sibi enim proposuerat cum Sophronio libenter vivere simulque mori, sed alter ab altero necessitate fidei exercendae tuendaeque separatus est. Praeterea poeta nobis laude dignus videtur in vita solitaria et lacrimarum plena Basilii, qui tamen fidelem se praestat ordinis monachorum regulis, πάθει quodam repraesentanda. Quod autem ad κουλιῶν distributionem attinet (cf. Nissen, p. 32), ordinem quo disposita sunt animo poetaetribuendum esse existimo.

Etiam carmen XX unum esse negari non potest; Tichelmann solum, p. 36, de Sophronio auctore dubitavit. Christ, p. XXVII, recte scripsit urbis Hierosolymorum eiusque aedificiorum, qualia septimo saeculo erant, lineamenta a Sophronio adumbrata "plurimum lucis ad difficillimas de topographia Hierosolymitana quaestiones expediendas" afferre. Et Messmer, e. g., ap. illum, p. XXVIII, κύβον ἱερὸν 'lapidem illum intellegendum esse intellexit, qui, cum olim monumentum, in quo corpus domini nostri positum erat, clausisset, postea ante illud monumentum arae instar collocatus esse narratur'. Naber autem, p. 5, carmen 'insulsum' esse contendit et argumentum 'facile et simplex' ita statuit: 'Anno 637 postquam Arabes Hierosolyma ceperunt, credibile est patriarcham Sophronium aliquamdiu urbe cessisse et in exilio aegre tulisse sanctorum locorum desiderium. Utinam, inquit, contingat mihi acce-

dere ad aedem Resurrectionis. Tria sunt quae enumerat in ea: ipsum S. Sepulcrum, et in Calvaria colle locum ubi crux defixa fuit, qui locus diversus erat ab eo, ubi S. Helena multis saeculis post crucem invenit. Praeterea ibi asservantur et monstrantur arundo, spongia et hasta. Adiacet monasterium, quo salutato patriarcha mente ac cogitatione properat in montem Sion, ubi coenaculum est, in quo S. Coena celebrata fuit, post resurrectionem discipuli Iesum adorarunt et quinquagesimo die post repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Hinc de colle descendet, ut veniat ad curiam, in qua Iesum colaphis ceciderunt, dum Petrus sedebat foris in atrio, de- testans et iurans quia non novisset hominem, ut apud Evangelistam est. Perget et intra Probaticam portam, quae hodie a S. Stephano nomen habet, videbit aedem S. Annae et piscinam, quae Bethesda cognominatur. Denique in horto Gethsemane extra portam Iesus ascendit in caelum et Sepulcrum Beatae Virginis conspicitur'.

Carmen [XXIII] 'iuvenilis poetae ingenium sapere' scripsit H a n s s e n, p. 221 adn. 22. Allatius et Matrangae non sine dubio Sophronio patriarchae tribuerunt, cum ιατροσοφιστήν eundem ac nostrum esse fieri posse arbitrarentur. Scripsit enim Mt, p. XXX: 'post S. Sophronii odas, Sophronii monachi iatrosophistae oden in Ioseph Iacobi ponimus: qui quidem Sophronius idem fortasse ac hierosolymitanus ab Allatio putatus est. Reapse in c. 69 Prati spiritualis [cf. etiam U s e n e r, *Der heil. Tychon*, p. 87, adn. 4] a Moscho Sophronius adpellatur sophista: utrum tamen medicinam exercuerit, hoc e monumentis non patet; res vero non est omnino absurda'. Quorum vero opinioni accessit F. B u e c h e l e r (*Coniectanea*, II, «Rh. Mus.», XXXVII, 1882, p. 328 sq. = *Kl. Schriften*, II, p. 451), qui haec scripsit, p. 329: '...quod probatur cum aliis librorum iudiciis in quibus multa medicinam olent ac σοφιστής vocatur οὐ λόγους ῥητορικούς ἐξηγούμενος ἀλλὰ τέχνης ιατρικῆς προιστάμενος (Gesius mirac. 30) [Mai, *Spic. Rom.* III 304], tum universo volumine quod de miraculis ss. Cyri et Iohannis composuit

quorum alter item medicus et monachus fuerat, tum eo quod inter amicos aut musae suae cultores quendam habuit huius ipsius artis sectatorem. Ubi enim Sophronius martyrum illorum finita laudatione miracula narraturus est, inter τὸ ἐγκώμιον et τῶν θαυμάτων τὴν διήγησιν interposita leguntur duo epigrammata (Mai, *Spic.* III, p. 95 sq., Mign., p. 3421 sq.) quorum posterius hoc est

Σενέκα ιατροσοφιστοῦ

Κύρῳ ἀκεστορίῃς πανυπέρτατα μέτρα λαχόντι
καὺτῷ Ἰωάννῃ, μάρτυσι θεσπεσίοις,
Σωφρόνιος βλεφάρων ψυχάλγέα νοῦσον ἀλύξας
βαῖον ἀμειβόμενος τήνδ' ἀνέθηκε βίβλον.

Fugit tam Sophronii editores quam Boissonadium et Duebnerum Palatinae anthologiae insertum id carmen esse inter christiana I 90 cum hoc titulo: Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς Κύρον καὶ Ἰωάννην...'.

Sed hanc Anth. Pal. inscriptionem falsam esse contendit Nissen (*Sophronios-Studien*, III, *Medizin und Magie bei Sophronios*, «Byz. Zeitschr.», XXXIX, 1939, p. 350, adn. 2), qui amplius fusiusque argumentationibus illius Buecheler contradixit (l. l., p. 349 sqq.). Nam locus a Buecheler allatus sic sonat: σοφιστής ὁ Γέσιος ὑπῆρχε σοφώτατος, οὐ λόγους ῥητορικούς ἐξηγούμενος καὶ τοῦτο φορῶν τὸ τριβώνιον, ἀλλὰ τέχνης ιατρικῆς προιστάμενος καὶ ταύτης σὺν ἀκριβείᾳ διδάσκαλος τοῖς μανθάνουσι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ γνωριζόμενος. Ex quo Nissen iure eruit σοφιστήν minime eundem esse posse atque ιατροσοφιστήν. Accepimus autem Sophronium philosophia et astronomia institutum esse, non medica arte. Recte U s e n e r, l. l., σοφιστήν doctum rhetoricem interpretatus est (cf. etiam B a r d e n h e w e r, p. 36, adn. 1): quod verum esse etiam ex operibus soluta oratione conscriptis satis elucet (cf. H. Delehayé, «An. Boll.», 43, p. 20; Nissen, l. l., p. 351). Ex miraculis Cyri et Ioannis Nissen (p. 352 sqq.)

demonstravit Sophronium nullis artis medicae praeceptis imbutum esse, quamvis daemoniis rebusque mirabilibus fidem tribuisset. At praesertim quominus Sophronio carmen XXIII attribuamus obstat quod (1) carmen acrostichide, cum reliquis omnibus carminibus communi, caret, (2) idem κουκούλιον tantum duobus trimetris conformatum vv. 17-18 et 119-20 recurrit, (3) argumentum biblicum libertate quadam retractatum est, (4) carmen sua propria inscriptione ornatur (cf. Nissen, p. 349 ss.).

DE RE METRICA

Quod ad προσφδιαν attinet, recte observasse mihi videtur ille Naber, p. 6: 'Ceterum poeta satis curat syllabarum quantitates et pauca fortasse fuisset peccaturus, si vocales ancipites potuisset distinguere'. Peculiaritates distinxit et collegit Tichelmann, p. 56 sqq.; quasdam licentias produxit Usener, p. 4, adn. 2, sed conferas oportet Nissen, p. 35, adn. 1.

Anacreontica strophis quattuor versuum et distichis intercalaribus constant; singulae strophae (vel οἷοι) dimetris ionicis anacloemenis vel anacreonticis constant, acrostichide alphabetica ornatae, ita ut initium cuiusque strophae ordinem alphabeti litterarum reddat. In plerisque carminibus (I-IV, VII, XVII) post quartam quamque stropham, in aliis alia stropharum successione, interiecta sunt disticha intercalaria, i. e. duo trimetri ionicis anacloemeni quibus nomen κουκούλια vel κουκούλλια inditum est (carmina I-XII et XVII sex cuculia habent; XVIII tantum in fine cuculion exhibet; XIII et XX quattuor trimetris conclusa sunt; eadem initia easdemque clausulas collegit Nissen ibique et p. sqq. etiam minutiora adnotavit) quibuscum coniungi possunt tres dimetri (cf. I-III, V, IV exceptis cuculiis 3-5, VI excepto cuculio 2, VII excepto cuculio 4, XVI extr., XXI excepto cuculio 4), quae additamenta Mullach, p. 23, ἐπικουκούλια appellaverit. Qua ratione Byzantini scanderint vide

in Appendice testimonia metrica de anacreonteis. Sophronius semper fere ita dimetrum scandit

— — — — —

et ita plerumque trimetrum

— — — — —

vel etiam

— — — — —

et in XVII 35 sq.

— — — — —

De accentus ratione a Sophronio servata ita statuit Hanssen, p. 211: dimetrorum numerus: 2086: insignis est accentu syllaba: paenultima: 1942 (93, 1%: lex haec est de paroxytonesi quam, ut fieri potuit, Sophronium observavisse patet),² ultima: 128 (6,1%), antepaenultima: 16 (0,8%: 'Sophronius videlicet cavebat, ne accentum grammaticum in antepaenultima versuum syllaba poneret'); dimetrorum numerus 263 (carmina IX, XIII, XX): numerus accentuum in syllaba quarta: 157 (54,4%), in syllaba quinta:

¹ Cf. Matraga, p. XXIII; Christ, p. XXVI sq; Hanssen, p. 214; W. Meyer, «Gesammelte Abhandlungen», II, Berolini, 1905, p. 57; Nissen, p. 33; Wilamowitz, *Griech. Verskunst*, p. 151 sqq. distichon intercalare apud Martianum Capellam 9, 915 cum byzantino cuculio composuit et praeterea contendit, p. 153: 'Capellam et Byzantinos non tantum hunc versiculum, sed carminis structuram mixti e compluribus versibus exemplo antiquiori debere manifestum est, quod non vere antiquum, sive Anacreontis sive Phalaeci, sed neotericorum saeculi alterius p. Chr. fuisse persuasum habeo'. — De versibus anacreonteis, cf. etiam G. Hermann, *Elementa doctrinae metricae*, Lipsiae, 1816, p. 473 sqq. (lib. II, cap. XXXIX); Wilamowitz, o. l., p. 336 sqq., *Isyllos von Epidauros*, Berolini, 1886, p. 131; P. Maas, *Metrik*² § 77 sqq. Praeterea, cf. O. Crusius, s. v. *Anacreon*, *R.E.* I, 1894, col. 2048 sqq.; P. Maas, «Byz. Zeitschr.», XII, 1903, p. 301 sqq., ib., XIX, 1910, p. 285, adn. 4; «Phil. Woch.», 1922, p. 582; S. G. Mercati, «Rend. Acc. Lincei», XXVIII, 1919, p. 426 sqq., 431; G. Monaco, «Atti dell'VIII Congresso Intern. di studi biz.», vol. VII, p. 153 sq., «La Parola del Passato», XXI, 1951, p. 457 sqq.

² Numerorum rationes illius Hanssen leviter corrigas oportet, postquam viri docti emendationes quasdam textui carminum attulerunt, cf., ex. gr., Nissen, p. 34, adn. 3.

69. De trimetris ita statuit, p. 214: versuum numerus: 244: insignis est accentu syllaba paenultima: 234, ultima: 10,¹ antepaenultima: —, sexta: 194, septima: 45, quinta: 5. Has leges 'non naturales esse, sed arte et doctrina arcessitas' Hanssen demonstravit, p. 217 et 'rationem quoque accentus grammatici in anacreonticis ex hymnorum ecclesiasticorum imitatione ortam esse' necesse esse scripsit, p. 219. Dignum quod memorem est quod Hanssen in accentus in metris anacreontico et hemiambico historia adumbranda (p. 219 sqq.) Sophronium 'conditae a Nonno scholae et doctrinae imbutum esse' adfirmavit et ut Sophronii sectatores iudicavit Heliam Syncellum, Michael Syncellum, Photium, Ignatium, Arsenium (p. 221).

De Anacreonticorum origine cf. C. B. Stark, *Quaestionum Anacreonticarum libri duo*, Lipsiae, 1846 et quae observavit Bergk, *PLG*, III⁴, Lipsiae, 1914, pp. 296 et 339 sqq. De οἶκων et κουκουλίων discrimine, a poesi ecclesiastica petito,² disputavit Hanssen, p. 217 sq., qui quidem contendit, p. 218, et anacreontica sacra et profanorum magnam partem facta esse ut cantarentur,³ et ita οἶκων et κουκουλίων materiem statuit, p. 218, adn. 27: 'οἶκοις obsolvuntur argumenta, quae carminibus exponenda sibi sumpserat poeta; cuculia autem quamquam a toto carminis argumento non aliena sunt, tamen extra sententiarum ordinem⁴ posita

¹ Plerumque illa de paroxytonesi lex nominum propriorum causa (personae vel loci) violatur.

² Cf. etiam Christ, p. XXVI et quae acutissime scripsit O. Crusius, *Stesichoros und die epodische Composition in der griech. Lyrik*, in *Commentationes Ribbeckianae*, Lipsiae, 1888, p. 15 sq., qui etiam cum carminibus illorum 'Troubadours' et 'Minnesänger' comparationem instituit.

³ Cf. Zonarae Vit. Sophronii c. 12 (Papadopoulos-Kerameus, 'Αναλ. τῆς Ἱεροσολ. σταχυολ. 5, 149, 1-6) ἀλλὰ καὶ ᾠσματα συνετίθει καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ παρέδωκεν εἰς ὕμνον τοῦ κρείττονος ἅπερ οἷα μὲν τὸν νοῦν καὶ τὴν φράσιν εἰσὶν, οἷα δὲ τὸν φθόγγον καὶ τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέλος τὸ ἐκ τούτων συντιθέμενον ἢ κινώμενον, ὁ τούτοις ἐντευξόμενος καὶ ἄδομένοις τὰς ἀκοὰς ὑποθεῖς εἴσεται καὶ θαυμάσεται. Locos e Sophronii carminibus collegit Stark, o. l., p. 37; ceterum, cf. Nissen, p. 5 sq.

⁴ Cf. Matrangae, p. XXIII: '(cuculia) prolixum concentum venuste in-

patefaciunt, quid sentiant et quomodo afficiantur, carminis partem dum animis prosequuntur, aut ii qui audiunt aut ipse poeta. Itaque vix a vero aberrabimus, si coniecerimus οἶκους ab uno cantore, cuculia a pluribus cantata esse'.

De structura Anacreonticorum byzantinorum acute deseruit O. Crusius in *Commentationibus Ribbeckianis* I., p. 14 sqq., qui etiam de nominibus οἶκῳ (cf. 'stanza' 'Zimmer' 'Stollen') et κουκουλίῳ indagavit, p. 14, adn. 1.¹ Atque praesertim cum cuculion post οἶκους collocatum illam ἐπωδὸν in memoriam nostram revocare, tum poeticum genus et musicam et argumenta vim habuisse in carminum structuram poetarum Occidentis iure contendit.

Acrostichis alphabetica vel παραστιχίς (de qua cf. Krumbacher, *Gesch.*², p. 717 sqq.; Id., *Die Acrostichis in der griech. Kirchenpoesie*, «Sitzungsber. d. kgl. Bayr. Ak.», philos.-hist. kl. 1903, München, 1904, p. 551 sqq.; Dragutin [N. Anastasijewic], *Die paränetischen Alphabet in der griech. Literatur*, Diss. München, 1905; Weyh, *Die Akrostichis in der byz. Kanonesdichtung*, Diss. München, 1909, p. 37 sqq.) in Sophronii Anacreonticis interiecta est litteris H et Ω, unde saepe (cf. I-IV, VII, XII) strophae a littera Z (interdum E, cf. XX, ubi autem deest strophā Λ) et Ψ (VI tantum stropham Ψ duplicat) incipientes duplicantur; semel (XIX estr.) strophā adventicia occurrit. Hoc artificium ('inutilem et inficetum lusum', Christ, p. XXVI) ex Oriente, scil. e carminibus ecclesiasticis Syriae ad Sophronium manasse pro certo habetur (cf. B. Kirschner, «Oriens Christianus», VI, 1906, p. 1 sqq., VII, 1907, p. 254 sqq.; F. Dornseiff, *Das Alphabet in Mystik und Magie*, Lipsiae-Berolini, 1922 [Στοιχεῖα, Heft VII herausgg. von F. Boll], p. 146 sqq. § 14 Akrostichis).

Scribebam Bonnae incipiente vere MCMLVII.

M. G.

terrupunt; et nunc sententiam aliquam argumento consonam, nunc vero epiphonema comprehendunt'.

¹ Cf. Du Cange, s. v. κουκούλιον p. 727, οἶκος p. 1034.

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙΑ

0 10 10 10 10 10

I
ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ *

Ἀπὸ πνεύματος θεοῦ
ἐπ' ἀποστόλους μολοῦντος
πυρίνην ἐμοὶ παράσχοις,
Μαρίη, λιτῇσι γλώσσαν.

Βροτέη λέγειν γὰρ ὄντως
σφαλερὸν πέφυκε γλώττη,
θεόπαις, τήν λοχείην
θεόθεν βροτοῖς φανείσαν.

Γενέτης θεὸς τὰ ὄντα
σοφίῃ τέτευχε πάντα,
ἀγαθῶν ὅπως γε θείων
ἐς αἰὶ κτίσις μετάσχοι.

Διὸ δὴ χερῶν κρατίστων
ἀπὸ γῆς κόνιν κομίσσας,
μερόπων ἔτευξε φύτλην
μεγάλα βροτοῖς ὀπάζων.

Παρθενικῆς Μαρίας ἔθνεα κόσμου
σεμνὰ κυηφορίην μέλψατε πάντα.

2 μολοῦντος B, Mt, Vg; μολόντος Mg 11 incipit f. 8v;
ὅπως τε B, edd., γε corr. Nissen, qui contulit I 45 ὁ γε Ναζαρέθ
καλοῦσιν, 77 γόνον ἀσπόρως γε τέξῃ, II 6 ἐπὶ γῆς βροτούς γε πάν-
τας 12 ἐς αἰὶ B, ἔσαι edd. 13 διό: an διὰ? 14 ἀπο B
18 σεμνὰ B, edd.: σεμνήν exspectes (cf. 20 κλυτῇ κυήσει), sed syl-
labam alteram metri ratio brevem postulat

13 sqq. Septuag., Gen. 2, 7 καὶ ἐπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον
χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν
ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζώσαν.

* Cf. eiusdem Sophronii orationem in PG 87, 3, col. 3217-
3288 et Nissen, « Byz. Zeitschr. », XXXIX, 1939, p. 106 sqq.

Μερόπων ὅλη γενέθλη,
Μαρίας κλυτῇ κυήσει 20
ἱερὸν μέλος λιγαίνους.

Ἐπὶ γῆς δ' ἀνακτα θῆκεν
τὸν Ἀδὰμ βροτῶν τοκῆα,
ἵνα τῶν ὅλων ἀνάσση
χθονίων κτίσαντος ἔργων. 25

Ζαθέως δ' Ἀδὰμ βιοῦντι
στυγερὸς φθόνησε δαίμων,
διό μιν δράκων κατέκτα
ἀπάτης ξίφος δονήσας. 30

Ζόφον ἔς φρένας δὲ πᾶσα
μερόπων τρέπουσα φύτλη
πάλιν ἔς χθόνα προκύπτει
θανάτου φθορᾷ πεσοῦσα. 35

Θεὸς εἰσορῶν δὲ ταῦτα,
ἔλεψ βρύων συνοίκτω,
γόνον ὡς βροτὸν προπέμπει,
ἵνα τοὺς βροτοὺς σαώσῃ. 40

Μερόπων ὀλλυμένων δαίμονος ἔργοις,
ὁ πατὴρ υἷα λόγον δῶκεν ἀρήγειν.

Σατανᾶ βροτοὺς κακοῦντος, 40

22 ἐπι B 24 ἀνασσοι B, ἀνάσση edd. 30 incipit f. 9r,
ἐς B, ἐς scripsi 31 hucusque locum non recte sunt interpretati,
sermonis ratione adservata, τρέφουσα (B) τρέπουσα correxi 33 φθο-
ρᾷ B 35 ἔλεον βρύων συνοίκτωι (σὺν οἴκτῳ edd.) B, ἔλεψ βρύων
συνοίκτῳ correxi, coll. XVIII 20 39 υἷα B 40-42: in B
sunt versus 52-54, quos sequitur spatium vacuum ad unum versum
continendum sufficiens; sed nullus deest versus. Hic Mt recte posuit

27-29 Septuag., Gen. 3, 13 ὁ ὄφις ἠπάτησέν με... || Maximi,
LVI (Daniel), 13sq. ὄφις δ' ὁ παγκράτιστος φθόνῳ σφοδρῷ ὑφέρ-
πων ... ἐξηπάτησεν οἱμοί..., etc.

ὁ θεὸς γόνον παρέσχεν
ἀδικουμένοις ἀρήγειν.

Ἱερὸν δ' ἔπεμψε λάτριν
Γαβριὴλ ἐς ἄστὺ θεῖον,
ὃ γε Ναζαρεθ καλοῦσιν, 45
Μαρίην πρὸς ἀγνὸν ἄνθος.

Κλυτὸς ἄγγελος θεοῖο
τότε παρθένον προσεῖπε·
Μαρίη πάναγνε, χαῖρε·
μετὰ σοῦ θεὸς γενέσθω. 50

Λόγον ἀγγέλου δὲ κούρη
καθαραῖς φρεσὶν λαβοῦσα,
ἐλογίζετο κρατίστη
ποδαπὸς λόγος θεόπτου. 55

Μαρίην πάλιν δὲ λάτριν
γλυκεροῖς λόγοις προσεῖπεν·
Μαρίη, φόβον διώξοις·
χάριν ἐν θεῷ γὰρ εὔρες. 60

Ὁ θεὸς σὴν προτυπῶν, παρθένε, σάρκα,
βάτον οὐ καιομένην δεῖξε προφήτη.

42 ἀρήγειν B, ἀρήγειν edd. 43 λάτριν B (sed v. 55, 93, 112
λάτριν, non λάτριν ut scribunt edd.; ideo hic λάτριν scribendum mo-
nuit iam Nissen) 45 ὁ B 46 an Μαρίας? Cazzaniga 50 μετὰ B
52 incipit f. 9v 54 ποδαπὸς B, ποταπὸς edd. 59 ἦν, quod supra
οὐκ est scriptum, B (edd.), σὴν Bouvy, Usener, qui contulit v. 62,
Nissen 60 καιομένην B, Vr, Nissen, καιουμένην edd.; προφήτη B

43-58 Luc. 1, 26-30 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ
ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἥ ὄνομα Ναζα-
ρεθ, πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου
Δαυίδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν
εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ [εὐλογημένη σύ
ἐν γυναιξίν]. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποτα-
πὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ,
Μαριάμ· εὔρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ.

59-63 Septuag., Ex. 3, 2-5 Ὁφθῇ δὲ αὐτῷ (sc. Μωυσῇ) ἄγ-
γελος κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάλτου, καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίε-

Προτυπῶν θεός γε σάρκα,
Μαρίη, τὴν ἐδείκνυ
βάτον ἄφλογον προφήτη.

Νόνον ἐνθεον λαχοῦσα
γόνον ἐνθέως λοχεύσεις,
γόνον ὃν καλεῖς Ἰησοῦν,
ὅτι τὸν λεῶν σαώσει. 65

Ξένον ἐν βροτοῖσι κοῦρον
τότε παρθένος προσεῖπεν·
πόθεν ἔσται μοί γε τοῦτο
γαμικῶν ἀνευθε λέκτρων; 70

Ὁ δὲ παρθένον προσεῖπεν·
ἅγιον θεοῦ πνεῦμα
ἅμα τε σθένει μεγίστῳ
ἐπὶ σέ, κλυτή, κατέλθοι. 75

Πόρον ἐκ θεοῦ λαβοῦσα,
γόνον ἀσπόρως γε τέξῃ,
διό μιν θεοῦ παῖδα
καλέσει βροτῶν γενέθλη.

67 incipit f. 10r; λεὸν B, λεῶν edd. 69 et 72 προσεῖπεν B, προσεῖπε edd. 70 ἔσται μοι B an ἔστι μοι? ἔσσεται? 72 παρθένωι B, edd., παρθένον correxi, cf. v. 48, 56, 69 73 ἅγιον πνεῦμα θεοῦ B, at recte versum metri gratia ordinavit Mt; Nissen contulit II 1 ἅγε μοι θεοῦ πνεῦμα

ται πυρί, ὁ δὲ βάτος οὐ κατακαίετο. εἶπεν δὲ Μωυσῆς Παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὄραμα τὸ μέγα τοῦτο, τί ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος. ὥς δὲ εἶδεν κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βātu λέγων Μωυσῇ, Μωυσῇ. ὁ δὲ εἶπεν Τί ἐστίν; καὶ εἶπεν Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. Cf. etiam Deut. 33, 16; Act. Ap. 7, 30 ss. Vide, sis, s. Andreae Cret., In nativitat. b. Mariae IV (PG 97, p. 869 A), etc.

64-88 (κουκουλίω excerpto) Luc. 1, 31-35 καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν

Τὸ Χερουβὶμ Μαρίη πάγκλυτε μούνη 80
μερόπων ἐκ χθονίων δέξαιο κύδος.

Ἀφ' ὅλης βροτῶν γενέθλης
Μαρίη κλέος Χερουβὶμ
ὁσίως ἔδεκτο μούνη.

Ῥεθέων δὲ σῶν φανέντι 85
ὁ θεὸς θρόνον παράσχοι
τὸν Ἰεσίδου τοκῆος,
Ἰακῶβ δόμων ἀνάσσειν.

Σαόφρων δ' ἔπειτα κούρη
πάλιν ἄγγελον προσεῖπεν· 90
ἐπ' ἐμοὶ θεοῦ δούλη
κατὰ σὸν λόγον γενέσθω.

Τότε παρθένου γε λάτρης
πόλον ἐς λιπὼν ἀνέπτῃ· 95
τότε γαστέρος φαάνθη
Μαρίης ἄριστος ὄγκος.

85 ῥοθέως B, Mt, Vr (ῥοθίως Mg); σὸν φανέντα B; ῥεθέων δὲ σῶν φανέντι Usener, Nissen 86 incipit f. 10v 88 δόμον B, edd., δόμων Nissen (qui contulit v. 24 ἵνα τῶν ὄλων ἀνάσση et 119 Μαρίην δόμοις κομίζει), δόμου Tichelmann 90 ἀγγέλωι B, edd., ἄγγελον correxi, cf. ad v. 72 94 ἐς B, ἐς scripsi, ἀνέπτῃ B

οἶκον Ἰακῶβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. || 80-84 Andreae Cret. XXX (Daniel), 5 sq. παρθένος καθέζεται, τὰ Χερουβὶμ μιμουμένη || Germani XLIX (Daniel), 12 τὴν τῶν Χερουβὶμ ὑπερτέραν || Ioannis Euch. LXV (Daniel), 46 ἡ ἀνωτέρα Χερουβὶμ, etc. || 87 Mat., 1, 6 Ἰησοῦ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. || 88 Mat., 1, 16 Ἰακῶβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός. || 89-94 Luc., 1, 38 εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπήλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Ἵφάλοις κόρην δὲ λέκτροις
 νέον ἔγκυον ποῆσαι
 ὁ σοφὸς δοκῶν Ἰωσήφ
 κρυφίως θέλεν διώκειν. 100

Ὅν πόλος εὐρυπέλωρ οὐ χάδεν ἔνδον,
 σὴ χάδεν, εὐρυνόη, νηδὺς ἀρίστη.

Πόλος οὐ χάδεν θεοῖο,
 Μαρίη, λόγον· τεῇ δὲ
 σάοφρων ἔδεκτο μήτρη. 105

Φίλος ἔσκε γὰρ δικαίους,
 ὅθεν οὐ κόρην ἐλέγχει,
 θανάτου θέλων βιαίους
 Μαρίη φυγὴν ὁπάσσαι.

Χθαμαλὰ φρεσὶν νοοῦντι 110
 γλυκερὸς προσῆλθεν ὕπνος·
 τότε καὶ λάτρεις θεοῖο
 κατ' ὄναρ λέγην δικαίως·

97-100 hic recte sunt versus in B; post κουκούλιον posuit Mt, cuius vestigia Mg pressit 98 ποῆσαι B, ποιῆσαι edd. 103-105 manifesto errore in B οἶκον subsequentem comitantur; hic iam posuit Mt 104 Μαρίη B 105 μήτρη B

97-121 (κουκούλιω excepto) Mat. 1, 18-25 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθεὶς τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν [cf. etiam Act. 4, 12]. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος [Is. 7, 14].

ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν,
 καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουήλ,

Ψόγον ἐκ φρενῶν διώξας,
 Μαρίην ἄγοις γυναῖκα,
 ἀπὸ πνεύματος γὰρ αὐτῇ
 ἁγίου βρέφος λοχεύσει. 115

Ψόγον εὐθέως δὲ ῥίψας
 Μαρίην δόμοις κομίζει,
 ἵνα παρθένον φυλάξῃ
 ἄγαμον καλῶν ἄκοιτιν. 120

Γαστέρι θειοδόχῳ κόσμον ἀείρεις
 κοσμοτόκου σοφίης φορτὶς ἐοῦσα.

Λαγόσιν τοκῆα κόσμου
 Μαρίη φέρουσα, κόσμον
 λαγόσι κλυταῖς κομίζεις. 125

115 ἄγοις B, Mg, Nissen, ἄγεις Mt, Vr 120 φυλάξει B, φυλάξῃ edd. 123 incipit f. 11v.

ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενος μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. ἐγερθεὶς δὲ [ὁ] Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως [οὔ] ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

II
ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ *

Ἄγε μοι θεοῦ πνεῦμα,
Μαρίη, πάλιν λιτῆσιν
ἵνα καὶ τόκον πρεπόντως
τεδν ἔνθεν λιγαίνω.

Βασιλεὺς κέλευσε Καῖσαρ
ἐπὶ γῆς βροτούς γε πάντας
πόλιν ἐς τάχος δραμόντας
πατρικὴν, ἀπογραφῆναι.

Γαμετὴν ἀδικτον ἔνθεν
Μαρίην τεκοῦσαν οὐπω
ὁ κλυτὸς λαβὼν Ἰωσήφ
ἐπὶ Βηθλεεμ πορεύθη.

Δαπέδου γὰρ ἦσαν ἄμφω
ἀφ' ἐνός, σποράς, πολίχνης.

Inscr.: incipit f. 11v 3 καὶ B 7 ἐς B, Nissen, ἐς scripsi,
eīs edd.; δραμόντες typothetae fortasse errore Nissen 14 inci-
pit f. 12r

1-12 Luc. 2, 1-5 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην. αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας
Κυρηναίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
ἑαυτοῦ πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως
Ναζαρέθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλεεμ,
διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὶδος Δαυὶδ, ἀπογράφασθαι σὺν
Μαριάμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὐσὴ ἐγκύω.

* Cf. eiusdem Sophronii sermonem editum ab H. Usener
«Rh. Mus.», XLI, 1886, p. 500 sqq. (= *Kl. Schriften*, IV, 1913,
p. 162 sqq.); v. Nissen, «Byz. Zeitschr.», XXXIX, 1939, p. 88 sqq.

ιεροῦ τὰ πάντα Δαυὶδ,
ὃς ἀναξ πέλεν προφήτης.

Μαρίης εὐτοκίη πάντα σαώσει·
μερόπων σωζομένων λύτρον ἀεῖδω.

Μαρίης καλὴ λοχείη
προφανῶς τὰ πάντα σώζει·
μερόπων τὰ λύτρα μέλπω.

Ἐρέω τόκον θεοῦ
ἐνὶ Βηθλεεμ φανέντα,
ἔρέω νόμους τεκούσης
φύσεως νόμους λαθούσης.

Ζαθέως χρόνων πρὸ πάντων
λόγος ἐκ θεοῦ λοχεύθη,
ἄχρονος γὰρ ἐστὶ κοῦρος
πατρὶ συμφυῆς ὁμήλιξ.

Ζαθέως δὲ νῦν ἐτέχθη
πάλιν ἐκ κόρης πανάγνου·
ὁ χρόνους ὅλους λοχεύων
πάλιν ἐν χρόνοις λοχεύθη.

Θεϊκῶς πάλιν προῆλθεν
ἀπαθῶς θεοῦ τεκόντος,

15 Δαυὶδ B, Δαβίδ edd. 23 ἐνὶ B 26 ζαθέων (σ supra v
scriptum) χρόνους (ων supra ους scriptum) προ πάντων B 29 συμ-
φυῆς ὁμήλιξ B, συμφυεῖς edd. 32 χρόνος υ supra ος scrip-
tum) B 35 ἀπαθῶς B, ἀπαθοῦς corr. Nissen nulla vera neces-
sitate adductus: cf. *Epist. syn.* p. 3160c

26 sqq. Sophr., *Epist. syn.* (PG, 87, 3, p. 3160c) Πιστεύω καὶ περὶ
ταύτης, θεϊότατοι, ὡς ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ τοῦ Πατρὸς μονογενὴς Υἱός,
ὁ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων καὶ χρόνων ἀπαθῶς ὑπ' αὐτοῦ γεννηθεὶς
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, οἶκτον λαβὼν καὶ φιλόανθρωπον ἔλεον τοῦ
ἀνθρωπίνου ἡμῶν ὀλισθήματος ἐκουσίῳ θελήματι, καὶ Θεοῦ βου-
λήσει τοῦ φύσαντος, καὶ συνευδοκίᾳ θεῖα τοῦ Πνεύματος, κόλπων
μὴ χωρισθεὶς τοῦ γεννήσαντος πρὸς τοὺς ταπεινοὺς ἡμᾶς καταβέβηκεν.

34-37 Sophr., *Epist. syn.* p. 3164a Θεὸς γὰρ ἦν ὁ ἐκ Παρ-
θένου τῆς ἀγίας Θεοτόκου Μαρίας τικτόμενος, καὶ δευτέραν δι' ἡμᾶς

βροτέως δὲ νῦν φαάνθη
βροτέης κόρης τεκούσης.

Μαρίης θειοτόκου ἄρτι τεκούσης,
μερόπων εὐφροσύνην ἄρτι λιγαίνω.

Μαρίης θεὸν τεκούσης, 40
τοκετοῦ ξένου φανέντος,
μερόπων χαρὰν λιγαίνω.

Ἰερῇ φύσει θεοῦ 45
μερόπων φύσιν βροτείαν
ἀδιαστάτως ἐνώσας,
τὰ δὺω πέλων προῆλθεν.

Κρατερὸς πέφευγε φύρσιν, 50
ἀδιαιρέτως δὲ μίμνε,
ὅθεν ἐν δὺω φαάνθη
φύσεσιν, διπλοῦς ὑπάρχων.

Λόγος ὢν θεὸς τε πάντων,
βροτὸς εὐδοκεῖ γενέσθαι,
ἵνα τοὺς βροτοὺς πεσόντας
γενέτη θεῶ συνάψῃ.

39 εὐφροσύνησ (v supra σ scriptum) B 48 ἀδιαιρέτως δ' ἐμίμνε B, ἀ. δὲ μίμνε Studemund ap. Hanssen, ἀδιαίρετος δὲ μίμνε Nissen, qui autem perperam adverbium in nomen adiectum correxuit hic et in *Epist. syn.* p. 3177d ἀλλ' ἐξ ὢν καθ' ὑπόστασιν πέφηνε φύσεων, ἐν αὐταῖς ἀδιαιρέτως ἔμεινε; cf. etiam p. 3169d, 3177b 49 an δυοῖν? Cazzaniga 50 φύσεσιν B, φύσει edd. sed iam Tichelmann divinavit, quem Nissen est secutus

καὶ χρονικὴν προσδεχόμενος γέννησιν μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ καὶ αἰδίων τὴν ἐκ Πατρὸς φυσικὴν καὶ ἀνέκφραστον γέννησιν, καὶν σαρκωμένους ἐτίκτετο διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς τοὺς σαρκικοὺς ὁμοιότητα.

43-50 Sophr., *Epist. syn.* p. 3164b ἐκ δὺο γὰρ φύσεων ἔσχε τὴν ἔνωσιν θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, καὶ ἐν δὺο τελείαις ἐγνωρίζετο φύσει, θεότητι τε καὶ ἀνθρωπότητι. Οὐτε γὰρ τῇ ἐνώσει τροπὴ τις ἢ φυρμὸς ἐμειστέυσεν, οὔτε τῇ διαφορᾷ καὶ δυάδι τῶν μορφῶν ἦτοι τῶν οὐσιῶν μετὰ τὴν ἔνωσιν διαίρεσις τις ἢ τομὴ εἰσεκρίνετο. Vide, sis, etiam p. 3176d, etc.

Μέσος αὐτὸς ἦλθε Χριστὸς 55
γενέτου βροτῶν τε φύτλης,
ὅτι καὶ φύσιν βροτείαν
μεθέπων θεὸς νοεῖται.

Ἐπὶ γῆς κοσμογόνου πᾶσι φανέντος, 60
στυγερῆς ἀμπλακίης κόσμος ἐρύσθη.

Ἐπὶ γῆς θεοῦ φανέντος,
ἀφ' ἁμαρτάδος κακίστης
τὸ βροτῶν πέφευγεν ἔθνος.

Νομίμως ὅθεν τεκοῦσαν 65
θεομήτορα προσείπω,
ὅτι νῦν θεὸν λοχεύει
μερόπων φύσει μιγέντα.

Ξένον, ὦ φίλοι, τὸ θαῦμα 70
ὅτι παρθένος λοχεύει,
ὅτι παρθένος τε μίμνει
τοκετοῦ λαβοῦσα πείραν.

Ὅθεν ὁ κλυτὸς προφήτης 75
νεφέλην κάλεσσε κούφην,
ὅτ' ἄνευ σπορᾶς βροτείας
νοερὸν λόχευσεν ὄμβρον.

Προορῶν πάλιν προφήτης
Μαρίην ἀνυμφον εἶπεν,
τόμον ἄγραφόν τε καινὸν
γραφεὶν οὐ χερὶ βροτεία.

Δογματῶν εὐσεβίης ἄρτι φανέντων, 80
ἀπάτης ἀνδροφόνου κάτθανε δαίμων.

57 βροτεῖαν B, iam recte scripsit Mt 59 πᾶσι B, Mt, Vr, πᾶσα Mg 62 ἀφ' ἁμαρτάδος B 71 incipit f. 13v 78-79 cf. variam lectionem ap. Isai. 8, 1 (Rahlf's) et Ioa. Chrys. In Isai. 8, 1 (PG 56, col. 90)

Δογμάτων θεοῦ φανέντων,
ἀπάτης ἀναξ ὁ δαίμων
θάνεν ὁ βροτοὺς φονεύσας.

Ῥυπαρῆς ἀνευθε κούρη 85
γόνον ἡδονῆς τεκοῦσα,
ἀλόγων τέθεικε φάτνη
λογικῶν τρέφοντα φύτλην.

Σοφίης γὰρ ἐκπεσοῦσαν 90
γενεὴν βροτῶν θεοῖο
σοφίη πάλιν σαώζει,
λογικούς βροτοὺς τιθεῖσα.

Τότε τὸν πόλον λιπόντες 95
στρατὸς ἀγγέλων κατῆλθον
ἐπὶ τε χθονὸς χορείην
ιεροῖς ἔτευχον ὕμνοις.

Ὑπαρ ἡυλόγουν· φαάνθη 100
κλέος ἐν πόλῳ κρατοῦντι,
ἐπὶ γῆς ὅλον γαλήνη
γενεῇ βροτῶν θελούσῃ.

Ἀγγελικῆς στρατιῆς ὕμνον αἰίδω,
δεσποτικῶν τοκετῶν θαῦμα γεραίρων.

90 incipit f. 14r 94 κατῆλθεν B, edd., κατῆλθον correxi
95 ἐπεὶ (i supra ei scriptum) B 97 ὑπαρ B 99 an ὅλης ?
ὅλων ? 100 γενεῇ (γενεῆς edd.) βροτῶν θελήσει B, γενεῇ βρ.
θελούσῃ correxi, an θελήσει servandum est, sc. τοῦ θεοῦ ? 102 γε-
ραίρω B, edd., γεραίρων Nissen qui contulit vv. 103-105

87 τέθεικε φάτνη]: Luc. 2, 6-7 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς
ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν
ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. || 93-100 Luc.
2, 13-14 καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρα-
νίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων·

δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας.

Τοκετῶν θεοῦ τὸ θαῦμα
μεγάλως αἰεὶ γεραίρων,
μέλος ἀγγέλων λιγαίνω. 105

Φυλακὴν δ' ἐκεῖ νομεῦσιν
ἐπὶ ποιμνίοις ποοῦσιν
νυχίῳ χρόνῳ παραστὰς
λέγεν ἄγγελος θεοῖο·

Χάριν ἐξερῶ βροτοῖσι, 110
ἀφόβως κλύειν κελεύω,
ὅτι Χριστὸς ὕμιν ἄρτι
ἐνὶ Βηθλεὲμ λοχεύθη.

Ψεκάσιν ῥέοντες ὄμβρου 115
ἀπὸ συντόνου πορείης,
ὁθόναίς φάτνῃ σκεπασθὲν
βλέπετε βρέφος τὸ θεῖον.

Ψεδνὰ δ' ὡς ὄρη νομῆες
λίπον, εὐθέως δραμόντες,
τὸ βρέφος κατ' ἄντρον εὖρον 120
Μαρίῃ συνὸν τεκούσῃ.

Ὅσίοις μηλονόμοις σύνδρομα βαίνειν
ἐπὶ τὴν θειοδόχον σπεύσατε φάτνην.

107 ποοῦσιν B, ποιοῦσιν edd. 109 incipit f. 14v 110 βρο-
τοῖσι B, βροτοῖσιν edd. 112 ὕμιν B, hic et V 61 ὕμιν scripsit
Nissen, et III 125 ἄμιν et VI 116 ἄμιν non ἄμιν, et XII 81
ὕμιν non ὕμιν 113 ἐνὶ B 116 σκεπασθὲν B 117 βλέπεται B,
βλέπετε edd.

101-121 Luc., 2, 8-12 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ
ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποι-
μνὴν αὐτῶν. καὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου πε-
ριέλαμψεν αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν με-
γάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ,
ὃς ἔστιν Χριστὸς κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν σημεῖον,
εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ.

Ἱεροῖς ὁμοῦ νομεῦσιν
σπέος ἔς θεοῦ δοχεῖον
ἅγιον τρέχοιτε πάντες.

125 ἔς B, ἔς scripsi.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΝ

Ἀγαθῶν μάγων δικαίων
δρόμον εὐσεβῇ λιγαίνω,
ὅτι μου λύρην δονοῦσιν
ἀπὸ Περσίδος μολοῦντες,

Βρέφος εἰ μόνον λοχεύθη
Μαρίας ἀναξ ἀπάντων
ἐνὶ Βηθλεὲμ μεγίστη
πόλει σπορᾶς Ἰούδα.

5

Γόνος ἔσκεν Ἀντιπάτρου
ὁ τότε κρατῶν Ἑβραίων,
ὃς ἀπ' Ἀσκάλου προελθὼν
παρὰ τοὺς νόμους ἀνάσσει.

10

Δρομέες τότε προῆλθον
ὅθεν ἥλιος προλάμπει
Ἱερουσαλήμ τ' ἐσῆλθον
λογάδες μάγων κρατίστων.

15

Χριστὸν ἔς ἀρτιγενῆ δῶρα λαβόντες,
ἀστέρι σύν γε μάγοις κόσμος ἐπέσθω.

Inscr.: incipit f. 15r 4 μολοῦντες B, Mt, Vr (cf. I 2), μολόντες
Mg 7 ἐνὶ B 8 πόλει B, Mt, Vr, πόλει Mg 9 scil.
Ἡρώδης forma metro haud congrua 11 Ἀσκάλου B, metri causa
pro Ἀσκαλῶνος (Septuag.), cf. XVII 21 12 ἀνάσσει praesens
tempus, vix tolerabile 15 δ' B, τ' correxi 18 incipit f. 15v;
τε B, edd., γε correxi, κόσμον (σ supra v scriptum) B

7-8 Mt. conferri iubet Septuag., Mich. 5, 1 || 9-79 Mat. 2, 1-11
Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις
Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο
εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰου-

Ἐπὶ Χριστὸν ἄρτι πάντες
ἅμα τοῖς μάγοις δραμοῦμεν
νέον ἀστέρα σκοποῦντες. 20

Ἔλεγον δὲ πρὸς πολίτας·
ἄρα ποῦ πέλει, πολίται,
βασιλεὺς ὁ νῦν λοχευθεὶς
ιερῆς Ἰούδα φύτλης; 25

Ζαθέη γὰρ ἐν τιθήνῃ
ἐὼν ἀστέρα σκοποῦντες,
ἅτε δμῶες ἀγνὸν αὐτῷ
σέβας ἤλθομεν προσοίσειν.

Ζάκοτον δ' ἄνακτα χώρας
τὰ μάγων μαθόντα πάντα
ναέταις ὁμοῦ κακίστοις
κλόνος ἄγριος κατέσχευεν. 30

Θεϊκῶν γραφῶν δὲ μύστας
ἱερεῦσι συγκαλέσας
ἐρέεινεν ἔνθα Χριστὸς
ἀποτίκτεται βροτείως. 35

Φῦλα μάγων κρατερῶν ὀλβια φήσω,
πίστιν ἐθνῶν πρὸ ὅλων οὐνεκα μάρψαν.

20 δραμοῦμεν B, pro coniunctivo (cf. v. 18 ἐπέσθω) 24 λοχευ-
θῆς, in marg. λοχευθεὶς B 26 τιθήνῃ B 27 ἐὼν B 35 συγκα-
λέσας B, συγκαλέσας edd. 37 incipit f. 16r, ἀποτίκτεται B
38 φύλα B 39 προόλων B, Mt, Vg, πρὸ ὅλων Mg et Nissen qui
contulit v. 41 sq.

δαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν
προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ
πάσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς
γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ
γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου·

καὶ σὺ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα,

Ἱεροὺς μάγους καλέσσω
ὅτι πίστιν εὔρον οὗτοι
ιερὴν ἐθνῶν πρὸ πάντων. 40

Ἱερεῖς δὲ θᾶττον εἶπον·
ἐνὶ Βηθλεέμ πολίχνη
μερίδος κλυτῆς Ἰούδα,
τόδε γὰρ γράφει προφήτης. 45

Κρυφίως δ' ἄναξ ἀλείτης
τότε τοὺς μάγους καλέσας,
μάθεν ἀτρεκῶς πρὸς αὐτῶν
χρόνον ἀστέρος φανέντος. 50

Λέγε δὲ σφίσιν δολόφρων
ἐπὶ Βηθλεέμ προπέμπων·
ταχέως, φίλοι, σκοπεῖτε
περὶ τοῦ βρέφους ἰόντες.

Μετὰ τὴν θᾶν δὲ πάντως
φανερῶσατε προθύμως
ἵνα καὶ τὸς εὐθύς ἐλθὼν
κεφαλὴν ἄνακτι κλίνω. 55

Βασιλεῦ, ἀφ' ἁδὶ πάντα παρῆλθες·
τίς ἐὼν χριστοφόνος δεινὸς ἀκοῦσαι; 60

40 καλέσω B, καλέσσω edd. 42 προ B 44 ἐν B 47 ἀλή-
της B, edd., Mt ita erat interpretatus: ἀλήτης erro, vagus... heic tamen
mallem reddere 'solicitem, anxium, seductorem', at Nissen scribendum
recte proposuit ἀλείτης 48 καλέσας B, καλέσας edd. 51 σφίσιν B
(iam Tichelmann, quem Nissen secutus est), σφίσι Mt, δέ σφισι Mg
52 ἐπὶ B 56 incipit f. 16v

οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα.
ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος,
ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.

Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν
χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν·
πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε,

Βασιλεῦ, ἄφρων φαάνθης,
ὅτι Χριστὸν αὐτὸς οἶη
ἀνελεῖν ἄκοντα τέχνη.

Νόμον ἐς φρένας λαβόντες
ἀνόμων ἀνακτος ὕθλων,
Ἱερουσαλὴμ λιπόντες
ἐπὶ Βηθλεὲμ προῆλθον.

Ξένον ἀστέρος δὲ φέγγος,
ὅπερ ἐν πάτρῃ κατεῖδον,
προφανῶς σφέας προῆγεν
ἄχρι τῶν βρέφους μελάθρων.

Ὅθεν ἐν χαρᾷ μεγίστη
ἐτέλουν ἰδόντες αἵγλην·
μεγάρων δ' ἔσω μολοῦντες
ἅμα μητρὶ Χριστὸν εἶδον.

Πρὸ ποδῶν θεοῦ πεσόντες
τάδε οἱ τὰ δῶρα δῶκαν,
λίβανον καλὸν χρυσὸν τε·
τρίτον ἦν ἄρωμα πάτρης.

62 οἶει B, οἶη Nissen 64 φρένας B (iam Tichelmann quem Nissen probavit), φρένα edd. 67 ἐν B, ἐπὶ correxi, coll. etiam v. 52; προῆλθον B, προσῆλθον edd. 74 μολοῦντες B, Mt, Vr, μολόντες Mg, et Nissen qui, neglectis I 2 et III 4, collatis VII 103 et XXI 11, proposuit hic et VII 9 et XVIII 83 μολόντες pro μολοῦντες, V 50 μολόντι pro μολοῦντι, XIV 29 μολόντα pro μολοῦντα scribendum, at B et byzantina κοινή obstant 75 incipit f. 17r 76 pro B 77 οἶ B, Mt, Vr, οἶ Mg, οἶ Nissen, qui contulit VII 68 et XI 38 78 καλὸν τε χρυσὸν B, edd., transposui 79 ἄρωματα πάτρ B, ἄρωμα iam em. Mt

ἀπαγγεῖλατέ μοι, ὅπως ἀγῶ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθῃ ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόν-

Σαμαρείης προνομήν, ἔρμα Δαμασκοῦ,
γενέτας πρὶν καλέσῃ Χριστὸς ἀφείλεν.

Ἔτι μικρὸς ὢν ὁ Χριστὸς
δύναμιν λάβεν Δαμασκοῦ
Σαμαρειτικῶ σὺν ὀλβῳ.

Ῥόον ὥς δ' ἄνακτα φεύγειν
κατ' ὄναρ μάγοι μαθόντες,
τάχος ἐς πάτρην ἐχώρου
ἐτέρην τρίβον πατοῦντες.

Στρατιῆς πρόμος θεοῖο
καθ' ὕπνους ἔφη Ἰωσήφ·
συνελὼν πᾶν τεκούσῃ
ἐπὶ γῆν πρόφευγε Νείλου.

Τὸ τάχος γὰρ Ἀντιπάτρου
γόνος αὐτὸν ἐκδιώξει,

80 ἔρμα B et ita scribendum censeo (edd. autem ἔργα); videsis Hom., II. XVI 549, Od. XXIII 121 (ἔρμα πόλῃος); nihil scilicet obstat quod Homerus sensum translatus adhibuit 81 καλέσει B, καλέσῃ edd. 83 λάβεν B, λάβε edd. 86 μαθόντες B, Mg, Nissen, μαθέντες Mt, Vr 91 σὺν ἐλῶν B, πᾶν Mt 94 incipit f. 17v, ἐκδιώξει B, ἐκδιώξει edd.

τες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 80-85 Mt conferri iubet Septuag., Isai. 8, 4 διότι πρὶν ἢ γινῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήμψεται δύναμιν Δαμασκοῦ καὶ τὰ σκύλα Σαμαρείας ἐναντι βασιλέως Ἀσσυρίων. Cf. etiam, ex. gr., Cosmae Hierosol. XXXVII (Daniel), 51 sq. καὶ δύναμιν Δαμασκοῦ, Σαμαρείας σκύλα τε ἤλθες | προνομεύσας...

85-100 Mat. 2, 12-15 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἰπῶ σοι· μέλλει γάρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ

ὄφρα μιν, τάλας, ὀλέσση 95
φθονερῶ ξίφει κρατήσας.

Ὑποτίτθιον δὲ θᾶττον
βρέφος ἐξ ὕπνων ορούσας
φορέων ὁμοῦ τεκούση
ἐπὶ Νεῖλον ἦλθε φεύγων. 100

Θάμβος ἐμὴν κραδίην ἀμφιπολεύει
ὅττι θεὸς χθονίων μῆνιν ἀλύσκει.

Κραδίην ἐμὴν ἐλίσσει
μέγα θάμβος, ὅττι Χριστὸς
χόλον ἔκφυγεν τυράννου. 105

Φαραῶ κάκιστος ἄλλος
βασιλεὺς ἐκεῖνος ὥφθη
κοτέων μάγοισι θείους
ἐπὶ πατρίδα τραπεῖσιν.

Χαλεπῶ δὲ πάντα πέμψας 110
βρέφει ξίφει κατέκτα
ὅσα Βηθλεὲμ λοχεύθη
ἀφ' ὅτου πέφηνεν ἄστρον.

Ψόφος ἀτρεκῶν προφήτου
λογίων τότε κραάνθη, 115

95 ὀλέσσει B, ὀλέσση edd. ὀλέσσοι Nissen, qui est arbitratus ita
in B esse scriptum, Mt. perperam monente 98 ὕπνων ορούσας B
100 ἐπὶ B 104 ὅτι B, ὅττι edd. 113 incipit f. 18r, ἀφοτου
πέφηνεν B (et Mt)

ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου·
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐξ
Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. || 106-121 Mat. 2, 16-18 Τότε
Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ
ἀποστείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι
τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετούς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρί-

ὃν ὁ Χελκίου θεόπτης
παῖς ἐν βίβλοισι γράψεν.

Ψόφος ἐν Ῥαμὰ προῆλθεν
γοερῶς Ῥαχὴλ γούσης 120
τέκνα, δακρύων δὲ τέρμα
ὅτι μὴ πέλον στυγούσης.

Βρεφῶν μαρτυρίην τίετε πάντες,
ἵνα Χριστὸν γε φίλοι ἴλαον εἶδω.

Βρεφῶν ποθοῦμεν ἄθλους
ἀγίους, ὅπως κεν ἄμμιν 125
θεὸν ἴλεων ποῶσιν.

116 ὅυ B, ὁ edd. 117 βίβλοις B, βίβλοισι edd. 118 ῥαμὰ B,
Ῥαμᾶ edd. 121 μὴ B, πέλον B, Mt, Vr, πέλεν Mg, Nissen
122 εἶδοι B, εἶδω edd., εἶπω corr. Nissen 125 ἀμμιν B
126 ποῶσιν B, ποιῶσιν edd.

βωσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ
προφήτου λέγοντος·

φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,
κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς·
Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,
καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.

IV
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ *

Ἀπὸ Βηθλεὲμ παρέλθω
μετὰ παρθένου τεκούσης,
βρέφος ἀγκάλαις φερούσης
κλυτὸν ἐς δόμον θεοῖο.

Βιβλίον κόμιζε, Λουκᾶ,
κιθάρην φέρε, προφῆτα,
ἵνα τῷ τεθέντι Χριστῷ
διφυὲς μέλος προσάψω.

Γενέτη γάρ ἐστιν ἴσος
θεὸς ἐκ θεοῦ παλάμης,
ἴσος αὖ πάλιν τεκούσῃ,
βροτὸς ἐκ βροτοῦ γὰρ ὦφθη.

Διὸ σύνθετον καλέσσω
τὸν ἀσυγχύτως φανέντα,
δύο γὰρ φύσεις τελείας
μετὰ σύνθεσιν δοκεῖω.

Ἐς θεὸν ὡς γενέτην Χριστὸς ἰκάνει·
δεσποτικοῦ προθέειν σπεύσομεν ἔχνους.

1 ἀπο B 2 μετὰ B 3 incipit f. 18v 4 ἐς B, Mt,
Vr, εἰς Mg 6 κιθάριν B, κιθάρην edd. 7 οὖν B, edd., τῷ
A et Nissen; τεθέντι B, τεχθέντι edd., sed lectio servanda 8 προσ-
άξω B, προσάψω correxi, coll. etiam II 54 (συνάψῃ) 9 ἴσος B
10 παλάμας B, edd., παλάμης Nissen 13 καλέσω B, καλέσσω edd.
15 γὰρ B 16 μετὰ B 17 ἐς B, ὡς correxi 18 δεσπο-
τικοῦ B, δεσποτικούς edd., at Usener recte obiecit: '(δεσποτικούς)
non licet Sophronio imputare qui VI 36 ἔχνος accusativo casu recte
scripsit, sed genetivus restituendus est δεσποτικοῦ.'

* Cf. eiusdem Sophronii sermonem de praesentatione Domini
(ed. H. Usener, «Bonner Univ.-Progr.», 3 Aug. 1889; v. Nissen,
«Byz. Zeitschr.», XXXIX, 1939, p. 94 sqq.).

Ὅτι Χριστὸς ἐς τοκῆα
θεὸν ὡς βρέφος προῆλθεν,
προθέειν ποθεῖτε πάντες.

Ἐθιμος δ' ἐπεὶ τελέσθη
ἁγίας χρόνος λοχείης,
καθ' ἃ Μωσέως κελεύει
νόμος εὐσεβοῦς προφήτου,

Ζάθεον πᾶν τοκῆες
Ἱερουσαλὴμ ἐς ἥγον
βροτὸν ὡς θεῷ προσοίσειν
τὸν ἀεὶ θεῷ συνόντα.

Ζάθεος νόμος γὰρ ἔσκεν
ὅτι πᾶν διοῖγον ἄρσεν
τοκετοῦ πύλας πανάγνους,
ἄγιον θεῷ καλείσθω.

Θυσίην θ' ὁμοῦ κομίζειν
δύο τρυγόνας κελεύει,
ἀπορουμένοις δὲ τέκνα
τὰ πελειάδων γενέθλης.

Χριστὸς ἐλευθερίην πᾶσιν ὀπάζων
Μωσαϊκῶν νομίμων ἄχθος ἀείρει.

21 ποθεῖτε B et Nissen qui contulit VII 14, προθεῖτε edd.
22 incipit f. 19r 23 λοχείης, idest καθάρσεως verbum metro
repugnans 24 καθ' ἃ B, καθ' ἃ edd. 27 ἐς ἥγον B, εἰσῆγον
A, ἐσῆγον edd., Mullach, Vr, ἐς ἥγον scripsi 34 δ' B, edd.,
θ' correxi

22-37 Luc., 2, 22-24 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ κα-
θαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ
κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἄγιον τῷ κυρίῳ κληθή-
σεται, καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου,
ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νοσσοῦς περιστερῶν.

“Ὅς ἐλευθέραν ποιεῖται
μερόπων νόμου γενέθλην,
θεράπων νόμου φαάνθη. 40

Ἰερεὺς δέ τις κατῴκει
Ἰερουσαλήμ ἐν ἄστει,
Συμεὼν μέγας προφήτης 45
φορέων θεοῖο πνεῦμα.

Κράτος ἀξίως ἐτίμα
ἀγίαις φρεσὶν θεοῖο,
παράκλησιν οὗτος ἔθνους 50
μένεν Ἰσραὴλ ἰδέσθαι.

Λόγον ἐνθέως βοῶντα
ἅγιον παρέσχε πνεῦμα,
ἵνα μὴ μόρῳ προσέλθῃ 55
πρὶν ἔδη γόνον θεοῖο.

Μεγάρων ἄφνω προῆλθεν, 55
ιερόν δ' ἐσῆλθε θεῖον,
ἅγιον γὰρ ἦγε πνεῦμα,
ἵνα Χριστὸν αὐτὸν εὕρῃ.

Ὁ νόμος Μωϋσέως ἄρτι τελέσθη,
ὅτι Χριστὸς προφανεὶς ὥπασε τέρμα. 60

40 ποιεῖται B, ποιεῖται edd. 41 incipit f. 19 v 53 προσέλ-
θοι B, προσέλθῃ edd. 56 ἐισῆλθε B, edd., ἐσῆλθε Mullach, Tichel-
mann et Nissen 57 ἦγε B, edd., εἶχε A 58 εὔροι B, εὕρη
edd. 60 incipit f. 20r; προφανεὶς B, an προφανῶς? Hoc κουκού-
λιον fere repetit superius

43-96 Luc., 2, 25-35 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἰερουσαλήμ ὃ
ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσ-
δεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν·
καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ
ἰδεῖν θάνατον, πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ
πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παι-

Νόμον οἱ γονεῖς τελοῦντες
ιερεῖ βρέφος παρέσχον·
ὁ δὲ δέξατο προθύμως
παλάμαις θεὸν δικαίαις.

Ἐένα θαύματα σκοπήσας, 65
ἅπερ οὐ πάρος τις εἶδεν,
τετακῶς ἐς ὕψος ὄμμα
λέγε πρὸς βρέφους τοκῆα·

Ὁ θεός, τεόν με δοῦλον
κατὰ τὸν σὸν ἄρτι μῦθον 70
ἀπόλυσον ἐν γαλήνῃ,
ὅτι σου τὸ λύτρον εἶδον.

Προφανῶς γὰρ αὐτὸ πᾶσιν
ὁράαν βροτοῖς παρέσχες,
φάος ἔθνεσιν φαίνειν 75
κλέος Ἰσραὴλ λεῶ σου.

Συμεὼν, ἐκ προγόνων ὄλβιος ὦφθης,
ὅτι Χριστὸν παλάμαις δέξαο μούνος.

Ῥόος ἐκλόγων θεόπτου
γενέταις ἔτικτε θάμβος· 80
βάθος ἡγνόουν γὰρ οὗτοι
κρύφιον σοφῆς προνοίας.

61 τελοῦντες B, edd., Mullach, πελοῦντες A 68 βρέφος B
et A, βρέφους edd., Mullach 72 σοῦ B, σου edd. 73 αὐτὸ B,
Mullach, αὐτὸς A 74 παρέσχεν B, παρέσχες em. Mt, Mullach
75 ἔθνεσι B, ἔθνεσιν em. Mt, Mullach 79 incipit f. 20 v, ῥοος
ἐκλόγων B, ἐκ λόγων edd., an τῶν λόγων corrigendum? θεόπτου B,
θεόττου A, θεόρτου Mullach 80 ἔτικτε B, ἔτικτε edd.

διὸν Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰδισμένον τοῦ νόμου περὶ
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν
θεὸν καὶ εἶπεν·

νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα,
κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

Συμεών τότε προφήτης,
μετὰ τοὺς λόγους ἐκείνους,
ὀρέγων βρέφος κομίζειν
Μαριάμ λέγειν τεκούσῃ· 85

Τὸ βρέφος, πάνταγνε, τοῦτο
ἐς ἔγερσίν ἐστι πολλῶν
μόρον αὐτε ὦν σὺν ἐθνῶν
ἐς ἐναντίον τε σῆμα. 90

Ὑπὸ σὺν δὲ πνεῦμα, κούρη,
δόρυ κάρχαρον διέλθοι,
κραδιῶν ὅπως ἀπειρών
φανερὸς λόγους ποήσῃ.

Ἦν νόμος εὐσεβίην πᾶσι φαίνει· 95
πρῶτος ἔγνωσ Χριστὸν ἔόντα.

Φάτις εὐθέως ἰκέσθαι
ιεράν προφήτιν Ἄννην·

86 λέγειν B, λέγεται A 88 εἰς ἔγερσιν B, ἐς edd., Mullach,
ἔγερσιν ἐστίν Nissen, ἐστὶ edd. 89 αὐτέων σὺν ἐθνῶν B, αὐτε ὦν
scripsi, αὐτέων σὺν ἐθνῶν edd., αὐτε τῶν συνέθνων Mullach, αὐτέων
συνέθνων Nissen, 90 πῆμα B, edd., σῆμα iam Mullach, cuius
inscius Nissen proposuit 91-92 ὑπὸ... διέλθοι barbāre sonat, sed
acrostichis barbariem fecit 93 καρδίαν B, κραδιῶν edd. Mullach
94 ποήσῃ B, ποιήσῃ edd. 95 ἦν νόμος εὐσεβίην B, ἔννομος εὐσεβίην
edd. 98 incipit f. 21r

ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

καὶ ἦν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμέ-
νοις περὶ αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μα-
ριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον — καὶ σοὺ δὲ αὐ-
τῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία —, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν
ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. || 97-112 Luc. 2, 36-39 Καὶ ἦν
Ἄννα προφήτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προ-
βηγκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἑτῆ ἑπτὰ ἀπὸ τῆς
παρθενίας αὐτῆς, καὶ αὕτη χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἡ

θυγάτηρ πέλεν Φανουήλ
ἀπ' Ἀσὴρ εὐῶσα φύτλης. 100

Χρόνον οὐ βραχὺν γὰρ αὕτη
σαόφρων τέλεσσε χήρα·
ἱερῷ δ' αἰεὶ παρούσα
θεὸν ἡυμένιζεν ὕμνοις.

Ψόφον δ' οὐδόλως ποοῦσα 105
πολιοῖς ποσὶν παρέστη,
φανερὸν δὲ τεύξε Χριστὸν
Ἰερουσαλήμ πολίταις.

Ψόγον ἐξελοῦσα λήθης 110
κραδίῃ φύλασσε πάντα,
Μαρίη, βρέφος δ' ἐλοῦσα
ἐπὶ Ναζαρέθ πορεύου.

Μαρίη καὶ Συμεὼν καὶ τὸς Ἰωσήφ
μετὰ Ἄννης, ἰκέτας σώζετε πάντας.

Μαρίη κλυτὴ σὺν Ἄννῃ, 115
Συμεὼν, ἀναξ Ἰωσήφ,
ἰκέταις γένοισθε τεῖχος.

99 θυγάτηρ edd. 100 φύτλης ob metrum pro φυλῆς 102 τέ-
λεσσε κῆρα B (πέλεσσε κῆρα A), τέλεσσε χήρα Mullach, πέλεσσε χήρα
edd., sed cf. III 73 103 δ' αἰεὶ B, αἰεὶ edd. 105 ψόφον δ'
οὐδόλως ποοῦσα B, ψόγον οὐδ' ὅλως ποιοῦσα edd. 107 δ' ἔτευξε
Χριστὸν B, edd., δὲ τεύξε edd. scripsi 112 ἐπὶ Ναζαρέθ B (Ναζαρέθ
edd., cf. I 45) et Mullach, ἀπὸ Ναζαρέθ A 113 καὶ τὸς B, κατὰ τὸς A,
κ' αὐτὸς Mullach 114 σώζεται B, σώζετε edd. 115 σὺν ἀννῇ B
117 incipit f. 21v

οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεων λατρεύουσα νύκτα καὶ
ἡμέραν. καὶ αὕτῃ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθρωπολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἔλεγε
περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἰερουσαλήμ.
ἔτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἐαυτῶν Ναζαρέθ.

Ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου
ἀπ' Ἰορδάνου τε θείου
ἅμα προδρόμῳ θεοῦ
ἅγιον μέλος βοήσω.

Βίον ἀγλαὴν διώκων
ὁ μέγας θεοῦ προφήτης
βρέφος ἔνθεον φαάνθη
τρέχον ἐς κλυτὰς ἐρήμους.

Γονέων γὰρ ἦν δικαίων
ἱεροῖς νόμοις βιούντων·
δι' ὃ πνεύματος θεοῦ
ἀπὸ νηδύος γεμίσθη.

Διὰ τοῦτο φεῦγεν οἶνον
σικέρων τε πόσιν πάντων
ἅμα φιλόταταις ἐδωδαῖς
ἐτέροις βροτοῖς εὔσαις.

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε
χείλεσιν ὕμνοπόλοις ἄρχεο μύθων.

11 διδ B, διδ edd. 13 φεῦγεν B, Mg, φεύγεν Mt 16 inci-
pit f. 22 r

9-16 Luc. 1,15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου, καὶ οἶνον καὶ
σίκερα οὐ μὴ πίνει, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας
μητρὸς αὐτοῦ.

* Cf. eiusdem Sophronii Encomium in sanctum Ioannem Prae-
cursorem in PG 87, 3 col. 3321 sqq. (= Mai, Sp. IV 1-30) et
Nissen, «Byz. Zeitschr.», XXXIX, 1939, p. 110 sqq. Animadver-
tendum est hic et in XI carmine primos quattuor versus a littera α
initium capere.

Γόνε πανσόφου προφήτου
ἱερεῦ θεοῦ προφήτα
ἐπέων σοφῶν ἀπάρχου.

Ἔχε δὲ τροφήν ἀρίστην
ἀπόνως ἀεὶ παροῦσαν·
ἀκρίδες πέλεν τὸ βρώμα
μελεαγρίου τε ῥίζαι.

Ζάθεον φέρεν χιτῶνα
ζακότων τρίχας καμήλων,
ἐπὶ ὀσφύος δὲ μίτρην
ἀπὸ δερμάτων κοπεῖσαν.

Θεόθεν προῆλθε κῆρυξ
προθέων γένους θεοῦ·
ὁ πατὴρ γὰρ τοῦτον ὥρσεν
παῖν ὄφρα πᾶσι δείξῃ.

Φωτογόνου τελετῆς ἄρτι φανείσης,
φωτοφόροις κιθάραις μέλψομεν ὕμνους.

Τελετῆς κλυτῆς φανείσης,
κιθάρας κλυτὰς λαβόντες
ἱερούς λέγοιμεν ὕμνους.

Ἰερὸν βροτοῖσι λύτρον
ἐπὶ γῆς ἄγων ἐπέστη,

21 ἀπάρχου B, ὑπάρχου edd. 26 χειτῶνα B, χιτῶνα edd.
27 ζακότων B 30 προῆλθεν κῆρυξ B, προῆλθε κῆρυξ edd.
31 γένους B, γόνου, coll. VII 23, corr. Nissen 33 δείξοι B,
δείξῃ edd. 35 incipit f. 22 v

22-29 Mat. 3,4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ·
ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. || 30 sqq. Mat. 3,
1-2 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής
καὶ ἡ ῥύσσις ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, λέγων· μετανοεῖτε·
ἡγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

λύχνος ἐμφανῶς φαάνθη
θεὸν εὖσεβῶς πιφαύσκων.

Κατὰ γὰρ χθόνα κρατίστην
κρατερῶς δίδασκε πάντας·
τότε καὶ γόνους Ἰούδα
ροθίοις κάθαιρεν ἥρως.

45

Λαλέων λεῶ παρόντι
λέγεν εὐθέτους πορείας
μάλα δὴ τάχιστα τεύξαι
νοερῶς θεῶ μολοῦντι.

50

Μέγα κῦδος ἔνθεν ἦρεν
παρὰ τοῖς βλέπουσι πᾶσιν·
δι' ὃ Χριστὸν αὐτὸν εἶναι
ἐδόκει λεῶς Ἑβραίων.

Νάμασι θειοδόχοις λούσατο σῶμα
πιστοτάτων μερόπων πᾶσα γενέθλη.

55

Ῥοθίοις θεὸν λαβοῦσι
μερόπων φιλευσεβούντων
τὸ γένος κάθαιρε σῶμα.

Νοέων δὲ ταῦτα κῆρυξ
φάτο τῷ λεῶ· τίς ὕμνιν,

60

44 πάντα B, edd., πάντας correxi 46 κάθαιρεν ἥρως B,
ἥρως, coll. XI 11 et XII 87 optimo iure em. Tichelmann et Nis-
sen, καθαίρειν (καθαίρειν Vr) ἥρως edd. 52 πᾶσιν B, πᾶσι edd.
53 δι' ὃ B, διὸ edd. 54 incipit f. 23r 55 ναύμασι errore scrip-
sit Vr 57-59 in B vv. 78-80: huc recte transtulit Mt 57 θεῶν B,
θεὸν em. Mt

48 Cf. ad vv. 64-67. || 60-64 Mat. 3, 7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν
Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα εἶπεν αὐτοῖς·
γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

τέκνα δυστόκων ἐχιδνῶν,
προφυγεῖν ἔδειξε μῆνιν;

Ξένον οὐδὲν αὐτὸς ἔρδω
ὅπερ οὐ γράφεν προφήτης·
ἐμὲ γὰρ προσεῖπεν αὐδὴν
ἐν ἐρημίῃ βοῶσαν.

65

Ὅθεν ὑμέας προβαίνων
ροθίοις ἔγωγε νίζω·
ταχέως δέ τοι προλάμψει
ὁ κρατῶν ἐμεῖο ῥώμη.

70

Παρὰ τοὺς πόδας δὲ τούτου
θεϊκοὺς ἔγωγε νεύσας
ἀπορῶ κλυτῶν πεδίων
παλάμη λύειν ἱμάντα.

75

Ἀνδρομέης γενεῆς λύματα ῥύπτων
ὕδασι Χριστὸς ἀναξ λούσατο σῶμα.

Γενεῆς ῥύπον καθαίρων
χθονίων φανείς ὁ Χριστὸς
ροθίοις ἔβαψε σῶμα.

80

64 οὐδὲν αὐτὸς B, αὐτὸς οὐδὲν edd. 65 ὁ γράφων B, οὐ
γράφειν edd. 70 προλάμψει B, edd., προλάμψει corr. Nissen
71 ἐμεῖο B, Mg, Nissen, ἐμοῖο Mt 76 incipit f. 23 v, ῥύπων B,
edd., ῥύπτων em. Nissen 78-80 in B vv. 107-9: huc transtulit Mt
78 γενῆς B, γενεῆς edd. 79 ὁ χόρτοι B, ὁ Χριστὸς edd.

64-67 Mat. 3, 3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαίου τοῦ
προφήτου λέγοντος·

φωνῇ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

70-75 Mat. 3, 11 ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου
ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς
βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ.

Ῥοθίοις ξένοισιν οὗτος
μόνος ὑμέας καθαίρει
νοερὸν τι πῦρ προχεύων
ἀπὸ πνεύματος ῥεέθρων.

Στεγανὸν πτύον κομίζων
ιδίην ἄλω καθαίρει,
συνάγων δὲ σῖτον οἴκοι
ἀχύρων γένος φλογίζει.

Τότε Χριστὸς αὐτὸς ἦλθε
πρὸς ἐὸν μέγαν προφήτην
ἵνα μιν τάχιστα βάψῃ
ἐν Ἰορδάνου ῥεέθροις.

Ῥπέφευγε δ' ὁ προφήτης
τόδε δρᾶν· ἔγωγε, φάσκων,
ῥοθίων τεῶν χατίζω·
σύ δ' ἄναξ τί πρὸς με βαίνεις;

Μερόπων ἀμπλακίας οἶδμα καθαίρει,
ῥοθίων ἀγνοτόκων κάρτος αἰίδω.

Μερόπων τὸ νᾶμα κλύζει
κακίας, ῥόου πανάγνου
σθένος εὐκλεὲς βοήσω.

82 καθαίρει B, Hanssen, Nissen, κάθαιρε edd. 84 in B v. 81:
huc transtulit Mt 86 ἄλω B, Mt, Vr, ἄλω Mg 90 προφήτης
(v supra σ scriptum) B 91 βάψοι B, βάψῃ edd. 94 δρᾶν B
95 incipit f. 24r 99-101 in B carm. VI 18 sqq.: huc transtulit Mt

85-89 Mat. 3, 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακα-
θαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο-
θήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω. || 89-96 Mat. 3,
13-14 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην
πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν
λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἐρχῃ πρὸς μέ;

Φαέθων δὲ Χριστὸς εἶπεν·
ἄφες ἄρτι, τοῦτο ῥέξαι,
ὅτι μοι προσῆκεν οὕτω
τελέσαι τρόπον δικαίου.

Χέρα δεξιὴν προτείνει
ἐν Ἰορδάνῃ προφήτης,
τρομέων δ' ἄνακτα βάψεν
τὸν ὅλων κάθαρσιν ὄντα.

Ψόφος ἦν πατὴρ βοῶντος·
ἐμός ἐστι κοῦρος οὗτος.
Τὸ δὲ πνεῦμα προσκατέπτῃ
ἐπὶ Χριστὸν ὡς πελείη.

Εἷς θεὸς ἐν τριάδι προὔπτον ἐδείχθη·
τοῦτον ἐν εὐσεβίῃ τίετε πάντες.

Θεὸς εἷς τριάς φαάνθη,
ὁ πατὴρ παῖς τὸ πνεῦμα·
μόνον αὐτὸν εὐσεβοῦμεν.

109 ὅλον B, ὅλων edd. 112 προσκατέπτῃ B 113 in B
v. 110: huc transtulit Mt 114 incipit f. 24v, προὔπτον B,
προὔπτον Mt, προὔπτον Mg, προὔπτος perperam corr. Nissen.

102-105 Mat. 3, 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἄφες
ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπειν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.
106-113 Mat. 3, 16-17 βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη
ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεφύχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν πνεῦμα
θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ
φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν ᾧ εὐδόκησα.

VI
ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀγρίῃ νόσος κατέσχε
ποτὲ Λάζαρον θεόπτῃν
ὃς ἀδελφὸς ἦν περίφρων
Μαρίας σοφῆς τε Μάρθης.

Βριαρὴ δυὰς ἀδελφῶν
ἐπὶ Χριστὸν εὐθὺ πέμψεν·
ὃν ἀναξ φιλεῖς, βοῶσα,
χαλεπὴ νόσος δαμάζει.

Γλυκερὸς δὲ Χριστὸς εἶπεν·
νόσος ἐκτὸς ἦδε πότμου·
ἐμέθεν χάριν γὰρ αὕτη,
ἵν' ἐμὸν κλέος φαείνῃ.

Δνοφερῶς δ' ἔφη μαθηταῖς·
τέκνα, Λάζαρος καθεύδει,
ὃν ἐγὼ φίλον γε ὄντα
ἀφ' ὕπνου μολῶν ἐγείρω.

Πηκτίδος ἡμετέρης ἄρχεο Μάρθα
καὶ Μαρίη κάσιος σῶσμα λεγούσης.

10 ἦδε B 11 incipit f. 25r 12 φαείνοι B, φαείνη Nissen
16 μολῶν B, μολῶν Mg 18 σωσμα B

1-4 Ioa. 11,1 Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. || 5-12 Ioa. 11, 3-4 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. || 13-16 Ioa. 11, 11 ... καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.

Κιθάρην ἐμήν γε, Μάρθα
Μαρίη τε καὶ σὺ πλήττε·
κάσιος γὰρ ἄσμα μέλπει.

20

Ἐπεσιν δ' ἔλεξαν οὗτοι
ὕπνον οὐ μόρον, νοοῦντες
ὅτι Λάζαρος καθεύδων
πάλιν ἐξ ὕπνου προέλθοι.

25

Ζαθέοις δὲ Χριστὸς εἶπε
πάλιν ἐμφανῶς ἐταίροις·
θάνε Λάζαρος περίφρων,
πρὸς ὃν ὡς τάχιστα βαίνω.

Θαλερὴ μαθοῦσα Μάρθα
ὅτι Χριστὸς ἐγγὺς ἔλθοι,
προπάροιθεν ἦλθε κώμης
τὰ δέοι λόγοις βοῶσα.

30

Ἔδος ἔς Βηθανίης Χριστὸς ἰκάνει
δυνάμει ζωοδότῳ πίστιν ἀέξων.

35

Ἴχνος οὐκ ἂν εἶδε πότμου
κάσις, εἴπερ ἔνθα μέμνης·
δι' ὃ καὶ τὸ νῦν γινώσκω
ὅτι μιν θέλων σαώσεις.

20 πλήττε B 21 ἄσμα B 27 incipit f. 25v 31 ἦλθε B,
edd., ἔλθοι correxi 33 τὰ δέοι B, τάδε οἱ edd. 34 ἔς B,
ἐς scripsi 38 δι' ὃ B, διὸ edd.

22-29 Ioa. 11, 12-15 εἶπαν οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ· κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανεν, καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. || 30-33 Ioa. 11, 20 ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.

36-51 Ioa. 11, 21-26 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν· κύριε, εἰ ἦς ὡδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα

Κάσις ἐκ τάφων προέλθοι 40
ὁ σὸς εὐθὺ Χριστὸς εἶπε.
Φρονέω δ', ἔφησε Μάρθα,
παρὰ σοῦ μαθοῦσα ταῦτα.

Λιγυρὸν γὰρ εὖτ' ἂν ἔλθῃ 45
κυκλικοῦ χρόνου τὸ τέρμα,
τότε Λάζαρος προέλθοι
ἅμα τοῖς θανοῦσι πᾶσιν.

Μάλα, Χριστὸς εἶπε, θᾶττον 50
ὅτ' ἐγὼν ἔγερσίς εἰμι
ὃς ἐμὴν ἔλοιτο πίστιν
θανάτου βρόχους ἀλύξει.

Βηθανίην ἔς ἰδεῖν ἔλθετε πάντες
Χριστὸν ἐλόντα νέκυν Λάζαρον οἴτου.

Ἐσορᾶν δράμωμεν ἄνδρες 55
ὅθι Χριστὸς ἐκ βερέθρου
μόλε Λάζαρον καλέσσαι.

Νοέω δ', ἔλεξε Μάρθα, 60
ὅτι Χριστὸς εἶ σὺ μόνος
ὁ μόνος γόνος θεοῦ
ὁ βίου μολῶν ἐς ἄλκαρ.

40 τάφων B, τάφου edd. 43 παροῦσα B, παρὰ σου em. Tichelmann, παρὰ σοῦ Nissen 44 ἔλθοι B, ἔλθῃ edd. 46 incipit f. 26r 52 Βιθανίην ἔς ἰδεῖν B, ἔς scripsi, Βηθανίην εἰσιδεῖν edd. 53 οἴτου B, οἴκτου errore scripsit Mg 56 καλέσαι B, καλέσσαι edd. 60 βίωι B, βίου em. Mt

ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῇ ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθάνῃ ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; || 57-64 Ioa. 11, 27-28 λέγει αὐτῇ· ναί, κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν

Ξενικὸν δ' ἔχουσα χάρμα
δράμεν ὀξέως πρὸς οἴκους,
Μαρίας δ' ἐς ὧτα λέξεν·
ὁ διδάσκαλος καλεῖ σε.

Ὅβριμῃ δὲ θᾶττον ἔνθεν 65
Μαρίῃ προσῆλθε Χριστῷ
μετὰ δακρύων βοῶσα
λόγον ὃν προεῖπε Μάρθα.

Πολὺ πλήθος ἐξ Ἑβραίων 70
προσέδρων συνῆλθε κλαῖον,
στοναχεῖν κάσιν δοκοῦντες
ὅτι πρὸς τάφον πορεύθη.

Λάζαρον ἐκ νεκύων Χριστὸς ἐγείρας
ἐς μέγα Βηθανίην ὕψος ἐπῆρεν.

Μέγα Χριστὸς ἄρτι κώμῃ 75
πόρεν εὖχος, ἐξεγείρας
χρόα Λαζάρου θανόντος.

Ῥόον ὁμμάτων δὲ λεύσσων
Μαρίας, ὁ Χριστὸς εἶπε

68 προεῖπεν B, προεῖπε edd. 71 στονάχειν B, στοναχεῖν edd. 74 Βιθανίην B, ἐπῆρεν B, ἐπῆρεν Mg 75 κώμης B, κώμη velit Mt 77 χρόα Λάζαρον B, χρόα Λαζάρου corr. Tichelmann, Bouvy, Usener 78 λεύσων B, λεύσσων edd.

κόσμον ἐργόμενος. καὶ τοῦτο εἰπούσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰπούσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. || 65-68 Ioa. 11, 32 ἡ οὖν Μαριάμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. || 69-72 Ioa. 11, 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν. || 79-85 Ioa. 11, 34-37 καὶ εἶπεν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔργου καὶ ἰδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν· οὐκ ἐδόνατο οὗτος ὁ ἀνοήξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

πρὸ λόγου δάκρυ σταλάξας· 80
τάφος ἐστὶ ποῦ θανόντος;

Συνιὸν δὲ πλῆθος εἶπε·
βλέπε πῶς φιλεῖ θανόντα.
Τυφλὸν δὲ βλέποντα τεῦξε
φίλον οὐ σθένεν σαῶσαι; 85

Τότε Χριστὸς ἦλθεν ἔνθα
τάφος ἦν, βρέμων σὺν ὄχλῳ·
χάριν, εἶπε, πατρὶ μέλπω
ὅτι μευ κλύες συνήθως.

Ἵπαρ ἔννεπον δὲ ταῦτα 90
διὰ τοὺς παρόντας ὄχλους
ἵνα γνῶσι πάντες ὅτι
σύ με πέμψας ἔνθα βαίνειν.

Μερόπων ὄφρα γένους δάκρυα παύση
φανερῶς δακρυχέει Χριστὸς ἀπ' οἴκτου. 95

Ἵνα Χριστὲ χεῦμα παύσης
δακρύων βροτῶν γενέθλης,
δακρύων ῥέεθρα λείβεις.

Φθιμένου τάφῳ πελάσσας
θύρετρον κέλευεν αἵρειν· 100

84 incipit f. 27r 85 σθένεν B, Mt, Nissen, σθένε Mg 89 ὅτι
μευ κλύες B et Mg, ὅτι μευ κλύες Mt, κλύεις perperam corr. Nissen
91 ὄχλου B, ὄχλους edd. 100 κελεύειν B, κέλευεν edd.

86-94 Ioa. 11, 38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ
ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. 41-42 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ
ἤδην ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστῶ-
τα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. || 99-106 Ioa.
11, 39-40 λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ
τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γὰρ ἐστίν.

δυσοδμεῖν ἔλεξε Μάρθα·
τέτρατον γὰρ ἔσκειν ἡμάρ.

Χαρίεν δὲ Χριστὸς εἶπεν·
ἔπος οὐκ ἔλεξα, κούρη,
ὅτ' ἐμὴν κρατοῦσα πίστιν 105
κλέος εἰσίδοις θεοῖο;

Ψόφον ὄβριμον δὲ τεύχει,
στόματι κλυτῷ βοήσας·
φίλε Λάζαρε, προθύμως
μόλε, δεῦρο θάττον ἔξω. 110

Ψυχρὸς εὐθὺ νεκρὸς ἔξω
δράμε δέσμιος κερεῖαις·
ὁ δὲ Χριστὸς εἶπε λύειν
τὸν ἄπαξ μόρου λυθέντα.

Λάζαρε σὺν Μαρίῃ καὶ σύ γε Μάρθα 115
μείλιχον ἄμμι δότε Χριστὸν ιδέσθαι.

Μαρίῃ σοφὴ τε Μάρθα
ἄμα Λαζάρῳ με Χριστοῦ
φίλον ὡς φίλοι ποεῖτε.

103 incipit f. 27v 105 ὅτι μὴν B, ὅτ' ἐμὴν em. Mt. Coniunctio
ὅτι eliditur etiam in XII 11 111 ψυχρὸς B, Mt, ψυχρὸς Mg et
Nissen 112 καιρίαις B, κερεῖαις Mt ('versus ratio postulat κερεῖαις
pro κηρεῖα et κειρία') 115 Μαρίῃ et σύ γε B, σύ τε edd. 119 ποεῖτε B,
ποιεῖτε edd.

λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἰπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσης ὄψῃ τὴν
δόξαν τοῦ θεοῦ; ἤραν οὖν τὸν λίθον. || 107-114 Ioa. 11, 43-44
καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνὴ μεγάλη ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.
ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις,
καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.

VII

ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΙΑΠΑΝΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἀγίης πρὸ ἐξ ἑορτῆς
μόλεν ἡμερῶν Ἰησοῦς
ᾧ Λάζαρον θανόντα
διέσωσεν ἐκ βερέθρου.

Βαδιῶν δὲ πρὸς κολώνην
ιερὴν ὄρους ἑλαιῶν
δύο πέμψε τῶν μαθητῶν
ἐνὶ Βηθφαγῇ κελεύσας.

Γονάτων δρόμοις μολοῦντες
ἐπὶ τὴν ἔναντι κώμην
ὄνον αὐτόθεν τε πῶλον
ἀγάγοιτε σὺν τεκούσῃ.

Διὸ δεσπότη βοῶντι·
τί λύειν ὄνους ποθεῖτε;
ἐρέοιτε· Χριστὸς εἶπεν.
Ὁ δὲ συντόμως προπέμψει.

5

10

15

Inscr.: incipit f. 28r, βαῖαπάντησιν B, βαῖπάντησιν edd.,
βαῖηάντησιν Vr 5 βαδιῶν B, βαδιῶν edd. 6 δύω B, δύο
edd. 8 βηθφαγῇ B, Βηθφαγῇ edd. 9 μολοῦντες B, Mt, Vr,
μολόντες Mg 15 ἐρέοιτε B, ἐρέετε edd. 16 προπέμψη B,
προπέμψει edd.

1-4 Ioa. 12, 1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς.
|| 5-16 Luc. 19, 28-31 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἐμπροσθεν
ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγῇ
καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἑλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο
τῶν μαθητῶν λέγων· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπο-
ρευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώ-
πων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ·
διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. Cf.
etiam Mat. 21, 1 sqq.

Θειοφόβοισι χαρὰς ἡμαρ ἐπέστη,
δεῖμα φέρον στυγερόν πᾶσιν Ἑβραίοις.

Χαρίεν σέβουσι Χριστὸν
μόλεν ἡμαρ, ἔμφοβον δὲ
ἀσεβεστάτοις Ἑβραίοις.

20

Ἐταροὶ δὲ τὰς κελεύσεις
τέλεσαν γόνου θεοῦ·
ἅμα γὰρ φέρον τεκούσῃ
ἀδαηπόνον τε πῶλον.

25

Ζυγὸν οὐ μαθόντι πῶλῳ
βαρύν, ᾧ βροτοὺς ἀείρει,
ἐπέθηκαν εὐθὺ Χριστὸν
ἐπιθέντες ἄγνὰ πέπλα.

Ζάθεος δὲ τις προφῆτης
προέλεξε ταῦτα βίβλῳ·
θύγατερ, γὰρ εἶπε, Σιών
ἄφοβος φίλῃ προλάμπους.

30

Θεόθεν γὰρ εἰς σὲ σώζων
βασιλεὺς τε πραῦς ἔλθοι
ἐπ' ὄνου τε πῶλον ἵζων
ὁ μέγαν πόλον πολεύων.

35

16 incipit f. 28v, θεοφόβοισι B, θειοφόβοισι em. A 22 ἑτάροι B
24 an τεκούσῃ? 26 μαθόντι B (iam divinavit Nissen), μαθέντι
edd. 27 βαρύν οὐ B, corr. Nissen 28 ἐπέθηκαν B (iam
divinavit Nissen), ἀπέθηκαν edd. 36 incipit f. 29r

22-28 Mat. 21, 6-7 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαν-
τες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν
πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω
αὐτῶν. Cf. etiam Luc. 19, 32-36. || 30-37 Mat. 21, 4-5 Τοῦτο δὲ
γένονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

εἰπάτε τῇ θυγατρὶ Σιών·
ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι.

Χριστὸς ἐς ἄστὺ θέει Ἱεροσολύμων
ὄφρα θάνοι μερόπων εἵνεκα λύτρου.

Ἱερουσαλήμ ἐς ἄστὺ 40
θανέειν ὁ Χριστὸς ἦλθε
μερόπων ὑπὲρ γενέθλης.

Ἱερουσαλήμ πολῖται 45
τὰ βρέφη γέροντες ἄνδρες
ἅμα τοῖς ξένοισιν ὄχλοις
ἐπὶ πάσχα συνδραμοῦσιν.

Κατὰ τὴν πόλιν μαθόντες 50
ὅτι Χριστὸς εἰσελαύνει,
βαῖτα κρατοῦντες ἄκρα
ταχινοῖς δρόμοις ὑπήντων.

Λασίους κλάδους ἐλαίης 55
τινὲς ἔτρεχον λαβόντες,
θαλερὴν κόμην δὲ δένδρων
τριόδοις ἔβαλλον ἄλλοι.

Μεγάλως σέβοντες αὖθις 55
ἔτεροι τὰ λαμπρὰ πέπλα
τραχιναῖς τρίβοις ἐφήπλουν
ὅθι Χριστὸς εἶχε βαίνειν.

38 εἰς B, ἐς em. Mt, Ἱεροσολύμων B (versu una syllaba redun-
dante), recte em. Tichelmann, quem Nissen est secutus, cf. XIV 6
51 λασίοις κλάδοις B, λασίους κλάδους mallet Mt, corr. Nissen
55 incipit f. 29v 57 τραχιναῖς pro τραχειναῖς Mt

πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον
καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.

Cf. etiam Ioa. 12, 14-15. || 43-58 Mat. 21, 8 ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος
ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους
ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ.

Ἐν χλοεραῖς ἄνδρες φυλλάσι δένδρων 60
θαῖττον ὑπαντιάαν σπεύσατε Χριστόν.

Παλάμαις κλάδους κρατοῦντες
χλοερούς ἐς ἅντα Χριστοῦ
μερόπων τρέχοι γενέθλη.

Ναέται ξένοι τε πάντες 65
σὺν ἀποστόλοις Χριστόν
καθ' ὁδὸν νάπης ἐλαιῶν
πελάοντα προσνοοῦντες,

Ξένον οἱ προσῆγον ὕμνον 70
λιγυροθρόως βοῶντες ·
βασιλῆϊ παιδὶ Δαυτῖδ
ἐν ὑπερτάτοις αἶνος.

Ὁ κλυτῇ θεοῖο κλήσει 75
προσιῶν μάκαρ τις ἔσκε,
μακαριστὸν αὖτε Δαυτῖδ
τὸ μολὸν κράτος τοκῆος.

Περίφημον εὐθύς ὕμνον
ιερεῖς κλύοντες ὄχλου
σὺν ἀποστόλοις βοῶντες
ἔφασαν γόνῳ θεοῖο.

59 φυλάσι B, φυλλάσι edd. 61 κρατοῦντες B, Mg, Nissen,
κροτοῦντες Mt, Vr 63 τρέχοι B (iam divinavit Nissen), τρέχει edd.
66 καθοδῶν B, καθ' ὁδὸν corr. Nissen 68 οἱ B, edd., οἱ scripsi
69 λιγυθρόως B, λιγυροθρόως em. Mt 70 Δαυτῖδ B, Δαβίδ edd.
71 αἶνοις B, αἶνος em. Mt 74 incipit f. 30r, Δαυτῖδ B, Δαβίδ edd.
78 βοῶντες B, βοῶντος emendaverit Mt

64-81 Luc. 19, 37-38 ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ κα-
ταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον
δυνάμεων, λέγοντες·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος,
ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου,

Ἀντὶ πέπλων κραδίας δείκνυμεν ἄγνάς
Χριστὸς ὅπως ὁμαλήν οἶμον ὀδεύσῃ. 80

Ῥόνον δὲ φέρουσιν ὄχλοι
ἅμα σοῖς ἀναξ μαθηταῖς
στόμασιν κέλευε παῦσαι·
ὑπέρογκα γὰρ βοῶσιν. 85

Σχεδόθεν δὲ Χριστὸς εἶπεν·
ἀτρεκῶς λέγω, κακοῦργοι,
ἐὰν οὐς ἔφητε παύσω
ἄλλοι λίθοι λαλοῦσιν. 90

Τότε καὶ πόλις σαλεύθη
πυλέων μολοῦντος εἴσω,
τότε τις πρὸς ἄλλον εἶπε·
φαθὶ δὴ τίς οὗτος ἔστιν. 95

Ῥγιῶς ὁ δὲ προσεῖπεν·
ὁ μολῶν ἀναξ Ἰησοῦς
Γαλιλαῖος ὁ προφήτης
ἀπὸ Ναζαρέθ γενέθλης. 95

Συναγωγῆς συγερεῆς κλαύσατε παῖδες
ὅτι Χριστὸν τὰ βροτῶν φύλα γεραίρει.

81 οἶμον B (iam divinavit Nissen), οἶκον edd., ὀδεύσοι B, ὀδεύ-
ση edd. 84 κέλευσε (ai supra e scriptum) B, κέλευε em. Mt
91 μολοῦντος B, μολόντος Nissen, μολοῦντες edd. 92 τις B et
Nissen, τίς edd. 93 incipit f. 30v 95 μολῶν B, μολῶν Nissen
99 φύλλα γεραίρειν B

ἐν οὐρανῷ εἰρήνην
καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

Cf. etiam Mat. 21, 9. || 82-89 Luc. 19, 39-40 καὶ τινες τῶν
Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον
τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, ἐὰν οὗτοι σιωπή-
σουσιν, οἱ λίθοι κρᾶξουσιν. || 90-97 Mat. 21, 10-11 καὶ εἰσελθόντος
αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστὶν
οὗτος; οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ
Ναζαρέθ τῆς Γαλιλαίας.

Γόνος Ἰσραὴλ στενάζοι
ὁ νόμου σκιὴν γεραίρων
ὅτι τιμᾷ Χριστὸν ἔθνη. 100

Φλογερεῶ μολόντι Χριστῷ
ιερεῶ τυφλοὶ προσήλθον
πόδας ἀσθενεῖς τε χεῖρας·
ὁ δὲ πᾶσι δῶκε ῥῶσιν. 105

Χαλεποὶ δὲ γνόντες ἔργα
ιερεῖς μέγιστα Χριστοῦ
βρεφῶν τε τερπνὸν ὕμνον
ιεροῦ μέσον καθεῖρπον. 110

Ψύθος ἐκμανῶς δονοῦντες
ἐβόων ἀνακτι πάντων·
ἄτεις τί φασὶ παῖδες;
ὁ δὲ ναίχι Χριστὸς εἶπεν.

Ψόφον ἐν γραφῇσιν οὕτω
ἀνέγνωτε ταῖς λεγούσαις·
στόμα νηπίων πρὸς αἶνον
ὑπομαζίων ἀνοίξεις. 115

Στομάτων ἐξ ἀκάκων ἄσματα Χριστῷ
Βρεφῶν ὕμνοπόλων πᾶς βροτὸς εἴποι. 120

100 στενάζει B, edd., στενάζοι corr. Nissen, cf. v. 63 110
καθεῖρπον B, edd., καθεῖρπον corr. Nissen 112 incipit f. 31r
113 τι φησι (α supra η scriptum) B 114 ναίχι B

103-118 Mat. 21, 14-16 καὶ προσήλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χω-
λοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κρᾶ-
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ, ἠγανάκτη-
σαν, καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει
αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θη-
λαζόντων κατηρτίσω αἶνον;

Στομάτων ἀπ' εὐρυμύθων
Βρεφῶν φίλων τε Χριστῷ
προφέρομεν αἰὲν ὕμνον.

122 Χριστὸν B, Χριστῷ em. Mt 123 προσφέρομεν B, edd.,
em. Tichelmann quem Nissen secutus est.

VIII

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΙΟΝ ΔΕΙΠΝΟΝ ΤΟΥ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ

Ἄγε δὴ λύρη με θείῃ
ἐπὶ δεῖπνον ἄρτι θεῖον,
ἵνα μυστικῆς τραπέζης
ἅμα δεσπότη μετάσχω.

Βοάαν γὰρ ἄρτι Χριστοῦ
θεῖκὸν πάρεστι κάρτος
τυπικῷ νόμου τε τέρμα
ὑπὸ Μωσέως γραφέντος.

5

Γονίμῳ γόνος θεοῦ
ἐν ὄρει πέλων ἐλαιῶν
ιεροῖς ἔφη μαθηταῖς
προλέγων ἀναξ τὸ μέλλον.

10

Δίδαγμα κρατεῖτε τοῦτο
ὅπερ ἐμφανῶς διδάσκω,
ὅτι δεύτερον μετ' ἡμαρ
γίνεται νόμου τὸ πάσχα.

15

Δεῖπνον ἐς ἀμνοφόρον σπεύσετε πάντες
μυστιφόροις καρδίαις κάρτα θεοῦ.

Ἐμὲ δὲ φθόνῳ κακίστῳ
πάϊν ἀνέρος λαβόντες

20

4 δεσπότη B 5 incipit f. 31v 13 κράτιστε B, κρατεῖτε
em. Mt 15 μεθ'ἡμαρ B, μετ'ἡμαρ correxi, cf. VI 102, VII 17,20
18 καρδίαις B, edd., καρδίαις Vr

9-12 Luc. 21, 37 ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν.
|| 15-16 Marc. 14, 1 ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας.

ιερεῖς λεῶς πολῖται
στερεαῖς νίφουσι βύρσαις.

Ζακότοις βαλοῦσι μύθοις
πτύέλῳ βρέχουσιν ὕψιν,
Πιλᾶτῳ δὲ συμμανέντες
ἱκρίου κτενοῦσιν οὔτῳ. 25

Θανάτου δ' ἐγὼν ὀχῆας
ἅμα καὶ πύλας ἐάξας
τὸν Ἀδὰμ λαβὼν τριταῖος
ἀπὸ νερτέρων ἀνέλθω. 30

Εἰλαπίνην ἀγίαν Χριστὸς ὁπάζει
Μωσαϊκῶν προβάτων δαῖτα πεδήσας.

Ἴνα δὴ νόμον τελέσω
ὃν ἐγὼ πάλιν παρέσχον,
Πέτρε, νῦν ἵθι πρὸς ἄστῳ
ἅμα τῷ γόνῳ Σαλώμῃς. 35

Κατὰ τὴν πόλιν γεγῶσι
νέος εὐθύς ἀντιάζει
κέραμον φέρων ἐπ' ὤμων
γλυκεροῦ γέμοντα ρείθρου. 40

Λιπαρῶν ποδῶν δὲ τούτου
καλὸν ἵχνιον πατοῦντες,

21 πολῖται B 22 incipit f. 32r, νίφουσι pro tempore futuro, metri gratia, ut v. 24 βρέχουσι pro βρέξουσι 25 πιλᾶτῳ B 26 ἱκρίῳ B, ἱκρίου corr. Nissen 28 ἐάξας B, ἐάξας em. Mt 33 τελέσω B, τελέσω edd. 34 παρέσχων B, παρέσχον em. Mt Σαλώμῃς: cf. XI 12, 15, 22 et 24. 38 ἀντιάζει pro tempore futuro, metri gratia, cf. v. 22 et 24

33-48 Luc. 22, 7-11 ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἥ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπὼν· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος

ἐπὶ τὸν δόμον δραμεῖσθε
ὅθι κεῖνος αὐτὸς ἔλθοι.

Μεγάρων τ' ἐρεῖτε πρῶτῳ 45
ὅ τ' ἔφην· τίς ἔσκεν οἶκος,
ὅθι μοῦ μολοῦν τὸ πάσχα
σὺν ἐμοῖς φάγω μαθηταῖς;

Ἀπὸ δαιτὸς θεϊκῆς πέμψατε Χριστοῦ
βδελυρὸν καὶ προδότην θᾶπτον Ἰούδαν. 50

Νόμον ἐκμαθὼν δ' ἐκεῖνος
τὸν ἐμὸν τάχιστα δείξει
ἀνάγαιον, ἔνθα θᾶπτον
ιερὸν ποεῖτε δεῖπνον.

Εὐνιόντες οἱ μαθηταὶ 55
δράμον ὀξέως ἐς ἄστῳ,
ὅσα Χριστὸς εἶπεν εὔρον
ὅσα Χριστὸς εἶπεν ἔρξαν.

Ὁ θεὸς δὲ σὺν μαθηταῖς
κατὰ τὴν πρέπουσαν ὥρην 60
ἐπὶ φαιδρὸν ἦλθεν οἶκον,
ἐπάγων νόμῳ τὸ τέρμα.

43 incipit f. 32v, δρόμον B, δόμον corr. Nissen, δραμεῖσθαι B, δραμεῖσθε em. Mt 47 μοι μολοῦντα B, μολοῦντι em. Mt, qui etiam μολοῦν τὸ scripserit, μοῦ correxi, μοι μέλον τὸ Nissen 53 ἀνάγαιον B, ἀνάγαιον corr. Nissen 54 ποεῖτε B, ποιεῖτε edd. 60 ὥρην B, ὥραν edd. 62 incipit f. 33r

βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται· καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;

51-62 Luc. 22, 12-14 κακεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὔρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.

Πρόβατον φαγὼν δὲ Μωσοῦ
ὁ θεοῦ τοκῆς ἀμνὸς
πρόβατον νόμου παλαιοῦ
πέρας αὐτὸ θῆκε πάντων.

65

Μερόπων ὃς ποθέει Χριστὸν ἐς ἄκρον
ἀδόλως συμφαγέτω δεῖπνον ἐκείνου.

Ῥύσιον δὲ αὐτὸς ἄρνα
μερόπων πόρεν γενέθλη,
ἐνὶ μυστικῇ τραπέζῃ
ιδίην σφαγὴν τυπώσας.

70

Στεφανηφόρου δὲ δείπνου
τότε δεσπότης ἀνέστη
προχέει τ' ἐς ἄγγος ὕδωρ
ἀποθεῖς τὰ θεῖα πέπλα.

75

Τρυφεροὺς πόδας μαθητῶν
παλάμαις ἐνιπτε θείαις,
μετὰ λεντίου δὲ τούτους
κατέμασσαν οὐπὲρ ἔσχεν.

80

Ὑπόδειγμα δοὺς βροτοῖσιν
χθαμαλῶν φρενῶν πρὸς ὕψος,
πάλιν ἐς τράπεζαν ἦλθεν
ὑποδὺς ἐοὺς χιτῶνας.

Κάμὲ τὸν ἐν κακίῃ Χριστὲ καθαίροις
χεῖρεσι ταῖς θεϊκαῖς πάντα λοέσσας.

85

66 πέρας B, τέρας edd. 74 τόδε B, τότε em. Mt 81 inci-
pit f. 33v 86 χερσὶ B, χεῖρεσι em. Mt, λοέσσας B, λοέσσας edd.

73-80 Ιοα. 13, 4-5 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ
ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· εἰτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν
νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν
τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. || 83-84 Ιοα. 13, 12 ὅτε οὖν ἐνίψεν
τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν πάλιν...

Φάος ὡς κόμισσεν ἄρτον
ἐρέων δέδωκε μύσταις·
τόδ' ἐμὸν φάγοιτε σῶμα
ἐς ἁμαρτάδων καλύπτρην.

90

Χαρίεν δέπας κεράσσας
τόδε τοῖσι δῶκε λέξας·
τόδ' ἐμὸν πίοισθε αἷμα
τὸ ἁμαρτίας σκυλεῦον.

Ψόφον ἐς τοκῆα δόντες
θεὸν ἐν λόγοισιν ὕμνουν,
ἐπὶ τὴν νάπην ἐλαιῶν
ἅμα τῷ φάναι προῆλθον.

95

Ὡ πόθος, ὦ φιλή ἦν διὰ Χριστὸς
σάρκα βροτοῖς ιδίην ὥπασε δαῖτα.

100

87 ἄρτων B, ἄρτον edd. 89 τόδ' ἐμὸν B, Nissen, τὸ δ' ἐμὸν
edd. 92 τάδε B, edd., τόδε correxi 93 τὸ δ' ἐμὸν B, edd.,
τόδ' ἐμὸν scripsit Nissen 96 ὕμνον B, ὕμνουν corr. Nissen
99 πόθος B, πάθος edd. 100 incipit f. 34r

87-94 Luc. 22, 19-20 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. καὶ τὸ ποτήριον
ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ δια-
θήκη ἐν τῷ αἱματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. || 95-98 Luc.
22, 39 καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν·
ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί.

IX

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΠΑΥΛΟΝ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ

Ἄρετῶν μέλιττα Παῦλε
ἐπὶ σοὺς ἄγοις με σίμβλους,
ἵνα σὸν μέλι τρυγῆσας
ἱερῆς τροφῆς μετάσχω.

Βασιλεῦ μελῶν προφῆτα
κιθάρην δίδου τινάσσειν,
ἄρετῶν ὅπως γενάρχην
μέλεσιν σοφοῖσι μέλψω.

Γένος Ἀβραάμ φυτεύει
τὸν μέγαν θεοῦ λάτριν,
Κιλικίων τρέφουσι Ταρσοὶ
ἐπὶ γῆς φανέντα Παῦλον.

Δρόμον ἐκ βρέφους ὁδεύων
ἀγίων σοφῆς γενέθλης
ιδίην ἀφῆκε πάτρην
πατέρων πόλιν γενέθλην.

Ῥίζα φιλευσεβέων ἔπλεο Παῦλε
ἐν χθονὶ τετραπόλῳ γείναο μόσχους.

Ἐδιδάσκετο προθύμως
ἱερὰς γραφὰς τοκῆων

2 ἄγεις B, ἄγοις em. Mt 3 σὼν in versu, σὸν in margine B
8 μέλεσι B, μέλεσιν edd. 10 ὁ μέγας θεοῦ λάτριν B (λάτρης
edd.), τὸν μέγαν θεοῦ λάτριν corr. Christ., λάτριν scripsi 16 incipit
f. 34v, γενέην B (γενεήν edd.), γενέθλην correxi, fort. γενναίην Mt,
γεραίην proposuit Christ 18 τετραπόρῳ B, Christ, τετραπόλῳ
corr. Nissen, τετραπόρῳ Mt

Ἱερουσαλήμ κατ' ἄστν
ὑπὸ τῶν σοφὰ φρονούντων.

Ζαθέους νόμους τελέσας
Φαρισαῖος ἦν ἐς ἄκρον
ὅθεν εὐσεβῶν ὑπῆρχεν
ἐτέρων πλέον διώκτης.

Θαλάμους δὲ τοὺς δικαίων
ἀγρίως ὅλους ἐπόρθει,
ἀγίους δὲ τοὺς ἐν ἄστει
ἐδίδου φέρων φονεύειν.

Ὡ φρενὸς ὦ μανίης ἥς πέλε Παῦλος
ὅττι σοφῶν ἀγέλην πᾶσαν ἀνῆρει.

Ἱερὴν ἔβαλλε πίστιν
μανικὸς πέλων διώκτης,
κατὰ τὰς πόλεις δὲ βαίνων
ἀγίους κόλαζε πάντας.

Κακὰ γράμματα γραφέντα
λάβεν ἐκ κακῶν προέδρων,
ἀγίους ὅσους Δαμασκὸς
τρέφε δεσμίους κομίσσαι.

Λόγος ἐκ πολλοῦ προκύψας
ὁ λόγῳ πόλον κυλίνδων,

21 καταστν B 22 ὑπο B, 23 τελέσας B, τελέσας edd.
31 φρένες ὦ B, φρενὸς ὦ em. A, edd. 35 incipit f. 35r

24 Cf. Act. 23, 6 || 27-30 Act. 8, 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν
ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ
γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν. || 33-66 (κουκουλίῳ excerpto) Act.
9, 1-5 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητάς
τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεὶ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς
Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὔρη τῆς ὁδοῦ ὄντας,
ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ
πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν

ἄμα φωτὶ παμμεγίστῳ
τρέπεν ὡς τάχιστα Σαῦλον.

Μέσον ἡμέρας δὲ λάμψας
φάος ὁμμάτων ἀπούρας
κατὰ γῆν τάνυσσε Σαῦλον
κατὰ γῆν κακῶς μανέντα.

Χριστὸς ὅλων μεδέων σὺν γενετῇρι
Παῦλον ἀπ' ἀντιβίων τεύξατο λάτριν.

Νοέειν δὲ τὸν βαλόντα
ὁ βαλὼν θέλων τυπέντα,
λέγεν ἡμέρως Ἰησοῦς
ἐπὶ γῆς πεσόντι Σαύλῳ·

Ἐένον εὐσεβοῦσι ῥέξεις
ἐμὲ Σαῦλε νῦν διώκων.
Ἀπαμείβεται δὲ Σαῦλος·
λέγε μοι τίς αὐτὸς ἔσκες.

Ὁ θεὸς πάλιν βοήσας
φάτο πρὸς λαλοῦντα Σαῦλον·
τελέθω, λέγων, Ἰησοῦς
ἀπὸ Ναζαρεθ πολίχνης.

Πάλιν ὁ φέρων τὰ πάντα
τελέθω ὃν ἐκδιώκεις·
βαρὺ σοι πόδας τιταίνειν
ἀταλοὺς πρὸς ὀρθὰ κέντρα.

44 Σαῦλον B, Παῦλον edd. 49 συν B 50 λάτριν B, λά-
τρην edd. 52 θελὼν B, θέλων edd. 53 ἡμέρως B et Mt,
ἡμέρας A, Mg. 54 incipit f. 35v ῥέξεις B, ῥέξεις corr. Christ 60
φάτο B, φάτο edd. 62 Ναζαρεθ B, Ναζαρεθ edd. 63 φέρων B,
φλέγων corr. Nissen, coll. v. 42sq.

περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν
φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; [σκληρόν σοι πρὸς
κέντρα λακτίζειν] εἶπεν δέ· τίς εἰ, κύριε; ὁ δέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν
σύ διώκεις. Cf. etiam Act. 22, 6-8.

Ἀχλύος ἡερίης ἔμπλεε Παῦλε,
εἰπὲ πόθεν στεροπάς πᾶσι φαίνεις.

Ῥυπαρὸν ζόφον κομίζων
βλεφάροις ἐς ἄστρ' βαίνεις,
ὅθι σοι πάλιν λαλήσω
ἃ σε Παῦλε δεῖ τελέσσαι.

Σὺ γὰρ ἔθνεσιν φαίνεις
θεϊκὸν φάος διδάσκων,
σὺ τὸν Ἰσραὴλ ἐλέγξεις
γενεὴν ἄπιστον οὖσαν.

Τότε δὴ μαθὼν ὁ Σαῦλος
ὅτι Χριστὸς αὐτὸς ἔλκει,
ἐτάρων χέρας κρατούντων
ἅτε τυφλὸς ἠκολούθει.

Ὑπὸ νυκτίῳ δὲ λήξει
ὄναρ ἐμφανείς ὁ Χριστὸς
Ἀνανίαν ἄνδρα θεῖον
ἐπὶ Σαῦλον εὐθὺ πέμψεν.

Φεγγοτόκον σκοτίνην ἔδρασε Παῦλος
ὄφρα βροτῶν ζοφερὰν ἀχλὺν ἀπάξει.

Φοβεροῖς λόγοισιν εἶξας,
Ἀνανίας ἐς διώκτην

68 στεροπαῖς B, στεροπάς corr. Christ 70 βαίνεις (oi supra
ei scriptum) B, βαίνεις Christ, βαίνεις edd. 73 incipit f. 36r
81 ὑπὸ νυκτίῳ B, ὑπονυκτίῳ edd. 85 ἔδρασε B, ἔδρασε correxi
86 ἀπάξει B, ἀπάξει correxi

69-72 Act. 9, 6 ἀλλὰ ἀνάσθητι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ
λαληθήσεται σοι ὃ τί σε δεῖ ποιεῖν. || 77-80 Act. 9, 8 ἡγέρθη δὲ
Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν
εἶλεν· χειραγωγούμενος δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. || 81-84
Act. 9, 10 ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ κύριος· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ,
κύριε, κτλ. Cf. etiam Act. 22, 12 sq. || 87-94 Act. 9, 17-18 Ἀπῆλθεν

δράμεν ὄμμασιν κομίζων
τὸ διπλοῦν διπλοῖσι φέγγος.

90

Χαλεπὸν ζόφον δὲ ρίψας
κραδίης κόρον τε Σαῦλος
λοετρὸν δὲ θεῖον ἐνδύς
χάριτος θεοῦ γεμίσθη.

Ψόγον ἀθλίων Ἑβραίων
ὅλον ἀνδρικῶς πατήσας,
συνέχευε λυγρὸν ἔθνος
τριάδα βροτοὺς διδάσκων.

95

Φωτὸς ἀειγενέος Παῦλε γεμίσθη
φωτογόνους δαΐδας πᾶσι μερίζεις.

100

92 incipit f. 36v 99 γεμίσθη B, γεμισθεῖς corr. Christ
100 πᾶσιν ἐρίζεις B, πᾶσι μερίζεις corr. Nissen, coll. Syn. hymn.
4, 179 et 6, 21, fort. πᾶσιν ἐποισεις Christ, πᾶσιν ἐρέσεις Bouvy

δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς
χεῖρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ
ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἡρχου, ὅπως ἀναβλέψης καὶ πλησθῇς
πνεύματος ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν
ἐνίσχυσεν.

X

Εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἁγίου Παύλου
τοῦ ἀποστόλου*

Ἄγε πρὸς τρέχοντα Παῦλον
πάλιν ὦ λύρη με θείη,
ἵνα συντόνους ἀγῶνας
πάλιν ἐνθέως ἀείσω.

Βασιλεὺς φύλαττεν ἄστει
Ἀρέτας Δαμασκὸν ὄφρα
ἁγίων τὸ θαῦμα Παῦλον
ἀνέλη χερὶ κρατήσας.

5

Γραφίδων θεοῦ μύστα
Ἀρέταο γνόντες ἔργον
ὅτι περ θέλοι θεόπτην
ἀνελεῖν, φιλῶν Ἑβραίους,

10

Διὰ σαργάνης χαλῶσιν
ἀπὸ τειχέων μεγίστων
μεσονυκτίῳ λαθόντες
νεόπιστον ὄντα Παῦλον.

15

7 incipit f. 37r 8 ἀνέλοι B, ἀνέλη correxi 10 ἀρετὰς
ἀγνώτες ἔργον B, Ἀρέταο γνόντες ἔργον corr. Nissen, Ἀρέτα προ-
γνώτες (προγνόντες Mg) ἔργον Mt 12 φίλον Ἑβραίου (i supra
u scriptum) B, φιλῶν Ἑβραίου corr. Nissen, φίλον Ἑβραίου Mt
14 ἀπο B

5-16 Paul., 2 Cor. 11, 32-33 ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα
τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, καὶ διὰ
θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς
χεῖρας αὐτοῦ. Cf. etiam Act. 9, 24-25.

* Cf. eiusdem Sophronii sermonem in PG 87, 3, col. 3356 sqq.
(= Mai, Scr. vet. nova coll., X, p. XXV sqq.), Nissen, « Byz.
Zeitschr. », XXXIX, 1939, p. 103 sqq.

Φωσφόρον εὐσεβίην ἔθνεσι τίκτων
 φωσφόρος ἀστεροπὴ Παῦλε φαάνθης.

Ἐπὶ τὰς πόλεις δ' ἀπῆλθεν
 Ἀράβων Σύρων τε Παῦλος
 Ἀρέταν φυγὼν φονῆα
 μανίην κακὴν τ' ἀλύσκων.

20

Ζοφεράς πλάνας διῶξαι
 ἀπὸ γῆς θέλων ἀπάσης
 κατὰ γῆν πόλευε πᾶσαν
 μερόπων γένη καθαίρων.

25

Θεὸν εἴσιδεν θεοῖο
 γόνον ὄμμασιν πανάγνοις,
 τρίτον ἐς πόλον δ' ἀνέπτῃ
 σοφίην μαθεῖν θεοῖο.

30

ὦ σπυρίς οὐρανίη, πῶς ἐχαλάσθης,
 ἢ πόθεν ὄψον ἄγειν ἡῦραο τοῖον;

Ἱερὸνδ' ἐκεῖθεν ἦλθεν
 παράδεισον, ἔνθα μύθους
 μάθην οὐ φατοὺς βροτοῖσιν
 βροτέους λαλοῦσιν ὕθλους.

35

Κατὰ δ' ἐνθέους κελεύσεις
 δράμεν ἐς πόλιν θεοῖο,

17 εὐσεβίης B, edd., εὐσεβίην correxi 18 ἀστεροπὴ B, ἀστεροπὴ
 Mt, Παῦλε B, πᾶσι A 21 Ἀρέτα B, Ἀρέταν A, edd. 23 διώ-
 ξαι B 26 incipit f. 37v 31 ὦς σπυρίς B, recte scripsit Mt
 33 ἱερὸν δ' B, edd., ἱερὸνδ' scripsi

29-30 Paul., 2 Cor. 12, 2 ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου
 οὐρανοῦ. || 33-36 Paul., 2 Cor. 12, 4 ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδει-
 σον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.
 37-38 Act. 9, 26 παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν
 κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς.

Πέτρον εἰσιδεῖν ποθήσας
 τὸν ἀποστόλων γε πρῶτον.

40

Λαβρινθίους δὲ μύθους
 πάλιν ἐκγόνων Ἰούδα
 Ἱερουσαλὴμ ἐν ἄστει
 θεϊκοῖς λόγοις ἐλέγχει.

Μανίην κακὴν μανέντες
 λογάδες γένους Ἑβραίων
 κτανέειν θέλουσι Παῦλον
 σφετέρων χάριν γ' ἐλέγχων.

45

Δῶρον ἀπ' ἀθανάτου Παῦλε θεοῖο
 ἀνδράσιν ὀλλυμένοις πᾶσι χαρίσθη.

50

Νόνον εὐσεβῶν ἀπάντων
 λαλέων ἕτερπε Παῦλος,
 ὅτι περ δίδασκε πίστιν
 κατὰ κόσμον ἣν ἐπόρθει.

Ξένον ἐν ξένη τελοῦντα
 ἐπὶ Ταρσὸν εὐθὺ πέμψαν,
 ἵνα μὴ μιν ἐκφανεῖντα
 βδελυρὸν γένος φονεύσῃ.

55

Ὁ δὲ Βαρνάβας πορευθὴ
 ἐπὶ Ταρσὸν ὄφρα Παῦλον
 ἀγάγῃ Σύρους διδάξαι
 ἵνα Χριστὸν εὐσεβῶσιν.

60

40 ἀπόστολον B, edd., ἀποστόλων corr. Nissen, coll. XII 71
 41 λαβρινθίους B, λαβρινθίους edd. 42 ἐγγονον (ω supra on
 scriptum) B, ἐκγόνων corr. Nissen 45 incipit f. 38r 48 γ' ad-
 didit Nissen 54 ἐπόρθει B, Mg, Nissen, ἐπόρθη Mt 61 ἀγάγει
 (οι supra ei scriptum) B, ἀγάγη correxi

39-40 Paul., Gal. 1, 18 ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱερο-
 σόλυμα ἱστορῆσαι Κηφᾶν. || 53-54 Paul., Gal. 1, 23 ὁ διώκων ἡμᾶς
 ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει. || 59-62 Act. 11,
 25 ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὐρὼν ἤγαγεν
 εἰς Ἀντιόχειαν.

Προφανῶς δίδασκε πάντας
θεὸν ἐνθέως γεραίρειν,
γενέτην πᾶν τὸ πνεῦμα,
τὸν ὅλων κρατοῦντα μῦνον.

65

Ἐσορῶν ἀγλατὴν ἦν λάχε Παῦλος
θεόθεν, θεσπεσίως ἄρτι χορεύσω.

Ῥόος οἶά τις προβαίνων
ἐπὶ γῆς, ὅλην κατάρδει,
ἐναλιγκίως ὁ Παῦλος
δράσεν εἰς ἔθνη βαδίζων.

70

Σοφίῃ θεοῦ σοφίσθη
λαλέειν θεοῖο πίστιν,
ὅθεν ἔθνεα προσῆγεν
θεὸν εἰς ἅπαντα πείθων.

75

Τὸ γὰρ ἐκτελεῖν προήχθη
ὑπὸ πανσόφου προνοίης,
ὅτε σὺν Σίμωνι Πέτρῳ
βάλεν εὖ νέμοντα κλῆρον.

80

Ὑπὸ παρθένου διδόντος
λάβε πάντα Παῦλος ἔθνη,
ὁ σοφώτατος δὲ Πέτρος
τέκνα συγγενῶν Ἑβραίων.

64 incipit f. 38v, γεραίρων (ei supra ων scriptum) B 67 ἐσό-
ρῶν B 76 εἰς B, εἰς scripsi 83 incipit f. 39r

69-70 Cf., ex. gr., Theod. Stud. *Epigr.* 72 (*In Chrysostomum*),
v. 2 ὅλην κατάρδοις τὴν ὑφήλιον, μάκαρ. || 75 sqq. *Act.* 12, 25 Βαρναβᾶς
δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν,
συμπαλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον. || 81 Sic Mt
adnotavit: Ὑπὸ παρθένου videtur heic indicari Iohannes, quamquam
non a Iohanne solummodo sed etiam a Cepha et Iacobo consociatus
ei fuit Barnabas, et praedicationis munus inter eos divisum ut nar-
ratur ad Galat. [2, 7 sqq.]. Cf. Nonni *Paraphr.* XIX 139 sq. γύναϊ
φιλοπάρθενε μήτερ, | ἡνίδε παρθένον υἱά.

Τίς σοφὸς ἐκ μερόπων, ὥς πέλε Παῦλος;
τίς θεὸν ἐκ χθονίων ἔδρακεν οὕτως;

85

Φιλέων δὲ πάντας ἴσως
ἐθνικοὺς γόνους τ' Ἰούδα
ἀκλινῶς δίδασκε πάντας
θεὸν εὐσεβεῖν ἀμέμπτως.

90

Χαριέστατος δ' ὑπάρχων
φιλοσυμπαθὴς τε πᾶσιν,
ὅλα τοῖς ὅλοις φαάνθη
ἵνα τοὺς ὅλους γε σώσῃ.

Ψεκάδας θεοῦ ψεκάζων
δογμάτων σοφῶν ὁ Παῦλος
ἐπὶ Χριστὸν εἴλκε πάντας
τὸν ὅλον κτίσαντα κόσμον.

95

Ἀγίων μυστιπόλων ὄρχαμε Παῦλε
μόνος ἐθνῶν ἀγέλας μύστιδας ἔρδεις.

100

86 οὕτω B, οὕτως edd.

XI

ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟΝ *

Ἀγίων γένος προέλθοι
ἀγίῳ γέρας κομίζον,
ἀγάμων φάλαγξ βοήσοι
ἀγάμῳ φέριστον ὕμνον.

Βδελυρὴν ἔγωγε γλῶτταν
φορέων, ρυπῶντα χεῖλη,
ἀπορῶ γόνῳ γε βροντῆς
καθαρόν τὸν αἶνον ἄδειν.

Γονέων πάϊς φαάνθη
ιερῶν κλυτῆς τε ρίζης,
Ζεβεδαῖος αὐτὸν ἥρωας
Σαλόμῃ τε παῖδα τίκτον.

Δόμον ἔσχε πλωτὸν ἄντρῳ
ὁ πατὴρ φίλῃν δι' ἄγρην
Σαλόμῃς τεκοῦσα Χριστοῦ
κλύε σύγγονος θεοῖο.

Ἰαχῆς οὐρανίης ὄβριμε κοῦρε,
στομάτων ἡμετέρων δέχνησο δῶρα.

Inscr.: incipit f. 39v 2 κομίζων B, κομίζον em. Mt 3 φάλαξ B
4 φέρεις τὸν B, φέριστον em. Mt 6 ρυπῶν τα B, ρυπῶντα scripsi,
ρυπῶν τὰ Mt 7 ἀπορῶ B, Mg, ἀπορῶ Mt 12 Σαλώμῃ B,
Σαλόμῃ metri gr. corr. Nissen 13 ἄνδρα B, ἄντρῳ corr. Nissen
14 ἄγρην B 15 Σαλώμῃ B, Σαλόμῃς corr. Nissen 16 σύγ-
γονος B (divinavit Nissen), συγγόνους em. Mt 17 ἰαχίης B,
ιαχῆς A, Mt 18 incipit f. 40r

7 Cf. Marc. 3, 17 || 13 sq. Marc. 1, 20 || 15 sq. Mat. 27, 56,
Ioa. 19, 25.

* De vv. 1-4 initio cf. adn. ad carmen V.

Ἐκάλει δὲ καὐτὸς ἐνθεν
τὸν ὅλων ἄνακτα θεῖον
ὁ πάϊς, διόττι τέκνον
Σαλόμῃς ὑπῆρχε θεῖον.

Ζαθέου γάρ ἦν Ἰωσήφ
Σαλόμῃ τόκος σάοφρων,
ὃς ἐμοῦ θεοῖο Χριστοῦ
γενέτης μόνον καλεῖτο.

Θεὸς οὖν πέλων ὁ Χριστὸς
ἐπέχων φύσιν τε πᾶσαν,
ἐπὶ χεῖλος ἦλθε λίμνης
βροτὸς οἷά τις προλάμπων.

Φωσφόρε παρθενίης, φωσφόρε μύθων
ἡμετέρῃ κραδίῃ φέγγος ἰάλλοις.

Ἰαχὴν μίαν προπέμψας
δυάδα κλυτὴν ἀγρεύει
Ἰάκωβον ἐσθλὸν ἄνδρα
ἀγαθὸν κάσιν τε τούτου.

Κράτος ὡς ἴδον θεοῖο
προσέβαινον οἱ καλοῦντι,
πατέρος στέγος λιπόντες
κάλαμον, σκάφος, σαγήνην.

Λόγος ἐκλογὴν τελέσσας
δέκα καὶ δυοῖν μαθητῶν
φιλέεσκε τόνδε μᾶλλον
ἀγίων ὅλων ἐταίρων.

24 Σαλώμῃ B, Σαλόμῃ corr. Nissen 29 ἐπι B 37 incipit
f. 40v 38 οἱ B 39 πατέρος B, πατρὸς A, σέβας B, στέγος
correxi 41 τελέσας B, τελέσας edd., τελέσσαι fort. tyrothetae
errore Nissen 42 δῶ B, δυοῖν corr. Nissen, δυῶν Mt

- Μεγάλην χάριν δὲ βάλλεν 45
 φιλή φίλοις προσώποις,
 ἐνὶ δὲ φρεσὶ φιλάγνοις
 θεϊκὴν ἔχευεν αἵγλην.
- Σοφίης οὐρανίης μεστός ὑπάρχων 50
 ἐπέων οὐρανίων αὐλὸς ἐτύχθη.
- Νόνον ἔνθεον φοροῦντα
 καθαρὴν τε σάρκα τοῦτον
 ἄφανῶν ποεῖτο μύστην
 ὁ θεὸς λόγος διδάσκων.
- Ἐένα δεῖξε πλεῖστα τούτῳ 55
 φιλέων ἀναξ δικαίως,
 ἐπὶ καρδίην ταθῆναι
 ἰδίην παρέσχε μούνῳ.
- Ὅτε δ' ἱκρίῳ προσῆλθεν 60
 κασίγνητον αὐτὸν ἠῦδα,
 Μαρίην ποῶν τεκοῦσαν
 Μαρίῃ γόνον προσάπτων.
- Πάλιν ἀγλαοῖο Πέτρου
 μόρον ἐκμαθεῖν ποθοῦντος

46 φίλια B, φιλή corr. Nissen 47 ἐνὶ δε B 50 'haec verba ad sublimitatem evangelii alludunt' Mt 52 τούτῳ (ον supra ω scriptum) B 53 ποεῖτε B, ποεῖτο correxi, ποιεῖται Usener, ποιεῖτο Nissen 55 τοῦτον B, τούτῳ correxi (hic scriba, ut v. 52, erravit sed lectionem supra lineam non scripsit) 56 incipit f. 41r 59 ἱκρίῳ προσῆλθεν B, προσῆλθε Mt 60 ἠῦδει B, ἠῦδα corr. Mt 61 ποῶν B, ποιῶν edd. 62 Μαρίῃ B

57-58. Ioa. 13, 23 ἦν ἀνακείμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, δν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς || 69-80 Ioa. 19, 26-27 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα δν ἡγάπα, λέγει τῇ μητρί· γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

- παρὰ δεσπότης γε κείνου 65
 μόρον ἐκφανῶς καλύπτει.
- Θειολόγου σοφίῃ κόσμος ἐρύσθη,
 δαιμονικῆς μανίης φάσματα ῥίψας.
- Ῥέθεσι ξύλῳ κρεμασθεῖς 70
 ὁ λόγος παθῶν τε πάσχω
 λέγε παρθένῳ τεκούσῃ
 λέγε παρθένῳ μαθητῇ.
- Σέθεν ὦ γύναι καλείσθω
 γόνος ἄγνός οὗτος ἔνθεν,
 σὺ δὲ μητέρα κρατίστην 75
 καλέοις ἐμὴν τεκοῦσαν.
- Τότε δὴ τότε κλυτόφρων
 ἐς ἐδὸν κόμιζεν οἶκον
 ἀγανὴν θεοῦ τεκοῦσαν,
 ἰδίην ποῶν τεκοῦσαν. 80
- Ὑπὸ Πάτμον ᾧ δ' ἐτύχθη
 θεόπαις νόμοισι φύτλης,
 ἀγίους τόπους ἐάσας
 Ἀσίης ἐπῆλθε χῶρον.
- Βροντογενῇ θεὸν οὖν ὄλβιον εἶπα, 85
 τοῦνεκα θειοτόκου κοῦρος ἐτύχθη.

65 παρὰ B 67 θειολόγου B 69 ξύλῳ B 70 παθῶν B 75 incipit f. 41v 79 θεὸν B, θεοῦ correxi, coll. v. 15 80 ποῶν B, ποιῶν edd. 81 ὦ B 81 sqq. 'Ordinis chronologici perturbatio omissionem aliquot versuum amanuensis vitio in hac ode coarguit: namque heic Pathmos Iohannis exilii locus indicatur, ante quam ipse loca sancta relinqueret, et in Asiae minoris regionem perveniret, quin etiam eiusdem apostolici labores vix leviter attinguntur' (Mt)

72 Cf. ad X 81 || 81 Ap. 1, 9 ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένη Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

Φορέων σθένος θεοῖο
 Ἐφeson κίχησεν ἄστν,
 ὅπερ Ἄρτεμις κακίστη
 δνοφερῇ πλάνη κατεῖχεν.

90

Χέρα καρτερὴν δὲ τείνας
 ἀπάτης νεῶν καθεῖλεν,
 βδελυρὸν δὲ τρέψε φάσμα
 Ἀσίηθεν ὡς πυρίπνους.

Ψεκάδας θεοῖο μύθων
 ἀπὸ χειλέων ψεκάζων
 φλόγα δαιμόνων ἀμέρδει,
 χθονίων γένος δὲ σώζει.

95

Ἀσίδος εὐρυάλου λύτρον αἰίσω,
 θειολόγου δυνάμει κῦδος ἀγείρων.

100

91 καρτερὴν δε B 94 incipit f. 42r 95 ψεκάσιν B, ψεκάδας
 corr. Nissen, coll. X 95 96 ἀπο B 99 εὐγυάλου B, εὐρυάλου
 corr. Nissen

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΑ ΣΤΕΦΑΝΟΝ

Ἀρετὴν ἀγῶνα νίκην
 Στεφάνου κλυτοῦ λιγαίνων,
 σὺν ἀποστόλοις καλέσσω
 στίχα μαρτύρων χορεύειν.

Βασιλεῖ θεῷ γὰρ οὗτος
 μετ' ἀποστόλους στρατεύθη,
 ἐνὶ μάρτυσιν δὲ πρῶτος
 στεφάνοις ἔδῃσε κόρσῃν.

5

Γραφικῶς ὄθεν βοήσω
 Στεφάνου τὸ διττὸν εὖχος
 ὅτ' ἀποστόλοις συνῆπται
 ὅτι μαρτύρων προλάμπει.

10

Διό μιν θεοῖο λάτριν
 ταχέως τέθεικε πρῶτον
 ἁγίων χορὸς μαθητῶν
 μέγαν ἐνθέως σκοπούντων.

15

Στεφάνου τοὺς ἀέθλους ὅστις αἰίδει
 κραδίην εὐφροσύνης οἶδε κορέσσαι.

2 λιγαίνων B, λιγαίνω Mt 3 συν ἀποστόλοις καλέσω B,
 καλέσσω Mt 6 μετ' ἀποστόλους B, an ἀποστόλων ? 7 μάρ-
 τυσι B, μάρτυσιν em. Mt 10 incipit f. 42v 13 λάτρην B,
 λάτριν corr. Nissen 14 τέθεικε B (divinavit Nissen), τέθηκε Mt
 16 σκοποῦντος B, σκοπούντων corr. Nissen, σκοπούντα Mt

13-16 Act. 6, 5-6 καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλή-
 θους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύ-
 ματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον..., οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων,
 καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

Ἐρατῆς γέμων θεοῖο
 χάριτος βίης τε πλήρης 20
 Στέφανος λεῷ τε πρόσθεν
 τεράτων ἔτευχε πλήθος.

Ζοφερῷ φθόνῳ τυπέντες
 τινὲς ἀγρίων Ἑβραίων
 περὶ δογμάτων συνείρειν 25
 Στεφάνῳ λόγους ἐπῆλθον.

Ζάκοτον γὰρ ἔσκεν ἔθνος
 Βελίου στόλος κακίστου
 Φαρίης τε καὶ Λιβύσσης
 Ἀσίης τε καὶ Κιλίσσης. 30

Θαμινοὺς λόγους ὁ μάρτυς
 κραδίης σοφῆς ἰάλλων
 φθονεροὺς δίωκε κείνους
 νέφος ὡς πνοαῖς ἀήτη.

Στεφάνῳ θεσπεσίῳ στέμματα πλέζω 35
 γραφικῶν ἐκ καλύκων ἄνθεα δρέψας.

Ἱεροῖσι λόγοις νίκην
 Στεφάνου τάχιστα δόντες

21 λεῷ B, λεῷ corr. Nissen 28 Βελίου: cf. Paul., 2 Cor.
 6, 15 (τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελιάρ) 29 incipit f. 43r,
 Φαρίης 'a Φάρος insula' (Mt) 32 σοφῆς B, σοφίης A 33 κείνου B,
 κείνους corr. Nissen 34 ἀήτη B, ἀήτη correxi

19-34 Act. 6, 8-10 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως
 ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δὲ τινες
 τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων
 καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες
 τῷ Στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι
 ᾧ ἐλάλει.

37-52 Act. 6, 11-12 τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκη-
 κόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν

φέρον ἄνερας κατ' αὐτοῦ
 πατέρας πλάνης βοῶντας. 40

Κατὰ γὰρ θεοῦ τοκήων
 κατὰ Μωσέως τε θείου
 λέγον ὕβρεων ἀκοῦσαι
 Στεφάνου σοφοῦ λαλοῦντος.

Λόγον ἐντόνως βοῶντες 45
 ἀπάτη λεῶν λαβόντες
 ἱερεῖς τε τοὺς κακίστους
 Στέφανον τάχος κατέσχον.

Μανίης μέθη φλεγέντες
 φέρον ἐς κρίσιν θεόπτην 50
 ἀδικωτάτων θοάκων
 ἅμα μάρτυσιν κακίστοις.

Οὕνομά σοι Στέφανος σεπτὸν ἐτύχθη,
 τοῦνεκεν εὐσεβίης στέμμα κομίζεις.

Νομίμου νόου τραπέντες 55
 ἁγίου λέγον πυθέσθαι
 ὅτι Χριστὸς εἶπε νηὸν
 Σολομῶνος ἐκκαθέλξειν,

Ἐένα τ' Ἰσραὴλ παρέξειν
 νόμον ἐντολὰς κελεύσεις, 60

39 κατ' αὐτὸν B, αὐτοῦ correxi, coll. v. 96 45 εὐτόνως B,
 ἐντόνως corr. Nissen 46 ἀπάτης B, ἀπάτη correxi 48 inci-
 pit f. 43v 51 ἀδικωτάτων B, Nissen, ἀδικωτάτων Mt 56 ἁγίους B,
 ἁγίου em. Mt. 57 Χριστὸν B, Χριστὸς corr. Nissen 58 ἐκκα-
 θέλκειν B, ἐκκαθέλξειν corr. Nissen, coll. v. 59 et 61 59 ξένα
 τ' B, fort. ξένον

θεόν· συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμ-
 ματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον.

55-70 Act. 6, 13-15 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας·
 ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα κατὰ τοῦ τόπου τοῦ
 ἁγίου [τούτου] καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι

τὰ δὲ Μωσέως ἀμείψειν
ἄτε μὴ σοφῶς τεθέντα.

Ὁ λεῶς δ' ἅπας ἐκεῖνος
ἅμα ποιμέσι πλανήθη,
καχομαρτύρων ἀκούσας
Στεφάνῳ προσέσχε θείῳ.

65

Προσέχον δὲ πρὸς πρόσοψιν
θεϊκὴν ῥέουσιν αἴγλην,
χάριν ἀγγέλου γὰρ ἔσχεν
Στεφάνου πάναγνος ὄψις.

70

Ἄγιον σε Στέφανε πρῶτον αἰδῶ,
ὅτι Χριστοῦ τὸ πάθος πρῶτος ὑπέστης.

Ῥαθάγῳ φρένας δονήσας
ιερεὺς ὅλων ὁ προὔχων
τὰ κατηγόρων ἀλιτρῶν
Στεφάνῳ κέλευσε λύσαι.

75

Στόμα δ' εὐλαλον διοίξας
λέγεν εὐκόλως ὁ μάρτυς
ὅτι Χριστὸν εἶπε Μωσῆς
ιδίου νόμου τὸ τέρμα.

80

61 τάδε B 64 πλανήθη B, πλανήταις perperam corr. Nissen
66 προσέσχε B, προσέσχε corr. Nissen 67 incipit f. 44r, πρό-
σωπον B, πρόσοψιν correxi 74 προὔχων B 76 κέλευσε λύσαι B,
λύσαι corr. Nissen, λύσειν Usener, λύσειν κέλευσε transp. Tichelmann

Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει
τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάν-
τες οἱ καθηζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει
πρόσωπον ἀγγέλου.

73-80 Act. 7, 1 ss. εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς· εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει;
ὁ δὲ ἔφη· κτέ. || 81-84 Act. 7, 52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίω-
ξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγέλαντας περὶ
τῆς ἐλευσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδότες καὶ φονεῖς ἐγέ-
νεσθε. || 85-89 Act. 7, 55 ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτε-
νίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν
τοῦ θεοῦ.

Τόπερ ὕμμες ἀγνοοῦντες
θεὸν ἀντίον ποιεῖσθε,
διὸ Χριστὸν ὡς τοκῆς
ἀσεβῶς θεοκτονεῖτε.

Ὑπὸ πνεύματος δὲ θείου
πόλον ἐς τὸ ὄμμα πέμπει,
ὅθι Χριστὸν αὐτὸν ἦρωας
ἶδε δεξιῶν τοκῆος.

85

Μαρτυρικῆς στρατιῆς ἀρχὸς ἐτύχθη
εἵνεκεν εὐσεβείας, εἵνεκα θάρσους.

90

Φανερόν δὲ πᾶσι τεύχων
λέγεν οὐρανὸν διοῖχθαι
ὁράαν δ' ἄνακτα Χριστὸν
πατρὶ δεξιῶν συνόντα.

Χόλος ἄγριος δ' ἐτύχθη
κατὰ μάρτυρος παροῦσιν
ὅθεν αὐτὸν ἐκδραμόντες
λιθάκων ἔβαλλον ὄμβρῳ.

95

Ψόγον ἤτεεν δ' ὁ μάρτυς
σὺν ἀμαρτίῃ τε λύττης
ἀκάκως ἐοῖς φονεῦσι
θεὸν εὐμενῶς ἔᾶσαι.

100

82 ποιεῖσθε B, ποιεῖσθε edd. 86 incipit f. 44v, ἐς B 87 διὸ B,
ὅθι correxi 88 τοκῆς B, τοκῆος em. Mt 91 φανερόν B,
φανερόν Mt 92 διοῖχθαι B 95 χόλος δ' ἄγριος B, χόλος
ἄγριος δ' em. Mt, ἐκδραμόντες B, fort. ἐκβαλόντες 98 ὄμβρῳ B,
ὄμβρῳ em. Mt 99 δ' add. Nissen, μάρτυς B, μάρτυρ Mt
100 σὺν ἀμαρτίῃ B 101 εἰς φονεῦσαι B, εἰς φονεῦσαι em. Mt,
fort. φονεῦσαι

91-106 Act. 7, 56-60 καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς
διηνογιμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ
θεοῦ. κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὄντα αὐτῶν, καὶ
ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως

Ψιθύρων δὲ Χριστὲ λέξε
ἐμὸν ἄρτι πνεῦμα δέξαι·
γόνата χθονὶ προσάψας
πόλον ἐς τὸ πνεῦμα πέμπει.

105

Στέφανε χριστοφόρε, Χριστὸν ἐμῇσιν
λιτανεύων κακίαις ἵλαον ἔρδοις.

105 incipit f. 45r 106 ἐς B 107 ἐμῇσιν B

ἐλιθοβόλουν ... καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ
λέγοντα· κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ γόνата
ἐκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην τὴν ἀμαρ-
τίαν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

Ἀπ' αἰλάλων μελισσῶν
ἀπ' ἀκηράτων τε σίμβλων
δότε μοι μέλι τρυγῆσαι,
ἱεροὶ θεοῦ προφῆται.

Βροτέην λύρην γὰρ ὄντως
νεαρῶν ἐφ' ὕψος ἄθλων
ἀκλεῆς πέλει δονῆσαι
ἀγανῆς μάλιστα Θέκλης.

5

Γόνον ἀφθίτου θεοῖο
μέλος ἀφθιτον προπέμψοι
ἵνα παρθένον τε νύμφην
ιδίῃ πάντα γνε μέλψῃ.

10

Δρομέες χοροὺς τελεῖτε
ἀγαθοὶ νέοι τε κοῦραι,
ὅτι πνεῦμα θεῖον ἦλθεν
μέλος εὐθροον κομίζον.

15

Ἱεραὶ παρθενικαί, παστάδα Θέκλης
στεφάνοις ἀθανάτοις στέψατε νύμφης.

Ἐλεῶν θεὸς τὰ πάντα
ἐς ἀκοσμίην πεσόντα

20

4 ἱεροῖς B, ἱεροὶ correxi, ἱερεῖς edd. 6 νεαρῶν B, νεαρῶν
correxi, ἐφ' ὕψους B, ὕψος corr. Tichelmann 10 προπέμψοι B,
προπέμπει A 11 τε B, γε corr. Christ. 13 incipit f. 45v,
δρομέως B, δρομέες corr. Nissen coll. III 13, fort. δρομικῶς Christ

τέκος ὥπασεν σαώζειν,
βρότεον δέμας κομίζον.

Ζαθέως δὲ πάντα σώσας
πάλιν ἐς πόλον μετῆλθεν
ἐπὶ τε θρόνου καθέστη
ἐνὶ δεξιοῖς τοκῆς.

25

Θεὸν ὥς θεοῦ τε παῖδα
ὁ σοφὸς δίδασκε Παῦλος
μέροπας σέβειν Ἰησοῦν
βίον ἀγλαόν τε τίειν.

30

Λαγόνων ἐξ ἀγάμων Χριστὸς ἐτέχθη,
διὸ τὴν παρθενίην ἤραο, Θέκλῃ.

Ἱεροῦς λόγους δὲ Παύλου
θυρίδων ἀπ' εὐτορεύτων
σταθερὴ κλύουσα Θέκλῃ
ἀγαθὴν ἔδεκτο πίστιν.

35

Κραδίῃ πόθον λαβοῦσα
μονάγνου γόνου θεοῖο,
κτεάτων ἔλειπεν ὄλβον
μετὰ μητέρος τεκούσης,

40

Λογάδα κράτιστον ὄλβον,
Θάμυριν στύγῃσε Θέκλῃ
ὃς ἀθέσφατόν γε φερνὴν
ἔπορεν χερὸς τεκούσης.

Μεγάλῃν νέος δὲ μῆνιν
κατὰ παρθένου κορύσσω,

45

22 κομίζειν B, κομίζον corr. Christ 24 πόλιν B, πάλιν em. Mt 26 ἐνὶ B 27 θεῶν B, θεοῦ em. Mt 32 incipit f. 46r, διὸ B 37 πόθου B, πόθον edd. 43 φερνὴν B 44 χερὸς ἔπορεν B, transp. Mt qui autem in textu scripsit χερὸς ἐπώρα (unde Christ: 'fort. ἐπώρα χερὸς'), ἐφόρει (?) Tichelmann 46 κατὰ παρθένον B, παρθένου mallet Mt, recepit Christ

δολίοις λόγοις τὰ πάντα
ἔρέει νόμον κρατοῦντι.

Ῥοθίης μαχλοσύνης κῆρα φυγοῦσα,
σταθερὸς παρθενίης ὄρμος ἐτύχθη.

50

Νοσεροῦ νόμου ὁ ἄρχων
ιερὴν κρίσιν παρῆλθεν,
Θάμυριν θέλων λαίνειν
κτεάτων δόσιν γεραίρων.

55

Ξένον ἀθρόως παρέσχεν
ὁράαν νόμον πολίταις,
διὰ σώφρονα φλεγῆναι
βίοτον Θέκλῃν κελεύσας.

Ὁ δὲ δὴ θεὸς τὸν ὕμνον
μέγαν ὠκέως σταλάξας
ἀπαθῆ φύλαξε νύμφην
φλογερὴν πυρὴν ἀμέρσας.

60

Παρά δὲ φλογὸς φυγοῦσα
Συρίης κίχησεν ἄστν,
τὸ γόνου κλυτοῦ Σελεύκου
κλυτὸν οὖνομα προφαίνον.

65

Γενεῆς ἡμερίων μέτρα λιποῦσα,
ἀέθλους ἤλθε Θέκλῃ ἀγγελιωτῶν.

Ῥοδοειδέος δὲ Θέκλῃς
χάριν ἤρπασε προσώπου

70

48 νόμον B, an νόμων? Christ, probavit Nissen, coll. XVIII 56, at nihil mutandum, cf. XIV 75 49 Ῥοθίων B (Ῥοθέων Nissen) Ῥοθίης correxi, χεῖρα B, κῆρα corr. Nissen, λείρα, fort. Ῥεῖθρα Christ 50 ὄρμος B, ὄρμος corr. Christ et Usener, οἶμος Mt 51 incipit f. 46v, νοσερὸν νόμον B, νοσεροῦ νόμου correxi, νοσερῶν νόμων Mt 52 κρίσιν B 57 δια B 65 τὸ κλυτὸν γόνου B, κλυτοῦ corr. Christ, transposui 66 προφαίνων B, προφαῖνον em. Mt 67 ἡμερίων B, ἡμερίων Mg, Nissen 70 incipit f. 47r

νέος οὔνομα κρατίστου
φορέων γόνου Φιλίππου.

Σχετλίως πόθησε κούρην
στυγερόν πόθον προχεύσας,
ταχέως δ' ἔκυσσε νύμφην
μέσον ἄστεος κιοῦσαν.

75

Τρομερόν φόβον δὲ Θέκλῃ
κραδίης ἀνευθεν εἶσα,
στεφάνους χαμᾶζε ῥίψεν
χλαμύδα σχίσεν τε κούρου.

80

Ὑπὸ δ' αἰσχεος κακίστου
φλογεροῦ πόθου τε κοῦρος
ἀχέων ἔπεισεν ἀρχὸν
σταθερὴν κόρην δαμάσσαι.

Ἀγαθὸν παρθενίης ἄθλον ἀρέσθαι
ἅμα κούραις τε νέοις νεῦε ποθοῦσιν.

85

Φιλοδακρύου θεήτρου
μέσον ἔς κόρην ἀφειλικόν
ἀγρίοις λέουσι βρῶσιν
φιλοποντίοις τε φώκαις.

90

Χαλεπῶν μόρον δὲ Θέκλῃν
θεόθεν πάλιν φυγοῦσαν
χαλεπωτέρων τε ταύρων
θανέειν ἱμᾶσιν ἦψαν.

73 σχέτλιος B, σχετλίως corr. Christ 75 ἔκυσσε B, ἔκυσσε edd.
76 ἄστεως B, ἄστεος corr. Christ 78 ἀνευ βαλοῦσα B, ἀνευθεν
εἶσα correxi 79 χαμᾶζε ῥίψεν B ('recte, nisi forte ῥίψεν malis'
Hanssen), χαμᾶζ' ἔριψεν edd., χαμᾶζ' ἔριψε Christ 85 ἄθλον B
86 νεῦε B, νεῦσε edd. 88 ἔς B 89 incipit f. 47v 91 χαλεπὸν B,
χαλεπῶν corr. Christ 93 χαλεποτέρων B

Ψαφαρόν δ' ἱμάντα ῥήξας
ὁ θεὸς σάωσε νύμφην
πέρας ἐνθεόν τε Θέκλῃς
κρατεροῖς πόνοις παρέσχεν.

95

Ἀέθλων ἐκ προτέρων εὐθὺς ἐπ' ἄλλους
ἀέθλους ἀνδροτέρους ἔδραμε Θέκλῃ.

100

Ἐς αἰὲ εὐμενέα Χριστὸν ἀκοίτην
τελείοις σοῖς ἰκέταις πάγκλυτε Θέκλῃ.

98 πόνοις B, μόνοις Mt (unde μόγοις corr. Christ)
ταῖς B, ἰκέταις Mt

102 οἰκέ-

XIV

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Ἀγία πόλις θεοῖο
 ἁγίων ἔδος κρατίστων,
 Ἱερουσαλήμ μεγίστη,
 τίνα σοι γόνον προσοίσω;

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες
 εἰς γόνον ὑψιλόφων Ἱεροσολύμων.

5

Βλεφάρων ἐμῶν τὸ χεῦμα
 βραχὺ πρὸς τόσῃν ἀνίην,
 κραδίης ἐμῆς ὁ θρήνος
 μέτριος τόσον πρὸς ἄλλος.

10

Γοερὸν δ' ὅμως βοήσω
 ἐπὶ σοι στόνους ὑφαίνων
 ὅτι κύρμα τοῖον εὔρες,
 δακρύων φορὰν καλύπτων.

Inscr.: τοῦ ἁγίου Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων στίχοι ἀνακρεόντιοι εἰς τὴν ἀλωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ κατὰ ἀλφάβητον P; εἰς τὴν ἀλωσιν τῆς ἁγίας πόλεως τὴν ὑπὸ Περσῶν γενομένην B; in L deest 2 ἔδος κράτιστον P, κρατεῖσθω L, κρατίστων corr. Nissen 4 προσοίσω L 5 Hunc autem versum tradunt Scholia Hephæstionea B (lib. V, cap. XV, 3 Consbruch), Appendix Dionysiaca (cap. V, 3 Consbruch), Heliae Monachi liber de metris (cap. IV, 3 Studemund) quo alter versus habens sua sede κλαύσατε pro ἔλθετε continetur, libellus anonymus de metris (Studemund, *Anecdota*, I 158, § 4c) 6 deest in L; εἰς P, ἐς ap. Heliam Monachum laud. (IV, 3 Stud.), ὑψιλόφων P, ὑψιλ. Ehrhard, Ἱεροσολύμων P, Ἱεροσολύμων ap. Heliam Monachum laud. (IV, 3 Stud.), lectio metri gratia potior 8 τόσῃν ἀνίην P, τόσον ἂν εἴη L 9 θρήνος L 10 μετρίος L, προσἄλλος L, πρὸς ἄλλοις P 11 δ' om. P, iam coniecit Ehrhard, habet L 12 ἐπὶ σοι στόνους L (στόνους correxi), ἐπὶ σοῖς τόνους P, πόνους corr. Ehrhard 13 κύρμα τοῖον εὔρες P, κυρμάτιον εὔρον L

Δολερὸς προσῆλθε Μῆδος
 ἀπὸ Περσίδος κακίστης
 πολεμῶν πόλεις, πολίτας
 πολεμῶν ἄνακτα Ῥώμης.

15

Ἐπὶ δὲ χθόνα προβαίνων
 ἀγίην κάκιστος ἦλθεν
 ἵνα καὶ πόλιν θεοῖο
 Ἱερουσαλήμ δλέσση.

20

Χριστιανῶν μακάρων κλαύσατε φύλα,
 περθομένων ἁγίων Ἱεροσολύμων.

Ζακότῳ γὰρ ὄρτο δαίμων
 μανίη φθόνῳ μαχαίρης
 ζαθέους πόλεις πολίχνας
 φονικοῖς ξίφεσσι πέρσας.

25

Θεράποντες ἔνθα Χριστοῦ
 ἀπὸ παντὸς ὄντες ἔθνους
 μόνον ὡς ἴδον μολοῦντας
 πόλεως ἔφευγον ἔνδον.

30

15 πρὸς ἦλθε L 17 πολίτας L P, πολίχνας Ehrhard 22 δλέση P, δλέση L, corr. Ehrhard 23 μακάρων ap. Heliam Monachum laud., ἁγίων L P, φύλα P, φύλαι L 24 περθομένων ἁγίων Ἱεροσολύμων ita recte ap. Heliam Monachum laud., πορθομένων οὐρανίων (οὐνίων) Ἱεροσολύμων L (versus duabus redundat syllabis), πορθομένων (περθομένων Ehrhard) ἁγίων Ἱεροσολύμων P (versus una redundat syllaba) 25 Ἰτα L (ζακότῳ, δαῖμων), ζακότῳ ὄρτο P (unde Ehrhard corr. ζακότως ἄνωρτο) 26 μανίη φθόνῳ μαχαίρης L, μαχαίρη P 27 πόλεις P, πόλις L 28 φονικοῖς L, φονικοῖς P, ξίφεσι L B, ξίφεσσι Ehrhard; inter hunc οἶκον et subsequentem scriba codicis P perperam οἶκον a littera H initium ducentem intercidisce est arbitratus et in margine adnotavit λείπει H: sed nullum οἶκον intercidisce monent et L et quod in reliquis Sophronii anacreonticis series alphabetica intermissa est strophis ab H (et Ω) initium capientibus (cf., sis, quae scripsi in hac editione, p. 21) 30 παντὸς P, παντὸν L 31 ἴδον μολοῦντας L, ἴδον μολοῦντα P 32 ἔφευγον L (iam divinavit Nissen), φύγον P (unde Ehrhard correxit ἔφυγον)

Ἱερὸς γὰρ ἔσκε δῆμος
 διὰ Χριστὸν ἔνθα ναίων,
 ἰδίας πόλεις λιπόντες, 35
 ἰδίους δόμους ἀφέντες.

Χριστὲ μάκαρ μεδέων χῶεο Μῆδοις
 ὅττι τεὸν γλυκερὸν ἄστῳ καθεῖλον.

Κρατερὸς γὰρ αὐτὸν οἷστρος
 ἐκάλει γόνου θεοῖο 40
 ἀπὸ πατρίδος τροχάζειν
 Ἱερουσαλήμ ἐς ἄστῳ.

Λέπαδνον γὰρ αὐτὸν πότμου
 μερόπων ἐκὼν ὑπέστη 45
 ἱκρίῳ παγεῖς ἐν ἥλοις
 ἔν' ὅλον τὸ πλάσμα σῶση.

Μετὰ συμβόλων γε νίκης
 μεγάλης τάφων ἀνέστη,
 θανάτου κράτος πατήσας
 θανάτου βροτοὺς ἀπάρας. 50

Νόμον ἐνθέως φυγόντες
 γαμικὸν νέοι γυναικες,

33 Ita P (qui ἔσχε habet; Nissen correxit, optimo iure: reliqua Sophronii carmina conferantur), ἱερὸς ἔσχεπε δῆμος L 36 ἰδίους δόμους P, ἀγίους δόμους L 37-38 Ita P (versus 37 Homerum sapit, cf., quaeso, *Od.* V 215, XXIII 213); variam lectionem haud potiore et sententia et sermone praefert L, quae sic sonat: Χριστὲ μακάρων ἐδέων χώρους μῆδοις | ὅττι τεὸν γαῦκερον ἄστῳ καθεῖλαν 39 αὐτὸν L, αὐτῶν P 40 γόνου P, γάνου L 43 Ita L; λεπαδνὸν αὐτῷ πότμον P, λεπαδνὸν λάβ' αὐτὸ πότμου coniecit Studemund ap. Ehrhard; cf. Aesch., *Ag.* 198 ἀνάγκας λέπαδνον 44 ἐκὼν L, οἷς P, τ' οἷς con. Ehrhard 45 παγεῖς ἱκρίῳ L, ἱκρύῳ P (iam corr. Ehrhard) 46 Ita L (ἔν', σῶση); variam lectionem faciliorem exhibet P: ἔν' ὅλον γένος σαῶση 47 γε P, δὲ L 48 Ita L P, μέγας ἐκ τάφων ἀνέστη em. Ehrhard, sed iam Nissen emendationem non necessariam censuit 51 νόμον ἐνθέω ὁ (ἐνθέως correxi) φυγόντες L, νόμον ἔνθα δι' λοιπόντες P (ἐνθαδὶ λιπόντες em. Ehrhard)

πόλιν ὡς πόλον κατῶκουν
χθονὸς ἄγγελοι φανέντες.

Εὖχος ἐπιχθονίων ὤλετο πάντων,
ἄστεος οὐρανίου λυγρὰ παθόντος. 55

Ξένος, ἄστεος πολίτης
φιλίην θεοῦ διώκων,
ποθέων πόλιν θεοῖο
παθέων ἀνευθε ναίει. 60

Ὅθεν ὡς παρόντα Πάρθον
ἅμα τοῖς φίλοις Ἑβραίοις
ἶδον, εὐθέως δραμόντες
πόλεως πύλας ξυνῆψαν.

Παλάμας δὲ τὰς πανάγνους
ὀμαδὸν πρὸς ὕψος ἦραν
προμαχεῖν ἀνακτα Χριστὸν
πόλεως ἐῆς καλοῦντες. 65

Ῥάχεως ὑπερθε τείχους
ναέτης Ὀλυμπος ἔστη ·
ὀπόσοι γόνων, συνεύνων
λάχον εὐτελεῖς μερίμνας. 70

53 κατῶκουν P, κατῶκουν L 55 εὖχος in L ex ἔχθος correctum
56 παθόντος L (iam coniecit Couret), παθόντες P, παθόντων em.
Studemund ap. Ehrhard 58 φιλίην L, φίλιαν P 59 πο-
θέων P, παθέων L 60 παθέων ἀνευθεν ναίων P (ναίει corr.
Ehrhard; ἀντρον (!) L) 64 ξυνῆψαν P, συνῆψαν L 66 ἦραν P,
ἦραν L 68 ἐῆς P, εἰς L 69 ῥάχεος ὑπερθεν τείχους P,
ραθεως δ' ὑπερ τείχους (una deficiente syllaba) L, ῥαχέως ὑπερθε
Nissen 70 ναέτης L, ναετής P; ὀλυμπός ἐστιν L P, ναετής ἀλυ-
πός ἐστιν Ehrhard, Ὀλυμπος ἔστη em. Nissen 71 ὀπόσοι
ἀγώνων συνεύνων P, ὀπόσοι γόνων συνεύνων L (iam divinavit Nissen)
72 λάχον εὐτελεῖς μερίμνας P, λάχον ευτέλεις μ. L, λ. εὐτελεῖς μ. Nis-
sen, qui hos versus ita est interpretatus: 'Ueber dem Bergrücken
der Mauer stellte sich die (verteidigende) Einwohnerschaft auf (und
stand wie) ein Olymp, so dass alle Kinder und Ehefrauen ihre Sor-
gen schwinden fühlten'.

Περσίδα καιομένην θᾶττον ιδέσθαι
ἀντὶ τόπων ἁγίων Χριστὲ παράσχοις.

Σταθερὸν νόον κρατοῦντες 75
ἀπὸ τειχέων κρατίστων,
βελέων λίθων χαλάζαις
πελάοντα Μῆδον εἶργον.

Τότε δὴ φρεσὶν μανείσαις 80
ἄτε βάρβαρος χό Πέρσης
μετὰ μυρίου ἀγῶνας
ἐπὶ μηχανὰς μετῆλθεν.

Ὑποθεῖς δὲ πάντα τείχει 85
φλόγα, μαγγάνων στρατείν,
κρατερὸν καθεῖλεν ἔρκος,
πόλεως δ' ἔσω κατέστη.

Φονικὸν ξίφος κορύσσω 90
μερόπων ἔτεμνε δῆμους,
ιερῶν πόλιν δ' ἁγίων
πολιῶν, νέων, γυναιῶν.

73-74 Hoc κουκούλιον in fine carminis collocatum exhibet P (qui v. 74 exeunte habet παράσχου) sed hic, post versus 69-72, aperte est in L collocatum, qui codex κεομένην et εἰδέσθαι formas iotacismum affectantes patefacit et τί pro ἀντὶ ineunte paginae linea habet 78 εἶργον L, εἶργοι P, cuius codicis in margine scriptum invenitur 'ut εἶργον' 79 δὴ P, δῆ L, φρεσὶ L P, φρεσὶν Ehrhard 80 ὅτε βάρβαρον χό πέρσης L (χό correxi), ἄτε βάρβαρος πέρσης P (una deest syllaba; Ehrhard supplevit βάρβαρός γε) 82 μετῆλθεν P, μετῆλθον L 83 τείχη L P, τείχει em. Ehrhard 84 Ita L; φλόγα, μάγγανα, στράτευμα quod verbum iam Hanssen paroxytoneos gratia reiecerat (cf., quaeso, l. l., p. 213 'dubium non est, quin στράτευμα corruptum sit, quamquam quid scribendum sit nescio'), cuius in vice Nissen reposuit σκαφεῖα, cum pro hoc verbo, ancipiti significatione affecto, στράτευμα esse substitutum censuisset (de scaphio cf. Buecheler, *Kleine Schriften*, III, p. 76). 85 καθεῖλεν L P, καθεῖλκεν Nissen perperam scripsit 87 φονικὸν L, φοινικὸν P (iam corr. Ehrhard) 88 ἔτεμνε P, ἔτεμνεν L 89 ιερῶν ἁγίων πόλιν L, transposuit S. I. Mercati, «Byz. Zeitschr.» XLVIII, 1955, p. 186, δ' addidi, ιερῶν ἀγῶν πολιτῶν P 90 γυναιῶν P, γυναικῶν L

Περσίδος ἀντιθέου δύσμορα τέκνα
Χριστιανῶν παλάμαις Χριστὲ δαμάσσοις.

Χαλεπῶς δὲ πάντα ρέζων
ιερὸν σύλησεν ἄστυ
ἁγίους τόπους τε Χριστοῦ 95
φλογερῷ πυρὶ φλογίζει.

Ψόγον εἰς θεὸν βοήσας
τὸν ἐκεῖ πάλαι θανέντα,
ἄγια σκύλα σκυλεύσας
ἅμα τοῖς σκύλοις πορεύθη. 100

Περσίδος αἰνοτόκου δύσμορα τέκνα
Χριστιανῶν παλάμαις Χριστὲ δαμάσσοις.

91-92 versus hic collocandi secundum L, at eos post v. 73-74 P perperam exhibet 91 ἀντιθέου L, αἰνοτόκου P; δύσμορα L, δύσμορρα P (iam corr. Ehrhard et Couret) 92 δαμάσσοις L P, δαμάσσοις corr. Ehrhard et Couret 94 Ita L; quae quidem lectio illius Studemund ap. Ehrhard coniecturam confirmat, qui πύλησεν (P) σύλησεν scripsit; πύλησιν perperam coniecit Nissen 95 Nomen Χριστοῦ legis metricae de paroxytonesi constantiam in hoc carmine intermittit (cf. v. 29, 67) 96 φλογερῷ P, φλογερῶς L 98 θανέντα L, παθόντα P 99 ἄγια L, ἁγία P (iam corr. Ehrhard), σκύλα L P 101-102 Hoc κουκούλιον in L, carmine exeunte, collocatum, fere idem ac vv. 91-92, in P haud repetitum 101 δύσμο et 102 δαμάσσοις L

XV
〈ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ ΗΤΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΣΩΤΟΝ〉

Versus omnes perierunt

XVI
〈ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΟΥΣ〉

* * *

ῥόον αἵματος δικαίου
πρόμος Ἡλίας, παράμφω
κεφαλῶν ξίφει στεροῦνται.

Ψόγον ἄθλιον κακίστης
ἀγίοις πλάνης φυγοῦσιν
στεφάνους παρέσχε θείους
θεὸς ἀξιούς ἀέθλων.

Πάντες ἀπ' ἐσθλοδότου θέσκελα θήκης
ἄνερές ἀθλοφόρων δρέψατε δῶρα.

Ἀγαθὰ κλυτῶν βρουούσης
ἀγίων μέγιστα θήκης
μέροπες δρέπεσθε πάντες.

1 incipit f. 48r, ῥέον B, edd., ῥόον fort. scribendum 2 γὰρ
ἄμφω B, παράμφω dubitanter proposuit Nissen 9 θηι B, θήκης
em. Mt, cf. v. 11 12 δρέπεσθαι B, δρέπεσθε edd.

XVII
ΕΙΣ ΝΑΡΣΗΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΣΚΑΛΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΔΟΓΜΑΤΩΝ *

Ἄγε μοι λύρην προφήτα
νοερὴν τάχος δονῆσαι
μέλος ὄφρα τερπνὸν εἴπω
γενέτην σοφὸν λιγαίνων.

Βίοτον δὲ πάντα λέξω
πατρίδα κλυτὸν τοκῆα
πόλιν ἔνθα νῦν νομεύει
ἀγαθῇ θεοῦ προνοίᾳ.

Γενέτης μὲν ἔσκε Θωμᾶς
βροτὸς ὀλβιος τὰ πάντα,
πόλις Ἀσίδος δὲ Ναρσῆν
ἀγαθὸν τρέφεν νομῆα.

Δανιὴλ νέος προλάμπων
σοφίην δίωκε σώφρων,
δι' ὃ καὶ δόμους ἀνάκτων
ἄγεται κρατεῖν δικαίως.

Ναετῶν ἀφθονίη πᾶσα μολοῦσα
ιεράρχην ἱερῇ πηκτίδι μέλποι.

1 πολῖτα B, προφήτα coniecit Hanssen, coll. XXI 1 2 δο-
νῆσαι B ('recte' Hanssen), δόνησαι em. Mt 4 incipit f. 48v,
λιγαίνον B, λιγαίνων corr. Nissen, λιγαίνον Mt 12 τρέφε νόημα B,
τρέφεν (iam Tichelmann) νομῆα confidenter proposuit Hanssen
15 διδ B, διδ edd., δόμοις B, δόμους correxi 18 μέλποις B, μέλ-
ποι correxi

* Cf. Sophronii Epistulam synodicam antea laudatam.

Ἐν ἀθεσφάτοις βιοῦντα
ἀρεταῖς ἀναξ δοκεῦων 20
πόλιν Ἀσκάλου παρέσχεν
ἱερὴν σοφῶς νομεύειν.

Ζάθεον νομῆα μέλπων
πόθεν ἄρξομαι λιγαίνειν;
ὅτι μου νόον πιέζει 25
ἀρετῶν πλάτος τοκῆος.

Ζεφύρου πνέουσι κρεῖσσον
ἀρεταὶ σοφοῦ νομῆος,
ὅθεν ὡς κύκνος πετάζω
πτέρυγας σοφῆς μελίσσης. 30

Θεῖκου γάρ ἐστι πλήρης
κραδίην φλέγοντος οἷστρου,
ὅθεν ἐνθέῳ μερίμνη
ἀγέλην σοφῶς νομεύει.

Σμύρνης ἀγαθὸς βλαστὸς ἀγνείη βρύει 35
Ναρσῆς δι' ὃ καὶ παῖδας ἀγνοὺς ἐκτρέφει.

Ἱερὸς πέλων τὰ πάντα
δογμάτων πέφηνε κῆρυξ
ἀτρεκῶν καλῶν τε θείων,
θεὸν εὐσεβῶς γεραίρων. 40

Καθαρὸν σέβας κρατίστης
τριάδος σοφῶς διδάσκει,
τρία μὲν πρόσωπα μέλπει
μίαν οὐσίαν δὲ πάντων.

22 νομεύων B, νομεύειν em. Mt 23 incipit f. 49r 34 σοφῶν B,
σοφῶς corr. Nissen, coll. v. 22 35 ἀγνείη B, ἀγνείη em. Mt
36 Ναρσῆς διδ B, Ναρσῆς διδ edd. 38 πέφηνε κῆρυξ B, πέφηνε
κῆρυξ Mt 42 incipit f. 49 v 43 μέλπειν B, μέλπει Mt

Λόγον οὐ λέγει τοκῆα 45
ἕτερον τὸ πνεῦμα μέλπει,
ἵνα τῶν τριῶν προσώπων
χύσιν ἐκφύγη κακίστην.

Μετὰ δὲ κλυτῶν προσώπων
φύσιν οὐ θέλει διαιρεῖν, 50
ὅθεν οὐδὲ τρεῖς κελεύει
τριάδος φύσεις γεραίρειν.

Τριάς ἦν εὐσεβείας πάνσοφε Ναρσῆ
ναέτας γῆς νομῆς αἰὲν ὀπάζοι.

Νόος ὡς λόγον λοχεύει 55
μερόπων φέρει τε πνεῦμα,
θεὸν ὡς γόνον τεκόντα
προφέρειν λέγει τὸ πνεῦμα.

Ἐένον ἢ νέον τοκῆος
γόνον ἢ γόνου τὸ πνεῦμα 60
ἀποπέμπεται διδάσκειν,
φύσιν ἐς μίαν συνάπτων.

Ὅτε δὲ βροτὸς γενέσθαι
γόνος ἤθελεν θεοῖο,
μόνος ἐν χθονὶ προῆλθε 65
βροτὸς οὐ λιπὼν τοκῆα.

Παρὰ παρθένου δὲ σῶμα
Μαρίας λέγει λαβέσθαι,
δι' ὃ καὶ φύσεις ἀτρέπτους
ἀλύτους δὴ διδάσκει. 70

54 ναέτας γῆν νομῆν B, γῆς νομῆς correxi, ναέταις corr.
Usener, ὀπάζοις B, ὀπάζοι em. Mt. 57 ὡς B, ὡς proposuit Nis-
sen 59 et 60 ἢ B 61 incipit f. 50r 67 παρα B 68 λαβόν-
τα B, λαβέσθαι correxi 69 διδ B 70 δύο B, δύο em. Mt

Φωσφόρον εὐσεβίης σώφρονα Ναρσῆν
αἰὲν ἐς Ἀσκαλίην Χριστὲ φυλάσσοις.

Ῥύπον ἐκ βροτῶν καθαίρων
τὰ βροτῶν ὑπῆλθε πάντα,
τὸν ἁμαρτάδος δὲ μούνης
ζυγὸν οὐ φέρειν κακίστης.

75

Σοφὸς εὐσεβῶς διδάσκων
θάνειν, ὡς ἔφησε, Χριστὸς
τάχος ἐκ τάφων δ' ἀνέστη
θανάτου φθορὰν καθείρξας.

80

Τὸ βροτῶν ἔρεισμα Ναρσῆν
δογμάτων τὸ τερπνὸν ἄνθος
τροφέα βλέπεις πενήτων
πάλιν ὀρφανῶν τοκῆα.

Ὑπὸ δ' ἐνθέου μερίμνης
βλέπε καὶ ξένων νομῆα
ἀδικουμένων ἄρωγόν
σθένος ἀσθενῶν τε πάντων.

85

Τεκέων ἐκ κραδίης πᾶσαν ὁ Ναρσῆς
ἀπάτης ἀνδροφόνου ῥίζαν ἀνέλκει.

90

Φιλέειν τὸν Χριστὸν οἶδεν
ἐρέει καλῶς διώκτην,
κακίην κακῶς ποοῦσαν
ἀγνοεῖ φρεσὶν φυλάττειν.

Χάριτος γέμων δὲ θείας
γίνεται τὰ πάντα πᾶσιν

95

80 incipit f. 50 v, θανάτω B, θανάτου corr. Nissen 86 ξένον
νόημα B, ξένων νομῆα coniecit Hanssen 89 πάσας B, πᾶσαν
corr. Nissen 90 ῥίζας B, ῥίζαν corr. Nissen 92 ἐρέει B,
ἐρέει<ν> Nissen 93 ποοῦσιν B, ποοῦσαν correxi, ποιοῦσιν Mt,
ποιοῦσαν Nissen 94 φυλάττων B, φυλάττειν proposuit Mt

ὁ σοφώτατός γε Ναρσῆς
ἵνα τοὺς ὅλους σαώσῃ.

Ψόγον ἐκφυγεῖν προσεύχου
κακίης ξένους πολίτας
ἵνα τῶν ὅλων ἀμοιβὰς
θεόθεν καλὰς κομίζοις.

100

Ψόγος ἐκπέσοι νομῆος
ἅμα τε φθόνῳ κακίστῳ
ἵνα σὺν ξένῳ πολίτῃς
ἐς αἰὲ γελῶν χορεύοι.

105

Πτολίην Ἀσκαλίας μᾶλλον αἰίδω,
ὅτι Ναρσῆν τεκέων εὖρε νομῆα.

99 incipit f. 51r 106 ἐς αἰὲ B, ἔσσει edd.

XVIII
ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΙΜΙΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ *

Ἀσεβῶν χρόνος παρῆλθεν,
ἀγαθὴ χόρευε πίστις,
ἀθέων νέφος σκεδάσθη,
κιθάρη μέλισδε χάρμην.

Βαβυλῶν βάραθρον οἴτου
ἐφάνη βροτοῖσι πᾶσιν,
ἀθέων φύουσα φύτλας
ἀνόμων τρέφουσα δῆμους.

Γελῶν βοῶ τὸν ὕμνον
θεὸν ἀξίως γεραίρων,
ὅτι τὴν φίλην γαλήνην
χρονίην δέδωκε κόσμῳ.

Δόμα γὰρ θεοῦ γαλήνην
τελέθει μέγιστον ἤδη
θεϊκῶ σθένει μολοῦσα
θεϊκῶ κράτει κρατοῦσα.

Ἐφάνη θεὸς κολάζων
διαμαρτάδας κακίστας,

Inscr.: Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων εἰς τὸν τίμιον
σταυρὸν B 3 ἐδάσθη B, σκεδάσθη corr. Tichelmann 4 χάρμη B,
χάρμην em. Mt 5 οἴτο B, οἴτου corr. Nissen, οἴτος Mt
7 incipit f. 51v 12 δέδωκε B, Mt, δέδωκα fort. typothetae er-
rore Mg 14 τελέθει B, Mg, τελέθη Mt et Vr, ἦδε B, ἦδη
correxī, ἦ δε Mt, ἦ δε Mg, ἦδε Nissen. 18 διαμαρτάδας B,
δι' ἀμαρτάδας edd.

* Cf. eiusdem Sophronii *In exaltationem venerandae crucis*, PG
87, 3 col. 3301-3309 et Nissen, « Byz. Zeitschr. », XXXIX, 1939,
p. 105 sq.

ἐφάνη θεὸς σαώζων
ἐλέφ βρύων συνοίκτω.

Ζόφος ἦν πάροιθε Μῆδος
μερόπων γένη θερίζων
δόρατι ξίφει βελέμνω
χαλεπωτάτῃ τε λύττῃ.

Θεῖκῳ χόλῳ στρατεύσας
φλογερὴ πέφηνεν ἄρπη,
δι' ὃ καὶ πόλεις φλογίζει
γλυκεροῖς ὁμοῦ πολίταις.

Ἰερὸν τρέπεσκεν ἄστν
ὄθι Χριστὸς ἔσχε πότμον,
ὅτι Χριστὸς αὐτὸν ἤγεν
ιδίην πτόλιν σκυλεύσαι.

Κρατερὴν πτόλιν κρατήσας
νεκύων ὅλην γεμίζει,
ποταμῷ πυρὸς δὲ πᾶσαν
ὃ θεήλατος γε κλύζει.

Λάβε καὶ ξύλον θεοῖο
τὸ θεοῦ μέγιστον ὄπλον
τὸ βροτῶν κράτιστον ἔρκος
τὸ παθῶν φέριστον ἄλκαρ.

Μόνον ἐν πέτρῃ γὰρ ἔσθῃ
Κρανίου θεὸν προφαίνων

20 ἐλέφ βρύων συνοίκτω B, σὺν οἰκτῳ edd. 23 βελέμνω B
24 χαλεπωτάτῃ τε λύττῃ B, χαλεπωτάτῃ edd. 25 θεῖκῳ χόλῳ B
26 incipit f. 52r; πέφηνεν B, Mg, πέφηνεν Mt et Vr 27 διδ B,
διδ edd. 29 τέρπεν B, τρέπεσκεν Mt 31 αὐτὸν B 32 σκυ-
λεύσαι B, σκυλεύσαι Nissen, σκυλεύσας Mt 35 ποταμῷ B
36 ἐκβλύζει B, γε κλύζει corr. Tichelmann, γε βλύζει Nissen 37 λά-
βεν B, λάβε em. Mt 38 τοῦ B et Vr, τὸ em. Mt 39 ἔρκος
41 πέτρῃ B 42 προφαίνων B, προφαῖνον em. Mt

μόρον εὐθέως κατέκτα
ἄμα δαίμοσι κακίστοις.

Νενεκρωμένοις βροτοῖσι
θανάτου φθορᾷ κακίστη
βιοτὴ κράτιστα βλύζει
θανάτου κράτος πατοῦσα.

Ξύλον ἦν πατὴρ ὀλέθρου
ὅτ' Ἀδὰμ τρύγησε βρῶσιν,
ξύλον ἦν φονεὺς ὀλέθρου
ὅτε Χριστὸν ἔσχεν ἥλοις.

Ὅθεν ὥς πέδον γε Πάρθου
ξύλον εἰσίδεν θεοῖο
τότε Χοσρόην φονεύει
ὀλοῶν κρατοῦντα Μήδων.

Πολέμων γὰρ ἦν γενάρχης
ὁ κακὸς κακῶν ἀνάσσων,
γλυκερῆς δὲ τῆς γαλήνης
κρυερὸς πέλεν διώκτης.

Ῥᾶον ἐκ βίου κυλίσθη
ὁ βίον κλόνοις ταράττων,
ὁ φόνων τὰ πάντα πλήσας
φονικοῖς ξίφεσσι πίπτει.

Σοφὸν ἱκρίου θεοῖο
τόδε τὸ τρόπαιον ἔσται

45

50

55

60

65

45 incipit f. 52v, νενεκρωμένος B, νενεκρωμένοις corr. Nissen
46 θανάτω φθορᾷ κακίστοις B, θανάτου φθορᾷ κακίστη corr. Nissen
47 βροτὴν B, βιοτὴ correxi; βροτέην Mt, βιοτὴν Bouvy 48 πατοῦ-
σαν B, πατοῦσα correxi, πατήσας (?) Nissen 53 πέδων B, πέδον
em. Mt 55 εἰς ἴδεν B 56 ὀλόων B, ὀλοῶν em. Mt 57 πολέμω B,
genetivum casum subrogaret Mt, coll. v. 71 sq. 64 incipit f.
53r, ξίφεσι B, ξίφεσσι edd. 65 ἱκρίον B, ἱκρίου correxi

κατὰ βαρβάρων βιαίων
κατὰ Χοσρόου κακίστου.

Τότε καὶ θάλος γαλήνης
ἐπὶ γῆς προῆλθε πάσης,
πολέμων πατὴρ πεσόντος
γενέτου κλόνων δαμέντος.

70

Ἵπὸ δὲ κλυτῆς γαλήνης
θεόθεν βροτοῖς μολούσης
μεγάλῃς παῖς γε Ῥώμης
ἐπιτέρπεται κρατίστως.

75

Φόβον ἐκβαλὼν διώκτου
ἀφόβως ἔσειδε πάτρην,
ὁ φυγῶν πτόλιν τοκῆων
ὀρᾶται πάλιν πολίτης.

80

Χαράν ἱκρίου λαβόντες
ἀγίου θεοῖο παῖδες
ἐς εὐὸς τόπους μολοῦντες
ἐς εὐὸς τρέχουσιν οἴκους.

Ψόγος ἐκνόμων Ἑβραίων
ἑὰς ἐς κάρας τραπέσθω,
ὅτι τὸ ξύλον θεοῖο
μόλεν ἐς πτόλιν θεοῖο.

85

Σταυρὸς ἐς εὐσεβέων γαῖαν ἀφίκται,
εὐσεβέων μερόπων χαίρετε φύτλαι.

90

67 et 68 κατὰ B 75 scil. Heraclius, τε B, γε correxi
76 ἐπιτέρπεται B, ἐπιτρέπεται perperam legit Mt 78 ἔσειδε B,
ἔσειδε Mt 80 ὀρᾶται: pro βλέπεται? Nissen 81 χαράν: pro
χάριν? Nissen 83 incipit f. 53v 86 τραπέσθω B, τρεπέσθω Mt
89 ἐς add. Mt, γαίαν B, ἀφήχθη B, ἀφίκται corr. Nissen, ἀπήχθη
em. Mt qui postea ἀφήχθη restitui voluit.

XIX

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ἀπὸ δὲ κλυτοῦ διαύλου
ἀναβάς ἐκεῖνα βάθρα
ἐλαῶν ὄρος φιλήσω,
ὅθεν ἐς πόλους ἀνῆλθεν.

Βάθος ἄπλετον δὲ θείας
σοφίης δι' ἧς με σῶσεν
λίαν αἰνέσας, ἐκεῖσε
ταχέως πάλιν δρομήσω.

Γεραροῦς ὅπου τὰ θεῖα
ἐτάρους ἐμυσταγώγει
κρυφίους βυθοὺς φαείνων
ὑπὸ τὸ στέγος γενοίμην.

Διὸ τῆς θύρης μεγίστης
ἐπὶ βαθμίδας προήκων
πόλιος δύσει προσούσης
ἀγίης ἵδοιμι κάλλος.

Εὐπρεπίην ὄραν ὡς γλυκὺ σεῖο
οὔρεος ἐξ ἐλαῶν, ἄστρ' ἰδοῖο.

Ἐπὶ Λαζάρου δὲ τύμβον
τετραημέρου νεκροῦ
διαβάς ἀνακτι δόξαν
ὅς ἐγειρε τόνδε δοίην.

Inscr.: Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων εἰς τὴν ἀνάληψιν
καὶ εἰς εαυτὸν B 1 δὲ κλυτοῦ B, edd., δίκλιδος coniecit Hanssen
3 ἐλεῶν B, ἐλαῶν edd., cf. v. 18 5 ἄπλετόν δε B 6 διῆσ B
8 incipit f. 54r 9 γεράρους B 14 ἐπὶ B 18 ἐξελαῶν B

Ζέσιν ἡμέρου δὲ θείου
φρεσὶν ἰσχάνων ἰκοίμην
τάχα Βηθλεέμ πολίχνην
ὅθι παντάναξ ἐτέχθη.

Ζαθέου τετραστόου δὲ
ἄγαν ἐκπρεποῦς τρικόγχου
μέσον ἐσμολῶν ἐκείνου
ἱεροῦ δόμου χορεύσω.

Βηθλεέμ εὐαγέος κάλλεα δέρκειν
Χριστὸς ὁ κεῖθι φανείς πάντα με νεύσαι.

Θαμὰ χρυσοφεγγέας τε
ὀρόων στύλους τε μούσης
μάλα καλλίτευκτον ἔργον
ἄχρων νέφους λαθοίμην.

Ἰδέην ἄνω δὲ βλέψω
καλάθωσιν ἀστροφεγγῇ,
ἀπὸ καλλιεργίας γὰρ
χάρις οὐρανοῖο λάμπει.

Κατὰ τὸ σπέος γενοίμην
ὅθι παντάνασσα κοῦρη
τέτοκε βροτοῖσι ρύστην
θεὸν ἀτρεκῶς βροτόν τε.

Λιπαρῇ πλακὶ προθήσω
θεὸν ἢ δέδεκτο βρέφος,
βλέφαρα στόμα κράνον τε
κομίσαι χάρισμ' ἐκεῖθεν.

26 ὅθεν B, ὅθι em. Mt 27 incipit f. 54v 32 νεύσαι B,
νεύσαι corr. Nissen, νεύσει mallet Mt 35 an καλλίτεχνον?
39 ἀπο, γαρ B 42 ὅθεν B, ὅθι em. Mt 46 incipit f. 55r, βρέφος
δέδεκτο B, transposui 47 κράνος τε B, κράνον corr. Nissen

Μεγακυδέος δὲ φάτνης
ἐπὶ προσκύνησιν ἔλθω, 50
ἄλογος δι' ἧς ὑπάρχων
ἐτράφην λόγῳ θεοῖο.

Νεκύων ἐς ἄντρον ἤξω
βρεφῶν ἅμα σφαγέντων 55
γενέσει λόγου βροτείῃ
Ἑρώδου φθόνῳ μανέντος.

ὦ Βασίλειε πάτερ λῶστε νομήων
αἶθε τῆν κορυφὴν ἄρτι φιλοίην.

Ευνετῶ λεῶ τε κλήρω
ὁσίοις ἐπισκόποις τε 60
μοναχῶν προηγέταις τε
ἐμὸν εἰσίδω πατράρχην,

Ὅς ἐμοῦ γένους ὑπάρχει
ἁγίου φέριστον ἔρνος, 65
Βασίλειος ὁ πραῦφρων
ὁ λίαν σεβάσμιός μοι.

Οἶσθα μάκαρ τίνος οὖν εἵνεκα σεῖο
μνήσατο θυμὸς ἐμὸς τῷδε χρόνῳ γε.

Πραπίδων ἐμῶν τὸ χάρμα,
τεκέων ἐμῶν τὸ κάλλος, 70
σοφίης ἀγαλμα, ποῦ σε
Σωφρόνιε σῶφρον εὖρω;

49 φάντης thypothesae fort. errore Vr 53 εἰξω B, ἤξω em. Mt
55 βροτείῃ B 56 φθόνω B 57 νομήων B, νομήων corr. Nissen
59 κλήρω B 62 εἰσίδω B, εἰσίδω Mg, εἰσίδω Mt et Vr 64 ἁγιον B,
ἁγίου corr. Nissen 65 incipit f. 55v 67 οὖν om. Mg
68 τῷ δε γε χώρω B, τῷ δε γε χρόνῳ Mt, τῷδε χρόνῳ γε Tichelmann
et Nissen 72 σῶφρον B

Σωφρονίου γεραρὴν ὄψιν ἰδοίμην
ὄν ποθέω γούων ἡματα πάντα.

Ῥόος ὀμμάτων ἐμεῖο 75
δακρύων ἀπορρέει νῦν
ὅταν ἐς λογισμὸν ἔλθω
ταχέως ἐκάς στενάζων.

Σὲ γὰρ ὦ φίλος τέκος τε
πατέρα σχέσει τε θεία 80
ἐθέμην παρηγορεῖν με
διέπειν βίῳ τε γῆρας.

Τίπτε λάθου, γλυκερὸν τέκνον, ἐμεῖο
ἐν μοναχοῖς ὄν ἔθου παῖδα κομίζειν;

Τὸ πολύπλοκόν με πλήθος 85
ὅτε συμφορῶν συνέσχεν,
τότε σου φίλ' ἐστερήθην
πολιὴν ἔχων ἀνιγρὴν.

Ἵλικὸν βίον λιπῶν γὰρ
ἅμα σοι βιοῦν τε θνήσκειν 90
ἐφάμην · τρόπῳ δὲ ποίῳ
θεὸς οἶδεν, σοῦ διέστην.

Φρονέων πάλαι γὰρ ὄντως
ἐνὶ φιλτάτῃ γε λάβρῃ 95
μέχρι τέρματος διάξειν
ἔκαθεν κλόνοιο κόσμου,

74 ἡματα B 75 ἐμεῖο B, Nissen, ἐμοῖο Mt 76 ἀποδακρύει B
(versu una syllaba redundante), ἀπορρέει corr. Nissen 77 ὅτ' αν B
78 ἐκάς ταχέως B, transposuit Mt 79 ὦ B, ὁ Mt, ὡς Nissen
80 θεία B 82 βίῳ τε γῆρας B 84 incipit f. 56r 85 πολύπλο-
κον δὲ B, πολύπλοκόν με corr. Nissen 87 σου B et Mg, σοι Mt et Vr
89 λίπων B 91 τρόπῳ δὲ ποίῳ B 92 ὦ B (ᾧ Mt), σοῦ
corr. Nissen 94 ἐνὶ φιλτάτῃ γε λάβρῃ B; Λαύρῃ Mt, λαύρῃ Mg
96 ἔκαθεν B, ἔαθεν errore Vr

desunt tres versus strophae X

† στας δ' ὅσας ὑπέστην †

100

Ψαμάθου πλέον γὰρ εὖροις
κραδίης ἐμῆς ἀνίας,
ἔδαφος διάβροχόν τε
ἔτι δακρύοις ἐμοῖσι.

(Τό γε μὴν ἄεισμα τοῦτο
ἀνέθηκά σοι ποθοῦντι,
καθ' ὅλην φίλην Συρίην
ἐμέθεν πόθους ἀείδειν).

105

100 duabus caret syllabis, ὅσας fort. scil. ἀνίας 103 ἔδαφος B
104 ἔστι B, ἔτι edd. 105 τόγε B, Mt, μὴν B, Mt, μὲν Mg
106 incipit f. 56v 107 φίλην συρίης B, Συρίην corr. Nissen, φυλήν
Συρίης Mt 108 πόνους B, edd., πόθους correxi, scil. 'desiderium
te et loca sacra videndi'.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΘΟΝ ΟΝ ΕΙΧΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΠΟΛΙΝ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΕΒΑΣΜΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Ἄγιον πόλισμα θεῖον
Ἱερουσαλήμ, τεὰς νῦν
ἐθέλω πύλας παρεῖναι
ἔν' ἀγαλλιῶν ἐσέλθω.

Εὐαγέων Σολύμων ἔνθεος οἷστρος
αἰὲν ἐμὴν κραδίην σφόδρα δαμάζει.

5

Βαδιῶν ἐπὶ πλακῶν σου
ἐς Ἀνάστασιν κατέλθω,
ὅθι παντάναξ ἀνέστη
θανάτου κράτος πατήσας.

10

Γλυκερὸν πέδον φιλήσω,
ἱερὸν κύβον κατίδω
μέγαν οὐρανοστεγόν τε
τετρα * *

Διὰ βήματος δὲ θείου
μέσον ἐς τάφον θεοῦ
γεγονῶς πέτρην ἐκείνην
μάλα προσκυνῶν φιλήσω.

15

Inscr.: in B praeit Σωφρονίου 2 τ' ἐς νῦν (δὴ add. Mt) B,
τεὰς νῦν em. Bouvy, Naber, τε σοῦ νῦν Usener 3 ἐθέλων B,
ἐθέλω em. Christ, Naber, Usener, παρεῖναι B, περαίνειν em. Naber
4 εἰσέλθω B, ἐσέλθω em. Mt 5 οἷστρος B 6 ἡμῖν B, ἐμὴν
em. Mt, δαμάζει B, δαμάζεις em. Naber 12 κύβον κατίδω B,
κύβον κατείδω em. Mt, θόλον x. Naber 13 incipit f. 57r, οὐρα-
νοστερόν τε B, οὐρανοστεγόν τε Christ 14 locum mutilum sic
expleverit Christ τέτρασιν φρακτόν τε στήλαις, Naber τέτρασιν στυ-
λοις τε φρακτόν, sed fort. nomen adiectum compositum desideratur,
cf. XIX 20 15 θεοῦ B, δὲ θείου corr. Christ, Naber

Ἐπ' ἀναξίου δὲ τύμβου
κίονας κύκλω τε κόγχας 20
ἀκροκρinoχρυσομόρφους
φιλέων ἄγαν χορεύσω.

Ἐπὶ τρίστοον παρέλθω
ὀλομαργαργυρόχρουν 25
περικαλλέος τε παῦλαν
Κρανίου, τόπον προσέρπων.

Ὡκεανὸς βιοτῆς αἰὲν ἐούσης
ἀτρεκέως τελέθεις, φωσφόρε τύμβε.

Ζάθεον μεσόμφαλόν τε 30
πέτρην ἐκταθεὶς φιλήσω
ὅθε τὸ ξύλον πεπήγει
τὸ λύσαν ξύλου κατάραν.

Ὡς μέγα σεῖο κλέος, φαίδιμε πέτρα,
σταυρὸς ὅπη μερόπων λύτρον ἐπήχθη.

Θαλέων χαρᾶ δ' ἐπέλθω 35
ὅθι προσκυνούμεν, ὅσσοι
πέλομεν λεῶς θεοῖο,
ἀγλαὸν ξύλον τὸ θεῖον.

19 ἐπαναξίου B, ἐπ' ἀναξίου scripsit Christ 20 κύκλω B 21 ἀκροκρinoχρυσόμορφον B, ἀκροκρinoχρυσομόρφους em. Mt 23 ἐπὶ τριστῶν B, Christ, τρίστοον Mg, τριστόν Mt, λιθοτριστῶν corr. Naber et ita stropham Λ restauratam in suum locum rettulit 24 ὀλομαργαργυρόχρουν B, ὀλομαργαργυρόχρουν corr. Christ, ὀλομαργαργυρόχρουν Naber 25 περικαλλέως γε παῦλον B, περικαλλέος τε παῦλαν corr. Nissen, περικαλλέως γ' ἔπαυλον Mt, περικαλλέος γ' ἔπαυλον Christ, περικαλλέος τ' ἔπαυλον Naber 26 προσέρπειν B, προσέρπων Christ, προσέρπει edd. 27 βιοτῆς αἰὲν βιούσης B, ὠκεανὸς βιοτῆς αἰὲν ἐούσης corr. Usener, αἰὲ βιούσης corr. Christ 28 ἀτρεκέως τε λήθης B, τελέθεις Usener, ἀτρεκέος τελετῆς Christ, Naber 32 incipit f. 57v 33 ὥς B, ἤ corr. Naber 34 ὅπη B 35 χαρὰ B

25-32 Cf. Anth. Pal. I 123 (Σωφρονίου Εἰς τὸν Κρανίου λίθον ἐν Ἱερουσαλήμ).

Ἴνα παμμέδοντος τέχνη
κεχαραγμένου γραφῆος 40
σέβας εἰκόνι προσοίσω,
γόνατα δράμοιμι κάμψαι.

Κατὰ παμφαῆς δὲ βῆμα
γεγανυμένος πορευθῶ, 45
ξύλον οὐ τὸ θεῖον εὗρεν
Ἑλένη μέδουσα κεδνή.

deest strophā Λ

Μετὰ καρδίας δὲ πλήρους
κατανύξεως ἀνέλθω, 50
ὑπερώϊον θεῶμαι
κάλαμον σπόγγον τε λόγχην.

Νεαρὸν δ' ἔπειτα κάλλος
βασιλικὴν εὐ κατίδω,
μοναχῶν ὅπου χορεῖται
νυχίους τελοῦσιν ὕμνους.

Εὖν ἐμοῖς δρόμοις ποσὶν τε 55
ἐπὶ τὴν Σιών ἀπέλθω,
ὅθι γλωσσοπυρσόμορφος
κατέβη χάρις θεοῖο,

39 παμμέδων τε χύνη B, παμμέδοντος τέχνη corr. Nissen, παμμέδων ταχύνας Mt, παμμέδοντι κυνῇ Bouvy, ἴν' ἀγαλλιῶν δὲ τέχνη Naber 40 κεχαραγμένου B, κεχαραγμένου corr. Nissen, κεχαραγμένη Mt, Naber, κεχαραγμένῳ γραφεῖσα Bouvy 41 εἰκόνι σέβας B, transposuit Mt 42 κάμψαι B, κάμψας corr. Christ ('absurde' Naber) 46 ἐλειμεδουσαδεκεδνή B, Ἑλένη μέδουσα κεδνή em. Mt 47 κραδίας B, καρδίας corr. Mt 48 ἀνέλθω B, ἀνελθὼν corr. Christ 49 ὑπερώϊον θεοῦμαι B, ὑπερώϊον edd., θεῶμαι corr. Christ 50 κάλαμος σπόγγος τε λόγχη B, κάλαμον σπόγγον τε λόγχην em. Mt 51 incipit f. 58r, νεαρῶ B, νεαρὸν em. Mt 52 κατίδω B, κατεῖδω em. Mt 53 χορεῖα B, χορεῖα Mg, χορεῖται em. Christ 55 ξυν ἐμοῖς B 58 χαρὰ B, χάρις corr. Naber

Ὅθι μυστικὸν δὲ δεῖπνον
τελέσας ἀναξ' ἀπάντων
ὁπαδῶν ἐνιψεν ἔχνη
μετριοφρόνως διδάσκων. 60

Ποταμῶν δίκην ἰάσεις
ἀπὸ τῆς πέτρης ἐκείνης,
θεόπαις ὅπου τανύσθη
Μαρίη, βρύουσι πᾶσιν. 65

Χαῖρε, Σιών, φαέθων ἦλιε κόσμου,
ἣν ποθέων στενάχω νύκτα καὶ ἡμαρ.

Ῥαγὲν ὥς ἀφῆκεν ἄδου
νεκάδας ζοφῶδες ἔρκος
τότε παντᾶναξ ὁ ῥήξας
ἐφάνη φίλοις ἐκεῖσε. 70

Σκοπιὴν λιπὼν Σιών δὲ
περιφὺς πέτρης ἐφ' ἥνπερ
δι' ἔμ' ὁ πλάσας ἐτύφθη,
δόμον ἐς πέτραν κατέλθω. 75

Τόπον, οὗ κλάων στενάζων
σοφίης φίλων ὁ πρῶτος
ἐὼν ἐκλυσεν τὸ πῆμα,
χαμάδις πεσὼν φιλήσω. 80

65 τανύσθη B, γανύσθη 'melius certe conveniet' Naber 66 βρυ-
ούση B, βρύουσι corr. Christ, Naber, βρύουση Mt, βρύουσα Mg
67-68 Hoc κουκούλιον post stropham P transtulit Naber 68 ἥν
ποθέων στενάζω νύκτωρ καὶ ἡμαρ B, στενάχω νύκτα καὶ ἡμαρ corr. Na-
ber, Usener, Nissen (νύκτα iam Tichelmann) 69 versus in B iteratus
70 incipit f. 58v, νεκάδας σοφῶδες ἔργω B, ζοφῶδες corr. Christ,
ἔρκος Nissen, ἔργω Mt, εἰργμοῦ Naber 72 φίλος B, φίλοις corr.
Nissen, πύλας Naber 73 Σιώνδε B, Σιών τε corr. Christ 74 πέ-
τρης ἐφῆνπερ B, πέτρην Christ 76 δόμον ἐς (eis edd.) πέτραν B,
πετρᾶν fort. πετρῶν Christ, δόμον ὕστερον Naber; corruptela fort.
latet 77 στενάζω B, στενάζων corr. Christ 79 ἐκλυσε B, ἐκλυ-
σεν Christ 80 χαμάδις B

Προβατικῆς ἀγίης ἐνδοθι βαίνω,
ἐνθα τέκεν Μαρίην πάγκλυτος Ἄννα.

Ἵποδὺς νέον νεῶν δὲ
θεομήτορος πανάγνου
φιλέων περιπλακείην
ἐρατοὺς ἔμοιγε τοίχους. 85

Φέρε δωμάτιν μετέλθω
ἀγορῆς μέσης ὁδεύων
ὅθι πατρικοῖς ἐτέχθη
θαλάμοις ἄνασσα κούρη. 90

Χαμόθεν φέρων ἐκείνην
πάρετος κλίνην βεβήκει
ὕγις λόγου κελεύσει
βάσιν οὖν ἵδοιμι κείνην. 95

Ψυχοτερπέως τρυφῶν
τεμένους ἰδὼν τὸ σῆμα
τὸ δεδεγμένον τὸ σῶμα
Μαρίης θεὸν τεκούσης. 99

Γεθσημανῇ τέμενος λαμπρὸν αἰίδω,
ἐνθα τέτυκτο τάφος μητρὶ θεοῦ. 100

ᾧ γλυκὺ πλεῖστα πέλεις, ἔξοχον οὖρος,
Χριστὸς ὅθεν μεδέων οὐρανὸν ἔκεν.

81 ἐνδοθι βαίνων B, ἐνδόθι Mt, βαίνω corr. Christ 83 νεῶν
νεων δὲ B, νέον corr. Christ 86 τοίχους B, Mg, τείχους Mt
87 δὴ μάτην B ('προβατικὴν hoc loco poeta commemorasse videtur'
Christ), δωμάτιν corr. Nissen, δὴ στέγην Naber 88 incipit f. 59r
89 πατρικοῖς B, παρθένους corr. Naber 91 φέρειν B, φέρων corr.
Christ 93 ὕγην B, ὕγις edd. 95 τρυφοίην B, τρυφῶν corr.
Naber, τρυφεῖν Mt 96 τεμέω δὲ πᾶν τὸ σῶμα B, τεμένους ἰδὼν
τὸ σῆμα corr. Nissen, τεμένους δ' ἐπὶ τὸ σῶμα Mt, τέμενος γ' ἐπὶ
παρέλθω Christ, τὸ σῆμα iam corr. Usener 97 δεδεγμένον B
98 Μαρίην B, Μαρίης em. Mt, θεὸν B, fort. θεοῦ 99-100 hoc
κουκούλιον ante stropham Ψ transtulit Naber 100 τάφος ante
μητρὶ add. Mt 102 ἰδεν B, ἔκεν corr. Naber, ἤκεν Mt et Christ

XXI
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΝ ΜΗΝΑΝ

Ἄγε μοι λύρην προφήτα
ἄγε τύμπανον δονῆσαι
Μαρίη, ὅπως αἰίσω
τριάδος κράτος γεραίρων.

Τριάδι ζωτόκῳ κῦδος ἀγείρω 5
πατέρος θεσπεσίου λύτρα λιγαίνων.

Μετὰ κυμβάλων χορεύω
τριάδος κλέος λιγαίνων
πατέρος τὰ λύτρα μέλπων.

Βλαβερὸν στόνον γὰρ ἤρεν 10
κραδίην ἐμὴν μολόντα,
γλυκερὴν χαράν δὲ δῶκεν
στοναχῶν ἐμῶν διώκτην.

Γενέτης ἐμὸς θεόπτης 15
γενέτης πέλεν πενήτων

Inscr.: τοῦ αὐτοῦ ἀνακρεόντιον κατὰ στοίχους εἰς τὸν πάππον
Μηνᾶν (scr. Μηνᾶν), τὸν οἰκονόμον τοῦ ἐννάτου Ἀλεξανδρείας (in-
cipit f. 59 v.) συκοφαντι θέντα ἐπὶ Φωκᾷ ὅτι Θεοδόσιος (Θεοδόσιον
em. Mt) τὸν υἱὸν Μαυρικίου ἐδέξατο B 2 δονῆσαι B ('recte'
Hanssen), δόνῃσαι em. Mt 5 ζωτόκῳ B 6 πατέρος B, πα-
τέρα (?) Nissen, λύτρω B, λύτρα edd., λιγαίνων B et Nissen, λιγαίνω Mt
7-9 in B 19-20: huc transtulit restituitque Mt, qui ita monuit,
p. xxiii: 'Omnes terni versus, quique duos impares sequi deberent,
scribae inscitia in duos coaliti susque deque per omnem oden vaga-
bantur; facta tamen restitutione, imparibus 56. et 57. tres soliti versi-
culi defuere' 7 χορεύων B, χορεύω correxi 8 λιγαίνω B, λιγαίνων
correxi 10 ἤρεν B, Mg, et Nissen, ἤρεν Mt 11 κραδίης ἐμῆς B,
κραδίην ἐμὴν correxi 12 δέδωκεν B, δὲ δῶκεν edd. 13 στοναχῶν B,
στοναχῶν Mt

ὁσίων ἔρεισμα Μηνᾶς
γενέτης ξένων τε πάντων.

Διὸ δὴ δράκων ἀλάστωρ
ἀρετῶν ἐμοῦ τοκῆς
κλέος οὐ φέρων ἐπ' αὐτὸν 20
φθονερὸν τίνασσε τόξον.

Ἐνα δὲ φθόνος κακίστου
νοερῶν ἐμῶν ἀδελφῶν
ἐσέδω τάχιστα Μηνᾶν
ὁφews περῶν φαρέτρῃ. 25

Ζακότῳ τάλας προῆλθεν
κραδίῃ φθόνον κορύσσω
νέος εὐρέθη τ' Ἰούδας
γενέτην θέλων ὀλέσσαι.

Ἀγαθῶν ἐκ πατέρων βλαστὸς ὑπάρχων, 30
Βελίου πῶς στυγερός πάϊς ἐφάνθη;

Ἀγαθοῦ φανείς τοκῆς,
φθονερὸν τέκος κακίστου
Βελίου πόθεν φάνθη;

Θεϊκὸν λόγον προφήτου 35
τελέει· φαγῶν γὰρ ἄρτον
γενέτου τάλας κατ' αὐτοῦ
πόδας ἀθλίου ἐπῆρεν.

16 Μηνᾶς B, Μηνᾶς Mt 19 incipit f. 60r 24 Μηνᾶν B,
Μηνᾶς edd. 25 πεσὼν φαρέτρῃς B, περῶν correxi, πεσὼν φαρέτρῃ
em. Mt, πέσεν φαρέτρῃ Nissen 26 ζακότῳ B 27 κραδίῃ B
31 πάϊς φάνθη B, πάϊς ἐφάνθη corr. Usener 32-34 in B
35-36, incipiente f. 60v, huc Mt transtulit restituitque 35 προ-
φήτα B, προφήτου em. Mt 36 τελέει B, τελέει em. Mt
38 ἐπείρεν B, ἐπῆρεν Mg, ἐπῆρεν Mt

36-38 Ps. 40, 10 ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ
πτερισμόν.

Ἰκανὸς φθόνον δὲ θρέψαι
κατὰ θεσφάτου τοκῆος
μεθ' ἑταιρίδος κακίστης
δολίους συνῆρε σίστρους.

40

Ψευδοκατηγορίην πατρὶ τεκόντι
ἀντὶ τεκνοτροφίης σεῖο λοχεύεις.

Δολίην τέχνην τοκῇ
τέκος ἄθλιον λοχεύεις
γλυκερῶς ἐπεὶ σε θρέψεν.

45

Κρατεροῦ δ' ἀνακτος ἐχθρὸν
νεκύων δόμον λιπόντα
ἐνὶ δώμασιν τοκῆος
ιεροῖς λέγεν φανῆναι.

50

Λόγον ἄστατόν γε τοῦτον
ἀτρεκὲς τάλας διώξας
διὰ φληνάφου γυναικὸς
Φαρίης ἔφη κρατοῦντι.

55

Ἔρρε πατροκτασίην, ἄθλιε κοῦρε,
ἀντὶ τεκνοτροφίης πατρὶ λοχεύων.

Μετὰ δὲ βδέλυγμα μύθων
δολομηχάνων γε τούτων
ὁ ἐμὸς πατὴρ ὁ πρῶος
ἐνὶ χείμασιν κατέστη.

60

39 ἰκανὸς B, ἰκανῶς corr. Nissen, θρέψας B, θρέψαι correxi
41 μετ' B, μεθ' em. Mt 42 συνῆρεν σίστρους B, συνῆρε Mg et
Nissen, συνῆρε σείστρους Mt 44 ἀντι B 45-47 in B 57-58,
huc transtulit restituitque Mt 47 σ' ἔθρεψεν B, σε θρέψεν em.
Studemund ap. Hanssen 48 'Mauritium scil. Phocae inimicum'
Mt, at, mea quidem sententia, Theodosium Mauriti maiorem filium
50 ἐνι B 51 λέγων B, λέγεν corr. Nissen 53 ἀτρεκὲς B,
ἀτρεκῶς corr. Nissen 59 incipit f. 61r 60 πρῶος B et Mg,
πρῶος Mt 61 ἐνι χείμασιν B, χειμάσιν Mt

Νομίσας τε γὰρ πυθέσθαι
ἀτρεκεῖς λόγους ὁ ἄρχων
μετὰ λοιδόρων ἀλιτρῶν
γενέτην ἐμὸν συνέσχεν.

65

Ὁ θεὸς τῶν πατέρων δν σὺ γεραίρεις
σὲ πάτερ σεῖο τέκνοις θᾶπτον ὀπάζοι.

Ἀγαθὸς θεὸς τοκῶν
γενέτην τάχος σαώσας
γλυκεροῖς τέκνοις ὀπάζοι.

70

Ξεναγόν τ' ἐμὸν τοκῆα
φθονεροῖς ὁμοῦ σιδήρῳ
Φαρίην ἔπεμψε δῆσας
βασιλεῖ δίκην ὑφέξειν.

Ὁ δ' ἀναξ ἐμὸν τοκῆα
μετὰ δυσμενῶν ἐπάρχων
ιερῷ πέπομφε Κοσμᾶ
ἀτρεκὲς θέλων πυθέσθαι.

75

Πρόμαχος δίκης κολάζων
στυγεροῦ φθόνου τοκῆας
ὁ σοφώτατός γε Κοσμᾶς
ἀτρεκὲς λέγεν διδάσκειν.

80

Ῥόος εὐλαλὸς τε σώζειν
ἀτρεκεῖς λόγους φιλοῦντα,
θανέειν δ' ἔφη κακίστως
δολίους λέγοντας ὕθλους.

85

63 ἀτρεκεῖς B 68-70 in B 77-78 huc transtulit restituitque Mt
71 Ξεναγόν B et Nissen, Ξεναγὸς velit emendare Mt 73 Φαρίης B,
Φαρίην corr. Nissen 76 μετὰ B 77 ιερῷ... Κοσμᾶ B 79 inci-
pit f. 61v 80 τοκεῦσιν B, τοκῆας correxi 83 ῥόος B, ῥόος Mt
84 ἀτρεκεῖς B, φιλοῦντα B, φιλοῦντας em. Mt

Ψευδοκατηγορίην θάπτον ἐλέγξας
Χριστὲ πατρὶ γλυκερῷ λύτρον ὑπάζοις.

Ὁ θεὸς τάχιστα τέχνην
δολίην καλῶς ἐλέγξας
γενέτην φίλον σαώζοι. 90

Στυγερόν φθόνον δ' ἐλῶντες
κραδίης φόβῳ τοκῆα
δίχα τυμμάτων ἐπάρχων
δολίων ἐλεγξαν οἷστρω. 95

Τότε δὴ φθόνον φανέντα
δολίην τέχνην τε πᾶσαν
ὁ κλυτὸς τὰ πάντα Κοσμάς
βασιλεῖ διήλθε θείῳ.

Ὑπὸ δ' ἀφθίτου θεοῖο
κραδίην ἀναξ ἀέξων
φθόνον εὐθέως ἐπιγνοῦς
κρίσιν ἔνθεον παρέσχεν. 100

Φθονερούς δίκην παρέξειν
δολίης τέχνης κελεύσας
γενέτην ἐμὸν κελεύει
ἀπὸ χειμάτων ἀλύξαι. 105

ὦ πάτερ, εὐσεβίης εἵνεκα σεῖο
ψυχοκλόνου σε θεὸς σῶσεν ἀνάγκης.

Ἀρετῶν τεῶν τὸ πλῆθος 110

89-91 in B 97-98 huc transtulit restituitque Mt 91 σαώζοις
B, σαώζοι correxi 92 στυγερόν φόβον δ' ἐλόντες B, στυγερόν
φθόνον δ' ἐλῶντες corr. Nissen 93 κραδίη (κραδίη Mt) φθόνον B,
κραδίης φόβῳ corr. Nissen 99 incipit f. 62r 100 ὑπο B
102 ἐπιγνοῦς B 106 τ' ἐμὸν B, τ' expunxit Nissen 107 ἀλύξαι B
110-112 in B 109-110 huc transtulit restituitque Mt 110 τεόν B,
τεῶν em. Mt ('recte' Hanssen)

θεὸς ὦ πάτερ νοήσας
στυγεροῦ μόρου σε σῶσεν.

Χαλεποῦ φθόνου πεσόντος
γοερὸν νέφος καλύφθη,
δακρύων χρόνος παρήλθεν
πατέρος φίλου φανέντος. 115

Ψύθος ὤλετο προνοίη
θεικῆς δίκης μολούσης,
ἀπὸ γὰρ θεοῦ προνοίης
γενέτου χάρις φαάνθη. 120

Στοναχῶν σῶν τεκέων Χριστὸς ἀκούσας
γενέτην ἐξ ἀδίκου ῥύσατο πότμου.

Στοναχῶν τεῶν ἀκούσας
τεκέων θεὸς τοκῆα
ἀδίκου φύλαξε πότμου. 125

112 ἔσωσεν B, σε σῶσεν proposuit Hanssen coll. v. 108 et 109
117 incipit f. 62v 121 et 123 στοναχῶν B 122 ἀδίκου B
123-125 in B 116-117 dimetros restituit Mt.

XXII
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΝ ΠΑΥΛΟΝ ΤΟΝ ΚΑΝΔΙΔΑΤΟΝ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΝ
ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΑΥΤΟΥ ΚΟΙΜΗΘΕΙΣΑΝ ΕΝ ΚΥΡΙΩ

<Παῦλος> Ἀγαθοῦ πεσόντος ἔρκους
Μαρίας ἐμῆς τεκούσης,
τίνα τὸν γόνον τελέσσω;
τίσι δακρύων ρεέθροις;

Τίπτε τεδὸν Μαρὶν κάλλιπες υἷα
ποντοπορεῖν βιότου κύματα μοῦνον;

Βλαβεραὶ πνέουσιν αὔραι
ἀφ' ἀμαρτάδος φαράγγων
βιότου σκάφος βροτοῖσιν
ὑποπόντιον ποοῦσαι.

Γνόφος ἔσχατος κακοῖσι
ἀφ' ἀμαρτάδων ὁμίχλης
ἀποτίκτεται προβαίνων
βίον ἐσχάτως ταράττειν.

Διὸ νῦν ἔμοιγε Παύλῳ
βιότου πλέοντι πόντον
ἐδέχθη γνώφος θυέλλη
ταράχους τροπὰς κομίζων.

5

10

15

Inscr. τοῦ αὐτοῦ ἀνακρεόντιον κατὰ στοίχους εἰς τὸν κύριν (κύριον Vr) Παῦλον τὸν Κανδιδάτον καὶ Μαρίαν τὴν μητέρα αὐτοῦ κοιμηθέντας (κοιμηθεῖσαν em. Mt) ἐν κυρίῳ B Interlocutorum nomina adiecit Mt 3 τελέσω B, τελέσσω edd. 5 υἷα B 6 incipit f. 63r, μόνον B 8 et 12 ἀπ' B, ἀφ' em. Mt 10 ὑπὸ πόντιον ποιοῦσαι B, ποοῦσαι correxi 13 ἀπὸ τίκτεται B 14 ἐσχάτως B, ἐσχάτως em. Mt 15 ἔμοιγε B et Mg, ἐμοί γε Mt Vr 16 πνέοντι B, πλέοντι em. Mt 17 ἐδέχθη B, ἐχύθη proposuit Usener, θυέλλη B, θυέλλη Mg, Nissen, Cantarella 18 ταράχους τροφὰς B, τροπὰς corr. Nissen, Cantarella

<Μαρία> Ἐδάης ἅπαντα, τέκνον,
ὅσα γῆς ὑπερθεὺς ἔρπει
ὅτιπερ νόμοισι φύτλης
θανάτου φθοραῖς συνῆπται.

20

Χριστὸν ἄγων βιότου σύμπλοον ἄλμης
χείματος οὐ τρομέεις ἔντρομον αὔρην.

Ζυγὸν ἐνδέδωκε πᾶσιν
ὁ πάλαι θεὸς ποήσας
ἀπὸ γῆς φύσιν λαβοῦσιν
ἐπὶ γῆν πάλιν βαδίζειν.

25

Θεὸς οὖν ὁ ταῦτα τεύξας
ἐμὲ τὴν πάλαι γεγῶσαν
θανέειν κέλευσεν ἄρτι
φύσεως νόμους τελοῦσαν.

30

<Π.> Ἰαχὴν ἱαλλε, μήτερ,
μέγα μοι τρυγῶντι πένθος,
ἀχέων ὅπως τὸν ὄγκον
ἀπ' ἐμῶν φρενῶν σκεδάσσω.

35

Ἀσπίδος ἡμετέρης σεῖο πεσοῦσης,
ἀντιβίων με δέος δάμνα βελέμνων.

<Μ.> Κραδὶς στέρησιν οἶμοι,
φίλε παῖ, τεὴν βαρεῖν
σθένος οὐκ ἔχω κομίζειν
ἐς αἰὶ κακῶς στροβοῦσαν.

40

25 incipit f. 63v 26 ποιήσας B, edd., ποήσας correxi
35 ἀχέων B 36 σκεδάσω B, σκεδάσσω edd. 38 δάμνα B,
δαμνᾶ Cantarella 39 κραδὶς στέρησιν οἶμοι B, κραδίη corr. Nis-
sen, στέρησις Cantarella 40 φιλοπαί τε ἢν ἀρείην B, φίλε παῖ
τεὴν ἀρείην em. Mt, τεὴν βαρεῖν corr. Nissen, ἀρείην Cantarella
41 ἔχει B et Nissen, ἔχω correxi 42 ἐς αἰὶ B, ἐσαεῖ edd., στρο-
βοῦσα B et Nissen, στροβοῦσαν em. Mt

Λόγον ἐκτεκεῖν σύνηθες
καθαρόν νέφος ἀνίης,
διὸ σοῦ μεγίστου ἄλγους
μέρος ἢ τάλαινα λῆψα.

45

<Π.> Μερόπων κάκιστα τόσσα
πάθεν οὐδὲ εἰς ἀπάντων,
διὸ με στόνος δαμάζει
βιότου κλόνον σκοποῦντα.

50

<Μ.> Νόν ἐς θεὸν τιταίνων,
γόνε, τὸν γόνον θεοῖο
τὸν ὅλων καλὸν νομῆα
νοερὸς λύκους ἀλύξεις.

Τεῖχος ἔχεις κρατερόν, γοῦνε, τεκούσης,
Χριστὸν δς ἀντιβίων ἔθλασε κόρσας.

55

Ἐένα δόγματα βδελύττου
ἅμα τοῖς κακοῖς τοκεῦσιν,
ὅσα περ δόμου θεοῖο
ἀπελάνεται νομεῦσιν.

60

Ὅλος εὐσεβῆς φαίνου
κραδίην σοφῶς καθαίρων,
θεὸν ἄξιως γεραίροις
πραπίσιν λόγοισιν ἔργοις.

Πολιοῖς γένοιο ῥάβδος
ἀπορουμένοις ὄλβος,

65

43 συνήθη B et Nissen, συνῆθε Mt, σύνηθες corr. Cantarella
44 incipit f. 64r 45 δια σὸν μέγιστον ἄλγος B, διὸ correxi, διὰ
σοῦ μεγίστου ἄλγους Nissen 46 λειψεν B, λειψα corr. Nissen,
λῆψα scripsi 48 οὐδὲ εἰς B 53 τῶν ὅλων καλὸν νομῆα B,
τὸν em. iam Mt qui etiam καλῶν scripsit, νόημα Cantarella 54 ἀλύ-
ξοις B, ἀλύξεις corr. Nissen 58 κακοῖς B, καλοῖς corr. Can-
tarella 61 εὐσεβεῖς φαεινοῦ B 62 σοφῶς B, σοφῶν em. Mt
63 incipit f. 64v

νοσεροῖς ἄκος προλάμπους
ἀδικουμένοισιν ἔρκος.

Ῥυπαρῶς ἀεὶ βιώσας
ῥυπαρὸν φέρω τὸ βλέμμα,
ὄθεν ἐς θεὸν νοῆσαι
ἀπορῶ τόσοῦ γε θάρσους.

70

Ἐκ μακάρων στονόεις Παῦλος ἐτύχθην,
μῆτερ ἐμὴ σταθερὴ, σείο θανούσης.

Σὺ δὲ δὴ πάρος τεκοῦσα
ἐπὶ γῆς ἐμοὶ παροῦσα,
πέλες ἄγκυρα κρατίστη
θεὸν ἔλεων ποοῦσα.

75

Τὰ σὰ γὰρ φέριστα πάντα
βίος εὐσεβῆς θεόφρων
καθαραὶ λιτῶν πορεῖαι
ἐμὲ πρὸς θεὸν συνήπτων.

80

Ὑπὸ δὲ σκέπην μεγίστην
τελέων τεῶν λιτάων
θεὸν εἶχον εὐνοοῦντα
βίον εἶχον εὐδρομοῦντα.

85

Παῦλος ἐγὼ στονόεις πῶς ἐφάνθην,
μῆτερ ἐμὴ γλυκερὴ, σείο θανούσης;

<M.> Φάος εἰσορᾶν θεοῖο
ποθέων ἔχων τε θάρσος,
φίλε παῖ, φίλον θεοῖο
ἱερὸν βίον διώξεις.

90

69 βοῶσας B, βιώσας em. Mt, Cantarella 72 τοῦ σοῦ B,
edd., τόσοῦ restituit Usener 78 ἔλεω ποιοῦσα B, ἔλεων ποοῦσα
correxī 79 φέρεις τὰ B, φέριστα em. Mt 81 πορεῖαι B
82 incipit f. 65r, συνήπτων B 87 Παῦλος B 89 εἰς ὄρᾶν B
90 ποθέειν ἔχειν τε θάρσος B, ποθέων ἔχων τε corr. Nissen
91 φίλον B, φίλος corr. Nissen

Οὐρανίης τριάδος πάγκλυτον εὖχος,
κοῦρε, σὲ πὰρ χθονίοις ὄντα σάωσοι.

Χαρίεις θεῶ φανήση
ἀπὸ πράξεων ἀλιτρῶν
ἐπὶ θέσκελον διαίτην
παλινοστέων προθύμως.

95

Ψόγον εἰ φύγοις δὲ φλαῦρον
τὸν ἀμαρτάδων ὀπηδόν,
θεὸν εἰσίδοις ἀπαύστως
ἐπὶ σὸν βίον σκοποῦντα.

100

Ἀθανάτου τριάδος παγκρατὲς ἔρμα
ἐκ θανάτου σε λυγροῦ, κοῦρε, σάωσει.

94 παρ B, σάωσοι B, σάωσει corr. Nissen 95 χαρίης θεῶ
φανείση B, χαρίεις Mg, φανήση edd. 98 πάλιν ὀστέων B, παλι-
νοστέων Nissen, πάλιν ἐστιῶν em. Mt 100 τὸ B, τὸν corr.
Nissen 101 incipit f. 65v, εἰσίδοις B

[XXIII]

ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΩΣΗΦ

Ὅνομα κλυτὸν λιγαίνειν
χρόνος ὀλβιος κελεύει·
φθόνος ἔνθεν ἐξελάσθω
ὅτι καιρὸς ἐστὶν ὕμνων.

Τίς ἐμοὶ ψόγον προσάψει
ὅτι μαρτύρων τὸ πλῆθος
χύσιν ἀστέρων ἐάσσας
μόνον Ἑσπερον λιγαίνω;

5

Φιλότιμε πότνα νίκη
ἀνάτελλε σὺν χορείῃ,
στεφάνους πλέκουσα πᾶσιν
ἀμαραντίνους πετῆλοις.

10

Δότε μοι σοφοῦ προφήτου
κιθάρην σοφῶς τινάξει·
ἀναβάλλομαι λιγαίνειν
ἱεροῦς λόγους ἐγείρας.

15

Ἰακῶβ δάκρυ χέων στήσατο παῖδα,
καμάτους τῶν πατέρων χειρὶ κομίζων.

Ἐπράθη θέλων Ἰωσήφ,

Inscr.: Σοφρωνίου (sic) μοναχοῦ ἱατροσοφιστοῦ ἀνακρεόντιον εἰς
τὸν Ἰωσήφ B 5 προσάψει B, Mg, Nissen, προστάψει Mt
7 ἐάσας B, ἐάσσας edd. 9 πότνα B, Mt (cf. etiam Hom., Od.
V 215), πότνια Mg (sed versus una syllaba redundat) 10 συν
χορειῃ B 13 incipit f. 66r 17 δάκρυ χέων B, δακρυχέων
edd., στησάτο B

19 Septuag., Gen. 37, 28 καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ
Μαδιηναῖοι οἱ ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσήφ

ἀπελεύθερος φάνθη 20
 ἵνα τοῦ πόνου κρατήσας
 ἀρετῇ πλέον προλάμψη.
 Γοερούς ἐπεμπε θρήνους
 τότε καρδίας τὰ κέντρα,
 ὅτι σύγγονοι προῆλθον 25
 τροποβάρβαροι φανέντες.
 Θεόδεν χάρις συνῆλθεν
 ὄφρα φερτέρην δονοίη
 ἐπιθυμίην κολάζων
 ἀκατάσχετόν τε λύσσαν. 30
 Ἀνέλαμψε σὺν γαλήνῃ
 ἱερὸν προλάμπον ἄστρον
 πολυειδέϊ προσώπῳ
 τὸ ἐνύπνιον διδάσκον.
 Φαραῶ τιμὴν δὲ δῶκε, 35
 βασιλεὺς μέγας προῆλθεν,
 στεφάνους ἐπλεξε τούτῳ·
 ἐσιδὼν δὲ Νεῖλος ἤλγει.

22 ἀρετῇ... προλάμψη B 24 καρδίας B, καρδίας Nissen
 28 δανείη B, δονοίη Nissen, δονοίη edd. 29 ἀν κολάζει?
 32 incipit f. 66v 33 προσώπῳ B 34 διδάσκων B, διδάσκον
 correxi 35 Φαραῶ δέδωκε τιμὴν B, ita emendavi 37 τούτῳ B
 38 ἐς ἰδὼν B, ἐσιδὼν edd.

ἐκ τοῦ λάκκου καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσηφ τοῖς Ἰσραηλίταις εἴκοσι
 χρυσῶν, καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσηφ εἰς Αἴγυπτον.

35 Septuag., Gen. 41, 41 εἶπεν δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσηφ Ἰδοὺ κα-
 θίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου. || 43 sqq. Gen. 41,
 47 sqq. καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτά ἔτεσιν τῆς εὐθηνίας δράγματα·
 καὶ συνήγαγεν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτά ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ εὐ-
 θηνία ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἔθηκεν τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσιν,
 βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλῳ αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ.
 καὶ συνήγαγεν Ἰωσηφ σίτον ὥσει τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολλὴν
 σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύναντο ἀριθμῆσαι, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός.

Ἔτι τοῦ νέου κρατοῦντος
 παρὰ Νεῖλον ὑγροχαίτην, 40
 ἔτι βαρβάρους ὀλοῦντος
 ὁσίῳ δίκης σιδήρῳ,
 Ὁ πολὺς προῆλθε σῖτος
 ἑκατοντάδας κομίζων·
 βασιλεὺς μόνος συνῆξεν 45
 σοφὰ σύμβολα προβλέψας.
 Σοφίην λεῶν διδάξας,
 ἔτρεχον σοφὸν νοῆσαι,
 ἔλεων θεὸν καλοῦντες
 μεγάλως τρέφοντα πάντας. 50
 Τότε σύγγονοι κατήλθον,
 τότε χρυσίον παρέσχον·
 τότε συγγόνων τὸ πλῆθος
 ἐσιδὼν, πόθος κατέσχεν.
 Ἐλεγεν· πόθεν μολοῦντες 55
 δολίως κατασκοποῦντες,
 θέλετε ξίφη τινάζει;
 τίνες ἢ τίνος τοκῆς;
 Φόβος εὐθέως ἐπῆλθεν,
 γόνата κλόνος κατέσχεν· 60

40 ὑγροχέτην B, ὑγροχαίτην edd. 41 ὀλοῦντας B, ὀλοῦντος
 Nissen qui contulit v. 39 (κρατοῦντος) 42 ὁσίῳ... σιδήρῳ B
 44 ἑκατοντάδος B, ἑκατοντάδας edd. 47 λεῶν B, Nissen, λεῶν edd.
 49 ἰλέω θεῶ B, ἔλεων θεὸν correxi 50 τρέφοντα B, Mt, στρέ-
 φοντα Mg, στρέφοντι πάντα perperam correxit Nissen 51 incipit
 f. 67r 54 ἐς ἰδὼν B, πόθῳ B, πόθον Nissen, πόθος correxi
 (cf. v. 60 κλόνος κατέσχεν) 55 μολοῦντες B, Mt, μολόντες Mg
 57 θέλεται B, θέλετε edd. 58 ἢ B

51 Septuag., Gen. 42, 5 ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ
 τῶν ἐρχομένων || 55 sqq. Gen. 42, 9 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κατάσκοποι
 ἐστε· κατανοῆσαι τὰ ἔχνη τῆς χώρας ἤκατε.

θεὸν εἰς μέσον καλοῦντες
ἔλεγον σοφῶ δικαστῇ·

Βασιλεῦ κράτιστε κόσμου
στεφάνη κλυτὴ τε νίκαις
Βορέῃ Νότῳ κελεύεις
Ζεφύρῳ δὲ καὶ Παρεύρῳ,

65

Μεθέπεις δὲ πλάτῃ κόσμου,
ἄτε πώλου αὐτὸν ἔζη,
ὁ δὲ χῶρος ἔνθα βαίνεις
ὅ τε πόντος ἥ τε γαῖα.

70

Τεκέων τόκοις χορεύουσιν
πολιὴν κόμην τινάσσων,
τότε φέρτερος φανοίης
πολιότριχι ξυνεύνω.

Βασιλεῦ κράτιστε πάντων,
γόνος Ἰσραὴλ ὑπάρχεις·
ἱκετεύομεν τραφῆναι
ὀλίγην τροφὴν λαβόντες.

75

Ἐλαβεν λόγον κραταιῶς
ἀπέπεμψεν ὡς σαόφρων·
Συμεῶν δ' ἔχων ὀδυρμὸν
ἐκαθέζετο βραβευτής.

80

61 εἰς B, ἐς edd. 64 στέφανη κλυταῖς (κλυτός Nissen) τε νί-
καις B, ita emendavi 65 νότῳ B 66 Ζεφύρῳ... παρεύρῳ B
68 ἄτε πώλου αὐτὸν ἔζη B, 'vermag ich nicht zu heilen' Nissen
70 incipit f. 67v, ὅτε πόντος ἦδε γαῖα B, ita emendavit Nissen
73 φανοίης edd., φανείης B et Nissen 74 ξυνεύνω B 79-86 in B
sequuntur versus 87-94, sed hic, mea quidem sententia, ponendi
79 ἔλαβεν B, ἔβαλεν corr. Nissen 81 incipit f. 68r

81 sq. Septuag., Gen. 42, 24 καὶ ἔλαβεν τὸν Συμεῶν ἀπ' αὐτῶν
καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν || 83-86 Gen. 42, 29-43, 14

Ἴδιον φθάσαντες οἶκον
ὅλα συντόμως βοᾶσι·
ὁ Βενιαμὴν ποθεῖται
Ἰλεως, πάτερ, κατέλθοι.

85

Δέλεαρ δὲ δῶκε κόνδῳ,
ἐκράτησεν ὡς ἀνάσσω·
τότε τοῦ πατρὸς τὸ πένθος
ἀναλαμβάνουσι πάντες.

90

Τί θέλεις, μέγιστε, τοῦτο;
φέρε πρὸς θεὸν τὸ βλέμμα·
ὁ πατὴρ γέρων πεφυκώς,
κατάρη πόροι κρατοῦσι.

* * * * *

Πάλιν εἰς ξένους μολοῦντες
ἶδον ὡς ἄκοντες ἄνδρα·
ὁ δὲ Χαίρετε προσειπὼν
δακρύων ἔλεξε πάντα.

95

Ἐμαθον πόλεις ἐκείναι
χάριν ἐκ θεοῦ μολοῦσαν·
ὁ πατὴρ τάχος κατελθὼν
ἀνεπαύσατο προθύμως.

100

Τὸ ἐμὸν τέκος προλάμπει,
χορὸς εἰς μέσον βαδίζων

85 Βενιαμὴν B 86 Ἰλεως B 87 δέδωκε B, δὲ δῶκε
scripsi 93 ὁ γέρων γέρων B, ὁ πατὴρ γέρων emendavi
94 κατάρης B, κατάρη dubitanter conieci, κρατοῦσι B, κρατοῦσιν edd.
Ante v. 95 lacunam statui 95 μολοῦντες B, μολόντες Mg
97 χαίρεται πρὸς εἰπὼν B, χαίρετε προσειπὼν em. edd.

87 Septuag., 44, 2 καὶ τὸ κόνδῳ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλατε εἰς
τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ || 95 Gen.
45-46. || 102 Gen. 49,33 καὶ κατέπαυσεν Ἰακωβ...

ἀναλαμβάνει τὸν ὕμνον·
ἐφάνη θεὸς συνάπτων. 105

Στέφε νυμφίους τοκῆος,
στέφε παρθένους γυναῖκας,
στέφε μοι χρόνοισι κῶμον
ἵνα καὶ τὰ τέκνα μέλψω. 110

Τὰ μὲν ὧδέ πως ἐτύχθη,
τὰ δὲ νῦν ἐγὼ μεθήσω·
τὰ πάλαι καλὸν λιγαίνειν,
τὰ δὲ βέλτερα κροτεῖτε. 115

Πρόμαχος γὰρ οὗτος ἄρδην
ἀρεταῖς ὅλους παρῆλθεν,
ἀρετὴν μίαν διδάξας
φόβον ἔνθεον κομίζειν. 115

Ἰακώβ δάκρυ χέων στήσατο παῖδα,
καμάτων τῶν πατέρων χειρὶ κομίζων. 120

108 incipit f. 68v 111 ὧδε πῶς B, Mt, ὧδέ πως Mg
112 ἐγὼ B 113 πάλαι B 119 δάκρυ χέων B, δακρυχέων edd.
120 κομίζω B, κομίζων edd., cf. v. 18.

TRADUZIONE

PER L'ANNUNCIAZIONE DELLA MADRE DI DIO

Concedimi, o Maria, per le mie preghiere, la lingua di fuoco dello Spirito di Dio che venne agli apostoli. Ché è in realtà rischioso a lingua mortale dire, o madre di Dio, il tuo parto apparso per volere di Dio ai mortali. Dio generatore ha creato con sapienza tutte le cose reali, perché le creature per sempre partecipassero ai beni divini. Perciò con le potentissime mani, presa la polvere dalla terra, creò la stirpe degli uomini concedendo grandi doni ai mortali.

O stirpi sante del mondo cantate tutte la gestazione della vergine Maria. O intera generazione degli uomini, canta il sacro canto per la celebre concezione di Maria.

Sulla terra pose re Adamo genitore dei mortali, perché regnasse su tutte le opere terrestri del creatore. Il demone odioso invidiò Adamo che divinamente viveva; perciò il drago l'uccise, agitando la spada dell'inganno. Tutta la stirpe degli uomini volgendo gli animi alla caligine, novellamente a terra procombe, cadendo per corruzione di morte. Dio vedendo ciò, rigurgitante di misericordiosa pietà, invia il figlio come mortale per salvare i mortali.

Ruinando gli uomini per le opere del demonio, il padre diede il figliuolo Verbo in soccorso. Poiché Satana offendeva i mortali, Dio offrì il figlio in soccorso agli offesi.

Mandò Gabriele sacro ministro nella città divina, che chiamano Nazareth, a Maria, puro fiore. L'inclito nunzio di Dio allora si rivolse alla Vergine: 'Maria purissima, salve, Dio sia con te'. La Vergine accolta nell'animo puro la parola dell'angelo, rimuginava, la potentissima, quale mai fosse la parola del profeta. Di nuovo il ministro si rivolse a Maria con dolci parole: 'Maria, allontana il timore, ché in Dio rinvenisti la grazia'.

Dio, prefigurando, o Vergine, la tua carne, mostrò al profeta il rovo non bruciato. Dio, o Maria, prefigurando la tua carne, mostrava al profeta il rovo senza fiamma.

'Tu che avesti in sorte la mente ispirata da Dio, un figlio, per divina ispirazione, partorirai, un figlio, che chiamerai Gesù, perché salverà il popolo'. Allora la Vergine al fanciullo meraviglioso fra i mortali disse: 'Come mi potrà accadere senza talami nuziali?' Egli alla Vergine, di rimando, disse: 'Il santo spirito di Dio con grandissimo vigore, o inclita, discenderà in te. Ricevuta da Dio la facoltà, senza seme genererai il figlio: perciò figlio di Dio lo chiamerà la stirpe dei mortali'.

O Maria inclitissima, unica tra gli umani terrestri, ricevesti la gloria dei Cherubini. Dell'intera stirpe dei mortali Maria unica accoglieva santamente la gloria dei Cherubini.

'Al nato dalle tue membra Dio offrirà il trono del padre Iessida, sì che regni sulle case di Giacobbe'. Poi la prudente fanciulla di nuovo si rivolse al nunzio: 'A me, ancella di Dio, accada secondo la tua parola'. Allora il ministro lasciata la Vergine volò al cielo; allora del ventre di Maria apparve l'eccellente peso. Il saggio Giuseppe pensando che la Vergine avesse fatto la nuova gravidanza in letti occulti, voleva cacciarla di nascosto.

Lui che il cielo — smisurata vastità — non contenne dentro, il tuo ottimo ventre contenne, o ampia mente. Il cielo, o Maria, non contenne il Verbo di Dio; ma l'accolse la tua casta matrice.

Infatti era amico della giustizia — onde non rimprovera la fanciulla — volendo concedere a Maria di sfuggire alla morte violenta.

Un dolce sonno sopraggiunse a Giuseppe che terrestri pensieri agitava nell'animo; allora, anche il ministro di Dio in sogno diceva al giusto: 'Allontana dall'animo il vituperio, mena in moglie Maria, ché essa dallo spirito santo partorerà un fanciullo'. Subito, gettato via il vituperio, accoglie nella casa Maria, per custodire la vergine, chiamandola sposa senza connubio.

Nel ventre che accoglie Dio tu sollevi l'universo, porti la sapienza generatrice dell'universo. Portando nel ventre il padre dell'universo, tu accogli l'universo nell'inclito ventre.

II

PER LA NATIVITÀ DI CRISTO DIO

Suscitami, o Maria, di nuovo per le mie preghiere lo spirito di Dio perché degnamente canti anche il tuo figlio divino. Cesare imperatore ordinò che tutti i mortali che fossero sulla terra accorressero presto alla città d'origine e fossero censiti. Onde l'inclito Giuseppe prese seco l'intatta sposa Maria che non aveva ancora partorito e partì per Bethleem. Entrambi infatti erano di un unico suolo, origine e città: tutto del santo Davide, che fu principe profeta.

Il bel parto di Maria salverà ogni cosa; io canto il riscatto dei mortali salvati. Il bel parto di Maria manifestamente salva ogni cosa; io canto il riscatto dei mortali.

Canterò il figlio di Dio apparso in Bethleem, canterò le leggi della genitrice, che sfuggì alle leggi di natura. Divinamente prima di tutti i tempi il Verbo fu generato da Dio, ché il figlio è della stessa natura e della stessa età del padre eterno, nato insieme con lui. Divinamente ora fu partorito novellamente dalla vergine purissima; egli che genera tutti i tempi di nuovo nel tempo fu generato. Divinamente, di nuovo, venne fuori da Dio che lo generò senza nulla patire, ed ora come mortale apparve, generato da vergine mortale.

Ora partorì Maria madre di Dio, ora canto la letizia dei mortali. Maria generò Dio, apparve lo straordinario parto; io canto la gioia dei mortali.

Unì la natura degli uomini alla santa natura di Dio indivisibilmente ed apparve, essendo insieme l'una e l'altra natura. Egli, forte, non ha subito mescolanza, ma indiviso rimaneva, onde, duplice

essendo, in due nature si rivelò. Pur essendo Verbo e dio di tutti si compiace di divenire mortale, per congiungere a Dio genitore i mortali caduti. Egli, Cristo, venne mediatore del padre e della stirpe dei mortali, ch  anche dio   pensato come chi segue la natura mortale.

Apparso a tutti sulla terra il padre del mondo, il mondo fu liberato dall'odioso peccato. Apparso dio sulla terra, la stirpe dei mortali   sfuggita al pessimo peccato.

Onde giustamente io chiamo la genitrice madre di Dio, ch  ora partorisce Dio, misto alla natura dei mortali. Straordinario miracolo, o amici, ch  vergine partorisce e vergine rimane, pur avendo esperito il parto. Onde l'incito profeta nuvola lieve la chiam , ch  senza seme mortale gener  pioggia razionale. Preveggen  ancora il profeta chiam  Maria senza nozze, libro non scritto e nuovo, scritto non da mano mortale.

Apparsi or ora i dogmi della piet , il demone dell'inganno che uccise gli uomini per . Apparsi i dogmi di Dio, il demone signore dell'inganno, che uccise i mortali, per .

Senza sordido piacere la giovine gener  il figlio e ha deposto nella greppia degli animali — privi di parola — lui che alimenta la stirpe degli esseri razionali. La sapienza di Dio di nuovo salva la stirpe dei mortali caduta dalla saggezza rendendo i mortali ragionevoli. Allora lasciato il cielo l'esercito degli angeli venne gi  e sulla terra intrecciava la danza ai sacri inni. Realmente benedicevano: apparve, gloria al re del cielo, pace su tutta la terra alla stirpe dei mortali che la voglia.

Io canto l'inno della milizia angelica, celebrando il miracolo del parto del Signore. Grandemente sempre celebrando il miracolo del parto del Signore, canto il canto degli angeli.

L  ai pastori che facevano guardia alle greggi, nella notte stando da presso l'angelo di Dio diceva: 'Gaudio annunzier  ai mortali, vi esorto ad udire senza timore ch  Cristo per voi or ora in Bethleem fu partorito. Grondanti gocce di pioggia di sudore per il concitato cammino, vedrete il divino bambino protetto da lini nella man-

giatoia'. Come i pastori ebbero lasciato i monti brulli, subito accorsero e rinvennero nell'antro il bambino che era insieme con Maria genitrice.

Accompagnandovi con i santi pastori, affrettatevi a giungere alla mangiatoia che accolse Dio. Insieme con i santi pastori tutti correte allo speco, santo albergo di Dio.

III

PER L'ADORAZIONE DEI MAGI

Il pio accorrere dei buoni magi giusti io canto, ch  mossisi dalla Persia agitano la lira mia, se   vero che l'unico bambino di Maria signore di tutti fu generato in Bethleem grandissima citt  della stirpe di Giuda. V'era il figlio di Antipatro che allora comandava sugli Ebrei; venuto da Ascalona, regnava contro le leggi. Accorrenti allora provennero di l  dove risplende il sole ed entrano in Gerusalemme essi, i prescelti fra i potentissimi magi.

Presi i doni per Cristo neonato, tutto il mondo insieme con i magi segu  la stella. Verso Cristo tutti insieme con i magi corria  guardando al nuovo astro.

Dicevano ai cittadini: 'Dov' , cittadini, il re or ora partorito della santa stirpe di Giuda? Ch  sulla divina terra nutrice guardando al suo astro, come servi venimmo ad offrirgli il puro omaggio'. Una selvaggia agitazione invase il furente signore della regione, che tutto seppe dei magi, insieme ai pessimi abitanti. Convoc  gli interpreti delle sacre scritture con i sacerdoti e chiedeva dove Cristo fosse mortalmente partorito.

Le stirpi dei potenti magi beate io dir , ch  attinsero la fede prima di tutte le stirpi. Chiamer  santi i magi, ch  questi rinvennero la santa fede prima di tutte le stirpi.

I sacerdoti subito risposero: 'In Bethleem, piccola città dell'inclita tribù di Giuda; ché questo scrive il profeta'. Lo scellerato re allora di nascosto convocò i magi e chiese loro con esattezza il tempo in cui apparve la stella. Mandandoli avanti a Bethleem, meditando inganni diceva loro: 'Presto, o cari, andate e cercate il bambino. E dopo averlo visto informàtemene con tutta alacrità perché anch'io subito venga a piegare al re la testa'.

O re, per stoltezza superasti tutto (superasti ogni limite di stoltezza); chi proclamandosi uccisore di Cristo può essere udito? O re, stolto apparisti, ché credevi di poter uccidere con l'inganno Cristo contro la sua volontà.

Accolto negli animi l'ordine delle inique ciarle del re, lasciata Gerusalemme, mossero verso Bethleem. La straordinaria luce dell'astro, che essi avevano visto in patria, manifestamente li guidava fino alla dimora del bambino. Onde visto il fulgore, stavano in grandissima gioia; venuti dentro la dimora videro Cristo insieme con la madre. Caduti ai piedi di Dio gli offrirono questi doni: incenso bello e oro; il terzo fu l'aroma della loro patria.

Cristo prima che potesse chiamare i genitori prese il bottino di Samaria, il sostegno di Damasco. Ancora piccolo Cristo prese la forza di Damasco con la ricchezza di Samaria.

I magi ammoniti in un sogno a fuggire il re come una corrente vorticoso, presto tornavano in patria battendo altra via. Il condottiero dell'esercito di Dio nel sonno diceva a Giuseppe: 'Prendi il bambino con la genitrice e rifugiati nella terra del Nilo. Ché presto il figlio di Antipatro lo inseguirà per ucciderlo, infelice!, dopo averlo domato con l'invida spada'. Subito destò dal sonno il bambino lattante, lo prese e insieme con la genitrice giunsero, fuggendo, al Nilo.

Lo stupore percorre il mio cuore, perché Dio evita l'ira degli umani. Un grande stupore avvolge il mio cuore, perché Cristo fuggì l'ira del tiranno.

Novello pessimo Faraone quel re fu visto adirarsi con i magi divini, che si eran volti alla loro patria. Ordinò e uccise con la dura

spada tutti i bambini quanti furono partoriti a Bethleem da quando era apparso l'astro. Si compì allora la fama delle esatte parole del profeta, che il veggente figlio di Elcia, bambino, scrisse nei suoi libri. La fama si diffuse in Ramà e Rachele lamentosamente pianse i figli e poiché essi più non erano odiava il termine delle lacrime.

Onorate tutti la testimonianza dei bambini, perché io sappia, o cari, che Cristo ci è propizio. Noi piangiamo i santi travagli dei bambini, perché ci rendano propizio Dio.

IV

PER L'INCONTRO DEL SIGNORE E DIO

Che io muova da Bethleem all'inclita casa di Dio con la vergine genitrice recante nelle braccia il bambino. Dammi il tuo libro, Luca, porgimi la cetra, o profeta, perché la duplice melodia adatti a Cristo presentato (al tempio). Ché è uguale al genitore, Dio dalla mano di Dio, uguale a sua volta alla genitrice, ché mortale da mortale apparve. Perciò chiamerò unito lui che senza confusione si rivelò, ché due nature perfette dopo l'unione io miro.

Cristo viene a Dio, come al suo genitore; affrettiamoci a precorrere l'orma del Signore. Poiché Cristo come fanciullo mosse verso Dio genitore, bramate tutti di correrli innanzi.

Poiché si compì il tempo consueto del santo puerperio, secondo ciò che comanda la legge del santo profeta Mosè, i genitori condussero a Gerusalemme il santo fanciullo, per offrire a Dio come mortale colui che è sempre insieme con Dio. Ché v'era la legge santa che ogni maschio, aprendo le porte purissime della generazione, fosse chiamato santo a Dio. E ordina di portare insieme due tortore e, per i poveri, due nati di colombe.

Cristo concedendo a tutti la libertà, si sobbarca al peso delle leggi mosaiche. Egli che rende la stirpe dei mortali libera dalla legge, si rivelò schiavo della legge.

Abitava un sacerdote nella città di Gerusalemme, Simeone, grande profeta che aveva lo spirito di Dio. Degnamente onorava nell'animo santo la forza di Dio; costui aspettava di vedere la consolazione della stirpe di Israele. Lo spirito santo gli aveva offerto la parola che, divinamente ispirata, risuonava: non si sarebbe imbattuto nel destino di morte prima di aver visto il figlio di Dio. Subitamente venne fuori di casa ed entrò nel tempio divino, ch  lo spirito santo lo spingeva a trovare appunto Cristo.

La legge di Mos  or ora si comp , ch  le di  termine Cristo apparso.

I genitori, compiendo la legge, presentarono al sacerdote il bambino; egli premurosamente accolse Dio con le giuste mani. Guardando lo straordinario miracolo che nessuno prima aveva visto, rivolti gli occhi in alto diceva al genitore del bambino: 'Dio, me tuo servo, secondo la tua recente parola dimetti in pace, ch  vidi il tuo riscatto. Manifestamente infatti a tutti i mortali lo offristi da vedere, s  che la luce splendesse alle genti, la gloria al popolo tuo d'Israele'.

O Simeone, beato apparisti in confronto dei tuoi antenati, perch  solo accogliesti Cristo nelle mani.

Il fiume delle parole del profeta generava stupore nei genitori; costoro, infatti, ignoravano la profondit  occulta della saggia provvidenza. Allora Simeone profeta, dopo quelle parole, porgendo il bambino s  che lo prendesse, diceva a Maria genitrice: 'Questo bambino, o purissima,   per la resurrezione e la morte insieme di molte sue stirpi, e per il segno contrario. Sotto la tua anima, o vergine, passer  l'acuta lancia, perch  essa riveli le parole di cuori infiniti'.

La legge rivela a tutti la sua piet ; tu, per primo, Simeone, conoscesti Cristo.

La fama subito raggiunse la santa profetessa Anna; era figlia di Fanuel dalla trib  Aser. Per tempo non breve, infatti, essa fu vedova casta; sempre presente nel tempio si propiziava Dio con gl'inni. Senza per nulla far rumore, con gli antichi suoi piedi si pre-

sent , rese manifesto Cristo ai cittadini di Gerusalemme. Tolto via il vituperio dell'oblio, custodisci nel cuore ogni cosa, o Maria, prendi il bambino e procedi verso Nazareth.

O Maria e Simeone e tu stesso Giuseppe, con Anna, salvate tutti i supplici. O Maria inclita con Anna, o Simeone, o Giuseppe signore, siate presidio ai supplici.

V

PER IL BATTESIMO DI CRISTO DIO NOSTRO

Dal caro deserto e dal divino Giordano insieme col precursore di Dio possa io cantare una santa melodia. Il grande profeta di Dio perseguendo una splendida vita si rivel  fanciullo divino correndo agl'incliti deserti. Ch  era figlio di genitori giusti viventi sotto sacre leggi; perci  sin dall'utero della madre sua fu pieno dello spirito di Dio. Onde schivava il vino e la bevanda di ogni sicera insieme con i cibi che sono graditissimi agli altri mortali.

Del grande Zacaria inclitissimo figlio, intona il canto con labbra inneggianti. Rampollo del sapientissimo profeta, santo ministro profeta di Dio, d  inizio ai sapienti versi.

Aveva cibo eccellente che sempre senza fatica gli si offriva: locuste e radici di miele selvatico erano il nutrimento. Come divina tunica portava peli di cammelli selvatici, sul fianco una fascia tagliata da pelli. Da Dio venne araldo precorrendo il figlio di Dio: ch  il padre lo mand  perch  mostrasse a tutti il figlio.

Or ora rivelatosi il luminoso mistero, canteremo inni con cetre apportatrici di luce. Apparso l'inclito mistero, con inclite cetre diremo sacri inni.

Portando ai mortali il sacro riscatto sulla terra sopravvenne: splendidamente apparve come luce che piamente manifestava Dio. Sulla terra potentissima potentemente insegnava a tutti: allora an-

che i figli di Giuda nelle onde purificava l'eroe. Parlando al popolo presente diceva di preparare al più presto possibile le vie bene poste al dio che intelligibilmente s'avvicinava. Onde grande gloria acquistava presso tutti i veggenti: perciò il popolo degli Ebrei pensava che egli fosse Cristo.

Nelle correnti che accolsero Dio si lavò il corpo tutta la stirpe degli uomini fedelissimi. Nelle onde che accolsero Dio la stirpe degli uomini piissimi mondava il corpo.

Pensando queste cose l'araldo diceva al popolo: 'Chi a voi, o figli di vipere funeste, insegnò a sfuggire l'ira ventura? Nulla di nuovo io faccio che il profeta non scrisse: ché mi chiamò voce gridante nel deserto. Onde io precursore vi lavo nelle onde: presto rifulgerà chi è superiore alla mia forza. Chino sui suoi piedi divini non avrò la forza di sciogliere con la mia mano la cigna degl'incliti calzari'.

Cristo signore lavò il corpo nelle acque purgando le lordure dell'umana stirpe. Cristo apparso bagnò nelle onde il corpo purificando il sudiciume della stirpe terrena.

'Questo solo nelle onde nuove purifica voi versando fuoco razionale dalle correnti dello Spirito. Con l'impenetrabile ventilabro pulisce le propria aia, raccoglie il frumento in casa e brucia la pula'. Allora Cristo stesso venne al suo grande profeta, perché al più presto lo immergesse nelle correnti del Giordano. Il profeta cercava di evitare di fare ciò, dicendo: 'Son io che ho bisogno delle tue acque: tu Signore perché vieni da me?'

L'onda purifica gli errori dei mortali, io canto la forza delle correnti purificatrici. L'onda lava le colpe degli uomini, io canterò la forza gloriosa della santissima corrente.

Cristo lucente disse: 'Lascia ora, compi l'opera, perché a me conviene così condurre a termine la giustizia. Il profeta nel Giordano tende innanzi la mano destra, tremante immerge il Signore che è la purificazione dell'universo. Fu la voce del padre che gridava: 'Questo è mio figlio'. Lo Spirito volò su Cristo come colomba.

Un solo dio si mostrò manifestamente nella trinità: onorato tutti in pietà. Dio uno si manifestò trino, padre, figlio e Spirito: lui solo noi veneriamo.

VI

PER IL MIRACOLO SU LAZARO DEL GRANDE DIO E SALVATORE NOSTRO GESÙ CRISTO

Feroce morbo assalì una volta Lazaro veggente, che era fratello prudente di Maria e della saggia Marta. La forte coppia delle sorelle subito mandò a Cristo, a gridare: 'O Signore, lui che ami una dura malattia doma'. Cristo soave rispose: 'Questo morbo è lungi da morte: questo infatti è per causa mia, perché mostri la mia gloria'. Oscuramente diceva ai discepoli: 'Figli, Lazaro dorme: è mio amico: verrò a destarlo dal sonno'.

Marta e Maria, guidate la nostra pèttide che celebra la salvezza del fratello. O Marta e anche tu Maria battete le corde della mia cetra che canta il canto del fratello.

Costoro intendendo il sonno, non la morte, dissero che Lazaro dormiva e che dal sonno sarebbe ridestato. E di nuovo chiaramente Cristo disse ai divini amici: 'Morì Lazaro prudente: da lui vado al più presto'. Marta fiorente apprese che Cristo sarebbe presto venuto ed avanzò alle porte del villaggio, dicendo quel che le conveniva.

Cristo viene alla sede di Betania accrescendo la fede con potenza datrice di vita.

'Se tu fossi rimasto qui, il fratello non avrebbe visto l'orma della morte: perciò ora io so che volentieri lo salverai'. Subito Cristo rispose: 'Tuo fratello risorgerà dal sepolcro'. E Marta disse: 'Intendo, avendolo appreso da te: quando venga sonoro il termine del tempo ciclico, allora Lazaro risorgerà insieme con tutti i morti'. Cristo disse: 'Certo, presto: io sono la resurrezione: chi sceglierà la mia fede eviterà i lacci della morte'.

Venite tutti a Betania a vedere Cristo che libera dalla morte il morto Lazaro. Corriamo tutti a vedere dove Cristo venne a richiamare Lazaro dal baratro.

'Credo' disse Marta, 'che Cristo sei tu solo, l'unico figlio di Dio, venuto a presidio della vita'. Con gioia straordinaria corse rapidamente alla casa e disse all'orecchio di Maria: 'Il maestro ti chiama'. La forte Maria presto di lì andò da Cristo, dicendo con lacrime il discorso che Marta gli aveva prima detto. Gran numero degli Ebrei vicini convennero piangendo, poiché credevano che si dirigeva al sepolcro a piangere il fratello.

Cristo destando Lazaro dai morti innalzò Betania a grande altezza. Ridestando il corpo di Lazaro morto Cristo or ora concesse grande gloria al villaggio.

Guardando il fiume di lacrime che scorreva dagli occhi di Maria, Cristo, non senza aver prima versato lagrime, disse: 'Dov'è il sepolcro del morto?' La turba convenuta disse: 'Guarda come ama il morto. Egli che rese veggente il cieco non poteva salvare l'amico?' Allora Cristo fremente insieme con la turba venne là dov'era il sepolcro e disse: 'Grazie al padre io rendo perché come di consueto mi esaudisti. In verità questo io dicevo per le turbe presenti, perché tutti sappiano che tu mi ordinasti di venire qui'.

Perché la stirpe dei mortali smetta di piangere, Cristo manifestamente versa lacrime per la compassione. O Cristo, correnti di lacrime tu versi perché la stirpe dei mortali cessi di versar lacrime.

Avvicinatosi alla tomba del morto ordinò di sollevarne la porta: Marta disse che male odorava, ché era trascorso il quarto giorno. E Cristo: 'Non dissi, o vergine, gradita parola, che possedendo la mia fede vedrai la gloria di Dio?' Egli fa un forte suono gridando con l'inclita bocca: 'Diletto Lazaro, alacremenente vieni, qui presto fuori'. Subito il freddo morto balzò fuori legato con fascie e Cristo disse di sciogliere lui, una volta sciolto dai vincoli di morte.

O Lazaro insieme con Maria e tu Marta concedeteci di vedere il dolce Cristo. O Maria e sapiente Marta insieme con Lazaro, come amici, rendetemi amico di Cristo.

VII

PER L'INCONTRO DEL SIGNORE NEL GIORNO DELLE PALME

Sei giorni prima della santa festa Gesù venne là dove aveva salvato dal baratro Lazaro morto. Andò alla sacra vetta del monte degli olivi e mandò due discepoli a Bethfaghè ordinando: 'Giungete a forza di ginocchi al villaggio che è di fronte e di lì traete via l'asinello con la madre. Perciò al padrone che grida: «Perché volete sciogliere gli asini?» risponderete: «Cristo lo disse». Egli subito vi lascerà andare'.

Il giorno della gioia sopraggiunse ai timorati di Dio, apportando odiosa paura a tutti gli Ebrei. Gradito giunse il giorno a chi venera Cristo, terribile agli empissimi Ebrei.

I discepoli eseguirono gli ordini del figlio di Dio, ché portavano insieme con la madre l'asinello non tocco da fatiche. Sull'asinello, che non sentì il gran giogo con cui porta i mortali, posero subito Cristo, dopo averlo coperto di pure vesti. Un santo profeta aveva predetto nel suo libro: 'Diletta — così disse — figlia di Sion rifulgerai senza paura. Per volere di Dio verrà a te mite il tuo salvatore e sovrano sedendo su un asinello, l'abitatore del grande cielo'.

Cristo corre alla città di Gerusalemme a morire per il riscatto dell'umanità. Cristo venne alla città di Gerusalemme a morire per la stirpe dei mortali.

A Gerusalemme si riversano per la Pasqua i cittadini i fanciulli i vecchi insieme con le turbe straniere. Avendo appreso che Cristo avanzava nella città, tenendo alte le palme correndo veloci gli andavano incontro. Alcuni correvano con verdi rami d'olivo, altri gettavano nei trivii fiorente chioma di alberi. Altri ancora con grande venerazione stendevano fulgide vesti nelle ruvide vie dove Cristo doveva andare.

Presto, o uomini, con le verdi foglie degli alberi affrettatevi ad incontrare Cristo. Corra verso Cristo reggendo con le palme i verdi rami la stirpe dei mortali.

Indigeni e stranieri tutti, insieme con gli apostoli, vedendo Cristo che s'avvicinava per le vie del monte degli olivi, gli rivolgevano un nuovo inno gridando armoniosamente: 'Al re figlio di Davide lode nell'altissimo'. Egli avanzando nell'inclito nome di Dio era beato, beata era la veniente potenza del padre David. Subito i sacerdoti udendo il celebre inno della turba che cantava con gli apostoli, dicevano al figlio di Dio:

In vece di vesti mostriamo puri cuori affinché Cristo cammini per un piano sentiero.

'Ordina che cessi, o Signore, il mormorio delle turbe con i tuoi discepoli: essi parlano oltre misura'. Press'a poco Cristo rispose: 'In verità dico, o malvagi, che se pure farò cessare quelli che dicevate, le pietre mute parleranno'. Allora quando entrò dentro le porte, anche la città fu scossa, allora uno disse ad un altro: 'Di' chi è costui'. Rettamente quello rispose: 'Chi viene è Gesù signore, il profeta Galileo dalla gente di Nazareth'.

Piangete, figli dell'odiosa sinagoga, che le stirpi dei mortali onorano Cristo. Gema la stirpe d'Israele che venera l'ombra della legge perché i popoli onorano Cristo.

A Cristo che veniva al tempio folgorante si presentarono ciechi e infermi nei piedi e nelle mani: a tutti donò salute. Gl'improbi sacerdoti conoscendo le opere grandissime di Cristo e l'inno soave dei fanciulli strisciavano nel mezzo del tempio. Agitando furentemente la menzogna gridavano al re dell'universo: 'Senti che dicono i fanciulli?' Cristo rispose: 'Sì. Non ancora leggeste la parola nelle scritture che dicono «aprirai alla lode la bocca degli infanti lattanti»'.

Ogni uomo dica a Cristo i canti dei fanciulli inneggianti dalle bocche innocenti. A piene voci possiamo sempre offrire l'inno dei fanciulli cari a Cristo.

VIII

PER LA MISTICA E DIVINA CENA DEL SALVATORE GESÙ CRISTO E DIO

Lira divina, spingimi ora alla cena divina, perché insieme col Signore partecipi alla mistica mensa. Ché ora è lecito celebrare la divina forza di Cristo e la fine della legge simbolica scritta da Mosè. Il Signore, figlio di Dio, sul ferace monte degli olivi parlava ai santi discepoli predicando il futuro: 'Questo precetto che manifestamente insegno tenete ben fermo, perché fra due giorni ricorre la pasqua della legge'.

Affrettatevi tutti alla cena dell'agnello di Dio con mistici cuori.

'Me, il figlio dell'uomo, i sacerdoti il popolo i cittadini per malvagissima invidia prenderanno e copriranno di durissimi colpi. Con parole furenti m'irriteranno, mi inonderanno il volto di sputi e impazziti insieme con Pilato mi uccideranno con la morte della croce. Ma io, rotti i vincoli e insieme le porte della morte, preso Adamo, al terzo giorno risorgerò dai morti'.

Cristo elargisce la santa cena, calpesta il banchetto delle pecore di Mosè.

'Perché io compia la legge che già prima venni ad offrire, o Pietro, va' ora alla città insieme col figlio di Salome. Giunti in città vi verrà subito incontro un giovine portando sulle spalle un'anfora di dolce acqua. Calcando la bella orma dei vigorosi piedi di costui, correrete verso la casa dove egli stesso entra. Direte al padrone della casa ciò che dicevo: «Qual è la casa, dove con i miei discepoli mangerò la mia prossima pasqua?»'.

Dal convito divino di Cristo mandate subito via l'abominevole Giuda traditore.

'Egli intenderà la mia legge e subito vi mostrerà il cenacolo, dove presto farete la santa cena'. Andando insieme i discepoli cor-

sero alacremenente verso la città, trovarono quel che Cristo aveva detto, fecero quel che Cristo aveva detto. Quando fu l'ora, Dio insieme con i discepoli venne alla splendida casa, portando la fine alla legge. L'agnello di Dio padre mangiò l'agnello di Mosè, l'agnello dell'antica legge e pose questa fine di tutti.

Chi dei mortali brama sommamente Cristo mangi senza inganno la sua cena.

Egli stesso offrì l'agnello redentore alla stirpe dei mortali, simboleggiando nella mistica mensa il proprio sacrificio. Allora il Signore si levò dal banchetto incoronato e, deposte le vesti divine, versò acqua in una bacinella. Con le palme divine lavava i teneri piedi dei discepoli, e col panno che già aveva lì detergeva. Diede così esempio ai mortali di umiltà contro superbia e di nuovo venne alla mensa, dopo avere indossato le sue vesti.

O Cristo che lavi ogni colpa, con le mani divine purifica anche me che sono in peccato.

Cristo, luce del mondo, prese il pane e lo diede ai suoi seguaci dicendo: 'Questo è il mio corpo: mangiate, a remissione dei peccati'. Mescolato il gradito calice lo diede loro dicendo: 'Ecco il mio sangue: bevete, a remissione dei peccati'. Elevando la voce al padre inneggiavano a Dio e cantando lo accompagnarono al monte degli olivi.

O desiderio, o amore per cui Cristo diede come cena ai mortali la propria carne.

IX

PER SAN PAOLO APOSTOLO

O Paolo ape di virtù guidami ai tuoi alveari, perché, raccolto il tuo miele, io partecipi del sacro cibo. O profeta, re dei canti, concedimi di agitare la cetra, perché io canti con sapienti canti il principe delle virtù. Il grande ministro di Dio è generato dalla stirpe

di Abramo; Tarso di Cilicia nutre Paolo apparso sulla terra. Seguendo sin da fanciullo le orme dei santi della stirpe sapiente, abbandonò la propria patria città genitrice dei padri.

Tu divenivi, o Paolo, radice di uomini pii, facesti crescere giovani virgulti nella terra arata quattro volte.

Volentieri imparava le sacre scritture dei padri nella città di Gerusalemme da parte dei sapienti. Portate a compimento le sante leggi, era fieramente fariseo, onde viepiù perseguitava gli altri pii. Devastava selvaggiamente tutte le case dei giusti e consegnava, perché venissero uccisi, i santi che erano nella città.

O animo, o follia di Paolo, ché uccideva tutta la schiera dei sapienti!

Furente persecutore distruggeva la santa fede, andando per le città puniva tutti i santi. Malvagi ordini scritti assunse da malvagi proedri per portare in prigione quanti santi nutriva Damasco. Il Verbo che con la ragione governa il cielo si sporse dal cielo e con luce straordinariamente grande, velocissimamente investiva Saulo. Brillando nel mezzo del giorno toglieva a Saulo la luce degli occhi e a terra lo stendeva, a terra lui folle di malvagità follia.

Cristo signore dell'universo insieme col genitore fece Paolo da avversario suo ministro.

Il percussore volendo che il percosso riconoscesse chi l'avesse percosso, Gesù mansuetamente parlava a Saulo che era caduto a terra: 'O Saulo, che ora mi perseguiti, susciterai l'ammirazione dei pii'. Saulo di rimando: 'Dimmi chi eri'. Dio di nuovo a gran voce diceva a Saulo che parlava: 'Io sono Gesù — diceva — della piccola città di Nazareth. E ancora colui che tutto porta, io sono colui che persèguiti: ti è grave tendere i teneri piedi contro gli stimoli eretti'.

O Paolo pieno di densa tenebra, di' donde mostri, a tutti, i fulgori.

'Con ancora negli occhi la sordida tenebra, va' alla città, dove a te di nuovo dirò quel che, o Paolo, devi fare. Ché ti mostrerai

alle stirpi insegnando la luce divina, biasimerai Israele, che è stirpe infedele. Allora Saulo apprese che Cristo stesso lo trascina, i compagni lo guidavano per mano, egli come cieco li seguiva. Sotto la fine della notte Cristo apparve in sogno ad Anania uomo divino e lo mandò subito verso Paolo.

Paolo ha reso la tenebra generatrice di luce, per allontanare dai mortali l'oscura tenebra.

Cedendo alle tremende parole, Anania corse dal persecutore portando ai due occhi duplice luce. Saulo gettò via la dura tenebra e la superbia del cuore, accolse il divino lavacro, fu ripieno della grazia di Dio. Calpestato tutto il vituperio degli sciagurati Ebrei, sconvolse la stirpe funesta insegnando ai mortali la trinità.

O Paolo, fosti ripieno di luce immortale, tu distribuisci a tutte le fiaccole generatrici di luce.

X.

PER LE LOTTE DI SAN PAOLO APOSTOLO

Guidami di nuovo, o lira divina, verso Paolo che corre, per cantare di nuovo, divinamente ispirato, le sue lotte intense. Il re Areta custodiva la città di Damasco per arrestare ed uccidere Paolo, la meraviglia dei santi. I seguaci delle scritture di Dio conoscendo il piano di Areta, che amico degli Ebrei voleva uccidere il veggente di Dio, nel mezzo della notte mandano giù, di nascosto, dalle grandissime mura per mezzo di una sporta Paolo, fedele novello.

Generando alle stirpi pietà apportatrice di luce, o Paolo, apparisti folgore apportatrice di luce.

Paolo se ne andò alle città degli Arabi e dei Siri, fuggendo Areta assassino ed evitando la malvagia follia. Volendo scacciar via da tutta la terra i tenebrosi errori, viaggiava per tutta la terra, purifi-

cando le stirpi dei mortali. Vide Dio figlio di Dio con gli occhi purissimi, volò al terzo cielo per apprendere la sapienza di Dio.

O sporta celeste, come fosti mandata giù o donde trovasti da portare una tale esca?

Di lì andò al santo Paradiso, dove apprese parole indicibili agli umani che chiacchierano umane ciance. Secondo gli ordini divini corse verso la città di Dio, desiderando vedere Pietro, il primo degli apostoli. Ancora una volta con divine parole nella città di Gerusalemme confuta i labirintici discorsi dei discendenti di Giuda. Gli eletti della stirpe degli Ebrei furenti di furia malvagia vogliono uccidere Paolo per i suoi rimproveri.

O Paolo, tu elargisti a tutti gli uomini in rovina il dono ricevuto da Dio immortale.

Paolo parlando ricreava la mente di tutti i pii, perché per il mondo insegnava la fede, che aveva saccheggiata. Straniero in terra straniera subito lo mandarono a Tarso perché l'abominevole stirpe non uccidesse lui che era comparso. Barnaba andò a Tarso per condurre Paolo ad insegnare ai Siri a venerare Cristo. Manifestamente insegnava a tutti ad onorare, divinamente ispirati, Dio, padre, figlio e Spirito, l'unico dominatore di tutti.

Vedendo lo splendore che Paolo ebbe in sorte da Dio, divinamente ispirato ora tripudierò.

Come un torrente che avanzando su tutta la terra la irriga, così fece Paolo andando verso tutte le stirpi. Fu sapiente della sapienza di Dio per divulgare la fede di Dio, onde con la persuasione attrasse a Dio tutte le stirpi. A compiere ciò fu mandato dalla sapientissima provvidenza, quando con Simone Pietro gettò un'eguale sorte. Cedendo il Vergine (Giovanni), Paolo si assunse tutte le genti, il sapientissimo Pietro i figli dei consanguinei Ebrei.

Chi fra i mortali sapiente, come fu Paolo? Chi fra i mortali così guardò Dio?

Amando egualmente tutti, gentili e giudei, senza vacillare insegnava a tutti a venerare Dio irreprensibilmente. Graditissimo a

tutti, condividendo le sofferenze di tutti apparve la somma di tutto a tutti, per salvare tutti. Paolo stillando stille dei sapienti dogmi di Dio trascinava tutti verso Cristo, fondatore di tutto il mondo.

O Paolo, capo dei santi sacerdoti, tu solo rendi fedeli le turbe delle genti.

XI

PER GIOVANNI TEOLOGO

La stirpe dei santi si avvanzi a rendere onore al santo, la falange dei vergini gridi al vergine l'altissimo inno. Io che ho la lingua sudicia e le labbra immonde non so cantare la pura lode al figlio del tuono. Apparve figlio di santi genitori e d'inclita radice, l'eroe Zebedeo e Salome lo generavano figlio. Il padre ebbe nell'antro una barca per la cara pesca, la genitrice di Cristo Dio aveva fama di essere consanguinea di Salome.

Forte figlio del celeste rimbombo, accogli i doni delle nostre labbra.

Lo stesso figlio per questo chiamava zio il re dell'universo, perché era figlio divino di Salome. Ché Salome era prudente parto del divino Giuseppe, che solo era chiamato padre del mio dio Cristo. Cristo dunque che è dio e che domina tutta la natura venne sul ciglio della palude, rifulgente come un mortale.

Luminoso portatore di verginità, luminoso portatore di parole, manda luce al nostro cuore.

Cristo emessa una sola voce caccia l'inclita coppia, l'onesto Giacomo e il suo buon fratello. Come videro la potenza di Dio avanzavano a lui che li chiamava, abbandonato il tetto del padre, l'amo, la barca, la rete. Il Verbo, avendo fatto la scelta di dodici discepoli, amava costui più di tutti i santi amici. L'amore gettava nei cari volti una grande grazia, negli animi puri versava divino splendore.

Tu che sei pieno di sapienza celeste, divenisti tromba delle parole celesti.

Costui che aveva la mente ispirata da Dio e il corpo puro, il dio Verbo che insegnava se lo rendeva partecipe dei misteri (= sacerdote). Il Signore che giustamente lo prediligeva insegnò a costui moltissime cose straordinarie, solo a lui offrì di stendersi sul suo cuore. Quando s'avvicinò alla croce lo chiamava fratello, rendendogli madre Maria, attribuendolo come figlio a Maria. Di nuovo desiderando il glorioso Pietro di apprendere la morte dal Signore, gli nasconde manifestamente la morte.

Il mondo fu salvato dalla sapienza del Teologo e gettò via le immagini della follia demoniaca.

Sospeso con le membra al legno della croce il Verbo, che soffrì e soffre, parlava alla Vergine madre, parlava al vergine discepolo: 'D'ora in poi, o donna, costui si chiami puro tuo figlio, e tu chiama tua ottima madre la mia genitrice'. Allora invero, allora l'inclito portava nella sua casa la soave genitrice di Dio rendendola genitrice sua. Sotto Patmo in cui fu il figlio di Dio per le leggi della natura, abbandonati i luoghi santi, venne alla terra d'Asia.

Dirò dunque lui beato dio generato dal tuono, perché divenne figlio della madre di Dio.

Avendo la forza di Dio raggiunse la città di Efeso, che la pessima Artemide occupava col tenebroso errore. Tendendo la forte mano distrusse il tempio dell'inganno, quasi spirante fuoco volse via dall'Asia la sudicia immagine. Stillando dalle labbra le stille delle parole di Dio, distrugge la fiamma dei demonii, salva la stirpe dei mortali.

Canterò la redenzione dell'ampia Asia, raccogliendo gloria per la potenza del Teologo.

XII

PER IL SANTO PROTOMARTIRE STEFANO

Cantando la virtù, l'agone, la vittoria dell'inclito Stefano, chiamerò al tripudio della danza la schiera dei martiri insieme con gli apostoli. Ché per Dio re costui combatté dopo gli apostoli, primo fra i martiri cinse di corone le tempie. Onde secondo la scrittura celebrerò la duplice gloria di Stefano, perché è congiunto agli apostoli, perché rifulge tra i martiri. Perciò il coro dei santi discepoli che lo vedeva grande per divina ispirazione subito lo aveva posto primo ministro di Dio.

Chiunque canti le gare di Stefano sa saziare il cuore di letizia.

Ricolmo dell'amabile grazia di Dio e pieno di forza Stefano dinanzi al popolo compiva gran numero di prodigi. Alcuni dei selvaggi Ebrei colpiti da tenebrosa invidia vennero a intrecciare discorsi sui dogmi con Stefano. Era infatti stirpe furente, schiera del malvagissimo Beliar, dall'isola del Faro (da Alessandria) e dalla Libia e dall'Asia e dalla Cilicia. Il martire lanciando frequenti discorsi dalla saggia mente inseguiva quegli invidiosi, come vento coi soffi una nube.

A santo Stefano intreccerò corone cogliendo fiori dai calici della scrittura.

Dando subito vittoria ai sacri discorsi di Stefano portavano contro di lui uomini gridanti, padri dell'errore. Dicevano di aver udito, dal sapiente Stefano parlante, violenze contro il dio dei padri e contro il divino Mosè. Gridando intensamente parole presero in inganno il popolo e i malvagissimi sacerdoti e subito arrestarono Stefano. Arsi da ebbra follia portavano il veggente di Dio al giudizio d'ingiustissimi seggi insieme con malvagissimi testimoni.

Venerabile nome tu avesti, Stefano, perché porti il serto della pietà.

Lontani dalla giusta mente dicevano di aver udito dal santo che Cristo aveva detto che avrebbe inabissato il tempio di Solomone e avrebbe offerto a Israele nuova legge nuovi ordini nuovi precetti, avrebbe mutato le leggi di Mosè perché non sapientemente poste. Tutto quel popolo insieme con i pastori si lasciò traviare, avendo udito malvagi testimoni si volse contro il divino Stefano. Si volgevano verso il volto che scorreva divino splendore, perché il purissimo sguardo di Stefano aveva la grazia di un angelo.

Te primo dei santi, o Stefano, io canto perché primo affrontasti la passione di Cristo.

Il sacerdote preminente su tutti, scosso l'animo dal tumulto, ordinò a Stefano di dissolvere le accuse degli empî accusatori. Il martire dischiusa la bocca eloquente agevolmente diceva che Mosè aveva in Cristo il termine della propria legge. 'Questo voi ignorando vi rendete avverso Cristo, perciò, come i vostri padri, empíamente uccidete dio Cristo'. Sotto lo spirito divino volge l'occhio al cielo, dove l'eroe vide Cristo stesso alla destra del padre.

Egli fu il primo dell'esercito dei martiri per la sua pietà, per il suo coraggio.

Manifestandolo a tutti diceva che il cielo si era aperto e vedeva Cristo signore che era insieme col padre alla sua destra. Ira selvaggia fu ai presenti contro il martire, onde lo rincorsero e lo colpivano con una pioggia di pietre. Il martire pregava che Dio rimettesse benevolmente senza danno ai suoi uccisori il vituperio insieme col peccato del furore. 'O Cristo', disse sussurrando, 'accogli ora il mio spirito'; toccando la terra con le ginocchia esalò al cielo lo spirito.

O Stefano portatore di Cristo, con le tue preghiere rendi Cristo benevolo ai miei peccati.

XIII

PER LA SANTA PROTOMARTIRE TECLA

Dalle api sempre parlanti e dagli intatti alveari concedetemi di raccogliere il miele, santi profeti di Dio. È inglorioso davvero agitare la lira mortale all'altezza dei giovanili agoni, specialmente della dolce Tecla. Il canto immortale accompagni la figlia di Dio immortale affinché, o purissima, celebri in modo proprio la vergine sposa. Affrettatevi a compiere le danze, buoni giovini e fanciulle, perché venne lo spirito divino portando il canto armonioso.

Sante vergini, coronate con immortali corone il talamo di Tecla sposa.

Dio commiserando l'universo caduto in confusione, concesse che il figlio sotto le spoglie mortali lo salvasse. Divinamente salvò ogni cosa e di nuovo tornò al cielo e stette sul trono alla destra del padre. Il sapiente Paolo insegnava ai mortali a venerare Gesù dio come figlio di Dio e ad onorare la vita santa.

Cristo fu generato dall'utero senza nozze, perciò, o Tecla, amasti la verginità.

La salda Tecla udendo dalle ben fatte finestre i santi discorsi di Paolo accolse la buona fede. Concepito nel cuore il desiderio del figlio di Dio, solo e puro, lasciava la ricchezza dei beni insieme con la madre genitrice, la scelta ottima ricchezza; Tecla odiò Tamiri che dalla mano della madre cercò di procurarsi l'immensa dote. Il giovine destando grande ira contro la vergine, con parole ingannevoli dice ogni cosa all'amministratore della legge.

Avendo sfuggito il destino dell'impetuosa lascivia, rimanesti saldo puntello della verginità.

Il capo dell'inferma legge violò il santo giudizio, volendo consolare Tamiri onorando la dote dei beni. Subito offrì da vedere ai cittadini una strana legge, ordinando che Tecla fosse bruciata

per la sua casta vita. Ma Dio in verità mandando giù velocemente una grande pioggia custodì incolume la sposa spegnendo l'ardente pira. Sfuggita alla fiamma raggiunse la città della Siria che presenta l'inclito nome dell'inclito figlio Seleuco.

Abbandonati gli effimeri beni della famiglia, Tecla pervenne ai premii degli angeli.

Un giovine che aveva il nome del fortissimo figlio di Filippo rapì la grazia del volto di Tecla, simile ad una rosa. Sciaguratamente desiderò la vergine effondendo l'odioso desiderio, subito baciò la sposa che camminava nel mezzo della città. Tecla, bandita lungi dal cuore la trepida paura, gettò a terra le corone e strappò la clamide del giovine. Sotto la pessima vergogna e l'ardente desiderio il giovine contristato indusse il capo a domare la salda vergine.

Persuadeva le fanciulle e i fanciulli che lo desiderassero a intraprendere la nobile impresa della verginità.

Trascinavano la vergine in mezzo al teatro pieno di lacrime, pasto ai leoni selvatici e alle fochie marine. Ma ancora una volta per volere di Dio Tecla sfuggì alla sorte di quei feroci animali e la legarono per farla morire alle briglie di tori più feroci. Dio ruppe le fragili briglie, salvò la sposa, e concesse alle forti fatiche di Tecla divino compimento.

Subito Tecla dai precedenti agoni corse ad altri più virili agoni.

O inclitissima Tecla, rendi per sempre benevolo ai tuoi supplici Cristo sposo.

XIV

PER LA PRESA DI GERUSALEMME

Santa città di Dio, sede di potentissimi santi, o massima Gerusalemme, quale lamento a te adatterò?

Figli dei beati Cristiani venite a compiangere Gerusalemme dagli alti colli.

Dinanzi a tanta sciagura breve l'effusione di lacrime dai miei occhi, moderato il lamento luttuoso del mio cuore dinanzi a tanto dolore. Tuttavia tessendo gemiti su te io manderò boati di lamento, perché tale saccheggio rinvenisti, pur coprendo il gorgoglio delle lacrime. Avanzò il Medo dalla Persia funesta e fece guerra alle città, ai cittadini, all'imperatore di Roma. Avanza e giunge il malvagio nemico sulla terra santa per mandare in rovina la città di Dio, Gerusalemme.

Ululate, stirpi dei beati cristiani, poiché Gerusalemme santa è devastata.

Balzò il dèmone con furibonda follia, con l'invidia del pugnale; e città e borgate sacre a Dio distrusse con le spade omicide. Allora i servi di Cristo, di tutte le stirpi, sol che li videro venire, si rifugiavano dentro la città. Ché sacro era il popolo che per Cristo ivi abitava: abbandonarono le loro città, lasciarono deserte le case.

O Cristo beato, signore, sdègnati coi Medi, ché distrussero la tua dolce città.

Il violento assillo del figlio di Dio lo chiamava a correre via dalla patria alla città di Gerusalemme. Egli spontaneamente al giogo della sorte degli umani si sottomise, confitto sul legno con chiodi per salvare tutte le creature. Ma con i simboli della grande vittoria risuscitò dal sepolcro: la potenza della morte egli calpestò, dalla morte liberò i mortali. Ispirati da Dio fuggirono la consuetudine delle nozze, giovini e donne: migravano alla città come alla patria celeste, ed apparvero angeli della terra.

Il voto di tutti gli abitanti del mondo si infranse, perché la città celeste soffrì il luttuoso destino.

Lo straniero, il cittadino della città perseguendo l'amore di Dio, desiderando la città di Dio, vive sciolto da passioni. Onde appena videro il Parto sopraggiunto insieme con gli Ebrei suoi amici, subito corsero a stringere le porte della città. Le palme purissime, insieme, levarono in alto, invocando Cristo signore perché combattesse per la sua città. Sul dorso del muro tutti gli abitanti stettero come l'Olimpo; e quanti erano i bimbi e le spose, sentirono svaniti i loro affanni.

O Cristo concedi di vedere piuttosto presto bruciata la Persia, in riparazione dell'incendio dei santi luoghi.

Forti, nella ben salda mente, dalle mura potentissime, con grandini di dardi, di pietre, respingevano il Medo che s'appressava. Allora con le menti invase, come barbari anche i Persiani, dopo infinite lotte, ricorsero alle macchine. Posero tutto sotto le mura: fiamme e una grande quantità di mangani, distrussero il forte recinto, penetrarono dentro la città. Agitando la spada avida di strage taglieggiavano tutti i mortali: la città dei sacri santi, dei vecchi, dei giovini, delle donne.

O Cristo, con le palme dei Cristiani, possa tu domare i figli infelici della Persia, contraria a Dio.

Compiendo duramente ogni cosa, spogliò la santa città e incendiò col fuoco fiammeggiante i luoghi santi di Cristo. Gridando il vituperio a Dio che lì un tempo morì, depredò le sacre spoglie e insieme con le spoglie partì.

O Cristo possa tu domare con le palme dei Cristiani gli sventurati figli della Persia, genitrice di creature infelici.

XV

A SE STESSO O AL PRODIGO

(i versi non sono giunti)

XVI

PER I SANTI MARTIRI EGIZIANI

(lacuna)

..... Elia primo campione (versa) un fiotto di sangue giusto; entrambi sono privati delle teste da un colpo di spada. Ai santi che avevano evitato il funesto insulto del malvagissimo errore Dio offrì divine corone degne dei martiri.

Dal sepolcro dei martiri, dispensatore di beni, cogliete, tutti, doni divini. O mortali tutti, cogliete grandissimi beni dal sepolcro degl'incliti santi che ne rigurgita.

XVII

PER NARSETE VESCOVO DI ASCALONA
E INTORNO AI DOGMI

O profeta, orsù subito agitami la lira e il pensiero perché io dica il diletto canto, celebrando il sapiente padre. Dirò tutta la sua vita la patria l'inclito genitore la città dove ora è pastore per la buona provvidenza di Dio. Lo generò Tommaso uomo felice in ogni cosa, una città dell'Asia allevava Narsete buon pastore. Rifulgente quasi novello Daniele perseguiva prudentemente la sapienza, per cui giustamente è condotto a governare le case dei principi.

Tutta la moltitudine degli abitanti venga a celebrare con la santa pèttide il santo sacerdote.

Il principe ammirando lui che viveva nelle ineffabili virtù gli offrì la santa città di Ascalona da amministrare sapientemente. Celebrando il santo pastore donde comincerò a cantare? Ché l'ampiezza delle virtù del padre opprime la mia mente. Più fortemente di Zefiro spirano le virtù del santo pastore, onde come cigno stendo le mie ali di ape sapiente. Ché egli è pieno dell'assillo divino che arde il cuore, onde saggiamente governa il suo gregge con cura divina.

Narsete buon germoglio di Smirne abbonda di purezza, perciò educa anche figli puri.

Poiché era in tutto santo apparve araldo dei dogmi veri belli e divini, onorando piamente Dio. Sapientemente insegna la pura venerazione della potentissima Trinità, celebra le tre persone, ma l'unica essenza di tutte. Non dice Padre il Verbo, celebra l'altro come Spirito, per evitare la pessima confusione delle tre persone.

Inoltre non vuole separare la natura delle inclite persone, onde non ordina di venerare tre nature della Trinità.

La Trinità che tu veneri, o sapientissimo Narsete, guidi sempre gli abitanti della terra che tu governi.

Come la mente genera il Verbo e porta lo spirito degli uomini, così dice che Dio che generò il figlio emetta lo Spirito. Rifiuta di insegnare che il Figlio è altro o diverso dal Padre o lo Spirito dal Figlio, congiungendoli in un'unica natura. Quando il figlio di Dio volle diventare mortale, solo avanzò sulla terra, mortale non avendo abbandonato il padre. Egli afferma che prese il corpo della vergine Maria, perciò insegna anche che le due nature sono immutabili, indissolubili.

O Cristo custodisci sempre per Ascalona il prudente Narsete luminoso portatore di pietà.

Purificando gli uomini dall'impurità si assunse tutte le colpe degli uomini, ma non sopportava il giogo dell'unico malvagissimo peccato. Come disse, Cristo saggio piamente insegnando morì e subito risorse dal sepolcro, domando la rovina della morte. Tu vedi Narsete presidio dei mortali, giocondo fiore dei dogmi, sostenitore dei poveri e ancora padre degli orfani. Guarda anche sotto l'impulso della divina cura il pastore degli stranieri, il difensore degli offesi, la forza di tutti i deboli.

Narsete strappa dal cuore dei figli tutta la radice dell'inganno omicida.

Egli sa amare Cristo, benedice il persecutore, non sa custodire nell'animo la malvagità malfattrice. Ricolmo di grazia divina diventa tutto per tutti il sapientissimo Narsete per salvare tutti quanti. Prega che gli stranieri e i cittadini evitino il vituperio della malvagità affinché tu possa riportare a Dio le belle ricompense di tutti. Cada lontano dal pastore il vituperio insieme con la malvagissima invidia affinché il cittadino e lo straniero per sempre lieti tripudino.

Io canto di più la città di Ascalona perché trovò in Narsete il pastore dei suoi figli.

XVIII

PER LA VENERANDA CROCE

Passò il tempo degli empîi, tripudia, o buona fede, la nube degli atei fu dissolta, canta, o cetra, la gioia. Babilonia apparve a tutti i mortali baratro di rovina, generando stirpi di atei allevando popoli di ingiusti. Ridente io grido l'inno onorando degnamente Dio perché ha dato al mondo la cara pace durevole. Ché grandissimo dono di Dio è la pace ormai venuta per la potenza di Dio, vigorosa col vigore di Dio. Apparve Dio punitore di malvagissimi errori, apparve Dio salvatore rigurgitante di pietà misericordiosa. Prima il Medo fu tenebra e mieteva le stirpi dei mortali con lancia scudo dardo e durissima follia. Combattendo sotto l'ira divina apparve come falce fiammante, per cui incendia anche le città insieme con i miti cittadini. Travolgeva la santa città dove Cristo ebbe il suo destino, perché Cristo lo spingeva a depredare la propria città. Impossessatosi della forte città la riempie tutta di cadaveri, spinto da Dio la inonda tutta con un torrente di fuoco. Prese anche il legno di Dio, grandissima arma di Dio, potentissimo baluardo dei mortali, eccellente difesa dei mali. Ché stette solo sulla pietra mostrando Dio del Calvario, subito uccise la morte insieme con i malvagissimi demoni. Ai mortali periti di malvagissima rovina di morte scaturisce in modo eccellente la vita che calpesta la potenza di morte. Fu il legno autore della rovina quando Adamo colse il frutto, fu il legno sterminatore della rovina quando tenne Cristo con i chiodi. Onde quando la terra del Parto vide il legno di Dio allora uccide Cosroe [a. 628], re dei funesti Medi. Ché fu capostipite di guerre il malvagio re di malvagi, rabbrividente persecutore della dolce pace. Piuttosto facilmente fu spinto lontano dalla vita egli che turbava con tumulti la vita, egli che aveva riempito ogni cosa di morti cade sotto le spade omicide. Della croce di Dio fu questo sapiente trofeo contro i barbari violenti, contro Cosroe malvagissimo. Allora anche spuntò su tutta la terra il germoglio della pace, caduto l'autore delle guerre, domato il padre dei tumulti. Sotto l'inclita pace venuta da Dio ai mortali il figlio della grande Roma [Eraclio imperatore 610-641] gode grandissimamente. Respinta la paura dell'inseguitore, senza paura mirò la

patria, egli che aveva fuggito la città dei padri di nuovo si vede cittadino. Ricevuta la gioia della croce i figli del santo Dio giunti ai loro luoghi corrono alle loro case. Il vituperio degli Ebrei fuorilegge si volga sulle loro teste, perché il legno di Dio ritornò alla città di Dio.

La croce è venuta nella terra dei più; godete, stirpi dei più mortali.

XIX

PER L'ASCENSIONE ED A SE STESSO

Dall'inclito passaggio salendo quei gradini bacerò il monte degli olivi, donde (Cristo) sali ai cieli. Dopo aver grandemente lodato l'infinita profondità della sapienza divina con cui mi salvò, là presto di nuovo correrò. Giungerò sotto il tetto dove istruiva nei misteri divini i venerabili amici, disvelando gli arcani abissi. Attraverso la grandissima porta avanzando sui gradini, vedrò la bellezza della città santa distesa verso occidentale.

Com'è dolce, o città di Dio, vedere la tua bellezza, dal monte degli olivi.

Passando alla tomba di Lazaro morto di quattro giorni darò gloria al Signore che lo ridestò. Contenendo nell'animo l'ardore del desiderio divino verrò presto alla piccola città di Bethleem dove fu generato il re dell'universo. Entrato nel mezzo del divino quadriportico, della splendidissima triconca di quella sacra dimora, tripudierò.

Cristo ivi apparso mi conceda di guardare tutte le bellezze della santa Bethleem.

Vedendo le numerose colonne rifulgenti d'oro, opera bellissima d'arte, disperderò i nubi dei dolori. Guarderò in alto la forma, il soffitto rilucente come un astro; infatti dalla bellezza del-

l'opera risplende la grazia del cielo. Verrò alla grotta dove la vergine regina dell'universo ha generato ai mortali il salvatore, vero dio e vero uomo. Alla pietra lucente che accolse dio bambino accosterò gli occhi la bocca e la testa, per riportare di lì il dono della grazia. Verrò a venerare la mangiatoia grandemente gloriosa, per cui io ch'ero privo di ragione fui nutrito del verbo di dio. Verrò all'antro dei morti fanciulli sgozzati insieme dall'invidia di Erode furente, alla nascita umana del Verbo.

O padre Basilio ottimo fra i pastori, oh! se io ora potessi baciare la tua testa.

Col popolo prudente e il clero e i santi vescovi e i capi dei monaci vedrò il mio patriarca, che è eccellente rampollo della mia santa stirpe, Basilio mansueto, che io venero grandemente.

Tu sai, o beato, perché il mio animo si ricordò di te in questo tempo.

'Letizia dei miei pensieri, bellezza dei miei genitori, ornamento di sapienza, dove ti troverò, o prudente Sofronio?

Vedrò l'augusto volto di Sofronio che io desidero piangendo ogni giorno.

Una corrente di lacrime si versa dai miei occhi ora quando io vi penso subito, gemendo da lontano. Te, o amico e figlio, per il tuo divino carattere posi come padre perché mi consolassi e governassi la mia vecchiaia.

Perché, o dolce figlio, tra i monaci sfuggisti me che ti proponesti di assistere come un figlio?

Quando fui avvolto da un grande intreccio di sventure, allora — e avevo la penosa canizie — fui privato di te, o caro. Quando abbandonai la vita del mondo, dicevo di voler vivere e morire con te; ma Dio sa in che modo, fui separato da te. Da tempo infatti pensando veramente nel diletissimo monastero che sarei vissuto fino al termine della vita lungi dal tumulto del mondo, * * * *

† stando quante ne subii †

Tu troverai i tormenti del mio cuore più numerosi dei granelli di sabbia, e il suolo ancora umido delle mie lacrime'.

(Questo canto dedicai a te che lo desideravi per cantare, in tutta la cara Siria, i miei desideri).

XX

PER IL DESIDERIO CHE AVEVA DELLA SANTA CITTÀ E DEI VENERABILI LUOGHI

Santa città di Dio, Gerusalemme, voglio essere ora vicino alle tue porte per entrarvi esultante.

Un assillo divino della santa Solima sempre fortemente doma il mio cuore.

Andando verso i tuoi piani scenderò al tempio della Resurrezione, dove il re dell'universo risuscitò calpestando la potenza della morte. Bacerò il dolce suolo, vedrò la sacra volta, grande e levata al cielo... Attraverso la tribuna di Dio, pervenuto nel mezzo del sepolcro di Dio molto venererò e bacerò quella pietra. Avanzerrò tripudiando verso le colonne dell'indegno sepolcro e d'intorno verso le volte — a guisa di conchiglie — ornate in alto di aurei gigli e le bacerò ardentemente. Verrò al triportico tutto colorato di argenteo perle e al riposo del bellissimo Calvario, strisciando sul luogo.

O tomba portatrice di luce, tu sei veramente un oceano di vita eterna.

Disteso bacerò la sacra pietra, umbilico del mondo, dove era stato infitto il legno della croce che sciolse la maledizione del legno dell'albero.

Quanto grande la tua gloria, o luminosa pietra, dove fu infitta la croce, riscatto dei mortali.

Fiorente di gioia verrò dove quanti siamo popolo di Dio veneriamo lo splendido legno di Dio. Per venerare l'immagine del signore del mondo effigiata dall'arte del pittore, correrò a piegare le ginocchia. Lieto avvanzerò al luminosissimo rialto dove Elena, nobile imperatrice, rinvenne il divino legno... Col cuore pieno di contrizione salirò, vedrò in alto la canna, la spugna e la lancia. Poi nuova bellezza ben vedrò la basilica, dove i monaci tripudianti cantano inni nella notte. Affrettandomi verrò a Sion dove a guisa di lingue di fuoco discese la grazia di Dio, dove il re di tutti istituita la mistica mensa lavò i piedi dei discepoli insegnando l'umiltà. Da quella pietra dove si stese Maria figlia di Dio a guisa di fiumi rigurgitano guarigioni per tutti.

Salve, Sion, sole radioso dell'universo, nel cui desiderio io gemo notte e giorno.

Quando, rotto il tenebroso carcere, liberò dall'inferno i morti, allora il re dell'universo, il salvatore, apparve lì agli amici. Lasciato l'alto monte di Sion dopo aver abbracciato la pietra su cui il creatore per me fu flagellato, scenderò alla curia verso la pietra (?). A terra mi prostrerò e bacerò il luogo, dove piangendo gemendo il principe degli amici della sapienza udì la sua condanna.

Che io entri dentro la santa porta Probatice dove l'inclitissima Anna generò Maria.

Entrato nel nuovo tempio della purissima madre di Dio baciandole mi stringerò alle pareti a me dilette. Ecco che passerò nella casa attraversando la piazza, dove nei patrii letti fu generata la regina vergine. Sollevando da terra quel letto il paralitico era andato via sano per ordine del Verbo: dunque vedrò quel monumento. Con la gioia nell'animo m'allietterò vedendo il sepolcro del recinto che ha accolto il corpo di Maria che generò Dio.

Io celebriamo lo splendido recinto di Gethsemani dove era stato costruito il sepolcro alla madre di Dio.

Dolcissimo tu sei, o monte eminente, donde Cristo signore raggiunse il cielo.

XXI

PER L'AVO MENA *

Orsù, o profeta, agitami la lira, orsù Maria agitami il timpano affinché io canti, onorandola, la potenza della Trinità.

Raccoglio gloria per la Trinità generatrice di vita celebrando la redenzione del divino padre. Con cimbali io tripudio celebrando la gloria della Trinità, cantando la redenzione del padre.

Ché levò il dannoso gemito che aveva raggiunto il mio cuore e diede dolce gioia che mise in fuga i miei lamenti. Il padre mio Mena veggente di Dio era padre dei poveri presidio dei pii e padre di tutti gli stranieri. Perciò il drago maledetto non sopportando la gloria delle virtù del mio padre agitava contro di lui l'invidio arco. L'invidia del malvagissimo penetrò uno dei miei fratelli spirituali trapassando subito Mena con la faretra del serpente. Avanzò l'infelice destando nel folle cuore l'invidia e si rivelò novello Giuda volendo rovinare il padre.

Tu che eri rampollo di buoni genitori, come ti manifestasti odioso figlio di Beliar? Nato da buon padre come ti manifestasti invidioso figlio del pessimo Beliar?

Egli compie la parola divina del profeta: ché l'infelice mangiò il pane del padre e mosse i piedi sciagurati contro di lui. Capace di nutrire invidia contro il padre divino con una pessima meretrice sollevò gl'ingannevoli sistri.

In cambio dell'averti allevato tu macchini contro il padre genitore una falsa accusa. Dopo che ti ebbe dolcemente allevato, o figlio sciagurato, tu prepari al padre l'ingannevole arte.

* Economo del nono monastero di Alessandria accusato sotto Foca di aver accolto Teodosio figlio di Maurizio. Per la designazione del monastero, cf. Matranga, p. xxix s.; Foca imperatore a. 602-610, Maurizio a. 582-602.

Egli diceva che nelle sante case del padre era apparso il nemico del potente principe dopo aver lasciato la casa dei morti. L'infelice avendo perseguito come vero questo instabile discorso per mezzo di una sciocca donna lo diceva al governatore d'Alessandria.

Va' in malora, sciagurato figlio, che trami contro il padre la sua uccisione come ricompensa dell'averti allevato.

Dopo questi immondi discorsi macchinatori d'inganni il mio padre mansuetto fu posto in prigione esposto all'intemperie. Ché il governatore credendo di sapere discorsi veritieri tenne il mio padre insieme con maledici scellerati.

Il dio dei padri che tu onori presto ti restituisca, o padre, ai tuoi figli. Il buon dio dei padri presto liberi e restituisca il padre ai figli.

Mandò il mio padre ospitale insieme con gli invidiosi dopo averlo legato con ferrei ceppi ad Alessandria per essere giudicato dal re. Il principe insieme con gli ostili prefetti mandò il padre mio al santo Cosma volendo sapere la verità. Il sapientissimo Cosma vindice della giustizia volendo punire gli autori dell'odiosa invidia affermava di insegnare il vero. Eloquentemente diceva di salvare l'amico della verità e di condannare a bruttissima morte quanti dicevano ingannevoli ciance.

Presto confutata la falsa accusa, o Cristo, concedi la redenzione al dolce padre. Dio avendo presto bellamente confutato l'ingannevole trama liberi il caro padre.

Scacciando dal cuore l'odiosa invidia per paura senza colpi confutarono il padre sotto l'assillo degl'ingannevoli prefetti. Allora Cosma inclito in tutto riferì al divino re l'invidia scoperta e tutta l'ingannevole trama. Il principe con l'animo rinfrancato da Dio immortale, riconosciuta subito l'invidia, concesse una sentenza divinamente ispirata. Ordinò che gl'invidiosi pagassero il fio dell'ingannevole trama, e che il padre mio fosse liberato dalla prigione.

O padre, per la tua pietà Dio ti liberò da una necessità sconvolgitrice dell'animo. O padre, Dio conoscendo il numero delle tue virtù ti liberò dall'odiosa morte.

Caduta la triste invidia la nube di gemiti fu nascosta, il tempo delle lacrime passò, apparso il caro padre. La menzogna perì per la provvidenza della sopraggiunta giustizia divina, ché dalla provvidenza di Dio apparve la grazia del padre.

Cristo avendo sentito i gemiti dei tuoi figli liberò il padre dall'ingiusta morte. Dio sentì i gemiti dei tuoi figli e liberò il padre dall'ingiusta morte.

XXII

PER IL SIGNOR PAOLO CANDIDATO E MARIA
SUA MADRE ADDORMENTATASI NEL SIGNORE

〈Paolo〉 Caduto il buon presidio, Maria mia genitrice, quale gemito leverò? Con quali correnti di lacrime?

Perché mai, Maria; abbandonasti tuo figlio a traversare solo i flutti della vita?

Aure dannose spirano dagli abissi del peccato che sommergono ai mortali la navicella della vita. Estrema tenebra ai malvagi si genera dalla nube dei peccati avanzando a turbare estremamente la vita. Perciò ora a me Paolo che navigo il mare della vita si presentò una tenebra che porta tempestosamente rivolgimenti di scompiglio.

〈Maria〉 Tu sai, o figlio, che tutto ciò che striscia al di sopra della terra per le leggi di natura è legato alla rovina della morte.

Avendo Cristo compagno di navigazione nel mare della vita, non trepiderai dinanzi al soffio terribile della tempesta. Dio che anticamente ci creò ha imposto il giogo a tutti di prendere la natura dalla terra e tornare alla terra. Dio dunque che ha posto questa legge ordinò a me nata da tempo di morire, avendo assolto or ora le leggi di natura.

〈P.〉 O madre, effondi la tua voce verso di me colpito dal gran pianto, per disperdere dal mio animo il peso degli affanni.

Caduto tu mio scudo, il terrore di dardi avversi mi domava.

〈M.〉 Ohimè, caro figlio, non ho la forza di sopportare la tua grave disperazione che sempre male ti sconvolge. Nube pura di dolore suole generare la ragione, perciò io infelice presi parte al tuo grandissimo dolore.

〈P.〉 Nessuno di tutti i mortali sopportò tanti e così gravi mali, perciò il gemito doma me che guardo il tumulto della vita.

〈M.〉 O figlio, tendendo il pensiero a Dio figlio di Dio signore bello dell'universo eviterai i lupi intellettuali.

O figlio, tu hai il forte presidio di tua madre, Cristo che infranse le tempia degli avversari.

Detesta le strane credenze insieme con i loro malvagi autori, quante sono respinte dai pastori della casa di Dio. Tutto pio appari purificando sapientemente il cuore, onora degnamente Dio col pensiero, con le parole, con le opere. Sii bastone ai vecchi, ricchezza ai poveri, brilla come rimedio agli ammalati, presidio agli offesi. Vissuto sempre impuramente ho lo sguardo impuro, onde mi manca un così grande coraggio per pensare a Dio.

Da beato io Paolo divenni gemente, o mia salda madre, da quando moristi.

E tu invero, mia antica genitrice, finché mi fosti sulla terra eri ancora eccellente che mi rendevi benevolo Dio. Ché le tue ottime virtù la vita pia nel pensiero di Dio le pure offerte di preghiere mi congiungevano a Dio. Sotto il grandissimo rifugio delle tue perfette preghiere avevo Dio benevolo, avevo la vita dal facile corso.

Io Paolo come apparvi gemente, o mia madre soave, da quando moristi!

〈M.〉 O caro figlio, desiderando e avendo il coraggio di vedere la luce di Dio, seguirai la santa vita cara di Dio.

L'inclita gloria della celeste Trinità, o figlio, te salvi che vivi tra gli umani.

Ritornando col buon volere dalle empie azioni al divino tenore di vita apparirai gradito a Dio. Se tu sfuggirai all'insensato vituperio che si accompagna ai peccati, vedrai Dio guardare senza posa alla tua vita.

Il fortissimo presidio dell'immortale Trinità ti salverà, o figlio, dalla morte luttuosa.

[XXIII]

PER GIUSEPPE *

Il tempo felice impone di cantare l'inclito nome, sia cacciata lungi di qui l'invidia, ché è tempo di inni. Chi mi infliggerà biasimo che tralasciando la moltitudine dei martiri — abbondanza di astri — io canto il solo Espero? Gloriosa augusta vittoria sorge danzando, a tutti intrecciando corone con petali che non appassiscono. Datemi la cetra del sapiente profeta sí che sapientemente io l'agiti; intono il canto, ridestando le antiche carte.

Giacobbe versando lacrime innalzò il figlio, portando nella sua mano i travagli dei padri.

Con la sua volontà fu venduto Giuseppe, apparve liberto, perché vincitore del travaglio maggiormente risplendesse per virtù. Allora il suo intimo cuore emetteva flebili lamenti, perché i fratelli si rivelarono di barbari costumi. Da Dio venne la grazia perché egli rimuovesse da sé la violenta bramosia e punisse l'indomabile furore [dei fratelli]. Ribillò con la calma il santo astro fulgente in multiforme aspetto insegnando(gli) il sogno [= l'arte d'interpretare i sogni]. Faraone gli diè onore, egli gran re gli si presentò, gl'intrecciò corone: il Nilo vide e se ne addolorava. Ancora regnando il giovine lungo il Nilo dall'umida chioma, ancora rovinando i barbari con la santa spada della giustizia, balzò

* Anacreontica di Sofronio monaco medico sofista.

su grano abbondante, cento e cento staia; il re solo ammassò, prevedendo i saggi segni. Egli insegnò al popolo la sapienza e tutti correvano a riconoscerlo sapiente, chiamandolo dio propizio che tutti abbondantemente nutriva. Allora vennero giù i fratelli, allora offrirono oro; allora vide la moltitudine dei fratelli e la nostalgia s'impadronì di lui. Disse: 'Dove venite a spiare dolosamente? Volete agitare le spade? Chi o di qual padre?' La paura subito li invase, il tremore prese le ginocchia; invocando Dio nel bel mezzo, dicevano al saggio giudice: 'O re potentissimo del mondo e diadema inclito per le vittorie, tu comandi a Borea, a Noto, a Zefiro e ad Euro, tu percorri le superfici del mondo, come un puledro siedì su di esso, sia mare o terra lo spazio dove avanzi. Tu con i figli dei figli danzerai, agitando la canuta chioma; allora apparirai più bello alla consorte dai capelli grigi. O re potentissimo fra tutti, tu sei figlio d'Israele; noi ti supplichiamo di essere nutriti, di prendere un po' di cibo'. Egli potente accolse le loro parole, li rimandò comeché prudente; ma Simeone gemendo sedeva come arbitro. Giunti alla loro casa narrano tutto brevemente: 'È desiderato Beniamino, venga giù, alacremenente, o padre'. E gli diede come esca una coppa, s'impadronì di lui poiché era il re; allora tutti prendono su di loro il pianto del padre. 'Perché vuoi questo, o massimo? Innalza lo sguardo a Dio; il padre è vecchio; le vie impediscono che egli venga giù'.

* * *

Di nuovo vennero fra gli stranieri e videro l'uomo, come a malincuore; ma egli disse loro 'Salvete' e piangendo disvelò ogni cosa. Quelle città appresero che era venuta la grazia da Dio; il padre che presto era venuto giù, volentieri spirò.

Brilla il mio rampollo, il coro s'avanza nel mezzo e riprende l'inno: apparve Dio che tutti concilia. Incorona i giovani sposi (figli) del loro padre, incorona le vergini, incoronami infine il convito perché io canti anche i figli. Così press'a poco avvennero quelle cose, le cose di ora io tralascerò; è bello cantare le antiche; fatele risuonare perché sono più belle. Ché questo combattente con le sue virtù superò assolutamente tutti; egli insegnò che la sola virtù produce il divino terrore.

Giacobbe versando lacrime innalzò il figlio, portando nella sua mano i travagli dei padri.

TESTIMONIA METRICA DE ANACREONTEIS

A

Scholia Hephaestionea B, lib. V, cap. XV (ed. Consbruch, *Hephaestionis Enchiridion*, Lipsiae 1906, p. 285 sq.). *

Περὶ τοῦ Ἀνακρεοντείου.

1. Ἀνακρεόντειον οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὸ δίμετρον ἱαμβικόν φασι τὸ καὶ ἀκατάληκτον, ὅπερ καὶ ὀκτασύλλαβόν ἐστιν, ἐπιδεχόμενον κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ τρίτην χώραν ἱαμβον καὶ σπονδεῖον ὡς ἔθος, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἱαμβον μόνον, κατὰ δὲ τὴν τετάρτην ἱαμβον ἢ πυρρίχιον διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς τελευταίας συλλαβῆς.

2. Οἱ δὲ νεώτεροι διαιροῦσιν αὐτὸ εἰς τε κῶλα ἕξ καὶ εἰς δύο· καὶ τὰ μὲν ἕξ κῶλά φασιν οἴκους, τὰ δὲ δύο κουκούλια. καὶ ἐπιδέχονται οἱ μὲν οἴκοι ἀνάπαιστον καὶ δύο ἱαμβους καὶ περιττὴν συλλαβὴν, οἶον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ρεῖθρον

καὶ

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου (Sophron. V 1).

τὸ δὲ τούτων κουκούλιον σύγκειται ἔκ τε τοῦ ἐλάσσονος τῶν δισυλλαβῶν ποδῶν τουτέστι τοῦ πυρριχίου καὶ ἔκ τοῦ μείζονος ἥτοι τοῦ σπονδείου, καὶ ἔχει ἐν μὲν ταῖς περιτταῖς χώραις τὸν ἐλάσσονα, ἐν δὲ ταῖς ἀρτίαις τὸν μείζονα, οἶον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας,
ἀγίων περσιδάμου¹ κόσμου ἄλων

* «Scholia Hephaestionea B quae Westphalio praeunte appellare solemus minimam partem ad enchiridium pertinent, sed congeries sunt variorum commentariorum metrici argumenti. Hoerschelmannus quinque libros distinxit» (Consbruch, *praef.*, p. xiv). «Liber quintus tritissimus est liber Byzantinus, cuius duae praeterea formae nobis notae sunt, quas dixi appendices Dionysiacam et rhetoricam» (p. xv). «Tres nobis superesse editiones libri cuiusdam Byzantini non ante Georgium Pisidam confecti, quarum una efficeretur libro V scholiorum Hephaestioneorum, altera arti Dionysii Thracis subiuncta esset, tertia cum Hermogenis operibus coniuncta, cum sagacitate et diligentia nos docuit Hoerschelmannus in libello qui inscribitur: Ein griechisches Lehrbuch der Metrik. Dorp. 1888» (p. xx sq.).

¹ Mullach legerit ρυσιδόμου.

καὶ

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε (Sophr. V 17).

3. Τινὲς δὲ συντάττουσιν αὐτοῖς καὶ ἕτερον, ἐξ ἐνὸς τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν τὴν σύστασιν ἔχοντα, ἥγουν ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, τρίμετρον ἀκατάληκτον ὃ καὶ ἀνακλῶμενόν φασιν, ἐπιδεχόμενον δὲ τομὴν ἐφθημιμερῇ, τουτέστι μετὰ τὰς τρεῖς συλλαβὰς τοῦ δευτέρου ποδὸς περαινομένην [τὴν τομὴν] εἰς μέρος λόγου, οἶον

ἀρετῆς ἔργα φέρεי ἔμπονος ἦβη.

ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀπὸ χοριάμβου ἀρχεται ὁ τοιοῦτος στίχος· εἴτα ἔχει τὸν ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος καὶ τελευταῖον παῖωνα τρίτον ἢ πάλιν ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος διὰ τὸ ἀδιάφορον τῆς τελευταίας, καθὰ τῷ ἁγίῳ Σωφρονίῳ (Sophron. XIV) καὶ ἄλλοις ἀρχαιοτέροις δοκεῖ, οἶον

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες.

καὶ οὕτω μὲν ἐκ τριῶν τετρασυλλάβων. εἰ δὲ βούλει, ἐκ δισσυλλάβων ἔξ, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ χώρᾳ τροχαίου, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἰάμβου, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ πυρρίχιου, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σπονδαίου, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ πάλιν πυρρίχιου, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ τροχαίου ἢ σπονδαίου διὰ τὸ ἀδιάφορον.

B

Appendix Dionysiaca i. e. Schol. B libri V altera recensio cum Dionysii Thracis arte grammatica coniuncta, cap. V (ed. Consbruch, p. 316 sqq).

Περὶ τῶν Ἀνακρεοντείων.

1. Τὰ Ἀνακρεόντεια ἐπιδέχονται αὐτῶν οἱ οἴκοι ἀνάπαιστον καὶ δύο ἰάμβους καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, οἶον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ρεῖθρον.

τὸ δὲ τούτων κουκούλλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυρρίχιου καὶ σπονδαίου, οἶον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἀνθεα δρέψας,
ἀγίων περσιδάμου κόσμον αἰεὶ ὦν.

2. Ἑτέρως περὶ τῶν Ἀνακρεοντείων. ἡ πρώτη χώρα δέχεται ἀνάπαιστον, ἡ δευτέρα ἰάμβον, ἡ τρίτη ἰάμβον, ἡ τετάρτη ἀδιάφορον· οἶον

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου.

καὶ τὸ κουκούλλιον αὐτοῦ, ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα πυρρίχιον, ἡ δευτέρα δὲ καὶ τετάρτη καὶ ἕκτη σπονδαίου, οἶον

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε.

3. Ἑτέρα μέθοδος τοῖς ἀνακρέουσιν αἰεὶ συναπτομένη· ὁπερ μέτρον ἀνακλῶμενον καλεῖται. ὁ τοῖς ἀνακρέουσιν αἰεὶ συνταττόμενος [καὶ] ἀνακλῶμενος, ἐξ ἐνὸς τῶν τετρασυλλάβων ποδὸς τὴν σύστασιν ἔχει. τομὴ δὲ αὐτοῦ ἐφθημιμερῆς. οὗτος γοῦν ἰωνικός ἀπ' ἐλάσσονος λέγεται τριποδιζόμενος, οἶον

ἀρετῆς ἔργα φέρει ἔμπονος ἦβη.

στίχος ἕτερος· καὶ οὗτος ὁ στίχος ἔσθ' ὅτε καὶ ἀπὸ χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ἐν τῇ συμπληρώσει τὸν παῖωνα τρίτον δεχόμενος, καθὰ τῷ ἁγίῳ Σωφρονίῳ καὶ ἄλλοις ἀρχαιοτέροις δοκεῖ, οἶον

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες.

ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν πρώτη χώρα ἔχει χοριάμβον, ἡ δὲ δευτέρα ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος καὶ ἡ τρίτη τὸν τρίτον παῖωνα, ἐπεὶ καὶ τρεῖς χώρας ἔχει τετρασυλλάβους· ἐὰν δὲ δισσυλλάβους, <ἐξ· δέχεται δὲ δισσυλλάβους> ἐν μὲν τῇ πρώτῃ χώρᾳ τροχαίου, <ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἰάμβον, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σπονδαίου, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ πάλιν πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ πάλιν τροχαίου>.

C

Appendix Rhetorica i. e. Schol. B libri V tertia recensio rhetorum corpori in cod. Paris. 1983 fol. 3-4 inserta, cap. VI (ed. Consbruch, p. 343).

Περὶ τῶν Ἀνακρεοντείων.

1. Τῶν Ἀνακρεοντείων ἐπιδέχονται οἱ οἴκοι μὲν ἀνάπαιστον καὶ δύο ἰάμβους καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, οἶον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ρεῖθρον.

τὸ δὲ τούτων κουκούλλιον τοὺς ἀπὸ ἐλάττονος καὶ μείζονος, εἴτουν
 πυρρίχιον καὶ σπονδεῖον, οἶον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἀνθεα δρέψας.

2. Ἔστιν ὁ στίχος τοῦ Ἀνακρέοντος οὗτος· ἡ πρώτη χώρα ἐξ
 ἀναπαιστού, ἡ δευτέρα καὶ τρίτη ἐξ ἰάμβου, ἡ τετάρτη μονοσύλλα-
 βος καὶ ἀδιάφορος·

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου.

τοῦ δὲ κουκουλλίου ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα ἐκ πυρ-
 ριχίου, ἡ δευτέρα καὶ τετάρτη ἐκ σπονδείου, ἡ ἕκτη ἐκ σπονδείου
 ἢ τροχαίου, οἶον

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κούρε.

D

Grammaticus Bernensis ap. Hermann, *Elem. doctr. metr.*, p. 488 sq.

Τὸ Ἀνακρεόντειον ἔστι μὲν δίμετρον· ἐπιδέχεται ἐν τοῖς οἴκοις
 αὐτοῦ ἀνάπαιστον, καὶ δύο ἰάμβους, καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν·
 οἱ δ' ὥς τριμέτρῳ χρησάμενοι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τιθέασιν τροχαῖον·
 ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἰάμβον. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ πέμπτῃ πυρρίχιον·
 ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σπονδεῖον· ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἀδιαφόρως. Δίμετρον ἐν
 τῇ ἀρχῇ συλλαβῇ περιττεῦον·

καὶ που τι καὶ βροτῶν φάτις.

Δίμετρον καταληκτικόν·

τά τε βάρθρων πολλίων.

Δίμετρον συλλαβῇ περιττεῦον ἐν τῷ τέλει·

ὁ νόος θέλει γεραίρειν.

ὅμοιον·

ὁ νόος θέλει καθυμνεῖν.

E

Heliae Monachi liber de metris cum appendicibus, cap. IV
(ed. G. Studemund, *Anecdota varia graeca musica metrica grammatica*,
I, Berolini, 1886, p. 176 sq.).

Περὶ ἀνακρεόντων

(ἀνακρεοντείων an ἀνακρεοντίων incertum E).

§ 1 [[Οἱ ἀνακρέοντες συνίστανται ἐξ ἀναπαιστού καὶ διαμβού
καὶ περιττεούσης συλλαβῆς· ἕκαστος δὲ γίνεται δεκασύλλαβος.]]

[Τοῦ ἀνακρέοντος ἐπιδέχονται <οῖ> μὲν <οῖκοι> ἀνάπαιστον καὶ
δύο ἰάμβους καὶ μίαν περιττὴν συλλαβήν, οἷον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ βεῖθρον.]

λέγονται δὲ διὰ μέλους ἀνὰ τέσσαρας, οἷον

φίλε μὴ λάθοις¹ ἔμεῖο
ἀρετῆς τρόποισι λάμπων,
ἀγάπης ὅρους φυλάττων,
μοναχῶν ἄριστε Μάρκε.

[Τὸ δὲ κουκούλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος καὶ μείζονος, τουτέστιν
ἀπὸ πυρριχίου καὶ σπονδείου, οἷον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.]

[§ 2] [Ἔστι δὲ καὶ οὕτως μετρησαί· ἡ ᾠὴ χῶρα ἀνάπαιστον,
ἡ β ἰάμβον, ἡ τρίτη ὁμοίως, ἡ δὲ τετάρτη ἀδιάφορον συλλαβήν· οἷον

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου <Sophr. V 1>.

τὸ δὲ κουκούλιον, ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χῶρα πυρρί-
χιον, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τετάρτη καὶ ἡ ἕκτη σπονδεῖον· οἷον

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε <Sophr. V 17>].

§ 3. Περὶ ἀνακλωμένων...

Τρία τῶν ἀνακλωμένων ἐστὶν εἶδη· ἐν μὲν ἀπὸ χοριάμβου καὶ
ἀναπαιστού καὶ δακτύλου καὶ τροχαίου, ἡ σπονδείου ἀντὶ τροχαίου

¹ λάθοι· Hermann, *Elem. doctr. metr.*, p. 489.

ἐν τῇ ἐσχάτῃ χώρᾳ λαμβανομένου. συνίσταται δὲ ὁ χορίαμβος ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς — — —, οἶον

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες < Sophr. XIV >.

ἕτερον δὲ ἐκ τριῶν ἰωνικῶν ἀπ' ἐλάσσονος, τουτέστιν ἐκ πυρρίχιου καὶ σπονδείου τρισσῶς λαμβανομένων, οἶον

Σολύμων εὐαγέων ἔρματα φαίνων < Sophr. ? >.

τὸ δὲ τρίτον ἐκ τριῶν ἰωνικῶν ἀπὸ μείζονος συνίσταται, ἀνάπαλιν τοῦ δευτέρου εἶδους, τουτέστιν ἐκ σπονδείου καὶ πυρρίχιου, οἶον

κάλλη Σολύμων ἀγλαὰ μέλπων μέγα < Sophr. ? >.

Τομὴ δὲ αὐτοῦ μία ἡ ἐφθημιμερὴς καθέστηκεν, οἶον

κανόνων ἡγαθέων τέρθμια τέμνων < Sophr. ? >.

Τοῦτο καὶ περὶ τοῦ ἀνακλωμένου [[σοι δεδήλωται]].

F

Libellus anonymus de metris Byzantinae aetati familiarissimis (iambico, heroico, elegiaco, anacreontico: ex Cod. Ambros. Q 5 ord. sup.), ed. Studemund, I, p. 157 sq. *

§ 4^a Περὶ τῶν ἀνακρεοντείων.

Τὰ ἀνακρεόντεια, ἐπιδέχονται αὐτῶν οἱ οἴκοι ἀνάπαιστον καὶ δύο ἰάμβους καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν, οἶον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ βεῖθρον¹

τὸ δὲ τούτων κουκούλλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυρρίχιου καὶ σπονδείου, οἶον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας,
ἀγίων περσιδάμου κόσμον αἰεὶ ὦν.²

* Cuius praeceptis cum aliae respondent scriptiones metricae passim occurrentes tum eae quae liberius retractatae leguntur in 'scholiis Hephaestioneis B'.

¹ Cf. Bergk⁴, III, p. 337, adn. 62.

² Cf. *Anecd. Chis.*, p. 14.

§ 4^b Ἐτέρως περὶ τῶν ἀνακρεοντείων.

Ἡ πρώτη χώρα δέχεται ἀνάπαιστον, ἡ δευτέρα ἰάμβον, ἡ τρίτη ἰάμβον, ἡ τετάρτη ἀδιάφορον, οἶον

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου (Sophr. V 1).

καὶ τὸ κουκούλλιον αὐτοῦ, ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα πυρρίχιον, ἡ δευτέρα δὲ καὶ τετάρτη καὶ ἕκτη σπονδεῖον, οἶον

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε (Sophr. V 17).

§ 4^c Ἐτέρα μέθοδος

τοῖς ἀνακρέουσιν αἰεὶ συναπτομένη· ὅπερ μέτρον ἀνακλώμενον καλεῖται.

Ὁ τοῖς ἀνακρέουσιν αἰεὶ συνταττόμενος, καὶ ἀνακλώμενος, ἐξ ἐνὸς τῶν τετρασυλλάβων ποδὸς τὴν σύστασιν ἔχει. τομὴ δὲ αὐτοῦ ἐφθημιμερὴς. οὗτος γοῦν ἰωνικός ἀπ' ἐλάσσονος λέγεται τριποδιζόμενος· οἶον

ἀρετῆς ἔργα φέρει ἔμπονος ἥβη.

στίχος ἕτερος· καὶ οὗτος ὁ στίχος ἔσθ' ὅτε καὶ ἀπὸ χορίαμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ἐν τῇ συμπληρώσει τὸν παῖωνα τρίτον δεχόμενος, καθὰ τῷ ἁγίῳ Σωφρονίῳ καὶ ἄλλοις ἀρχαιοτέροις δοκεῖ, οἶον

Χριστιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδες (Sophr. XIV).

ἐνταῦθα γὰρ ἡ μὲν πρώτη χώρα ἔχει χορίαμβον, ἡ δὲ δευτέρα ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, καὶ ἡ τρίτη τὸν τρίτον παῖωνα, ἐπειδὴ καὶ τρεῖς χώρας ἔχει τετρασυλλάβους· ἐὰν δὲ δισυλλάβους < , ἐξ' > δέχεται δὲ δισυλλάβους· ἐν μὲν τῇ πρώτῃ χώρᾳ τροχαῖον < , ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἰάμβον, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ σπονδεῖον, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ πάλιν πυρρίχιον, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ πάλιν τροχαῖον.

G

Anonymi Ambrosiani de re metrica, ed. Studemund, I, p. 241 sq.

3a) περὶ ἀνακρεοντείων στίχων· οἱ ἀνακρέοντες στίχοι συνίστανται ἐξ ἀναπαιστού καὶ διαάμβου καὶ περιττεοῦσης συλλαβῆς.

ἕκαστος γίνεται ὀκτασύλλαβος· λέγονται δὲ διὰ μέλους ἀνά
 δ' δ', οἶον·

φίλε, μὴ λάθοις ἑμοῖο, (sic)
 ἀρετῆς τρόποισι λάμπων, (sic)
 <ἀγάπης ὅρους φυλάττων>
 μοναχῶν ἀριστε Μάρκε.

b) ἄλλο περὶ ἀνακρεοντείων· τὰ ἀνακρεόντεια ἐπιδέχονται μὲν
 αὐτῶν οἱ οἴκοι ἀνάπαιστον καὶ δύο ἱάμβους καὶ περιττὴν συλλα-
 βήν, οἶον

ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ρεῖθρον.¹

τὸ δὲ κουκούλιον γίνεται ἐξ ἐλάττονος καὶ μείζονος ἤγουν ἀπὸ πυρ-
 ριχίου καὶ σπονδείου, οἶον

ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας.²

c) ἕτερον περὶ ἀνακρεόντος· ἡ πρώτη χώρα ἀνάπαιστον, ἡ
 δευτέρα ἱάμβον, ἡ τρίτη ἱάμβον, ἡ τετάρτη ἀδιάφορον, οἶον

ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου <Sophr. V 1>.

καὶ τὸ κουκούλιον αὐτοῦ· ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα
 πυρρίχιον, ἡ δευτέρα καὶ τετάρτη καὶ ἕκτη χώρα σπονδεῖον, οἶον

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε <Sophr. V 17>.

¹ Cf. Bergk⁴, III, p. 337.

² Cf. Bergk⁴, III, p. 338.

INDEX VERBORVM

ἄ IV 24; IX 72
 ἄβραάμ IX 9
 ἀγάγη X 61
 ἀγάγοιτε VII 12
 ἀγαθά XVI 10
 ἀγαθή XVIII 2
 ἀγαθῇ XVIII 8
 ἀγαθῇ XIII 36
 ἀγαθοί XIII 14
 ἀγαθόν XI 36; XIII 85; XVII 12
 ἀγαθός XVII 35; XXI 68
 ἀγαθοῦ XXI 32; XXII 1
 ἀγαθῶν I 11; III 1; XXI 30
 ἀγαλλιῶν XX 4
 ἀγαλμα XIX 71
 ἄγαμον I 121
 ἀγάμω XI 4
 ἀγάμων XI 3; XIII 31
 ἄγαν XIX 28; XX 22
 ἀγανήν XI 79
 ἀγανῆς XIII 8
 ἀγγελικῆς II 101
 ἀγγελιωτῶν XIII 68
 ἄγγελοι XIV 55
 ἄγγελον I 90
 ἄγγελος I 47; II 109
 ἀγγέλου I 51; XII 69
 ἀγγέλων II 94, 105
 ἄγγος VIII 75
 ἄγε II 1; VIII 1; X 1; XVII 1;
 XXI 1, 2
 ἄγειν X 32
 ἀγείρω XXI 5
 ἀγείρων XI 100
 ἀγέλας X 100
 ἀγέλην IX 32; XVII 34
 ἄγεται XVII 16
 ἄγια XIV 99
 ἀγία XIV 1
 ἀγίαις IV 48
 ἀγίαν VIII 31
 ἀγίας IV 23

ἀγίην XIV 20
 ἀγίης VII 1; XIX 16; XX 81
 ἀγίοις XVI 5
 ἄγιον I 73; II 126; IV 33, 52,
 57; V 4; XX 1
 ἀγίου I 117; XII 56; XVIII 82;
 XIX 64
 ἀγίω XI 2
 ἀγίους III 125; IX 29, 36, 39;
 XI 83; XIV 95
 ἀγίων IX 14; X 7, 99; XI 1, 44;
 XII 15, 71; XIV 2, 24, 74, 89;
 XVI 11
 ἀγκάλαις IV 3
 ἄγκυρα XXII 77
 ἀγλατήν X 67
 ἀγλαῖο XI 63
 ἀγλαόν V 5; XIII 30; XX 38
 ἀγνά VII 29
 ἀγνάς VII 80
 ἀγνείη XVII 35
 ἀγνοεῖ XVII 94
 ἀγνόν III 28
 ἀγνοοῦντες XII 81
 ἀγνός I 46; XI 74
 ἀγνοτόκων V 98
 ἀγνούς XVII 36
 ἄγοις I 115; IX 2
 ἀγορῆς XX 88
 ἄγραφον II 78
 ἀγρεύει XI 34
 ἄγρην XI 14
 ἀγρίη VI 1
 ἄγριος III 33; XII 95
 ἀγρίοις XIII 89
 ἀγρίων XII 24
 ἀγρίως IX 28
 ἄγων V 40; XXII 23
 ἀγῶνα XII 1
 ἀγῶνας X 3; XIV 81
 ἀδαηπόνων VII 25
 Ἄδάμ I 23, 26; VIII 29; XVIII 50

- ἄδιν XI 8
 ἀδελφός V1 3
 ἀδελφῶν VI 5; XXI 23
 ἀδιαρέτως II 48
 ἀδιαστάτως II 45
 ἀδίκου XXI 122, 125
 ἀδικουμένοις I 42
 ἀδικουμένοισιν XXII 68
 ἀδικουμένων XVII 87
 ἀδικωτάτων XII 51
 ἀδόλως VIII 68
 ἄδου XX 69
 αἰδεῖ XII 17
 αἰδεῖν XIX 108
 αἰδῶ XVII 107; XX 99
 αἴσισμα XIX 105
 αἰέθλους XII 17; XIII 68, 100
 αἰέθλων XIII 99; XVI 7
 αἰεῖ I 12; II 104; IV 29, 103; V 23;
 XIII 101; XVII 106; XXII 42, 69
 αἰεγενέος IX 99
 αἰδῶ II 18, 101; V 98; XII 71
 αἰελάων XIII 1
 αἰερεῖ IV 39; VII 27
 αἰερεῖς I 122
 αἰεσω X 4; XI 99; XXI 3
 αἰέτων VI 35; XXI 101
 αἴτη XII 34
 ἀθανάτοις XIII 18
 ἀθανάτου X 49; XXII 103
 ἀθεσφάτοις XVII 19
 ἀθεσφατον XIII 43
 ἀθέων XVIII 3, 7
 ἄθικτον II 9
 ἄθιε XXI 56
 ἄθλιον XVI 4; XXI 46
 ἄθλιους XXI 38
 ἄθλιων IX 95
 ἄθλον XIII 85
 ἄθλους III 124
 ἄθλοφόρων XVI 9
 ἄθλων XIII 6
 ἄθρῶς XIII 55
 αἰγλήν III 73; XI 48; XII 68
 αἵεις VII 113
 αἰέν VII 123; XVII 54, 72;
 XX 5, 27
 αἶθε XIX 58
 αἶμα VIII 93
 αἵματος XVI 1

- αἰνήσας XIX 7
 αἶνον VII 107; XI 8
 αἶνος VII 71
 αἰνοτόκου XIV 101
 αἵρειν VI 100
 αἵσχος XIII 81
 ἀκάκων VII 119
 ἀκάκως XII 101
 ἀκατάσχετον XXIII 30
 ἀκηράτων XIII 2
 ἀκλεές XIII 7
 ἀκλινῶς X 89
 ἀκοίτην XIII 101
 ἄκοιτιν I 121
 ἄκοντα III 63
 ἄκοντες XXIII 96
 ἄκος XXII 67
 ἀκοσμήτην XIII 20
 ἀκοῦσαι III 60; XII 43
 ἀκούσας XII 65; XXI 121, 123
 ἄκρα VII 49
 ἀκρίδες V 24
 ἀκροκρῖνοχρυσομόρφους XX 21
 ἄκρον VIII 67; IX 24
 ἄλαλοι VII 89
 ἀλάστωρ XXI 18
 ἄλγος XIV 10
 ἄλγους XXII 45
 ἀλιτρῶν XII 75; XXI 64; XXII 96
 ἄλκαρ VI 60; XVIII 40
 ἄλλοι VII 54
 ἄλλον VII 92
 ἄλλος III 106
 ἄλλους XIII 99
 ἄλμης XXII 23
 ἄλογος XIX 51
 ἄλόγων II 87
 ἀλύξαι XXI 107
 ἀλύξει VI 51
 ἀλύξεις XXII 54
 ἀλύσκει III 102
 ἀλύσκων X 22
 ἀλύτους XVII 70
 ἄλω V 86
 ἄμα I 74; III 20, 75; V 3, 15;
 VI 47, 118; VII 24, 45, 83;
 VIII 4, 28, 36, 98; IX 43;
 XII 52, 64; XIII 86; XIV 62,
 100; XVII 104; XVIII 44;
 XIX 54, 90; XXII 58

- ἀμαραντίνους XXIII 12
 ἀμαρτάδος XVII 75; XXII 8
 ἀμαρτάδων VIII 90; XXII 12, 100
 ἀμαρτίας VIII 94
 ἀμαρτίη XII 100
 ἀμείψιν XII 61
 ἀμέμπτως X 90
 ἀμέρδει XI 97
 ἀμέρσας XIII 62
 ἄμμι VI 116
 ἄμμι III 125
 ἄμνός VIII 64
 ἀμοιβάς XVII 101
 ἀμνοφόρον VIII 17
 ἀμπλακίας V 97
 ἀμπλακίης II 60
 ἀμφοπολεύει III 101
 ἄμφο II 13
 ἄν VI 36, 44
 ἀναβάλλομαι XXIII 13
 ἀναβάς XIX 2
 ἀνάγειον VIII 53
 ἀνάγκης XXI 109
 ἀνακτα I 22; III 30, 85; V 108;
 XI 20; XII 93; XIV 18, 67
 ἀνακτι III 58; VII 112; XIX 21
 ἀνακτος III 65; XXI 48
 ἀνάκτων XVII 15
 ἀναλαμβάνει XXIII 105
 ἀναλαμβάνουσι XXIII 90
 Ἄνανιαν IX 83
 Ἄνανίας IX 88
 ἀναξ II 16, 83; III 6, 47; IV 116;
 V 77, 96; VI 7; VII 83, 95;
 VIII 12; XI 56; XVII 20;
 XX 60; XXI 75, 101
 ἀνάστασιν XX 8
 ἀναξίου XX 19
 ἀνασσα XX 90
 ἀνάσσει III 12
 ἀνάσσειν I 88
 ἀνάσση I 24
 ἀνάσσων XVIII 58; XXIII 88
 ἀνάτελλε XXIII 10
 ἀνδρα IX 83; XI 35
 ἀνδράσιν X 50
 ἀνδρες VI 54; VII 44
 ἀνδρικῶς IX 96
 ἀνδρομέης V 76
 ἀνδροτέρους XIII 100

- ἀνδροφόνου II 81; XVII 90
 ἀνέγνωτε VII 116
 ἀνέθηκα XIX 106
 ἀνέλαμψε XXIII 31
 ἀνελείν III 63; X 12
 ἀνέλη X 8
 ἀνέλω VIII 30; XX 48
 ἀνέλκει XVII 90
 ἀνεπαύσατο XXIII 102
 ἀνέπτει I 94; X 29
 ἀνέρας XII 39
 ἀνέρες VII 59; XVI 9
 ἀνέρος VIII 20
 ἀνέστη VIII 74; XIV 48; XVII 19;
 XX 9
 ἀνευ II 74
 ἀνευθε I 71; II 85; XIV 60
 ἀνευθεν XIII 78
 ἀνθεα XII 36
 ἀνθος I 46; XVII 82
 ἀνίας XIX 102
 ἀνιγρήν XIX 88
 ἀνίην XIV 8
 ἀνίης XXII 44
 Ἄννα XX 82
 Ἄννη I 115
 Ἄννην IV 98
 Ἄννης I 114
 ἀνοίξεις VII 118
 ἀνόμων III 65; XVIII 8
 ἀντα VII 62
 ἀντί VII 80; XIV 74; XXI 44, 57
 ἀντιάζει VIII 38
 ἀντιβίων IX 50; XX 38; XXII 56
 ἀντιθέου XIV 91
 ἀντίον XII 82
 Ἀντιπάτρου III 9, 93
 ἀντρον II 120; XIX 53
 ἀντρον XI 13
 ἀνυμφον II 77
 ἄνω XIX 37
 ἀξίους XVI 7
 ἀξίως IV 47; XVIII 10; XXII 63
 ἀπ' III 11; IV 100; V 2; VI 95;
 VII 121; IX 50; X 49; XIII 1,
 2, 34; XVI 8; XXII 36
 ἀπαθῆ XIII 61
 ἀπαθῶς II 35

- ἀπαμείβεται IX 57
 ἀπαντα X 76; XXII 19
 ἀπάντων III 6; X 51; XX 60;
 XXII 48
 ἀπάξῃ IX 86
 ἀπάρας XIV 50
 ἀπάρχου V 21
 ἀπας XII 63
 ἀπάσης X 24
 ἀπάτη XII 46
 ἀπάτης I 29; II 81; XI 92;
 XVII 90
 ἀπαύστως XXII 101
 ἀπείρων IV 93
 ἀπελαύνεται XXII 60
 ἀπελεύθερος XXIII 20
 ἀπέλθω XX 56
 ἀπέπεμψεν XXIII 8
 ἄπερ IV 66
 ἀπῆλθεν X 19
 ἀπιστον IX 76
 ἄπλετον XIX 5
 ἀπό I 1, 14, 116; II 115; III 4;
 IV 1; V 1, 12, 29, 84; VII 97;
 VIII 30, 49; IX 62; X 14, 24;
 XI 96; XIV 16, 30, 41, 76;
 XIX 1, 39; XX 64; XXI 107,
 119; XXII 27, 96
 ἀπογραφήναι II 8
 ἀποθείς VIII 76
 ἀπόλυσον IV 71
 ἀπόνως V 23
 ἀποπέμπεται XVII 61
 ἀπορουμένοις IV 36
 ἀπορουμένοιςιν XXII 66
 ἀπορρέει XIX 76
 ἀπορῶ V 74; XI 7; XXII 72
 ἀποστόλοις VII 78; XII 3, 11
 ἀποστόλοιςιν VII 65
 ἀποστόλους I 2; XII 6
 ἀποστόλων X 40
 ἀποτίκτεται III 37; XXII 13
 ἀπούρας IX 46
 ἄρα III 23
 Ἀράβων X 20
 ἄρδην XXIII 115
 ἀρέσθαι XIII 85
 ἀρεταί XVII 28
 ἀρεταῖς XVII 20; XXIII 116
 Ἀρέταν X 21
 Ἀρέταο X 10
 Ἀρέτας X 6
 ἀρετῇ XXIII 22
 ἀρετήν XII 1; XXIII 117
 ἀρετῶν IX 1, 7; XVII 26; XXI
 19, 110
 ἀρήγειν I 39, 42
 ἀρίστη I 102
 ἀρίστην V 22
 ἀριστος I 96
 ἄρνα VIII 69
 ἄρξομαι XVII 24
 ἄρπη XVIII 26
 ἄρσεν IV 31
 Ἄρτεμις XI 89
 ἄρτι II 39, 80, 112; III 19; IV
 59, 70; V 34, 103; VI 75;
 VIII 2, 5; X 68; XII 104;
 XIX 58; XXII 31
 ἀρτιγενῆ III 17
 ἄρτον VIII 87; XXI 36
 ἄρχεο V 18; VI 17
 ἀρχόν XIII 83
 ἀρχός XII 89
 ἀρχων XIII 51; XXI 63
 ἀρωγόν XVII 87
 ἄρωμα III 79
 ἀσεβεστάτοις VII 21
 ἀσεβῶν XVIII 1
 ἀσεβῶς XII 84
 Ἀσὴρ IV 100
 ἀσθενεῖς VII 105
 ἀσθενῶν XVII 88
 Ἀσίδος XI 99; XVII 11
 Ἀσίηθεν XI 94
 Ἀσίης XI 84; XII 30
 Ἀσχαλίην XVII 72
 Ἀσχαλῆς XVII 107
 Ἀσκαλίου III 11; XVII 21
 ἄσμα VI 21
 ἄσματα VII 119
 ἀσπίδος XXII 37
 ἀσπύρας I 77
 ἄστατον XXI 52
 ἄσται IV 44; IX 29; X 43
 ἄστεος XIII 76; XIV 56, 57
 ἀστέρα III 21, 27
 ἀστέρι III 18
 ἀστεροπή X 18
 ἀστέρος III 50, 68

- ἀστέρων XXIII 7
 ἄστρον III 113; XXIII 32
 ἀστροφεγγῇ XIX 38
 ἄστν I 44; VII 38, 40; VIII 35,
 56; IX 21, 70; X 5; XI 88;
 XIII 64; XIV 38, 42, 94;
 XVIII 29; XIX 18
 ἀσυγχύτως IV 14
 ἀταλούς IX 66
 ἄτε III 28; IX 80; XII 62; XIV
 80; XXIII 68
 ἀτρεκεῖς XXI 63, 84
 ἀτρεκέως XXI 53, 78, 82
 ἀτρεκέως XX 28
 ἀτρεκῶν III 114; XVII 39
 ἀτρεκῶς III 49; VII 87; XIX 44
 ἀτρέπτους XVII 69
 αὐ IV 11
 αὐδῆν V 66
 αὐθις VII 55
 αὐλός XI 50
 αὐραι XXII 7
 αὐρην XXII 24
 αὐτε IV 89; VII 74
 αὐτῇ I 116; IV 101; VI 11
 αὐτό IV 73; VIII 66
 αὐτόθεν VII 11
 αὐτόν III 94; IV 58; V 53, 118;
 XI 11, 60; XII 87, 97; XIV
 39, 43; XVIII 31; XXI 20;
 XXIII 68
 αὐτός II 55; III 62; V 64, 89;
 VIII 44, 69; IX 58, 78
 αὐτοῦ XII 39; XXI 37
 αὐτῷ III 28
 αὐτῶν III 49
 ἀφ' I 82; II 14, 62; III 113;
 VI 16; XXII 8, 12
 ἀφανῶν XI 53
 ἀφείλεν III 81
 ἀφείλκον XIII 88
 ἀφέντες XIV 36
 ἄφες V 103
 ἀφῆκε IX 15
 ἀφῆκεν XX 69
 ἀφθιτον XIII 10
 ἀφθίτου XIII 9; XXI 100
 ἀφθονίῃ XVII 17
 ἀφίκται XVIII 89
 ἀφλογον I 63
 ἄφρων IV 55
 ἄφοβος VII 33
 ἀφόβως II 111; XVIII 78
 ἀφραδίῃ III 59
 ἄφρων III 61
 ἀχέων XIII 83; XIX 36; XXII 35
 ἄχθος IV 39
 ἀχλὺν IX 86
 ἀχλὺς IX 67
 ἄχρι III 71
 ἀχρόνῳ II 28
 ἀχύρων V 88
 Βαβυλῶν XVIII 5
 βαδίζειν XXII 28
 βαδίζων X 72; XXIII 104
 βαδιῶν VII 5; XX 7
 βαθμίδας XIX 14
 βάθος IV 81; XIX 5
 βάθρα XIX 2
 βάτα VII 49
 βαίνειν II 122; VII 58
 βαίνεις V 96; XXIII 69
 βαίνοις IX 70
 βαίνω VI 29; XX 81
 βαίνων IX 35
 βάλεν X 80
 βάλλον XI 45
 βαλόντα IX 51
 βαλοῦσι VIII 23
 βάραθρον XVIII 5
 βάρβαρος XIV 80
 βαρβάρους XXIII 41
 βαρβάρων XVIII 67
 βαρείην XXII 40
 Βαρνάβας X 59
 βαρύ IX 65
 βαρύν VII 27
 βασιλεῖ XII 5; XXI 74, 99
 Βασίλειε XIX 57
 Βασίλειος XIX 65
 βασιλεῦ III 59, 61; IX 5; XXIII
 63, 75
 βασιλεύς II 5; III 24, 107; VII
 35; X 5; XXIII 36, 45
 βασιλῆι VII 70
 βασιλικήν XX 52
 βάσιν XX 94
 βάτον I 60, 63
 βάψεν V 108

- βάψη V 90
 βδέλυγμα XXI 58
 βδελυρήν XI 5
 βδελυρόν VIII 50; X 58; XI 93
 βδελύττω XXII 57
 βεβήκει XX 92
 βελέμνω XVIII 23
 βελέμων XXII 38
 βελέων XIV 77
 Βελίου XII 28; XXI 31, 34
 βέλτερα XXIII 114
 Βενιαμίν XXIII 85
 βερέθρου VI 55; VII 4
 Βηθανίην VI 52, 74
 Βηθανίτης VI 34
 Βηθλεέμ II 12, 113; III 7, 44, 52, 67, 112; IV 1; XIX 25, 31
 Βηθφαγή VII 8
 βήμα XIX 43
 βήματος XX 15
 βιαίου I 108
 βιαίων XVIII 67
 βίης XII 20
 βιβλίον IV 5
 βίβλοις III 117
 βίον V 5; XIII 30; XVIII 62; XIX 89; XXII 14, 86, 92, 102
 βίος XXII 80
 βιοτή XVIII 47
 βιοτής XX 27
 βίοντον XIII 58; XVII 5
 βιότου XXII 6, 9, 16, 23, 50
 βίου VI 60; XVIII 61
 βιοῦν XIX 90
 βιοῦντα XVII 19
 βιοῦντι I 26
 βιούντων V 10
 βίω XIX 82
 βιώσας XXII 69
 βλαβεραί XXII 7
 βλαβερόν XXI 10
 βλαστός XVII 35; XXI 30
 βλέμμα XXII 70; XXIII 92
 βλέπε VI 83; XVII 86
 βλέπεις XVII 83
 βλέπετε II 117
 βλέποντα VI 84
 βλέπουσι V 52
 βλεφαρα XIX 47
 βλεφαροί IX 70
 βλεφάρων XIV 7
 βλέψω XIX 37
 βλύζει XVIII 47
 βοάαν VIII 5
 βοήσας VI 108; IX 59; XIV 97
 βοήσοι XI 3
 βοήσω V 4, 101; XII 9; XIV 11
 Βορέη XXIII 65
 βοῶ XVIII 9
 βοῶντα IV 51
 βοῶντας XII 40
 βοῶντες VII 69, 78; XII 45
 βοῶντι VII 13
 βοῶντος V 110
 βοῶσα VI 7, 33, 67
 βοῶσαν V 67
 βοῶσι XXIII 84
 βοῶσιν VII 85
 βραβευτής XXIII 82
 βραχύ XIV 8
 βραχύν IV 101
 βρέμων VI 87
 βρέφει III 111
 βρεφείων III 124; VII 109, 120, 122; XIX 54
 βρέφη VII 44
 βρέφος I 117; II 117, 120; III 5, 98; IV 3, 20, 62, 85, 87, 111; V 7; XIX 46
 βρέφους III 54, 71; IV 68; IX 13
 βρέχουσιν VIII 24
 βριαρή VI 5
 βροντής XI 7
 βροντογενή XI 85
 βροτή I 5
 βροτήν XIII 5
 βροτής II 37
 βροτεία II 79
 βροτείαν II 44, 57
 βροτείας II 74
 βροτελή XIX 55
 βροτείως III 37
 βρότεον XIII 22
 βροτέους X 36
 βροτέως II 36
 βροτοῖς I 8, 16; IV 74; VI 6; VIII 100; XVIII 74
 βροτοῖσι I 68; II 110; V 39; XVIII 6, 45; XIX 43
 βροτοῖσιν VIII 81; X 35; XXII 9

- βροτόν I 36; IV 28; XIX 44
 βροτός II 52; IV 12; VII 120
 βροτοῦ IV 12
 βροτούς I 37, 40; II 6, 53, 84, 92; VII 27; IX 98; XIV 50; XVII 10, 63, 66
 βροτῶν I 23, 79, 82; II 56, 63, 90, 100; VI 97; VII 99; IX 86; XVII 73, 74, 81; XVIII 39
 βρόχους VI 51
 βρύει XVII 35
 βρυούσης XVI 10
 βρύουσι XX 66
 βρύων I 35; XVIII 20
 βρώμα V 24
 βρώσιν XIII 89; XVIII 50
 βυθούς XIX 11
 βύρσαις VIII 22
 γ' X 48
 Γαβριήλ I 44
 γαῖα XXIII 70
 γαῖαν XVIII 89
 γαλήνη II 99; XVIII 13
 γαλήνην IV 71; XXIII 31
 γαλήνην XVIII 11
 γαλήνης XVIII 59, 69, 73
 Γαλιλαῖος VII 96
 γαμετήν II 9
 γαμικόν XIV 52
 γαμικῶν I 71
 γάρ I 5, 58, 106, 116; III 26, 46, 93; IV 15, 57; V 9, 43, 66; VI 11, 21, 44, 102; VII 24, 32, 34, 85; VIII 5; IX 73; X 77; XI 23; XII 5, 27, 41, 69; XIII 5; XIV 25, 33, 39, 43; XVII 31; XVIII 13, 41, 57; XIX 39, 79, 89, 93, 101; XXI 10, 36, 62, 119; XXII 79; XXIII 115
 γαστέρι I 122
 γαστέρος I 95
 γε I 11, 45, 61, 70, 77, 93; III 18, 123; VI 15, 19, 115; X 40, 94; XI 7, 65; XIII 43; XIV 47; XVII 97; XVIII 36, 53, 75; XIX 68, 94, 105; XXI 52, 59, 81; XXII 72
 γεγανυμένος XX 44
 γεγινώς XX 17
 γεγῶσαν XXII 30
 γεγῶσι VIII 37
 Γεθσημανή XX 99
 γείναο IX 18
 γελῶν XVIII 9
 γελῶν XVII 106
 γεμίζει XVIII 34
 γεμίσθη V 12; IX 94
 γεμίσθης IX 99
 γέμοντα VIII 40
 γέμων XII 19; XVII 95
 γενάρχην IX 7
 γενάρχης XVIII 57
 γενεή II 100
 γενεήν II 90; IX 76
 γενεῆς V 76, 78; XIII 67
 γενέσθη I 19, 79; V 56; VII 63
 γενέσθη VIII 70
 γενέσθην IV 41; IX 16
 γενέσθης I 82; IV 37; VI 97; VII 42, 97; IX 14
 γενέσει XIX 55
 γενέσθαι II 52; XVII 63
 γενέσθω I 50, 92
 γενέταις IV 80
 γενέτας III 81
 γενέτη II 54; IV 9
 γενέτην IV 17; X 65; XVII 4; XXI 29, 65, 69, 91, 106, 122
 γενετήρι IX 49
 γενέτης I 9; XI 26; XVII 9; XXI 14, 15, 17
 γενέτου II 56; XVIII 72; XXI 37, 120
 γένη X 26; XVIII 22
 γενοίμην XIX 12, 41
 γένοιο XXII 65
 γένοισθε IV 117
 γένος V 59, 88; IX 9; X 58; XI 1, 98
 γένους V 31; VI 94; X 46; XIX 63
 γεραίρει VII 99
 γεραίρειν X 64; XVII 52
 γεραίρεις XXI 66
 γεραίρους XXII 63
 γεραίων II 102, 104; VII 101; XIII 54; XVII 40; XVIII 10; XXI 4

- γεραρήν XIX 73
 γεραρούς XIX 9
 γέρας XI 2
 γέροντες VII 44
 γῆν III 92; IX 47, 48; X 25; XXII 28
 γῆρας XIX 82
 γῆς I 14, 22; II 6, 59, 61, 99; V 40; IX 12, 54; X 24, 70; XVII 54; XVIII 70; XXII 20, 27, 76
 γινώσκω VI 38
 γίνεται VIII 16; XVII 96
 γλυκερή XXII 88
 γλυκερήν XXI 12
 γλυκερῆς XVIII 59
 γλυκεροῖς I 56; XVIII 28; XXI 70
 γλυκερόν XIV 38; XIX 83; XX 11
 γλυκερός I 111; VI 9
 γλυκεροῦ VIII 40
 γλυκερῶ XXI 88
 γλυκερώς XXI 47
 γλυκύ XIX 17; XX 101
 γλώσσαν I 4
 γλωσσοπυρσόμορφος XX 57
 γλωτταν XI 5
 γλώττη I 6
 γνόντες VII 107; X 10
 γνώφος XXII 11, 17
 γνώσι VI 92
 γοερόν XIV 11; XXI 114
 γοερούς XXIII 23
 γοερῶς III 119
 γόνατα XII 105; XX 42; XXIII 60
 γονάτων VII 9
 γόνε V 19; XXII 52
 γονεῖς IV 61
 γονέων V 9; XI 9
 γονίμω VIII 9
 γόνον I 36, 41, 65, 66, 77; II 86; IV 54; X 28; XI 62; XIII 9; XVII 57, 60; XXII 52
 γόνος III 9, 94; VI 59; VII 100; VIII 9; XI 74; XVII 64; XXIII 76
 γόνου VII 23; XIII 38, 65, 72; XIV 40; XVII 60
 γόνους V 45; X 88
 γόνω VII 79; VIII 36; XI 7
 γόνων XIV 71
 γόον XIV 4, 6; XXII 3
- γοόων XIX 74
 γοῦνε XXII 55
 γοώσης III 119
 γραμάματα IX 37
 γραφάς IX 20
 γράφει III 46
 γράφειν V 65
 γραφέν II 79
 γραφέντα IX 37
 γραφέντος VIII 8
 γραφήος XX 40
 γραφίδων X 9
 γραφικῶν XII 36
 γραφικῶς XII 9
 γραφῶν III 34
 γράψεν III 117
 γύναι XI 73
 γυναιῖα I 115
 γυναιῖας XXIII 108
 γυναιῖκες XIV 52
 γυναικός XXI 54
 γυναιῶν XIV 90
- δ' I 22, 26, 43, 89, 106; III 30, 47, 74, 85; IV 56, 103, 105, 111; V 93, 96, 108; VI 13, 22, 42, 57, 61, 63; VIII 27, 51; X 19, 29, 37, 91; XI 59, 81; XII 63, 77, 93, 95, 99; XIII 75, 81, 95; XVII 79, 85; XXI 48, 75, 85, 92, 100; XXIII 81
 δαιμονικῆς XI 68
 δαίμονος I 38
 δαίμοσι XVIII 44
 δαιμόνων XI 97
 δαίμων I 27; II 81, 83; XIV 25
 δαῖδας IX 100
 δαῖτα VIII 32, 100
 δαιτός VIII 49
 δάκρυ VI 80; XXIII 17, 119
 δάκρυα VI 94
 δακρούς XXI 104
 δακρυχέει VI 95
 δακρύων III 120; VI 67, 97, 98; XIV 4; XIX 76; XXI 115; XXII 4; XXIII 98
 δαμάζει VI 8; XX 6; XXII 49
 Δαμασκόν X 6
 Δαμασκός IX 39
 Δαμασκοῦ III 83

- δαμάσαι XIII 84
 δαμάσσοις XIV 92, 102
 δαμέντος XVIII 72
 δάμνα XXII 38
 Δανιήλ XVII 13
 δαπέδου II 13
 Δαυτδ II 15; VII 70, 74
 δε I 30, 34, 51, 55, 72, 85, 97, 104, 118; II 36, 48; III 22, 34, 43, 51, 55, 68, 97, 110, 120; IV 36, 43, 63, 91, 107; V 28, 60, 70, 72, 87, 102, 112; VI 9, 26, 65, 78, 82, 90, 103, 107, 113; VII 5, 16, 22, 30, 53, 86, 94, 107; VIII 19, 25, 41, 59, 63, 69, 73, 79; IX 27, 29, 35, 45, 51, 57, 81, 91, 93; X 41, 59, 83, 87; XI 19, 45, 47, 75, 91, 93, 98; XII 7, 62, 67, 85, 91, 103; XIII 23, 33, 45, 59, 63, 69, 77, 91; XIV 11, 19, 65, 83, 86, 93; XVII 5, 11, 44, 49, 63, 67, 75, 95; XVIII 35, 59, 73; XIX 1, 5, 19, 23, 27, 37, 49, 91, 100; XX 15, 19, 35, 43, 47, 51, 59, 73, 83; XXI 12, 21, 22, 39, 58, 96; XXII 75, 83, 99; XXIII 35, 38, 66, 67, 69, 87, 112, 114
 δεδεγμένον XX 97
 δέδεκτο XIX 46
 δέδωκε VIII 88; XVIII 12
 δεῖ IX 72
 δείκνυμεν VII 80
 δεῖμα VII 18
 δεινός III 60
 δεῖξε I 60; XI 55
 δείξει VIII 52
 δείξη V 33
 δεῖπνον VIII 2, 17, 54, 68; XX 59
 δέκα XI 42
 δέλεαρ XXIII 87
 δέμας XIII 22
 δένδρων VII 53, 59
 δέξαι XII 104
 δέξαι I 81; IV 78
 δέξατο IV 63
 δεξιήν V 106
 δεξιοῖς XIII 26
- δεξιῶν XII 88, 94
 δέοι VI 33
 δέος XXII 38
 δέπας VIII 91
 δέρκειν XIX 31
 δερμάτων V 29
 δαπέδου VI 112
 δέσμιος VI 112
 δεσμίου IX 40
 δεσπότη VII 13; VIII 4
 δεσπότης VIII 74
 δεσπότης XI 65
 δεσποτικοῦ IV 18
 δεσποτικῶν II 102
 δεῦρο VI 110
 δεῦτερον VIII 15
 δέχυσσο XI 18
 δῆ I 13; V 49; VII 93; VIII 1, 33; IX 77; XI 77; XIII 59; XIV 79; XXI 18; XXII 75
 δῆμος XIV 33
 δῆμους XIV 88; XVIII 8
 δῆσας XXI 73
 δι' V 11, 53; VI 38; XI 14; XVII 15, 36, 69; XVIII 27
 διά V 13; VI 91; VIII 99; X 13; XIII 57; XIV 34; XIX 6, 13, 51; XX 15, 75; XXI 54
 διαβάς XIX 21
 διάβροχον XIX 103
 διαιρεῖν XVII 50
 διαίτην XXII 97
 διαμαρτάδας XVIII 18
 διάξειν XIX 95
 διαύλου XIX 1
 διδαγμα VIII 13
 διδάξει X 61
 διδάξας XXIII 47, 117
 διδάσκαλος VI 64
 δίδασκε V 44; X 53, 63, 89; XIII 28
 διδάσκει XVII 42, 70
 διδάσκειν XVII 61; XXI 82
 διδάσκον XXIII 34
 διδάσκω VIII 14
 διδάσκων IX 74, 98; XI 54; XVII 77; XX 62
 διδόντος X 81
 διδου IX 6
 διέλθοι IV 92
 διέπειν XIX 82

διέστην XIX 92
 διέσωσεν VII 4
 διήλθε XXI 99
 δικαίαις IV 64
 δικαίου I 106; V 105; XVI 1
 δικαίω I 113
 δικαίων III 1; V 9; IX 27
 δικαίως XI 56; XVII 16
 δικαστῇ XXIII 62
 δίκην XX 63; XXI 74, 104
 δίκης XXI 79, 118; XXIII 42
 διό I 13, 28, 78; IV 13; VII 13;
 XII 13, 83; XIII 32; XXI 18;
 XXII 15, 45, 49
 διοῖγον IV 31
 διοίξας XII 77
 διοίχθαι XII 92
 διόττι XI 21
 διπλοῖσι IX 90
 διπλοῦν IX 90
 διπλοῦς II 50
 διττόν XII 10
 διφυές IV 8
 δίχα XXI 94
 δῖωκε XII 33; XVII 14
 δῖωκειν I 100
 δῖωκτην IX 88; XVII 92; XXI 13
 δῖωκτης IX 26, 34; XVIII 60
 δῖωκτου XVIII 77
 δῖωκων V 5; IX 56; XIV 58
 διῶξαι X 23
 διῶξας I 114; XXI 53
 διῶξεις XXII 92
 διῶξοις I 57
 δνοφερῇ XI 90
 δνοφερῶς VI 13
 δόγματα XXII 57
 δογμάτων II 80, 82; X 96; XII
 25; XVII 38, 82
 δοίην XIX 22
 δοκεύω IV 16
 δοκεύων XVII 20
 δοκοῦντες VI 71
 δοκῶν I 99
 δολερός XIV 15
 δολίην XXI 45, 90, 97
 δολίης XXI 105
 δολίοις XIII 47
 δολίους XXI 42, 86
 δολίων XXI 95
 δολίως XXIII 56
 δολομηχάνων XXI 59
 δολόφρων III 51
 δόμα XVIII 13
 δόμοις I 119
 δόμον IV 4; VIII 43; XI 13;
 XX 76; XXI 49
 δόμου XIX 30; XXII 59
 δόμους XIV 36; XVII 15
 δόμων I 88
 δονῆσαι XIII 7; XVII 2; XXI 2
 δονήσας I 29; XII 73
 δονοίη XXIII 28
 δονοῦντες VII 111
 δονοῦσιν III 3
 δόντες VIII 95; XII 38
 δόξαν XIX 21
 δόρατι XVIII 23
 δόρυ IV 92
 δόσιν XIII 54
 δότε VI 116; XIII 3; XXIII 13
 δούλη I 91
 δούλον IV 69
 δούς VIII 81
 δοχεῖον II 125
 δράκων I 28; XXI 18
 δράμε VI 112
 δραμεῖσθε VIII 43
 δράμεν VI 62; IX 89; X 38
 δράμοιμι XX 42
 δράμον VIII 56
 δραμόντας II 7
 δραμόντες II 119; XIV 63
 δραμοῦμεν III 20
 δράμωμεν VI 54
 δρᾶν V 94
 δράσεν X 72
 δρέπεσθε XVI 12
 δρέψας XII 36
 δρέψατε XVI 9
 δρομέες III 13; XIII 13
 δρομήσω XIX 8
 δρόμοις VII 9, 50; XX 55
 δρόμον III 2; IX 13
 δυάδα XI 34
 δυάς VI 5
 δυνάμει VI 35; XI 100
 δύναμιν III 83
 δύο IV 15, 35; VII 7
 δυοῖν XI 42

δύσει XIX 15
 δυσμενῶν XXI 76
 δύσμορα XIV 91, 101
 δυσοδμεῖν VI 101
 δυστόκων V 62
 δύω II 46, 49; XVII 70
 δῶκαν III 77
 δῶκε VII 106; VIII 92; XXIII
 35, 87
 δῶκεν I 39; XXI 12
 δώμασιν XXI 50
 δωμάτων XX 87
 δῶρα III 17, 77; XI 18; XVI 9
 δῶρον X 49
 ἐάν VII 88
 ἐάξας VIII 28
 ἐάς XVIII 86
 ἐᾶσαι XII 102
 ἐάσας XI 83
 ἐάσας XXIII 7
 ἐβαλλε IX 33
 ἐβαλλον VII 54; XII 98
 ἐβαψε V 80
 ἐβόων VII 112
 Ἑβραίοις VII 18, 21; XIV 62
 Ἑβραίους X 12
 Ἑβραίων III 10; V 54; IX 95;
 X 46, 84; XII 24; XVIII 85
 ἐγγύς VI 31
 ἐγείρας VI 73; XXIII 16
 ἐγειρε XIX 22
 ἐγείρω VI 16
 ἐγερσιν IV 88
 ἐγερσις VI 49
 ἐγχεον I 98
 ἐγnows IV 96
 ἐγώ VI 15; VIII 34; XXII 87;
 XXIII 112
 ἐγωγε V 69, 73, 94; XI 5
 ἐγών VI 49; VIII 27
 ἐδάης XXII 19
 ἐδαφος XIX 103
 ἐδείκνυ I 62
 ἐδειξε V 63
 ἐδείχθη V 114
 ἐδεκτο I 84, 105; XIII 36
 ἐδέχθη XXII 17
 ἐδησε XII 8
 ἐδιδάσκετο IX 19
 ἐδίδου IX 30
 ἐδόκει V 54
 ἐδος VI 34; XIV 2
 ἐδρακεν X 86
 ἐδραμε XIII 100
 ἐδρασε IX 85
 ἐδωδαῖς V 15
 ἐζη XXIII 68
 ἐῆς XIV 68
 ἐθέλω XX 3
 ἐθέμην XIX 81
 ἐθιμος IV 22
 ἐθλασε XXII 56
 ἐθνεα I 17; X 75
 ἐθνεσι X 17
 ἐθνεσιν IX 73
 ἐθνη VII 102; X 72, 82
 ἐθνικούς X 88
 ἐθνος II 64; IX 97; XII 27
 ἐθνους XIV 30
 ἐθνῶν III 39, 42; IV 89; X 100
 ἐθου XIX 84
 εἰ III 5; XXII 99
 εἶ VI 58
 εἶδε VI 36
 εἶδεν IV 66
 εἶδον III 75; IV 72
 εἶδω III 123
 εἰκόνη XX 41
 εἰλαπίνην VIII 31
 εἶλκε X 97
 εἰμί VI 49
 εἶναι V 53
 εἵνεκα VII 39; XII 90; XIX 67;
 XXI 108
 εἵνεκεν XII 90
 εἶξας IX 87
 εἶπε VI 26, 41, 48, 79, 82, 88,
 113; VII 32, 92; XII 57, 79
 εἰπέ IX 68
 εἶπεν II 77; V 102; VI 103;
 VII 15, 86, 114; VIII 57, 58
 εἶπερ VI 37
 εἶποι VII 120
 εἶπω XI 85; XVII 3
 εἶργον XIV 78
 εἰς VII 34; X 72; XIV 6, 97;
 XXIII 61, 95, 104
 εἷς X 76
 εἷς V 114, 116; XXII 48

- εἶσα XIII 78
 εἰσελαύνει VII 48
 εἰσιδεῖν X 39
 εἴσιδεν X 27; XVIII 54
 εἰσίδω XIX 62
 εἰσορᾶν XXII 89
 εἰσορᾶν I 34
 εἶσω VII 91
 εἶχε VII 58
 εἶχον XXII 85, 86
 ἐκ I 76, 81, 114; II 27; IV 77;
 VI 40, 55, 73; VII 4; IX 13,
 38, 41; X 85, 86; XII 36;
 XIII 99; XVII 73, 79, 89;
 XVIII 61; XXI 30; XXII 73,
 104; XXIII 100
 ἐκαθέζετο XXIII 82
 ἐκάθεν XIX 96
 ἐκάλει XI 19; XIV 40
 ἐκάς XIX 78
 ἐκατοντάδας XXIII 44
 ἐκβαλὼν XVIII 77
 ἐκγόνων X 42
 ἐκδιώκει IX 64
 ἐκδιώξει III 94
 ἐκδραμόντες XII 97
 ἐκεῖ II 106; XIV 98
 ἐκεῖθεν X 33; XIX 48
 ἐκεῖνα XIX 2
 ἐκεῖναι XXIII 99
 ἐκείνην XX 17, 91
 ἐκείνης XX 64
 ἐκεῖνος III 107; VIII 51; XII 63
 ἐκείνου VIII 68; XIX 29
 ἐκείνους IV 84
 ἐκεῖσε XIX 7; XX 72
 ἐκκαθέλξειν XII 58
 ἐκλογήν XI 41
 ἐκλόγων IV 79
 ἐκλυσεν XX 79
 ἐκμαθεῖν XI 64
 ἐκμαθὼν VIII 51
 ἐκμανῶς VII 111
 ἐκνόμων XVIII 85
 ἐκπέσοι XVII 103
 ἐκπεσοῦσαν II 89
 ἐκπρεποῦς XIX 28
 ἐκράτησεν XXIII 88
 ἐκταθείς XX 30
 ἐκτεκεῖν XXII 43
 ἐκτελεῖν X 77
 ἐκτόξ VI 10
 ἐκτρέφει XVII 36
 ἐκυσσε XIII 75
 ἐκφανέντα X 57
 ἐκφανῶς XI 66
 ἐκφυγεῖν XVII 99
 ἐκφυγεν III 105
 ἐκφύγη XVII 48
 ἐκῶν XIV 44
 ἐλαβεν XXIII 79
 ἐλαίης VII 51
 ἐλαιῶν VII 7, 66; VIII 10, 97
 ἐλαῶν XIX 3, 18
 ἐλεγεν XXIII 55
 ἐλεγξαν XXI 95
 ἐλέγξας XXI 87, 90
 ἐλέγξεις IX 75
 ἐλεγον III 22; XXIII 62
 ἐλέγχει I 107; X 44
 ἐλέγχων X 48
 ἐλειπεν XIII 39
 ἐλένη XX 46
 ἐλεξα VI 104
 ἐλεξε VI 57, 101; XXIII 98
 ἐλευθέραν IV 40
 ἐλευθερίην IV 38
 ἐλέω I 35; XVIII 20
 ἐλεῶν XIII 19
 ἐλθετε VI 52; XIV 5
 ἐλθη VI 44
 ἐλθοι VI 31; VII 35; VIII 44
 ἐλθω XIX 50, 77
 ἐλθῶν III 57
 ἐλίσσει III 103
 ἐλκει IX 78
 ἐλοιτο VI 50
 ἐλόντα VI 53
 ἐλοῦσα IV 111
 ἐλογίζετο I 53
 ἐλῶντες XXI 92
 ἐμ' XX 75
 ἐμαθον XXIII 99
 ἐμέ V 66; VIII 19; IX 56; XXII
 30, 74, 82, 88
 ἐμέθεν VI 11; XIX 108
 ἐμεῖο V 71; XIX 75, 83
 ἐμήν III 101, 103; VI 19, 50,
 105; XI 76; XX 6; XXI 11

- ἐμῆς XIV 9; XIX 102; XXII 2
 ἐμῆσιν XII 107
 ἐμοί I 3, 91; XXII 76; XXIII 5
 ἐμοιγε XX 86; XXII 15
 ἐμοῖς VIII 48; XIX 104; XX 55
 ἐμόν VI 12; VIII 52, 89, 93;
 XII 104; XIX 62; XXI 65, 71,
 75, 106; XXIII 103
 ἐμός V 111; XIX 68; XXI 14, 60
 ἐμοῦ XI 25; XIX 63; XXI 19
 ἐμπλεε IX 67
 ἐμυσταγῶγει XIX 10
 ἐμφανείς IX 82
 ἐμφανῶς V 41; VI 27; VIII 14
 ἐμφοβον VII 20
 ἐμῶν XIV 7; XIX 69, 70; XXI
 13, 23; XXII 36
 ἐν I 58, 68; II 33, 98; III 26,
 69, 72, 117, 118; IV 44, 71;
 V 67, 92, 107, 114, 115; VII
 59, 71, 115; VIII 10, 85, 96;
 IX 18, 29; X 43, 55; XIV 45;
 XVII 19, 65; XVIII 41; XIX
 84
 ἐνα XXI 22
 ἐναλιγκίως X 71
 ἐναντι VII 10
 ἐναντίον IV 90
 ἐνδεδῶκε XXII 25
 ἐνδοθε XX 81
 ἐνδον I 101; XIV 32
 ἐνδύς IX 93
 ἐνθα III 36; VI 37, 86, 93; VIII
 53; X 34; XIV 29, 34; XVII 7;
 XX 82, 100; XXIII 69
 ἐνθεν II 9; V 51; VI 65; XI 19,
 74; XXIII 3
 ἐνθεον I 64; II 4; V 7; XI 51;
 XIII 97; XXI 103; XXIII 118
 ἐνθεος XX 5
 ἐνθέου XVII 85
 ἐνθέους X 37
 ἐνθέω XVII 33
 ἐνθέως I 65; IV 51; X 4, 64;
 XII 16; XIV 51
 ἐνί II 23, 113; III 7, 44; VII 8;
 VIII 71; XI 47; XII 7; XIII 26;
 XIX 94; XXI 50, 61
 ἐνιπτε VIII 76
 ἐνιψεν XX 61
 ἐννεπον VI 90
 ἐνός II 14
 ἐντολάς XII 60
 ἐντόνως XII 45
 ἐντρομον XXII 24
 ἐνύπτιον XXIII 34
 ἐνώσας II 45
 ἐξ III 98; VI 25, 69; VII 119;
 XIII 31; XIX 18; XXI 122
 ἐξ VII 1
 ἐξεγείρας VI 76
 ἐξελάσθω XXIII 3
 ἐξελοῦσα IV 109
 ἐξερω II 110
 ἐξοχον XX 101
 ἐξω VI 110, 111
 ἐοῖς XII 101
 ἐόν III 27, 90; XI 78; XX 79
 ἐόντα IV 96
 ἐορτῆς VII 1
 ἐούς VIII 84; XVIII 83, 84
 ἐοῦσα I 123; IV 100
 ἐούσαις V 16
 ἐούσης XX 27
 ἐπ' I 2, 91; VIII 36; VIII 39;
 XIII 99; XXI 20
 ἐπάγων VIII 62
 ἐπάρχων XXI 76, 94
 ἐπέθηκαν VII 28
 ἐπεῖ IV 22; XXI 47
 ἐπεισεν XIII 83
 ἐπειτα I 89; XX 51
 ἐπέλθω XX 35
 ἐπεμπε XXIII 23
 ἐπεμψε I 43; XXI 73
 ἐπέσθω III 18
 ἐπεσιν VI 22
 ἐπέστη V 40; VII 17
 ἐπέχων XI 28
 ἐπέων V 21; XI 50
 ἐπήλθε XI 84
 ἐπήλθεν XXIII 59
 ἐπήλθον XII 26
 ἐπήρεν XXI 38
 ἐπήρεν VI 74
 ἐπήχθη XX 34
 ἐπί I 22, 75; II 6, 12, 59, 61,
 95, 99, 107, 123; III 19, 52,
 67, 92, 100, 109; IV 112; V
 28, 40, 113; VI 6; VII 10, 46;

- VIII 2, 43, 61, 97; IX 2, 12, 54, 84; X 19, 56, 60, 70, 97; XI 29, 57; XIII 25; XIV 12, 19, 81; XVIII 70; XIX 14, 19, 50; XX 7, 19, 23, 56, 74; XXII 28, 76, 97, 102
- ἐπιγινούς XXI 102
ἐπιθέντες VII 29
ἐπιθυμῖν XXIII 29
ἐπισκόποις XIX 60
ἐπιτέρπεται XVIII 76
ἐπιχθονίων XIV 55
ἐπλεξε XXIII 37
ἐπλεο IX 17
ἐπορεν XIII 44
ἐπόρθει IX 28; X 54
ἐπος VI 104
ἐπράθη XXIII 19
ἐρατῆς XII 19
ἐρατούς XX 86
ἐργα VII 107
ἐργοις I 38; XXII 64
ἐργον X 10; XIX 35
ἐργων I 25
ἐρδεις X 100
ἐρδοις XII 108
ἐρδω V 64
ἐρέει XIII 48; XVII 92
ἐρέεινεν III 36
ἐρεισμα XVII 81; XXI 16
ἐρεῖτε VIII 45
ἐρέοιτε VII 15
ἐρέω II 22, 24
ἐρέων VIII 88
ἐρημίη V 67
ἐρήμου V 1
ἐρήμους V 8
ἐρκος XIV 85; XVIII 39; XX 70; XXII 68
ἐρκους XXII 1
ἐρμα III 80; XXII 103
ἐρνος XIX 64
ἐρξαν VIII 58
ἐρπει XXII 20
ἐρρε XXI 56
ἐρύσθη II 60; XI 67
ἐς I 12, 32, 44; III 17, 64, 87; IV 4, 17, 88, 90; V 8; VI 34, 52, 60, 63, 74; VII 38, 40, 62; VIII 17, 56, 67, 75, 83, 90, 95; IX 24, 70, 88; X 29, 38; XI 78; XII 50; XIII 20; 24, 101; XIV 42; XVII 62, 72, 106; XVIII 83, 84, 86, 88, 89; XIX 4, 53, 77; XX 8, 16, 76; XXII 42, 51, 71
ἐς I 30, 94; II 7, 125; IV 27; XII 86, 106; XIII 88
ἐσέδω XXI 24
ἐσειδε XVIII 78
ἐσέλθω XX 4
ἐσῆλθε IV 56
ἐσῆλθον III 15
ἐσθλοδότου XVI 8
ἐσθλόν XI 35
ἐσιδών XXIII 38, 54
ἐσκε I 106; VII 73; XIV 33; XVII 9
ἐσκεν III 9; VI 102; VIII 46; XII 27
ἐσκες IX 58
ἐσμολών XIX 29
ἐσορᾶν VI 54
ἐσορών X 67
Ἑσπερον XXIII 8
ἐστερήθην XIX 87
ἔστη XIV 70; XVIII 41, 66
ἐστί II 28; IV 88; V 111
ἔστι VI 81
ἐστίν XXIII 4
ἔστιν IV 9; VII 93
ἔσται I 70
ἔσχατος XXII 11
ἐσχάτως XXII 14
ἔσχε XI 13; XVIII 30
ἔσχεν VIII 80; XII 69; XVIII 52
ἔσω III 74; XIV 86
ἐταιρίδος XXI 41
ἐταίροις VI 27
ἐταίρων XI 44
ἐταροι VII 22
ἐτάρους XIX 10
ἐτάρων IX 79
ἐτέλουν III 73
ἔτεμνε XIV 88
ἐτέρην III 88
ἔτεροι VII 56
ἐτέροις V 16
ἔτερον XVII 46
ἔτερπε X 52

- ἐτέρων IX 26
ἔτευξε I 15
ἔτευχε XII 22
ἔτευχον II 96
ἐτέχθη II 30; XIII 31; XIX 26; XX 89
ἔτι XIX 104; XXIII 39, 41
ἔτικτε IV 80
ἐτίμα IV 46
ἐτράφην XIX 52
ἔτρεχον VII 52; XXIII 48
ἐτύφθη XX 75
ἐτύχθη XI 81, 86; XII 53, 89, 95; XXIII 111
ἐτύχθην XXII 73
ἐτύχθης XI 50; XIII 50
εὐ X 80; XX 52
εὐαγέος XIX 31
εὐαγέων XX 5
εὐδοκεῖ II 52
εὐδρομουῖντα XXII 86
εὐθέτους V 48
εὐθέως I 118; II 119; IV 97; XIV 63; XVIII 43; XXI 102; XXIII 59
εὐθροον XIII 16
εὐθύ VI 6, 41, 111; VII 28; IX 84; X 56
εὐθύς III 57; VII 76; XIII 99
εὐκλεές V 101
εὐκόλως XII 78
εὐκάλων XII 77
εὐλαλος XXI 83
εὐμενέα XIII 101
εὐμενῶς XII 102
εὐνοοῦντα XXII 85
εὐπρεπίην XIX 17
εὐρε XVII 108
εὐρέθη XXI 28
εὐρεν XX 45
εὐρες I 58; XIV 13
εὐρη IV 58
εὐροις XIX 101
εὐρον II 120; III 41; VIII 57
εὐρύαλου XI 99
εὐρυμύθων VII 121
εὐρυνότη I 102
εὐρυπέλωρ I 101
εὐρώ XIX 72
εὐσεβείας XVII 53
εὐσεβεῖν X 90
εὐσεβέων XVIII 89, 90
εὐσεβῆ III 2
εὐσεβῆς XXII 61, 80
εὐσεβίη V 115
εὐσεβίην IV 95; X 17
εὐσεβίης II 80; XII 54, 90; XVII 71; XXI 108
εὐσεβοῦμεν V 118
εὐσεβοῦς IV 25
εὐσεβοῦσι IX 55
εὐσεβῶν IX 25; X 51
εὐσεβῶς V 42; XVII 40, 77
εὐσεβῶσιν X 62
εὐτ' VI 44
εὐτελεῖς XIV 72
εὐτοκίη II 17
εὐτορεύτων XIII 34
εὐφροσύνην II 39
εὐφροσύνης XII 18
εὐχος VI 76; XII 10; XIV 55; XXII 93
ἐφ' XIII 6
ἐφάνθην XXII 87
ἐφάνθης XXI 31
ἐφάμην XIX 91
ἐφάνη XVIII 6, 17, 19; XX 72; XXIII 106
ἐφασαν VII 79
Ἐφεσον XI 88
ἐφευγον XIV 32
ἐφη III 90; VI 13; VIII 11; XXI 55, 85
ἐφην VIII 46
ἐφήπλουν VII 57
ἐφησε VI 42; XVII 78
ἐφητε VII 88
ἐχαλάσθης X 31
ἐχε V 22
ἐχεις XXII 55
ἐχευεν XI 48
ἐχθρόν XXI 48
ἐχιδνῶν V 62
ἐχουσα VI 61
ἐχω XXII 41
ἐχων XIX 88; XXII 90; XXIII 81
ἐχώρου III 87
ἐών III 60
ζαθέη III 26
ζαθέοις VI 26

- ζάθεον IV 26; V 26; XVII 23; XX 29
 ζάθεος IV 30; VII 30
 ζαθέου XI 23; XIX 27
 ζαθέους IX 23; XIV 27
 ζαθέως I 26; II 26, 30; XIII 23
 ζακότοις VIII 23
 ζάκοτον III 30; XII 27
 ζακότω XIV 25; XXI 26
 ζακότων V 27
 Ζαχαρίου V 17
 ζέσιν XIX 23
 Ζεφύρου XVII 27
 Ζεφύρω XXIII 66
 ζοφεράς X 23
 ζοφερώ XII 23
 ζόφον I 30; IX 69, 91
 ζόφος XVIII 21
 ζοφῶδες XX 70
 ζυγόν VII 26; XVII 76; XXII 25
 ζωοδότω VI 35
 ζωοτόκῳ XXI 5
- ή XXII 46
 ή X 32; XVII 59, 60; XXIII 58
 ή XXIII 70
 ήγε IV 57
 ήγεν XVIII 31
 ήγον IV 27
 ήγνούν IV 81
 ήδε VI 10
 ήδη XVIII 14
 ήδονής II 86
 ήερίης IX 67
 ήθελεν XVII 64
 ήκολούθει IX 80
 ήλγει XXIII 38
 ήλθε II 55; III 100; V 89; VI 32; VII 41; XI 29; XIII 68
 ήλθεν VI 86; VIII 61, 83; X 33; XIII 15; XIV 20
 ήλθομεν III 29
 'Ηλιάς XVI 2
 ήλιε XX 67
 ήλιος III 14
 ήλοις XIV 45; XVIII 52
 ήμαρ VI 102; VII 17, 20; VIII 15; XX 68
 ήματα XIX 74
 ήμέρας IX 45
- ήμερίων XIII 67
 ήμερών VII 2
 ήμέρως IX 53
 ήμετέρη XI 32
 ήμετέρης VI 17; XXII 37
 ήμετέρων XI 18
 ήν IV 95; VIII 99; X 54, 67; XVII 53; XX 68
 ήν περ XX 74
 ήν III 79; V 110; VI 3, 87; IX 24; XI 23; XVIII 21, 49, 51, 57
 ήζω XIX 53
 ήραν XIV 66
 ήραο XIII 32
 ήρεν XXI 10
 ήρεν V 51
 ήρπασε XIII 70
 'Ηρώδου XIX 56
 ήρως V 46; XI 11; XII 87
 ής IX 31; XIX 6, 51
 ήσαν II 13
 ήτεεν XII 99
 ηύδα XI 60
 ηύλόγουν II 97
 ηύμένιζεν IV 104
 ηύραο X 32
 ήψαν XIII 94
- θ' IV 34
 θαλάμοις XX 90
 θαλάμους IX 27
 θαλερή VI 30
 θαλερήν VII 53
 θαλέων XX 35
 θάλος XVIII 69
 θαμά XIX 33
 θάμβος III 101, 104; IV 80
 θαμινούς XII 31
 θαμυριν XIII 42, 53
 θανάτου I 33, 108; VI 51; VIII 27; XIV 49, 50; XVII 80; XVIII 46, 48; XX 10; XXII 22, 104
 θάνε VI 28
 θανέειν VII 41; XIII 94; XXI 85; XXII 31
 θάνεν II 84; XVII 78
 θανέντα XIV 98
 θάνοι VII 39
 θανόντα VI 83; VII 3

- θανόντος VI 77, 81
 θανούσης XXII 74, 88
 θανούσι VI 47
 θάρσος XXII 90
 θάρσους XII 90; XXII 72
 θάρσων III 43, 97; VI 48, 65, 110; VII 60; VIII 50, 53; XIV 73; XXI 67, 87
 θαύμα II 68, 102, 103; X 7
 θαύματα IV 65
 θεήλατος XVIII 36
 θέαν III 55
 θέει VII 36
 θεήτρου XIII 87
 θεϊα VIII 76; XIX 9
 θεϊα XIX 80
 θεϊαίς VIII 78
 θεϊας XVII 95; XIX 5
 θεϊή VIII 1; X 2
 θεϊκαῖς VIII 86
 θεϊκήν XI 48; XII 68
 θεϊκήν VIII 49; XXI 118
 θεϊκοῖς X 44
 θεϊκόν VIII 6; IX 74; XXI 35
 θεϊκοῦ XVII 31
 θεϊκούς V 73
 θεϊκῶ XVIII 15, 16, 25
 θεϊκῶν III 34
 θεϊκῶς II 34
 θειοδόχοις V 55
 θειοδόχων II 123
 θειοδόχῳ I 122
 θείους III 108
 θειολόγου XI 100
 θεῖον I 44; II 117; IV 56; VIII 2; IX 83, 93; XI 20, 22; XIII 15; XX 1, 45
 θειοτόκου II 38; XI 86
 θελου V 2; XII 42, 85; XIX 23; XX 15, 38
 θείους XVI 6
 θειοφόβοις VII 17
 θείω XII 66; XXI 99
 θείων I 11; XVII 39
 Θέκλη XIII 32, 35, 42, 68, 77, 100, 102
 Θέκλην XIII 58, 91
 Θέκλης XIII 8, 17, 69, 97
 θέλει XVII 50
 θέλεις XXIII 91
- θέλεν I 100
 θέλετε XXIII 57
 θέλοι X 11
 θελούση II 100
 θέλουσι X 47
 θέλων I 108; VI 39; X 24; XIII 53; XXI 29, 78; XXIII 19
 θεόθεν I 8; V 30; VII 34; X 68; XIII 92; XVII 102; XVIII 74; XXIII 27
 θεοῖο I 1, 47, 73, 78, 91, 103, 112; II 1, 22, 43, 90, 109; III 89; IV 4, 46, 48, 54; V 3, 11, 31; VI 59, 106; VII 23, 72, 79; VIII 9, 18; IX 10; X 9, 27, 30, 38, 49, 74; XI 16, 25, 37, 87, 95; XII 13, 19; XIII 9, 38; XIV 1, 21, 40, 59; XVII 64; XVIII 37, 54, 65, 82, 87, 88; XIX 18, 52; XX 16, 37, 58, 100; XXI 100; XXII 52, 59, 89, 91
 θεοκτονεῖτε XII 84
 θεομήτορα II 65
 θεομήτορος XX 84
 θεόν II 40, 66; III 126; IV 17, 20, 64, 104; V 42, 57; VIII 96; X 27, 64, 76, 86, 90; XI 85; XII 82, 102; XIII 27; XIV 97; XVII 40, 57; XVIII 10, 42; XIX 44, 46; XX 98; XXII 51, 63, 71, 78, 82, 85, 101; XXIII 49, 61, 92
 θεόπαις I 7; XI 82; XX 65
 θεόπτῃν VI 2; X 11; XII 50
 θεόπτῃς III 116; XXI 14
 θεόπτου IV 79
 θεός I 9, 34, 41, 50, 59, 61, 86; II 51, 58; III 102; IV 10, 69; V 114, 116; VIII 59; IX 59; XI 27, 54; XIII 19, 59, 96; XVI 7; XVIII 17, 19; XIX 92; XXI 66, 68, 89, 190, 111, 124; XXII 26, 29; XXIII 106
 θεοῦ I 76; II 27, 35, 61, 82, 103, 125; III 76; IV 10; V 6, 20; VIII 64; IX 94; X 73, 95; XI 79; XII 41; XIII 4, 27; XIV 58; XVII 8; XVIII 13, 38; XXI 119; XXIII 100

θεόπτου I 54
 θεόφρων XXII 80
 θεράποντες XIV 29
 θεράπων IV 42
 θερίζων XVIII 22
 θέσκελα XVI 8
 θέσκελον XXII 97
 θεσπεσίου XXI 6
 θεσπεσίω XII 35
 θεσπεσίως X 68
 θεσφάτου XXI 40
 θεῶ I 58; II 54; IV 28, 29, 33;
 V 50; XII 5; XXII 95
 θεῶμαι XX 49
 θῆκε VIII 66
 θῆκεν I 22
 θήκης XVI 8, 11
 θνήσκειν XIX 90
 θνώκων XII 51
 θρέψαι XXI 39
 θρέψεν XXI 47
 θρήνος XIV 9
 θρήνους XXIII 23
 θρόνον I 86
 θρόνου XIII 25
 θυγάτηρ VII 32
 θυγάτηρ IV 99
 θυέλλη XXII 17
 θυμός XIX 68
 θύρετρον VI 100
 θύρης XIX 13
 θυρίδων XIII 34
 θυρίτην IV 34
 Θωμᾶς XVII 9

λαίνειν XIII 53
 Ἰακώβ I 88; XXIII 17, 119
 Ἰάκωβον XI 35
 Ἰαλλε XXII 33
 ἰάσεις XX 63
 ἰαχὴν XI 33; XXII 33
 ἰαχῆς XI 17
 ἰάλλοις XI 32
 ἰάλλων XII 32
 ἰδέην XIX 37
 ἰδεῖν VI 52
 ἰδέσθαι IV 50; VI 116; XIV 73
 ἰδίας XIV 35
 ἰδίη XIII 12

ἰδίην V 86; VIII 72, 100; XI 58,
 80; XVIII 32
 ἰδιον XXIII 83
 ἰδίου XII 80
 ἰδίους XIV 36
 ἰδοίμην XIX 73
 ἰδοίμι XIX 16; XX 94
 ἰδον XI 37; XIV 31, 63; XXIII 96
 ἰδόντες III 73
 ἰδών XX 96
 ἱεραὶ XIII 17
 ἱεράν IV 98
 ἱεράρχην XVII 18
 ἱερεῖ IV 62
 ἱερεῖς III 43; VII 77; VIII 21; XII 47
 ἱερεῦ V 20
 ἱερεύς IV 43; XII 74
 ἱερεῦσι III 35
 ἱερῇ II 43; XVII 18
 ἱερὴν III 42; VII 6; XIII 52;
 XVII 22
 ἱερῆς III 25; IX 4
 ἱεροὶ XIII 4
 ἱεροῖς II 96, 124; V 10; VIII 11;
 XXI 51
 ἱεροῖσι XII 37
 ἱερὸν I 21, 43; IV 56; V 39;
 VIII 54; XIV 94; XVIII 29;
 XX 12; XXII 92; XXIII 32
 ἱερός XIV 33; XVII 37
 ἱεροῦ II 15; VII 110; XIX 30
 ἱερούς III 40; V 38; XIII 33;
 XXIII 16
 ἱερὸνδ' X 33
 Ἱερουσαλήμ II 15, 66; IV 27,
 44, 108; VII 40, 43; IX 21;
 X 43; XIV 3, 22, 42; XX 2
 ἱερῶ IV 103; VII 104; XXI 77
 ἱερῶν XI 10; XIV 89
 Ἱεσίδου I 87
 ἱζων VII 36
 Ἱησοῦν I 66; XIII 29
 Ἱησοῦς VII 2, 95; IX 53, 61
 ἱθι VIII 35
 ἱκάνει IV 17; VI 34
 ἱκανός XXI 39
 ἱκεν XX 102
 ἱκέσθαι IV 97
 ἱκέταις IV 117; XIII 102
 ἱκέτας IV 114

ἱκετεύομεν XXIII 77
 ἱκοίμην XIX 24
 ἱκρίου VIII 26; XVIII 65, 81
 ἱκρίω XI 59; XIV 45
 ἱλαον III 123; XII 108
 ἱλεων III 126; XXII 78; XXIII 49
 ἱλεως XXIII 86
 ἱμάντα V 75; XIII 95
 ἱμάσιν XIII 94
 ἱμέρου XIX 23
 ἱν' VI 12
 ἱνα I 24, 37, 120; II 3, 53; III 57,
 123; IV 7, 53, 58; V 91; VI
 92, 96; VIII 3, 33; IX 3; X 3,
 57, 62, 94; XIII 11; XIV 21,
 46; XVII 47, 98, 101, 105;
 XX 4, 39; XXIII 21, 110
 Ἰορδάνη V 107
 Ἰορδάνου V 2
 Ἰούδα III 8, 25, 45; V 45; X 42, 88
 Ἰούδαν VIII 50
 Ἰούδας XXI 28
 Ἰεροσολύμων VII 38; XIV 6, 24
 Ἰσος IV 11
 Ἰσος IV 9
 Ἰσραήλ IV 50, 76; VII 100; IX
 75; XII 59; XXIII 76
 ἰσχάνων XIX 24
 ἰσως X 87
 ἰχνη XX 60
 ἰχνιον VIII 42
 ἰχνος VI 36
 ἰχνους IV 18
 Ἰωσήφ I 99; III 90; IV 113, 116,
 XI 23; XXIII 19

καθ' III 90; IV 24; VII 66
 κάθαιρε V 59
 καθάιρει V 82, 86, 97
 κάθαιρεν V 46
 καθάιρους VIII 85
 καθάιρων V 78; X 26; XVII 73;
 XXII 62
 καθαραὶ XXII 81
 καθαραῖς I 52
 καθαρὴν XI 52
 καθαρὸν XI 8; XVII 41; XXII 74
 κάθαρσιν V 109
 καθεῖλεν XI 92; XIV 85

καθεῖλον XIV 38
 καθεῖρξας XVII 80
 καθεῖρπον VII 110
 καθέστη XIII 25
 καθεύδει VI 14
 καθεύδων VI 24
 καὶ I 112; IV 113; VI 18, 20,
 38; VII 90; VIII 28, 50; XI 42;
 XII 29, 30; XIV 21; XVII 15,
 36, 69, 86; XVIII 27; XX 68;
 XXIII 66, 110
 καινόν II 78
 καιομένην XIV 73
 καιρός XXIII 4
 Καῖσαρ II 5
 κακά IX 37
 κακὴν X 22, 45
 κακίαις XII 108
 κακίας V 100
 κακίη VIII 85
 κακίην XVII 93
 κακίης XVII 100
 κάκιστα XXII 47
 κακίστας XVIII 18
 κακίστη XI 89; XIV 16
 κακίστην XVIII 46
 κακίστην XVII 48
 κακίστης II 62; XVI 4; XVII 76;
 XXI 41
 κακίστοις III 32; XII 52; XVIII 44
 κάκιστος III 106; XIV 20
 κακίστου XII 28; XIII 81; XVIII
 68; XXI 22, 33
 κακίστους XII 47
 κακίστω VIII 19; XVII 104
 κακίστως XXI 85
 κακοῖς XXII 58
 κακοῖσι XXII 11
 κακομαρτύρων XII 65
 καιομένην I 60
 κακός XVIII 58
 κακοῦντος I 40
 κακοῦργοι VII 87
 κακῶν IX 38; XVIII 58
 κακῶς IX 48; XVII 93; XXII 42
 καλάθωσιν XIX 38
 κάλαμον XI 40; XX 50
 καλὰς XVII 102
 καλεῖ VI 64
 καλεῖς I 66

καλείσθω IV 33; XI 73
καλεῖτο XI 26
καλέοις XI 76
καλέσει I 79
καλέσῃ III 81
καλέσσαι VI 56
καλέσσας III 48
κάλεσσε II 73
καλέσσω III 40; IV 13; XII 3
καλή II 19
κάλλεα XIX 31
καλλιέργιας XIX 39
κάλλιπες XXII 5
καλλίτευκτον XIX 35
κάλλος XIX 16, 70; XX 51
καλόν VIII 42; XXII 53; XXIII 113
καλοῦντες XIV 68; XXIII 49, 61
καλοῦντι XI 38
καλοῦσιν I 45
καλύκων XII 36
καλύπτει XI 66
καλύπτειν VIII 90
καλύπτων XIV 14
καλύφθῃ XXI 114
καλῶν I 121; XVII 39
καλῶς XVII 92; XXI 90
καμάτων XXIII 18, 120
κάμῃ VIII 85
καμῆλων V 27
κάμψαι XX 42
κάρας XVIII 86
καρδίην XI 57
καρδίας XX 47; XXIII 24
κάρτα VIII 18
καρτερήν XI 91
κάρτος V 98; VIII 6
κάρχαρον IV 92
κασίγνητον XI 60
κάσιν VI 71; XI 36
κάσιος VI 18, 21
κάσις VI 37, 40
κατ' I 113; II 120; III 85; IX 21; XII 39; XXI 37
κατά I 92; IV 70; V 43; VII 47; VIII 37, 60; IX 35, 47, 48; X 25, 37, 54; XII 41, 42, 96; XIII 46; XVIII 67, 68; XIX 1, 4, 107; XX 43; XXI 40
κατάρδει X 70
κατανύξεως XX 48

κατάραν XX 32
κατάρη XXIII 94
κατασκοποῦντες XXIII 56
κατέβη XX 58
κατεῖδον III 69
κατεῖχεν XI 90
κατέκτα I 28; III 11; XVIII 43
κατέλθοι I 75; XXIII 86
κατέλθω XX 8, 76
κατέμασσαν VIII 80
κατελθών XXIII 101
κατέστη XIV 86; XXI 61
κατέσχε VI 1
κατέσχευεν III 33; XXIII 54, 60
κατέσχεον XII 48
κατηγόρων XII 75
κατήλθον II 94; XXIII 51
κάτθανε II 81
κατίδω XX 12, 52
κατῶκει IV 43
κατῶκουν XIV 53
καῦτός III 57; IV 113; XI 19
κεδνή XX 46
κεῖθι XIX 32
κείνην XX 94
κείνος VIII 44
κείνου XI 65
κείνους XII 33
κεχαραγμένου XX 40
κέλευε VII 84
κελεύει IV 24, 35; XVII 51; XXI 106; XXIII 2
κελεύεις XXIII 65
κέλευεν VI 100
κελεύσας VII 8; XIII 58; XXI 105
κέλευσε II 5; XII 76
κελεύσει XX 93
κελεύσεις VII 22; X 37; XII 60
κέλευσεν XXII 31
κελεύω II 111
κεν III 125
κέντρα IX 66; XXIII 24
κέραμον VIII 39
κεράσσας VIII 91
κερείαις VI 112
κεφαλήν III 58
κεφαλῶν XVI 3
κῆρα XIII 49
κῆρυξ V 30, 60; XVII 38

κιδάrais V 35
κιδάρας V 37
κιδάρη XVIII 4
κιδάρην IV 6; VI 19; IX 6; XXIII 14
Κιλίκων IX 11
Κιλίσσης XII 30
κίονας XX 20
κιοῦσαν XIII 76
κίχησεν XI 88; XIII 64
κλάδους VII 51, 61
κλαῖον VI 70
κλαύσατε VII 98; XIV 23
κλάων XX 77
κλέος I 83; II 98; IV 76; VI 12, 106; XX 33; XXI 8, 20
κλήρον X 80
κλήρω XIX 59
κλήσει VII 72
κλίνην XX 92
κλίνω III 58
κλόνοιο XIV 96
κλόνοις XVIII 62
κλόνον XXII 50
κλόνος III 33; XXIII 60
κλόνων XVIII 72
κλύε XI 16
κλύειν II 111
κλύες VI 89
κλύζει V 99; XVIII 36
κλύοντες VII 77
κλύουσα XIII 35
κλυταῖς I 126
κλυτάς V 8, 37
κλυτή I 75; IV 115; XXIII 64
κλυτῇ I 20; VII 72
κλυτήν XI 34
κλυτῆς III 45; V 36; XI 10; XVIII 73
κλυτόφρων XI 77
κλυτόν IV 4; XIII 66; XVII 6; XXIII 1
κλυτός I 47; II 11, 72; XXI 98
κλυτοῦ XII 2; XIII 65; XIX 1
κλυτῷ VI 108
κλυτῶν V 74; XVI 10; XVII 49
κόγχας XX 20
κόλαξε IX 36
κολάζων XVIII 17; XXI 79; XXIII 29

κόμην VII 53; XXIII 72
κόμιζε IV 5
κομίζει I 119
κομίζειν IV 34, 85; XIX 84; XXII 41; XXIII 118
κομίζεις I 126; XII 54
κόμιζεν XI 78
κομίζοις XVII 102
κομίζον XIII 16, 22
κομίζων V 85; IX 69, 89; XI 2; XXII 18; XXIII 18, 44, 120
κομίσαι XIX 48
κομίσσαι IX 40
κομίσσας I 14
κόμισσεν VIII 87
κόνδου XXIII 87
κόνιν I 14
κοπεῖσαν V 29
κορέσσαι XII 18
κόρην I 97, 107; XIII 84, 88
κόρης II 31, 37
κόρον IX 92
κόρσας XXII 56
κόρσην XII 8
κορύσσαν XIII 46; XIV 87; XXI 27
κορυφήν XIX 58
Κοσμά XXI 77
Κοσμάς XXI 81, 98
κοσμογόνου II 59
κόσμον I 122, 125; X 54, 98
κόσμος II 60; III 18; XI 67
κοσμοτόκου I 123
κόσμου I 17, 124; XIX 96; XX 67; XXIII 63, 67
κόσμων XVIII 12
κοτέων III 108
κούραι XIII 14
κούραις XIII 86
κούρε V 17; XI 17; XXI 56; XXII 94, 104
κούρη I 51, 89; II 85; IV 91; VI 104; XIX 42; XX 90
κούρην XIII 73
κούρον I 68
κούρος II 28; V 111; XI 86; XIII 82
κούρου XIII 80
κούρην II 73
κραάνθη III 115
κραδίαις VIII 18

κραδίας VII 80
 κραδίη IV 110
 κραδίη XI 32; XIII 37; XXI 27
 κραδίην III 103; XII 18; XVII 31;
 XX 6; XXI 11, 101; XXII 62
 κραδής IX 92; XII 32; XIII 78;
 XIV 9; XVII 89; XIX 102;
 XXI 93; XXII 39
 κραδιών IV 93
 Κρανίου XVIII 42
 κρανίου XX 26
 κράνον XIX 47
 κραταίως XXIII 79
 κράτει XVIII 16
 κρατεῖν XVII 16
 κρατεῖτε VIII 13
 κρατερήν XVIII 33
 κρατεροῖς XIII 98
 κρατερόν XIV 85; XXII 55
 κρατερός II 47; XIV 39
 κρατεροῦ XXI 48
 κρατερῶν III 38
 κρατερῶς V 44
 κρατήσας III 96; X 8; XVIII 33;
 XXIII 21
 κράτιστα XVIII 47
 κράτιστε XXIII 63, 75
 κρατίστη I 53; XXII 77
 κρατίστην V 43; XI 75
 κρατίστης XVII 41
 κράτιστον XIII 41; XVIII 39
 κρατίστου XIII 71
 κρατίστων I 13; III 16; XIV 2, 76
 κρατίστως XVIII 76
 κράτος IV 47; VII 75; XI 37;
 XIV 49; XVIII 48; XX 10;
 XXI 4
 κρατοῦντα X 66; XVIII 56
 κρατοῦντες VII 49, 61; XIV 75
 κρατοῦντι II 98; XIII 48; XXI 55
 κρατοῦντος XXIII 39
 κρατούντων IX 79
 κρατοῦσα VI 105; XVIII 16
 κρατοῦσι XXIII 94
 κρατῶν III 10; V 71
 κρεῖσσον XVII 27
 κρεμασθεῖς XI 69
 κρίσιν XII 50; XIII 52; XXI 103
 κροτεῖτε XXIII 114
 κρυερός XVIII 60
 κρύφιον IV 82
 κρυφίους XIX 11
 κρυφίως I 100; III 47
 κτανέειν X 47
 κτεάτων XIII 39, 54
 κτενοῦσιν VIII 26
 κτίσαντα X 98
 κτίσαντος I 25
 κτίσις I 12
 κύβον XX 12
 κύδος I 81; V 51; XI 100; XXI 5
 κυήσει I 20
 κυηφορίην I 18
 κυκλικού VI 45
 κύκλω XX 20
 κύκνος XVII 29
 κυλίνδων IX 42
 κυλίσθη XVIII 61
 κύματα XXII 6
 κυμβάλων XXI 7
 κύρμα XIV 13
 κώμη VI 75
 κώμην VII 10
 κώμης VI 32
 κῶμον XXIII 109
 λάβε X 82; XVIII 37
 λάβεν IX 38
 λαβέσθαι XVII 68
 λαβόντες III 17, 64; V 37; VII
 52; VIII 20; XII 46; XVIII 81;
 XXIII 78
 λαβοῦσα I 52, 76; II 71; XIII 37
 λαβοῦσι V 57
 λαβοῦσιν XXII 27
 λάβρη XIX 94
 λαβυρινθίους X 41
 λαβών II 11; VIII 29
 λαγόνων XIII 31
 λαγόσι I 126
 λαγόσιν I 124
 Λάζαρε VI 109, 115
 Λάζαρον VI 2, 53, 56, 73; VII 3
 Λάζαρος VI 14, 24, 28, 46
 Λαζάρου VI 77; XIX 19
 Λαζάρω VI 118
 λαθοίμην XIX 36
 λαθόντες X 15
 λάθου XIX 83
 λαθοῦσης II 25

λαλέειν X 74
 λαλέων V 47; X 52
 λαλήσω IX 71
 λαλοῦντα IX 60
 λαλοῦντος XII 44
 λαλοῦσιν VII 89; X 36
 λάμπει XIX 40
 λαμπρά VII 56
 λαμπρόν XX 99
 λάμπας IX 45
 λασίους VII 51
 λάτρην I 43; IX 10, 50; XII 13
 λάτρις I 55, 93, 112
 λάχε X 67
 λάχον XIV 72
 λαχοῦσα I 64
 λέγε IV 68; IX 58; XI 71, 72
 λέγει XVII 45, 58, 68
 λέγειν I 5
 λέγεν I 113; IV 86; V 48; IX
 53; XII 78, 92; XXI 51, 82
 λέγοιμεν V 38
 λέγον XII 43, 56
 λέγοντας XXI 86
 λεγούσαις VII 116
 λεγούσης VI 18
 λέγων IX 61
 λείβεις VI 98
 λέκτροις I 97
 λέκτρων I 71
 λεντίου VIII 79
 λέξας VIII 92
 λέξε XII 103
 λέξεν VI 63
 λέξω XVII 5
 λέουσι XIII 89
 λέπαδνον XIV 43
 λεύσσαν VI 78
 λεώ XII 21
 λεῶ IV 76; V 47, 61; XIX 59
 λεών I 67; XII 46; XXIII 47
 λεώς V 54; VIII 21; XII 63;
 XX 37
 λήθης IV 109
 λήξει IX 81
 λήψα XXII 46
 λίαν XIX 7, 66
 λίβανον III 78
 λιβύσσης XII 29
 λιγαίνειν XVII 24; XXIII 1, 15, 113
 λιγαίνους I 21
 λιγαίνω II 4, 39, 42, 105; III 2;
 XXIII 8
 λιγαίνων XII 2; XVII 4; XXI 6, 8
 λιγυροθρόως VII 69
 λιγυρόν VI 44
 λιθάκων XII 89
 λίθοι VII 89
 λίθων XIV 77
 λίμνης XI 29
 λιπαρή XIX 45
 λιπαρών VIII 41
 λίπον II 119
 λιπόντα XXI 49
 λιπόντες II 93; III 66; XI 39;
 XIV 35
 λιποῦσα XIII 67
 λιπών I 94; XVII 66; XIX 89;
 XX 73
 λιτανεύων XII 108
 λιτάων XXII 84
 λιτῆσι I 4
 λιτῆσιν II 2
 λιτῶν XXII 81
 λογάδα XIII 41
 λογάδες III 16; X 46
 λογικούς II 92
 λογικῶν II 88
 λογισμόν XIX 77
 λογίων III 115
 λόγοις I 56; VI 33; X 44; XII
 37; XIII 47
 λόγοισιν VIII 96; IX 87; XXII 64
 λόγον I 39, 51, 92, 104; IV 51;
 VI 68; XII 45; XVII 45, 55;
 XXI 35, 52; XXII 43
 λόγος I 54; II 27, 51; IX 41;
 XI 41, 54, 70
 λόγου VI 80; XIX 55; XX 93
 λόγους IV 84, 94; XII 26, 31;
 XIII 33; XXI 63, 84; XXIII 16
 λόγῃν XX 50
 λόγῳ IX 42; XIX 52
 λοέσσας VIII 86
 λοετρῶν IX 93
 λοιδορῶν XXI 64
 Λουκᾶ IV 5
 λούσατο V 55, 77
 λοχείη II 19
 λοχείην I 7

λοχείης IV 23
 λοχεύει II 66, 69; XVII 55
 λοχεύεις XXI 44, 46
 λοχευθείς III 24
 λοχεύθη II 27, 33, 113; III 112
 λοχεύσει I 117
 λοχεύσεις I 65
 λοχευσεν II 75
 λοχεύων II 32; XXI 57
 λυγρά XIV 56
 λυγρόν IX 97
 λυγροῦ XXII 104
 λύειν V 75; VI 113; VII 14
 λυθέντα VI 114
 λύκους XXII 54
 λύματα V 76
 λύρη VIII 1; X 2
 λύρην III 3; XIII 5; XVII 1;
 XXI 1
 λύσαι XII 76
 λύσαν XX 32
 λύσαν XXIII 30
 λύτρα II 21; XXI 6, 9
 λύτρον II 18; IV 72; V 39; XI
 99; XX 34; XXI 88
 λύτρου VII 39
 λύττη XVIII 24
 λύττης XII 100
 λύχνος V 41
 λῶστε XIX 57

μάγοι III 86
 μάγοις III 18, 20
 μάγοισι III 108
 μάγους III 40, 48
 μάγων III 16, 31, 38
 μαθεῖν X 30
 μάθεν III 49; X 35
 μαθηταί VIII 55
 μαθηταῖς VI 13; VII 83; VIII 11,
 48, 59
 μαθητῇ XI 72
 μαθητῶν VII 7; VIII 77; XI 42;
 XII 15
 μαθόντα III 31
 μαθόντι VII 26
 μαθόντες III 86
 μαθοῦσα VI 30, 43
 μαθών IX 77

μάκαρ VII 73; XIV 37; XIX 67
 μακαριστόν VII 74
 μακάρων XIV 5, 23; XXII 73
 μαγγάνων XIV 84
 μάλα V 49; VI 48; XIX 35;
 XX 18
 μάλιστα XIII 8
 μάλλον XI 43; XVII 107
 μαρείσας XIV 79
 μανέντα IX 48
 μανέντες X 45
 μανέντος XIX 56
 μανίη XIV 26
 μανίην X 22, 45
 μανίης IX 31; XI 68; XII 49
 μανικός IX 34
 Μαριάμ IV 86
 Μάρθα VI 17, 19, 30, 42, 57,
 68, 101, 115, 117
 Μάρθης VI 4
 Μάρτη I 4, 49, 57, 62, 80, 83,
 104, 125; II 2; IV 111, 113,
 115; VI 18, 20, 66, 117; XX
 66; XXI 3; XXII 5
 Μάρτη I 109; II 121; VI 115;
 XI 62
 Μαρτίν I 46, 55, 115, 119; II 10,
 77; XI 61; XX 82
 Μαρτίης I 17, 20, 96; II 17, 19,
 38, 40; III 6; VI 4, 63, 79;
 XVII 68; XX 98; XXII 2
 μαρτυρίην III 122
 μαρτυρικῆς XII 89
 μαρτύρων XII 4, 12; XXIII 6
 μάρτυς XII 31, 78, 99
 μάρτυσιν XII 7, 52
 μάρψαν III 39
 μαχαίρης XIV 26
 μαχλοσύνης XIII 49
 με IV 69; V 96; VI 93, 118;
 VIII 1; IX 2; X 2; XIX 6,
 32, 81, 85; XXII 49
 μέγα III 104; V 51; VI 74, 75;
 XX 33; XXII 34
 μεγακυδέος XIX 49
 μεγάλη I 16
 μεγάλην XI 45; XIII 45
 μεγάλης XIV 48; XVIII 75
 μεγάλου V 17
 μεγάλως I 104; VII 55; XXIII 50

μέγαν V 90; IX 10; XII 16; XIII
 60; XX 13
 μεγάρων III 74; IV 55; VIII 45
 μέγας IV 45; V 6; XXIII 36
 μέγιστα VII 108; XVI 11
 μέγιστε XXIII 91
 μεγίστη XIV 3
 μεγίστη III 7, 72
 μεγίστην XXII 83
 μεγίστης XIX 13
 μέγιστον XVIII 14, 38
 μεγίστου XXII 45
 μεγίστω I 74
 μεγίστων X 14
 μεδέων IX 49; XIV 37; XX
 102
 μέδουσα XX 46
 μεθέπεις XXIII 67
 μεθέπων II 58
 μέθη XII 49
 μεθήσω XXIII 112
 μείλιχον VI 116
 μελάθρων III 71
 μελεαγρίου V 25
 μέλεσιν IX 8
 μέλι IX 3; XIII 3
 μέλισσε XVIII 4
 μελίσης XVII 30
 μελισσών XIII 1
 μέλιττα IX 1
 μέλλον VIII 12
 μέλος I 21; II 105; IV 8; V 4;
 XIII 10, 16; XVII 3
 μέλπει VI 21; XVII 43, 46
 μέλποι XVII 18
 μέλω II 21; VI 88
 μέλων XVII 23; XXI 9
 μέλψατε I 18
 μέλψη XIII 12
 μέλφομεν V 35
 μέλψω IX 8; XXIII 110
 μελών IX 5
 μέν XVII 9, 43
 μένεν IV 50
 μερίδος III 45
 μερίζεις IX 100
 μερίμνας XIV 72
 μερίμνη XVII 33
 μερίμνης XVII 85
 μέροπες XVI 12

μέροπας XIII 29
 μερόπων I 15, 19, 31, 38, 81;
 II 18, 21, 39, 42, 44, 67;
 IV 41; V 56, 58, 97, 99; VI
 94; VII 39, 42, 63; VIII 67,
 70; X 26, 85; XIV 44, 88;
 XVII 56; XVIII 22, 90; XX
 34; XXII 47
 μέρος XXII 46
 μέσης XX 88
 μεσόμφαλον XX 29
 μέσον VII 110; IX 45; XIII 76,
 88; XIX 29; XX 16; XXIII
 61, 104
 μεσονυκτίω X 15
 μέσος II 55
 μεστός XI 49
 μετ' VIII 15; XII 6; XXI 41
 μετά I 50; III 55; IV 2, 16, 84;
 VI 67; VIII 79; XIII 40; XIV
 47, 81; XVII 49; XX 47;
 XXI 7, 58, 64, 76
 μετάσχοι I 12
 μετάσχω IX 4
 μετήλθεν XIII 24; XIV 82
 μετήλθω XX 87
 μέτρα XIII 67
 μέτριος XIV 10
 μετριοφρόνως XX 62
 μευ VI 89
 μέχρι XIX 95
 μή III 121; X 57; XII 62
 Μῆδοις XIV 37
 Μῆδον XIV 78
 Μῆδος XIV 15; XVIII 21
 Μῆδων XVIII 56
 μελλονόμοις II 122
 μήν XIX 105
 Μηνᾶν XXI 24
 Μηνᾶς XXI 16
 μῆνιν III 102; V 63; XIII 45
 μήτηρ XXII 33, 74, 88
 μητέρα XI 75
 μητέρος XIII 40
 μήτηρ I 105
 μητρί III 75; XX 100
 μηχανάς XIV 82
 μίαν XI 33; XVII 44, 62; XXIII
 117
 μιγέντα II 67

μικρός III 82
 μίμνε II 48
 μίμνει II 70
 μίμνες VI 37
 μιν I 28, 78; III 95; V 91; VI 39;
 X 57; XII 13
 μίτρην V 28
 μνήσατο XIX 68
 μοι I 70; V 104; IX 58; XIII 3;
 XVII 1; XIX 66; XXII 34;
 XXIII 13, 109
 μόλε VI 56, 110
 μόλεν VII 2, 20; XVIII 88
 μολόν VII 75
 μολόντα XXI 11
 μολόντι VII 103
 μολοῦντας XIV 31
 μολοῦντες III 4, 74; VII 9; XVIII
 83; XXIII 55, 95
 μολοῦντι V 50
 μολοῦντος I 2; VII 91
 μολούσα XVII 17; XVIII 15
 μολούσαν XXIII 100
 μολούσης XVIII 74; XXI 118
 μολών VI 16, 60, 95
 μονάγνου XIII 38
 μοναχοῖς XIX 84
 μοναχών XIX 61; XX 53
 μόνον III 5; V 118; XI 26; XIV
 31; XVIII 41; XXIII 8
 μόνος V 82; VI 59; X 100;
 XVII 65; XXIII 45
 μόρον IV 89; VI 23; XI 64, 66;
 XIII 91; XVIII 43
 μόρου VI 114; XXI 112
 μόρω IV 53
 μόσχους IX 18
 μου III 3; XVII 25
 μούνη I 80, 84
 μούννης XVII 65
 μούνον X 66; XXII 6
 μούνος IV 78; VI 58
 μούνφ XI 58
 μούσης XIX 34
 μύθοις VIII 23
 μύθον IV 70
 μύθους X 34, 41
 μύθων V 18; XI 31, 95; XXI 58
 μυρίους XIV 81
 μύσται X 9

μύσταις VIII 88
 μύστας III 34
 μύστην XI 53
 μύστιδας X 100
 μυστική VIII 71
 μυστικής VIII 3
 μυστικόν XX 59
 μυστιπύλων X 99
 μυστιφόροις VIII 18
 Μωσαϊκῶν IV 39; VIII 32
 Μωσέως IV 24; VIII 8; XII
 42, 61
 Μωσῆς XII 79
 Μωσοῦ VIII 63
 Μωυσέως IV 59
 ναέται VII 64
 ναέταις III 32
 ναέτας XVII 54
 ναέτης XIV 70
 ναετῶν XVII 17
 Ναζαρέθ I 45; IV 112; VII 97;
 IX 62
 ναίει XIV 60
 ναίχι VII 114
 ναίων XIV 34
 νάπην VIII 97
 νάπης VII 66
 νάμα V 99
 νάμασι V 55
 Ναρσῆ XVII 53
 Ναρσῆν XVII 11, 71, 81, 108
 Ναρσῆς XVII 36, 89, 97
 νεαρόν XX 51
 νεαρῶν XIII 6
 Νεῖλον III 100; XXIII 40
 Νεῖλος XXIII 38
 Νεῖλου III 92
 νεκάδας XX 70
 νεκροῖο XIX 20
 νεκρός VI 111
 νέκυν VI 53
 νεκύων VI 73; XVIII 34; XIX
 53; XXI 49
 νέμοντα X 80
 νενεκρωμένοις XVIII 45
 νέοι XIII 14; XIV 52
 νέοις XIII 86
 νέον I 98; III 21; XVII 59;
 XX 83

νεόπιστον X 16
 νέος VIII 38; XIII 45, 71; XVII
 13; XXI 28
 νέου XXIII 39
 νερτέρων VIII 30
 νεῦε XIII 86
 νεύσαι XIX 32
 νεύσας V 73
 νεφέλην II 73
 νέφος XII 34; XVIII 3; XXI
 114; XXII 44
 νέφους XIX 36
 νέων XIV 90
 νεών XI 92; XX 83
 νηδύος V 12
 νηδύς I 102
 νηόν XII 57
 νηπιών VII 117
 νίζω V 69
 νίκαις XXIII 64
 νίκη XXIII 9
 νίκην XII 1, 37
 νίκης XIV 47
 νίφουσι VIII 22
 νοέειν IX 51
 νοεῖται II 58
 νοερήν XVII 2
 νοερόν II 75; V 83
 νοερῶν XXII 54
 νοερῶν XXI 23
 νοερῶς V 50
 νοέω VI 57
 νοέων V 60
 νοῆσαι XXII 71; XXIII 48
 νοήσας XXI 111
 νομεύει XVII 7, 34
 νομεύειν XVII 22
 νοι:εῦσιν II 106, 124; XXII 60
 νομῆα XVII 12, 23, 86, 108;
 XXII 53
 νομῆες II 118
 νομῆος XVII 28, 103
 νομῆων XIX 57
 νομῆης XVII 54
 νομίμου XII 55
 νομίμων IV 39
 νομίμως II 64
 νομίσας XXI 62
 νόμοις V 10
 νόμοισι XI 82; XXII 21

νόμον III 64; IV 61; VIII 33, 51;
 XII 60; XIII 48, 56; XIV 51
 νόμου IV 41, 42; VII 101; VIII
 7, 16, 65; XII 80; XIII 51
 νόμους II 24, 25; III 12; IX 23;
 XXII 32
 νόμος IV 25, 30, 59, 95
 νόμφ VIII 62
 νόον I 64; X 51; XI 51; XIV
 75; XVII 25; XXII 51
 νόος XVII 55
 νόου XII 55
 νοοῦντες VI 23
 νοοῦντι I 110
 νοσεροῖς XXII 67
 νοσεροῦ XIII 51
 νόσος VI 1, 8, 10
 Νότω XXIII 65
 νύκτα XX 68
 νυκτίφ IX 81
 νύμφην XIII 11, 61, 75, 96
 νύμφης XIII 18
 νυμφίους XXIII 107
 νῦν III 24; VI 38; VIII 35; IX
 56; XVII 7; XIX 76; XX 2;
 XXII 15; XXIII 112
 νυχίους XX 54
 νυχίφ II 108
 Ξένα IV 65; XI 55; XII 59;
 XXII 57
 Ξεναγόν XXI 71
 Ξένη X 55
 Ξενικόν VI 61
 Ξένοι VII 64
 Ξενοισιν VII 45
 Ξένον I 68; II 68; III 68; V 64;
 VII 68; IX 55; X 55; XIII 55;
 XVII 59
 Ξένος XIV 57
 Ξένου II 41
 Ξένους XVII 100; XXIII 95
 Ξένφ XVII 105
 Ξένων XVII 86; XXI 17
 Ξίφει III 96, 111; XVI 3; XVIII 23
 Ξίφεισι XIV 28; XVIII 64
 Ξίφος I 29; XIV 87
 Ξύλον XVIII 37, 49, 51, 54, 87;
 XX 31, 38, 45
 Ξύλου XX 32

- ξύλω XI 69
 ξύν XX 55
 ξυνετῶ XIX 59
 ξυνεύνω XXIII 74
 ξυνῆψαν XIV 64
 ξυνιόντες VIII 55

 δ I 39, 41, 59, 72, 86, 99; II 11, 32, 71, 83, 84; III 10, 24, 116; IV 59, 63, 69; V 6, 32, 71, 79, 93, 117; VI 41, 59, 60, 64, 79, 113; VII 16, 37, 72, 94, 95, 96, 101, 106, 114; VIII 59; IX 59, 63, 77, 82; X 59, 71, 83, 96; XI 14, 21, 27, 54, 70; XII 31, 63, 74, 78; XIII 28, 51, 59; XIV 9; XVII 89, 97; XVIII 36, 58, 62, 63, 79; XIX 32, 65, 66; XX 71, 75, 78; XXI 60 (bis), 63, 66, 75, 81, 89, 98; XXII 26, 29; XXIII 43, 69, 85, 93, 97, 101
 δ I 45, 101; V 11, 53; VI 38; XVII 15, 36, 69; XVIII 27; XXIII 70
 δβριμε XI 17
 δβρίμη VI 65
 δβριμον VI 107
 δγκον XXII 35
 δγκος I 96
 δδεύση VII 81
 δδεύων XX 88
 δδόν VII 66
 δδυρμόν XXIII 81
 δθεν I 107; II 49, 64, 72; III 14, 72; V 68; IX 25; X 75; XII 9, 97; XIV 61; XVII 29, 33, 51; XVIII 53; XIX 4; XX 102; XXII 71
 δθι VI 55; VII 3, 58; VIII 44, 47; IX 71; XVIII 30; XIX 26, 42; XX 9, 31, 35, 57, 59, 89
 δθόνας II 116
 οί III 77; IV 61; VIII 55
 οί VII 68; XI 38
 οία X 69; XI 30
 οίδε XII 18
 οίδεν XVII 91; XIX 92
 οίδμα V 97
 οίη III 62
 οίκοι V 87
 οίκον VIII 61; XXIII 83
 οίκος VIII 46
 οίκους VI 62; XVIII 84
 οίκετου VI 95
 οίμοι XXII 39
 οίμον VII 81
 οίνον V 13
 οίσθα XIX 67
 οίστρος XIV 39; XX 5
 οίστρου XVII 32
 οίστρω XXI 95
 οίτου VI 53; XVIII 5
 οίτω VIII 26
 όλα X 93; XXIII 84
 όλβια III 38
 όλβιον XI 85
 όλβιος IV 77; XVII 10; XXIII 2
 όλβον XIII 39, 41
 όλβος XXII 66
 όλέθρου XVIII 49, 51
 όλέσσαι XXI 29
 όλέσση III 95; XIV 22
 όλη I 19
 όλην X 70; XVIII 34; XIX 107
 όλης I 82
 όλίγην XXIII 78
 όλλυμένοις X 50
 όλλυμένων I 38
 όλιοις X 93
 όλιομαργαργυρόχροον XX 24
 όλον II 99; IX 96; X 98; XIV 46
 όλος XXII 61
 όλουντος XXIII 41
 όλους II 32; IX 28; X 94; XVII 98; XXIII 116
 όλών XVIII 56
 όλων I 24; III 39; V 109; IX 49; X 66; XI 20, 44; XII 74; XVII 101; XXII 53
 όλμαδόν XIV 66
 όλμαλήν VII 81
 όλμρον II 75; XIII 59
 όλμρου II 114
 όλμρω XII 98
 όλμηλιξ II 29
 όλμήλης XXII 12
 όλμμα IV 67; XII 86
 όλμμασιν IX 89; X 28
 όλμάτων VI 78; IX 46; XIX 75
 όλμού II 124; III 99; IV 34; XXI 72

- δμως XIV 11
 δν I 66; III 116; VI 7, 15, 29, 68; VII 82; VIII 34; IX 64; XIX 74; XXI 66
 δναρ I 113; IX 82
 δνομα XXIII 1
 δνον VII 11
 δνου VII 36
 δνους VII 14
 δντα I 9; V 109; VI 15; X 16; XXII 94
 δντες XIV 30
 δντως I 5; XIII 5; XIX 93
 δξέως VI 62; VIII 56
 δπαδών XX 61
 δπάζει VIII 31; XXI 67, 70
 δπάζεις XXI 88
 δπάζοι XVII 54
 δπάζων I 16; IV 38
 δπάσσαι I 109
 δπερ III 69; V 65; VIII 14; XI 89
 δπη XX 34
 δπηδόν XXII 100
 δπλον XVIII 38
 δπου XIX 9; XX 53, 65
 δπως I 11; III 125; IV 93; VII 81; IX 7; XXI 3; XXII 35
 δράαν IV 74; XII 93; XIII 56; XIX 17
 δράται XVIII 80
 δρέγων IV 85
 δρει VIII 10
 δρη II 118
 δρθά IX 66
 δρμος XIII 50
 δρος XIX 3
 δρους VII 6
 δρούσας III 98
 δρόων XIX 34
 δρφανών XVII 84
 δρχαμε X 99
 δς II 16; III 11; IV 40; VI 3, 50, 84; VIII 67; XI 25; XIII 43; XIX 22, 63; XXII 56
 δσα III 112; VIII 57, 58; XXII 20
 δσαπερ XXII 59
 δσας XIX 106
 δστοις II 122; XIX 60
 δσίω XXIII 42
 δσίων XXI 16
 δσίως I 84
 δσους IX 39
 δσσοι XX 36
 δσφύος V 28
 δστις XII 17
 δτ' II 74; VI 49, 105; XII 11; XVIII 50
 δ τ' VIII 46
 δταν XIX 77
 δτε X 79; XI 59; XVII 63; XVIII 52; XIX 86
 δτι I 67; II 57, 66, 69, 70, 112; III 3, 41, 62, 121; IV 19, 31, 60, 72, 78; V 104; VI 24, 39, 58, 72, 89; VII 48, 99, 102; VIII 15; IX 78; XII 12, 57, 72, 79; XIII 15; XIV 13; XVIII 25, 108; XVIII 11, 31, 87; XXIII 4, 6, 25
 δτι περ X 11, 53; XXII 21
 δτου III 113
 δττι III 102, 104; VI 92; IX 32; XIV 38
 ού I 60, 101, 103, 107; IV 66; V 65; VI 23, 85; VII 26; X 35; XVII 45, 50, 66, 76; XXI 20; XXII 24
 ού XX 45, 77
 ούδέ XVII 51; XXII 48
 ούδέν V 64
 ούδόλως IV 105
 ούκ VI 104; XXII 41
 ούν XI 85; XIX 67; XX 94; XXII 29
 ούνεκα III 39
 ούνομα XII 53; XIII 66, 71
 ούπερ VIII 80
 ούπω II 10; VII 115
 ούρανίη X 31
 ούρανίης XI 49; XXII 93
 ούρανίου XIV 56
 ούρανίων XI 50
 ούρανοῖο XIX 40
 ούρανόν XII 92; XX 102
 ούρανόστεγον XX 13
 ούρεος XIX 18
 ούρος XX 101
 ούς VII 88
 ούσαν IX 76
 ούσιαν XVII 44

οὔτοι III 41; IV 81; VI 22
 οὔτος IV 49; V 81, 111; VII 93;
 XXIII 115
 οὕτω V 104
 οὕτως X 86
 ὅφρως XXI 25
 ὅφρα III 95; V 33; VI 94; VII 39;
 IX 86; X 6, 60; XVII 3; XVIII 28
 ὀχῆας VIII 27
 ὀχλοι VII 82
 ὀχλοις VII 45
 ὀχλου VII 77
 ὀχλους VI 91
 ὀχλω VI 87
 ὀψιν VIII 24; XIX 73
 ὀψις XII 70
 ὀψον X 32

παγείς XIV 45
 πάγκλυτε I 80; V 17; XIII 102
 πάγκλυτον XXII 93
 πάγκλυτος XX 82
 παγκρατές XXII 103
 πάθεν XXII 48
 παθέων XIV 60
 παθόντος XIV 56
 πάθος XII 72
 παθών XI 70
 παθῶν XVIII 40
 παῖ XXII 40, 91
 παῖδα I 78; XI 12; XIII 27; XIX
 84; XXIII 17, 119
 παῖδας XVII 36
 παῖδες VII 98, 113; XIV 5;
 XVIII 82
 παιδί VII 70
 πᾶν III 91; IV 26; V 33; VIII
 20; X 65
 παῖς XXI 31
 πάις III 117; V 117; XI 9, 21
 πάλαι XIV 98; XIX 93; XXII
 26, 30; XXIII 113
 παλαιοῦ VIII 65
 παλάμαις IV 64, 78; VII 61;
 VIII 78; XIV 92, 102
 παλάμας XIV 65
 παλάμη V 75
 παλάμης IV 10
 πάλιν I 32, 55, 90; II 2, 31, 33,

34, 76; IV 11; VI 25, 27; VIII
 34, 83; IX 59, 63, 71; X 2, 4,
 42; XI 63; XIII 24, 92; XVII
 84; XVIII 80; XIX 8; XXII 28;
 XXIII 95
 παλιννοστήων XXII 98
 παμμεγίστω IX 43
 παμμέδοντος XX 39
 παμφαές XX 43
 πᾶν IV 31
 πᾶναγνε I 49; IV 87; XIII 12
 πανάγνοις X 28
 πᾶναγνος XII 70
 πανάγνου II 31; V 100; XX 84
 πανάγνου IV 32; XIV 65
 πάνσοφε XVII 53
 πανσόφου V 19; X 78
 πάντα I 10, 18; II 15, 17, 20;
 III 31, 59, 110; IV 110; VIII
 86; IX 63; X 82; XIII 19, 23,
 47; XIV 83, 93; XVII 5, 10, 37,
 74, 96; XVIII 63; XIX 32, 74;
 XXI 98; XXII 79; XXIII 98
 παντάναξ XIX 26; XX 9, 71
 παντάνασσα XIX 42
 πάντας II 6; 114; V 44; IX 36;
 X 63, 87, 89, 97; XXIII 50
 πάντες II 126; III 19, 122; IV 21;
 V 115; VI 52, 92; VII 17; XVI
 8, 12; XXIII 90
 παντός XIV 30
 πάντων II 26, 51; III 42; V 14;
 VII 112; VIII 66; XIV 55;
 XVII 44, 88; XXI 17; XXIII 75
 πάντως III 55
 παρ XXII 94
 παρά III 12; V 52, 72; VI 43;
 XI 65; XIII 63; XVII 67;
 XXIII 40
 Παράδεισον X 34
 παράκλησιν IV 49
 παράμφω XVI 2
 παραστάς II 108
 παράσχοι I 86
 παράσχοις I 3; XIV 74
 παρέλθω IV 1; XX 23
 παρέξειν XII 59; XXI 104
 παρέστη IV 106
 πάρεστι VIII 6
 παρέσχε IV 52; XI 58; XVI 6

παρέσχεν I 41; XIII 55, 98; XVII
 21; XXI 103
 παρέσχες IV 74
 παρέσχον IV 62; VIII 34; XXIII 52
 πάρετος XX 92
 Παρεύρω XXIII 66
 παρηγορεῖν XIX 81
 παρήλθεν XIII 52; XVIII 1; XXI
 115; XXIII 116
 παρήλθες III 59
 παρθένη I 59
 παρθενίην XIII 32
 παρθενίης XI 31; XIII 50, 85
 παρθενικαί XIII 17
 παρθενικῆς I 17
 παρθένον I 48, 72, 120; XIII 11
 παρθένος I 69; II 69, 70
 παρθένου I 93; IV 2; X 81;
 XIII 46; XVII 67
 παρθένους XXIII 108
 παρθένη XI 71, 72
 παρτεῖναι XX 3
 Πάρθου XVIII 53
 Πάρθων XIV 61
 πάροιθε XVIII 21
 παρόντα XIV 61
 παρόντας VI 91
 παρόντι V 47
 πάρος IV 66
 παρούσα IV 103; XXII 76
 παρούσαν V 23
 παρούσιν XII 96
 πᾶς VII 120
 πᾶσα I 30; V 56; XVII 17
 πᾶσαν IX 32; X 25; XI 28;
 XVII 89; XVIII 35
 πάσης XVIII 70
 πᾶσι II 59; IV 95; V 33; VII
 106; IX 68, 100; X 50; XII 91
 πᾶσιν IV 38, 73; V 52; VI 47;
 VII 18; X 92; XVII 96; XVIII
 6; XX 66; XXII 25; XXIII 11
 παστάδα XIII 17
 πάσχα VII 46; VIII 16, 47
 πάσχω XI 70
 πάτερ XIX 57; XXI 67, 108,
 111; XXIII 86
 πατέρα XIX 80
 πατέρας XII 40
 πατέρος XI 39; XXI 6, 9, 116

πατέρων XXI 30, 66; XXIII 18,
 120
 πατήρ I 39; V 32, 117; XI 14;
 XVIII 49; XXI 60; XXIII 93,
 101
 πατήσας IX 96; XIV 49; XX 10
 Πάτμον XI 81
 πατούντες III 88; VIII 42
 πατούσα XVIII 48
 πατράρχην XIX 62
 πάτρη III 69
 πάτρην III 87; XVIII 78
 πάτρης III 79
 πατρί II 29; VI 88; XII 94; XXI
 43, 57, 88
 πατρίδα III 109; XVII 6
 πατρίδος XIV 41
 πατρικὴν II 8
 πατρικοῖς XX 89
 πατροκτασίην XXI 56
 πατρός V 110; XVIII 71; XXIII 89
 παῦλαν XX 25
 Παῦλε IX 1, 17, 67, 72, 99;
 X 18, 49, 99
 Παῦλον IX 12, 50; X 1, 7, 16,
 47, 60
 Παῦλος IX 31, 85; X 20, 52,
 67, 71, 82, 85, 96; XIII 28;
 XXII 73, 87
 Παύλου XIII 33
 Παύλω XXII 15
 παῦσαι VII 84
 παύση VI 94
 παύσης VI 96
 παύσω VII 88
 πεδήσας VIII 32
 πεδίλων V 74
 πέδον XVIII 53; XX 10
 πεῖθων X 76
 πεῖραν II 71
 πελάοντα VII 67; XIV 78
 πελάσας VI 99
 πέλε IX 31; X 85
 πέλει III 23; XIII 7
 πελειάδων IV 37
 πελεῖν V 113
 πέλεις XX 101
 πέλεν II 16; IV 99; V 24; XVIII
 60; XXI 15
 πέλες XXII 77

πέλομεν XX 37
 πέλον III 121
 πέλον II 46; VIII 10; IX 34;
 XI 27; XVII 37
 πέμπει XII 86, 106
 πέμψαν X 56
 πέμψας III 110; VI 93
 πέμψατε VIII 49
 πέμψε VII 7
 πέμψεν VI 6; IX 84
 πενήτων XVII 83; XXI 15
 πένθος XXII 34; XXIII 89
 πεπήγει XX 31
 πέπλα VII 29, 56; VIII 76
 πέπλων VII 88
 πέπομφε XXI 77
 πέρας VIII 66; XIII 97
 περφομένων XIV 24
 περί III 54; XII 25
 περικαλλέως XX 25
 περιπλακείην XX 85
 περίφημον VII 76
 περίφρων VI 3, 28
 περιφύς XX 74
 Πέρσας XIV 28
 Πέρσης XIV 80
 Περσίδα XIV 73
 Περσίδος XIV 91, 101
 περών XXI 25
 πεσόντα XIII 20
 πεσόντας II 53
 πεσόντες III 76
 πεσόντι IX 54
 πεσόντος XVIII 71; XXI 113;
 XXII 1
 πεσοῦσα I 33
 πεσοῦσης XXII 37
 πεσών XX 80
 πετάζω XVII 29
 πετέλοις XXIII 12
 πέτρα XX 33
 πέτραν XX 30, 76
 Πέτρε VIII 35
 πέτρη XVIII 41
 πέτρην XX 17
 πέτρης XX 64, 74
 Πέτρον X 39
 Πέτρος X 83
 Πέτρου XI 63
 Πέτρῳ X 79

πέφευγε II 47
 πέφευγεν II 63
 πέφηνε XVII 38
 πέφηνεν III 113; XVIII 26
 πέφυκε I 6
 πεφυκώς XXIII 93
 πηκτίδι XVII 18
 πηκτίδος VI 17
 πῆμα XX 79
 πλακί XIX 45
 πλακῶν XX 7
 πλάσας XX 75
 πιέζει XVII 25
 Πιλᾶτῳ VIII 25
 πίοισθε VIII 93
 πίπτει XVIII 64
 πίστιν III 39; VI 35, 50, 105; IX
 33; X 53, 74; XIII 36
 πίστις XVIII 2
 πιστοτάτων V 56
 πιφάουσων V 42
 πλάνας X 23
 πλάνη XI 90
 πλανήθη XII 64
 πλάνης XII 40; XVI 5
 πλάσμα XIV 46
 πλάτη XXIII 67
 πλάτος XVIII 26
 πλεῖστα XI 55; XX 101
 πλέκουσα XXIII 11
 πλέξω XII 35
 πλέον IX 26; XIX 101; XXIII 22
 πλέοντι XXII 16
 πληθός VI 69, 82; XII 22; XIX
 85; XXI 110; XXIII 6
 πλήρης XII 20; XVII 31
 πλήρους XX 47
 πλησας XVIII 63
 πληῖτε VI 20
 πλωτόν XI 13
 πνεῦμα I 73; II 1; IV 46, 52,
 57, 91; V 112, 117; X 65;
 XII 104, 106; XIII 15; XVII
 46, 56, 58, 60
 πνεύματος I 1, 116; V 11, 84;
 XII 85
 πνέουσι XVII 27
 πνέουσιν XXII 7
 πνοαῖς XII 34
 ποδαπός I 54

πόδας V 72; VII 105; VIII 77;
 IX 65; XXI 38
 ποδῶν III 76; VIII 41
 ποεῖσθε XII 82
 ποεῖται IV 40
 ποεῖτε VI 119; VIII 54
 ποεῖτο XI 53
 ποῆσαι I 98
 ποιήσας XXII 26
 ποιήση IV 94
 ποθέει VIII 67
 ποθεῖται XXIII 85
 ποθεῖτε IV 21; VII 14
 πόθεν I 70; IX 68; X 32; XXI
 34; XXIII 55
 ποθέω XIX 74
 ποθέων XIV 89; XX 68; XXII 90
 ποθήσας X 39
 πόθησε XIII 73
 πόθον XIII 37, 74
 πόθος VIII 99; XXIII 54
 πόθου XIII 82
 ποθοῦμεν III 124
 ποθοῦντι XIX 106
 ποθοῦντος XI 64
 πόθους XIX 108
 ποθοῦσιν XIII 86
 ποιμέσι XII 64
 ποιμνίους II 107
 ποίῳ XIX 91
 πόλει III 8
 πόλεις IX 35; X 19; XIV 18,
 27, 35; XVIII 27; XXIII 99
 πολέμων XVIII 57, 71
 πολεμῶν XIV 17, 18
 πόλευε X 25
 πολεύων VII 37
 πόλεως XIV 32, 64, 68, 86
 πολίην XIX 88; XXIII 72
 πόλιν II 7; VII 47; VIII 37; X
 38; XIV 21, 54, 89; XVII 7, 21
 πολιοῖς IV 106; XXII 65
 πόλιος XIX 15
 πολιότριχι XXIII 74
 πόλις VII 90; XIV 1; XVII 11
 πόλισμα XX 1
 πολῖται III 23; VII 43; VIII 21
 πολιταῖς IV 108; XIII 56; XVIII
 28
 ποδίτας III 22; XIV 17; XVII 100

πολίτης XIV 57; XVII 105;
 XVIII 80
 πολίχνας XIV 27
 πολίχνη III 44
 πολίχνην XIX 25
 πολίχνης II 14; IX 62
 πολίων XIV 90
 πολλῶν IV 88
 πόλον I 94; II 93; VII 37; IX 42;
 X 28; XII 86, 106; XIII 24;
 XIV 53
 πόλος I 101, 103
 πόλου IX 41
 πόλους XIX 4
 πολύ VI 69
 πολυειδέι XXIII 33
 πολύπλοκον XIX 85
 πολύς XXIII 43
 πόλῳ II 98
 πόνοις XIII 98
 πόνου XXIII 21
 πόντον XXII 16
 ποντοπορεῖν XXII 6
 πόντος XXIII 70
 ποοῦσα IV 105; XXII 78
 ποοῦσαι XXII 10
 ποοῦσαν XVII 93
 ποοῦσιν II 107
 πορεῖται XXII 81
 πορείας V 47
 πορείης II 115
 πορεν VI 76; VIII 70
 πορεύθη II 12; VI 72; X 59;
 XIV 100
 πορευθῶ XX 44
 πορεύου IV 112
 πόροι XXIII 94
 πόρον I 76
 πόσιν V 14
 ποσίν IV 106; XX 55
 ποταμῷ XVIII 35
 ποταμῶν XX 63
 ποτέ VI 2
 πότμον XVIII 30
 πότμου VI 10, 36; XIV 43; XXI
 122, 125
 πότνα XXIII 9
 ποῦ III 23; VI 81; XIX 71
 ποῶν XI 61
 ποῶσιν III 126

- πράξεων XXII 96
 πράξος XXI 60
 πραπίδων XIX 69
 πραπίσιν XXII 64
 πραύς VII 35
 πραύφρων XIX 65
 πρεπόντως II 3
 πρέπουσαν VIII 60
 πρίν III 81; IV 54
 πρό II 26; III 39, 42, 76; VI 80;
 VII 1
 προβαίνων V 68; X 69; XIV 19;
 XXII 13
 Προβατικής XX 81
 πρόβατον VIII 63, 65
 προβάτων VIII 32
 προβλέψας XXIII 46
 προγόνων IV 77
 προδότην VIII 50
 προδρόμω V 3
 προέδρων IX 38
 προείπε VI 68
 προέλεξε VII 31
 προέλθοι VI 25, 40, 46; XI 1
 προελθών III 11
 προήγεν III 70
 προηγήταις XIX 61
 προήκων XIX 14
 προήλθε V 30; XVII 65; XVIII
 70; XXIII 43
 προήλθεν III 118; IV 20, 55;
 XXI 26; XXIII 36
 προήλθον III 13, 67; VIII 98;
 XXIII 25
 προήχθη X 77
 προθέειν IV 18, 21
 προθέων V 31
 προθήσω XIX 45
 προθύμως III 56; IV 63; VI 109;
 IX 19; XXII 98; XXIII 102
 προκύπτει I 32
 προκύψας IX 41
 προλάμπει III 14; XII 12; XXIII
 103
 προλάμπους VII 33; XXII 67
 προλάμπων XI 30; XVII 13;
 XXIII 32
 προλάμψει V 70
 προλάμψη XXIII 22
 προλέγων VIII 12
 προμαχεῖν XIV 67
 πρόμαχος XXI 79; XXIII 115
 πρόμος III 89; XVI 2
 προνοία XVII 8
 προνομίας IV 82
 προνοίης X 78
 προνομήν III 80
 προορῶν II 76
 προπάροικεν VI 32
 προπέμπει I 36
 προπέμπων III 52
 προπέμψας XI 33
 προπέμψει VII 16
 προπέμψοι XIII 10
 πρόσ I 46; III 22, 49; IV 68;
 V 90, 96; VI 29, 62, 72; VII 5,
 92, 117; VIII 35, 82; IX 60,
 66; X 1; XII 67; XIV 8, 10,
 66; XXII 82; XXIII 92
 προσάπτων XI 62
 προσάψας XII 105
 προσάψει XXIII 5
 προσάψω IV 8
 προσέβαινον XI 38
 προσέδρων VI 70
 προσείπε I 48
 προσείπεν I 56, 69, 72, 90;
 V 66; VII 94
 προσείπω II 65
 προσειπών XXIII 97
 προσέλθοι IV 53
 προσέρπων XX 26
 προσέσχε XII 66
 προσεύχου XVII 99
 προσέχων XII 67
 προσήγεν X 75
 προσήγον VII 68
 προσήκεν V 104
 προσήλθε VI 66; XIV 15
 προσήλθεν I 111; XI 59
 πρόσθεν XII 21
 προσιών VII 73
 προσκατέπτη V 112
 προσκύνησιν XIX 50
 προσκυνούμεν XX 36
 προσκυνῶν XX 18
 προσνοούντες VII 67
 προσοίσειν III 29; IV 28
 προσοίσω XIV 4; XX 41
 προσούσης XIX 15

- πρόσοψιν XII 67
 πρόσωπα XVII 43
 προσώποις XI 46
 προσώπου XIII 70
 προσώπων XVII 47, 49
 προσώψω XXIII 33
 προτείνει V 106
 προτέρων XIII 99
 προτυπών I 59, 61
 προὔπτον V 114
 προὔχων XII 74
 προφαῖνον XIII 66; XVIII 42
 προφανείς IV 60
 προφανῶς II 20; III 70; IV 73;
 X 63
 προφέρειν XVII 58
 προσφέρομεν VII 123
 πρόφευγε III 92
 προφήτα IV 7; V 20; IX 5;
 XVII 1; XXI 1
 προφήται XIII 4
 προφήτη I 60, 63
 προφήτην V 90
 προφήτης II 16, 72; III 46; IV
 45, 83; V 6, 65, 93, 107;
 VII 30, 96
 προφήτιν IV 98
 προφήτου III 114; IV 25; V 19;
 XXI 35; XXIII 13
 προφυγεῖν V 63
 προχέει VIII 75
 προχεύσας XIII 74
 προχεύων V 83
 πρώτον X 40; XII 14, 71
 πρώτος IV 96; XII 7, 72; XX
 78
 πρώτῳ VIII 45
 πτέρυγας XVII 30
 πτολίην XVII 107
 πτόλιν XVIII 32, 33, 79, 88
 πτυέλῳ VIII 24
 πτύον V 85
 πυθέσθαι XII 56; XXI 62, 78
 πύλας IV 32; VIII 28; XIV 64;
 XX 3
 πυλέων VII 91
 πῦρ V 83
 πυρῆν XIII 62
 πυρί XIV 96
 πυρίνην I 3
 πυρίπνους XI 94
 πυρός XVIII 35
 πῶλον VII 11, 25, 36
 πῶλου XXIII 68
 πῶλῳ VII 26
 πῶς VI 83; X 31; XXI 31;
 XXII 87; XXIII 111
 ῥάβδος XXII 65
 ῥαγέν XX 69
 ῥαθάγω XII 73
 ῥᾶον XVIII 61
 ῥάχεως XIV 69
 ῥέεθρα VI 98
 ῥέεθροις V 92; XXII 4
 ῥέεθρων V 84
 ῥέζων XIV 93
 ῥέθει XI 69
 ῥεθέων I 85
 ῥείθρου VIII 40
 ῥέξαι V 103
 ῥέξεις IX 55
 ῥέοντες II 114
 ῥέουσιν XII 68
 ῥήξας XIII 95; XX 71
 ῥίξα IX 17
 ῥίξαι V 25
 ῥίξαν XVII 90
 ῥίξης XI 10
 ῥίψας I 118; IX 91; XI 68
 ῥίψεν XIII 79
 ῥοδοειδέος XIII 69
 ῥοθίης XIII 49
 ῥοθίους V 46, 57, 69, 80, 81
 ῥοθίων V 95, 98
 ῥόον III 85; VI 78; VII 82; XVI 1
 ῥόος IV 79; X 69; XIX 75;
 XXI 83
 ῥόου V 100
 ῥυπαρῆς II 85
 ῥυπαρόν IX 69; XXII 70
 ῥυπαρῶς XXII 69
 ῥύπον V 78; XVII 73
 ῥύπτων V 76
 ῥυπῶντα XI 6
 ῥύσατο XXI 122
 ῥύσιον VIII 69
 ῥύστην XIX 43
 ῥώμῃ V 71

*Ρώμης XIV 18; XVIII 75
 ῥῶσιν VII 106

σά XXII 79
 σαγήνην XI 40
 σαλεύθη VII 90
 Σαλόμη XI 12, 24
 Σαλόμης XI 15, 22
 Σαλώμης VIII 36
 Σαμαρείης III 80
 Σαμαρειτικῶ III 84
 σαόφρων I 89, 105; IV 102;
 XI 24; XXIII 80
 σαργάνης X 13
 σάρκα I 59, 61; VIII 100; XI 52
 Σατανᾶ I 40
 Σαῦλε IX 56
 Σαῦλον IX 44, 47, 60, 84
 Σαῦλος IX 57, 92
 Σαύλῳ IX 54
 σαώζει II 91
 σαώζειν XIII 21
 σαώζοι XXI 91
 σαώζων XVIII 19
 σαῶσαι VI 85
 σαώσας XXI 69
 σάωσε XIII 96
 σαώσει I 67; II 17; XXII 104
 σαώσεις VI 39
 σάωσις I 37; XVII 98
 σαῶσοι XXII 94
 σε VI 64; IX 72; XII 71; XIX
 71, 79; XXI 47, 109, 112;
 XXII 104
 σέ I 75; VII 34; XXI 67; XXII 94
 σέβας III 29; XVII 41; XX 41
 σεβάσμιος XIX 66
 σέβειν XIII 29
 σέβοντες VII 55
 σέβουσι VII 19
 σέθεν XI 73
 σεῖο XIX 17, 67; XX 33; XXI
 44, 67, 108; XXII 37, 74, 88
 Σελεύκου XIII 65
 σεμνά I 18
 σεπτόν XII 53
 σή I 101
 σῆμα IV 90; XX 96
 σῆν I 59

σθένει I 74; XVIII 15
 σθένεν VI 85
 σθένος V 101; XI 87; XVII 88;
 XXII 41
 σιδήρῳ XXI 77; XXIII 42
 σικέρων V 14
 σίμβλους IX 2
 σίμβλων XIII 2
 Σίμωνι X 79
 σίστρους XXI 42
 σῖτον V 87
 σῖτος XXIII 43
 Σιών VII 32; XX 56, 67, 73
 σκάφος XI 40; XXII 9
 σκεδάσθη XVIII 3
 σκεδάσσω XXII 36
 σκεπασθέν II 116
 σκέπην XXII 83
 σκυῖν VII 101
 σκοπήσας IV 65
 σκοπῆν XX 73
 σκοποῦντα XXII 50, 102
 σκοποῦντες III 21, 27
 σκοποῦντων XII 16
 σκοτῆν IX 85
 σκύλα XIV 99
 σκυλεῦον VIII 94
 σκυλεῦσαι XVIII 32
 σκυλεύσας XIV 99
 σκύλοις XIV 100
 Σμύρνης XVII 35
 σοι IX 65, 71; XII 53; XIV 4,
 12; XIX 90, 106
 σοῖς VII 83; XIII 102
 Σολομῶνος XII 58
 Σολύμων XX 5
 σόν I 92; IV 70, 91; IX 3; XXII
 102
 σός VI 41
 σου IV 72, 76; XIX 87; XX 7
 σοῦ I 50; VI 43; XIX 92; XXII
 45
 σούς IX 2
 σοφά IX 22; XXIII 46
 σοφῇ VI 117
 σοφῆς IV 82; VI 4; IX 14;
 XII 32; XVII 30
 σοφίη II 91
 σοφίη I 10; X 73; XI 67
 σοφίην X 30; XVII 14; XXIII 47

σοφίης I 123; II 89; XI 49;
 XIX 6, 71; XX 78
 σοφίσθη X 73
 σοφοῖσι IX 8
 σοφόν XVII 4; XXIII 48
 σοφός I 99; X 85; XIII 28;
 XVII 77
 σοφοῦ XII 44; XVII 28; XXIII 13
 σοφῶ XXIII 62
 σοφῶν V 21; IX 32; X 96
 σοφῶς XII 62; XVII 22, 34, 42;
 XXII 62; XXIII 14
 σοφώτατος X 83; XVII 97; XXI
 81
 σπέος II 125; XIX 41
 σπεύσατε II 123; VII 60; VIII 17
 σπεύσομεν IV 18
 σπόγγον XX 50
 σποράς II 14, 74; III 8
 σπυρίς X 31
 σταθερή XIII 35; XXII 74
 σταθερὴν XIII 84
 σταθερόν XIV 75
 σταθερός XIII 50
 σταλάξας VI 80; XIII 60
 στάς XIX 100
 σταυρός XVIII 89; XX 34
 στεγανόν V 85
 στεγανός XI 39; XIX 12
 στέγος XII 54
 στέμμα XII 35
 στέμματα XII 35
 στενάζοι VII 100
 στενάζων XIX 78; XX 77
 στενάχω XX 68
 στερεαῖς VIII 22
 στέρησιν XXII 39
 στεροπάς IX 68
 στεροῦνται XVI 3
 Στέφανε XII 71, 107
 στεφάνη XXIII 64
 στεφανηφόρου VIII 73
 στεφάνοις XII 8; XIII 18
 Στέφανον XII 48
 Στέφανος XII 21, 53
 Στεφάνου XII 2, 10, 17, 38, 44, 70
 στεφάνους XIII 79; XVI 6; XXIII
 11, 37
 Στεφάνῳ XII 26, 35, 66, 76
 στέφε XXIII 107, 108, 109
 στέψατε XIII 18

στήσατο XXIII 17, 119
 στίχα XII 4
 στόλος XII 28
 στόμα VII 117; XII 77; XIX 47
 στόμασιν VII 84
 στόματι VI 108
 στομάτων VII 119, 121; XI 18
 στοναχεῖν VI 71
 στοναχῶν XXI 13, 121, 123
 στονόεις XXII 73, 87
 στόνον XXI 10
 στόνος XXII 49
 στόνους XIV 12
 στρατείην XIV 84
 στρατεύθη XII 6
 στρατεύσας XVIII 25
 στρατιῆς II 101; III 89; XII 89
 στρατός II 94
 στροβοῦσαν XXII 42
 στυγερῆς II 60; VII 98
 στυγερὸν VII 18; XIII 74; XXI 92
 στυγερός I 27; XXI 31
 στυγεροῦ XXI 80, 112
 στύγησε XIII 42
 στυγούσης III 121
 στύλους XIX 34
 σύ V 96; VI 20, 58, 93, 115;
 IX 73, 75; XI 75; XXI 66;
 XXII 75
 συγγενῶν X 84
 σύγγονοι XXIII 25, 51
 σύγγονος XI 16
 συγγόνων XXIII 53
 συγκαλέσας III 35
 σύλησεν XIV 94
 σύμβολα XXIII 46
 συμβόλων XIV 47
 Συμεῶν IV 45, 77, 83, 96, 113,
 116; XXIII 81
 συμμανέντες VIII 25
 σύμπλοον XXII 23
 συμφαγέτω VIII 68
 συμφορῶν XIX 86
 συμψυῆς II 29
 σύν III 18, 84; IV 89, 115; VI
 87, 115; VII 12, 65, 78; VIII
 48, 59; IX 49; X 79; XII 3,
 100; XVII 105; XXIII 10, 31
 συναγωγῆς VII 98
 συνάγων V 87

συνάπτων XVII 62; XXIII 106
 συνάψη II 54
 συνδραμοῦσιν VII 46
 σύνδρομα II 122
 συνείρειν XII 25
 συνελῶν III 91
 συνέσχεν XIX 86; XXI 65
 συνεύων XIV 71
 συνέχευε IX 97
 σύνηδες XXII 43
 συνήθως VI 89
 συνῆλθε VI 70
 συνῆλθεν XXIII 27
 συνῆξεν XXIII 45
 συνῆπται XII 11; XXII 22
 συνῆπτον XXII 82
 συνῆρε XXI 42
 σύνθεσιν IV 16
 σύνθετον IV 13
 συνιόν VI 82
 συνοικτῶ I 35; XVIII 20
 συνόν II 121
 συνόντα IV 29; XII 94
 συντόμως VII 16
 συντόνου II 115
 συντόνους X 3
 συντόνωσ XXIII 84
 Σύρους X 61
 Συρίην XIX 107
 Συρίης XIII 64
 Σύρων X 20
 σφαγέντων XIX 54
 σφαγὴν VIII 72
 σφαλερόν I 6
 σφέας III 70
 σφετέρων X 48
 σφίσιν III 51
 σφύδρα XX 6
 σχεδόν VII 86
 σχέσει XIX 80
 σχίσεν XIII 80
 σώζει II 20; XI 98
 σώζειν XXI 83
 σώζετε IV 114
 σωζομένων II 18
 σώζων VII 34
 σῶμα V 55, 59, 77, 80; VIII 89;
 XVII 67; XX 97
 σῶν I 85; XXI 121
 σώσας XIII 23

σῶσεν XIX 6; XXI 109, 112
 σώση X 94; XIV 46
 σῶσμα VI 18
 σῶφρονα XIII 57; XVII 71
 σῶφρον XIX 72
 Σωφρόνιε XIX 72
 Σωφρονίου XIX 73
 σῶφρων XVII 14

 τ' III 15; VIII 45, 75; X 22, 88;
 XII 59; XXI 28, 71
 τά I 9; II 15, 20, 21; III 31, 77;
 IV 37; VI 33; VII 44, 56, 99;
 VIII 76; IX 63; XII 61, 75;
 XIII 19, 47; XVII 10, 37, 74,
 96; XVIII 63; XIX 9; XXI 98;
 XXII 79; XXIII 110, 111, 112,
 113, 114
 τάδε III 77
 ταθῆναι XI 57
 ταῖς VII 116; VIII 86
 τάλαινα XXII 46
 τάλας III 95; XXI 26, 37, 53
 τανύσθη XX 65
 τάνυσσε IX 47
 ταραττεῖν XXII 14
 ταραττων XVIII 62
 ταραχούς XXII 18
 Ταρσοί IX 11
 Ταρσόν X 56, 60
 τὰς VII 22; IX 35; X 19; XIV 65
 ταῦρων XIII 93
 ταῦτα I 34; V 60; VI 43, 90;
 VII 31; XXII 29
 τάφον VI 72; XX 16
 τάφος VI 81, 87; XX 100
 τάφω VI 99
 τάφων VI 40; XIV 48; XVII 79
 τάχα XIX 25
 ταχέως V 70; XII 14; XIII 75;
 XIX 8, 78
 ταχινοῖς VII 50
 τάχιστα V 49, 91; VI 29; VIII
 52; IX 44; XII 38; XXI 24, 89
 τάχως II 7; III 87, 93; XII 48;
 XVII 2, 79; XXI 69; XXIII 101
 τε I 74; III 78; IV 90; V 2, 14,
 25; VI 117; VII 11, 25, 35, 36,
 64, 105, 109, 122; VIII 7;

IX 92; X 20, 92; XI 10, 12,
 28, 36, 52, 70; XII 20, 21, 29,
 30, 42, 47; XIII 2, 11, 30, 80,
 82, 86, 90, 93, 97; XVII 39,
 56, 88, 104; XIX 33, 34, 44,
 47, 59, 60, 61, 79, 80, 82, 91,
 103; XX 13, 20, 25, 29, 50,
 55; XXI 17, 83, 97; XXII 90;
 XXIII 30, 64, 70 (bis)
 τεάς XX 2
 τεή I 104
 τεήν I 7, 62; XIX 58; XXII 40
 τέθεικε II 87; XII 14
 τεθέντα XII 62
 τεθέντι IV 7
 τεῖνας XI 91
 τείχει XIV 83
 τειχέων X 14; XIV 76
 τεῖχος IV 117; XXII 55
 τεῖχους XIV 69
 τέκεν XX 82
 τεκέων XVII 89, 108; XIX 70;
 XXI 124; XXIII 71
 τέκνα III 120; IV 36; V 62;
 VI 14; X 84; XIV 91, 101;
 XXIII 110
 τέκνοις XXI 67, 70
 τέκνον XI 21; XIX 83; XXII 19
 τεκνοτροφίης XXI 44, 57
 τεκόντα XVII 57
 τεκόντι XXI 43
 τεκόντος II 37
 τεκούσα II 86; XI 15; XXII 75
 τεκοῦσαν II 10, 64; XI 61, 76,
 79, 80
 τεκοῦση II 121; III 91, 99; IV
 11, 86; VII 12, 24; XI 71
 τεκούσης II 24, 38, 40; IV 2;
 XIII 40, 44; XX 98; XXII 2, 55
 τέκος XIII 21; XIX 79; XXI 33,
 46; XXIII 103
 τελέει XXI 36
 τελέθει XVIII 14
 τελέθεις XX 28
 τελέθω IX 61, 64
 τελείας IV 15
 τελεῖτε XIII 13
 τελέοις XIII 102
 τελέσαι V 105
 τέλεσαν VII 23

τελέσας XX 60
 τελέσθη IV 22, 59
 τελέσσαι IX 72
 τελέσσας IX 23; XI 41
 τέλεσσε IV 102
 τελέσσω VIII 33; XXII 3
 τελέων XXII 84
 τελετῆς V 34, 36
 τελοῦντα X 55
 τελοῦντες IV 61
 τελοῦσαν XXII 32
 τελοῦσιν XX 54
 τέμενος XX 99
 τεμένους XX 96
 τέξη I 77
 τεόν II 4; IV 69; XIV 38; XXI
 110, 123; XXII 5
 τεράτων XII 22
 τέρμα III 120; IV 60; VI 45;
 VIII 7, 62; XII 80
 τέρματος XIX 95
 τερπνόν VII 109; XVII 3, 82
 τετακώς IV 67
 τέτυχε I 10
 τέτοκε XIX 43
 τετρα *** XX 14
 τετραήμερου XIX 20
 τετραστόου XIX 27
 τέτρατον VI 102
 τέτυκτο XX 100
 τεῦξαι V 49
 τεύξας XXII 29
 τεύξατο IX 50
 τεύξε IV 107; VI 84
 τεύχει VI 107
 τεύχων XII 91
 τέχνη III 63; XX 39
 τέχνην XXI 45, 89, 97
 τέχνης XXI 105
 τεῶν V 95; XXII 84
 τήν VII 10, 47; VIII 37, 60, 97;
 XVIII 11; XX 56; XXII 30
 τῆς V 1; XVIII 59; XIX 13;
 XX 64
 τι V 83
 τί V 96; XII 14, 113; XXIII 91
 τίειν XIII 30
 τίετε III 122; V 115
 τιθεῖσα II 92
 τιθήνη III 26

τίκτον XI 12
 τίκτων X 17
 τιμᾶ VII 102
 τιμῆν XXIII 35
 τίνα XIV 4; XXII 3
 τινάξαι XXIII 14, 57
 τίνασσε XXI 20
 τινάσσειν IX 6
 τινάσσων XXIII 72
 τίνες XXIII 58
 τίνες VII 52; XII 24
 τίνος XIX 67; XXIII 58
 τίπτε XIX 83; XXII 5
 τίς III 60; V 61; VII 93; VIII 46;
 IX 58; X 85, 86; XXIII 5
 τις IV 43, 66; VII 30, 73, 92;
 X 69; XI 30
 τίσι XXII 4
 τιταίνειν IX 65
 τιταίνων XXII 51
 τό I 80; III 93; IV 72, 87; V 24,
 59, 99, 112, 117; VI 38, 45;
 VII 75; VIII 12, 16, 47, 62, 94;
 IX 90; X 7, 77; XII 10, 72,
 80, 86, 106; XIII 65; XIV 7,
 46; XVII 46, 58, 60, 81, 82;
 XVIII 38, 39, 40, 66, 87; XIX
 12, 41, 69, 70, 105; XX 31,
 32, 38, 45, 79, 95, 96 (bis);
 XXI 110; XXII 70; XXIII 6,
 34, 53, 89, 92, 103
 τόδ' VIII 89, 93
 τόδε V 94; VIII 92; XVIII 66
 τοι V 70
 τοῖον X 32; XIV 13
 τοῖς III 20; V 52; VI 47; VII 45;
 X 93; XIV 62, 100; XXII 58
 τοῖσι VIII 92
 τοίχους XX 86
 τοκετοῦ II 41, 71; IV 32
 τοκετῶν II 102, 103
 τοκεῦσιν XXII 58
 τοκήα I 23, 124; IV 19, 68; VIII
 95; XVII 6, 45, 66, 84; XXI
 71, 75, 93, 124
 τοκήας XXI 80
 τοκήες IV 26; XII 83
 τοκήι XXI 45
 τοκήος I 87; VII 75; VIII 64;
 XII 88; XIII 26; XVII 26, 59;

XXI 19, 32, 40, 50; XXIII 58,
 107
 τοκήων IX 20; XII 41; XVIII 79;
 XXI 68
 τόκοις XXIII 71
 τόκον II 22
 τόκος XI 24
 τόμον II 78
 τόν I 23, 67, 87; II 93; IV 29,
 70; V 109; VI 114; VIII 29,
 43, 52, 85; IX 10, 51, 75; X 40,
 98; XI 8, 20; XIII 59; XIV
 98; XVII 75, 91; XXII 3, 35,
 52, 53, 100; XXIII 105
 τόνδε XI 43; XIX 22
 τόξον XXI 20
 τόπερ XII 81
 τόπον XX 26, 77
 τόπους XI 83; XIV 95; XVIII 83
 τόπων XIV 74
 τόσην XIV 8
 τόσον XIV 10
 τόσου XXII 72
 τόσσα XXII 47
 τότε I 48, 69, 93, 95, 112; II
 93; III 10, 13, 48, 115; IV
 83; V 45, 89; VI 46, 86; VII
 90, 92; VIII 74; IX 77; XI
 77 (bis); XIV 79; XVIII 55,
 69; XIX 87; XX 71; XXI
 96; XXIII 24, 51, 52, 53, 73, 89
 τοῦ XXIII 21, 39, 89
 τοῦνεκα XI 86
 τοῦνεκεν XII 54
 τοῦς I 37; II 53; III 12, 48;
 IV 84; V 72; VI 91; IX 27,
 29; X 94; XII 17, 47; XVII 98
 τοῦτο I 70; IV 87; V 13, 103;
 VIII 13; XIX 105; XXIII 91
 τοῦτον V 32, 115; XI 52; XXI 52
 τούτου V 72; VIII 41; XI 36
 τούτους VIII 79
 τούτω XI 55; XXIII 37
 τούτων XXI 59
 τράπεζαν VIII 83
 τραπέζῃ VIII 71
 τραπέζης VIII 3
 τραπέζισιν III 109
 τραπέντες XII 55
 τραπέσθω XVIII 86

τραφήναι XXIII 77
 τραχίναῖς VII 57
 τρεῖς XVII 51
 τρέπεν IX 44
 τρέπεσκεν XVIII 29
 τρέπουσα I 31
 τρέφε IX 40
 τρέφεν XVII 12
 τρέφοντα II 88; XIII 50
 τρέφουσα XVIII 8
 τρέφουσι IX 11
 τρέχοι VII 63
 τρέχοιτε II 126
 τρέχον V 8
 τρέχοντα XI
 τρέχουσιν XVIII 84
 τρέψε XI 93
 τρία XVII 43
 τριάδα IX 98
 τριάδι V 114; XXI 5
 τριάδος XVII 42, 52; XXI 4, 8;
 XXII 93, 103
 τριάς V 116; XVII 53
 τρίβοις VII 57
 τρίβον III 88
 τρικόγχου XIX 28
 τριόδοις VII 54
 τριστῶν XX 23
 τριταῖος VIII 29
 τρίτον III 79; X 29
 τρίχας V 27
 τριῶν XVII 47
 τρομεῖς XXII 24
 τρομερόν XIII 77
 τρομέων V 108
 τρόπαιον XVIII 66
 τροπᾶς XXII 18
 τροποβάρβαροι XXIII 26
 τρόπον V 105
 τρόπων XIX 91
 τροφέα XVII 83
 τροφήν V 22; XXIII 78
 τροφῆς IX 4
 τροχάζειν XIV 41
 τρυγῆσαι XIII 3
 τρυγήσας IX 3
 τρύγησε XVIII 50
 τρυγόνες IV 35
 τρυγῶντι XXII 34
 τρυφερούς VIII 77

τρυφῶν XX 95
 τύμβε XX 28
 τύμβον XIX 19
 τύμβου XX 19
 τυμμάτων XXI 94
 τύμπανον XXI 2
 τυπέντα IX 52
 τυπέντες XII 23
 τυπικοῦ VIII 7
 τυπώσας VIII 72
 τυράννου III 105
 τυφλόι VII 104
 τυφλόν VI 84
 τυφλός IX 80
 τῷ IV 7; V 61; VIII 36, 98
 τῷδε XIX 68
 τῶν I 24; VII 7; IX 22; XVII 47;
 XXI 66; XXIII 18, 120
 ὕβρεων XII 43
 ὕγιης XX 93
 ὕγιως VII 94
 ὕδροχαίτην XXIII 40
 ὕδασι V 77
 ὕδωρ VIII 75
 ὕθλους X 36; XXI 86
 ὕθλων III 65
 ὕϊα I 39; XXII 5
 ὕλικόν XIX 89
 ὕμέας V 68, 82
 ὕμμες XII 81
 ὕμνιν II 112
 ὕμνοις II 96; IV 104
 ὕμνον II 101; VII 68, 76, 123;
 XI 4; XVIII 9; XXIII 105
 ὕμνοπόλοις V 18
 ὕμνοπόλων VII 120
 ὕμνουν VIII 96
 ὕμνους V 35, 38; XX 54
 ὕμνων XXIII 4
 ὕπαντιάν VII 60
 ὕπαρ II 97; VI 90
 ὑπάρχει XIX 63
 ὑπάρχεις XXIII 76
 ὑπάρχων II 50; X 91; XI 49;
 XIX 51; XXI 30
 ὑπέρ VII 42
 ὑπερθε XIV 69
 ὑπερθεν XXII 20

ὑπέρογκα VII 85
 ὑπερτάτοις VII 71
 ὑπερώϊον XX 49
 ὑπέστη XIV 44
 ὑπέστην XIX 100
 ὑπέστης XII 72
 ὑπέφυγε V 93
 ὑπήλθε XVII 74
 ὑπήντων VII 50
 ὑπῆρχε XI 22
 ὑπῆρχεν IX 25
 ὕπνον VI 16, 23
 ὕπνος I 111
 ὕπνου VI 25
 ὕπνους III 90
 ὕπνων III 98
 ὑπό IV 91; VIII 8; IX 22, 81;
 X 78, 81; XI 81; XII 85;
 XII 81; XVII 85; XVIII 73;
 XIX 12; XXI 100; XXII 83
 ὑπόδειγμα VIII 81
 ὑποδύς VIII 84; XX 83
 ὑποθεῖς XIV 83
 ὑπομαζίων VII 118
 ὑποπόντιον XXII 10
 ὑποτίτθιον III 97
 ὑφαίνων XIV 12
 ὑφάλοις I 97
 ὑφέξειν XXI 74
 ὑψιλόφων XIV 6
 ὕψος IV 67; VI 74; VIII 82;
 XIII 6; XIV 66

φαάνθη I 95; II 36, 49, 97; IV
 42; V 7, 41, 116; X 93; XI
 9; XXI 120; XXIII 20
 φαάνθης III 61; X 18; XXI 34
 φαγών XXI 36
 φαείνεις IX 68
 φάγοιτε VIII 89
 φάγω VIII 48
 φαγών VIII 63
 φαέθων V 102; XX 67
 φαίνειν IV 95
 φαίνειν IV 75
 φαίνειν VI 12
 φαίνου XXII 61
 φαίνων XIX 11
 φαθί VII 93

φαίδιμε XX 33
 φαιδρόν VIII 61
 φάλαγξ XI 3
 φάναι VIII 98
 φανείς V 79; XIX 32; XXI 32
 φανείσαν I 8
 φανείσης V 34, 36
 φανέντα II 23; IV 14; IX 12;
 XXI 96
 φανέντες XIV 54; XXIII 26
 φανέντι I 85
 φανέντος II 41, 59, 61; III 50
 φανέντων II 80, 82
 φανερόν IV 107; XII 91
 φανερούς IV 94
 φανερώς VI 95
 φανερώσατε III 56
 φανῆναι XXI 51
 φανήση XXII 95
 φανοίης XXIII 73
 Φανουήλ IV 99
 φάος IV 75; VIII 87; IX 46, 74;
 XXII 89
 φαραγγών XXII 8
 Φαραώ III 106; XXIII 35
 Φαρίην XXI 73
 Φαρίης XII 29; XXI 55
 Φαρισαῖος IX 24
 φασί VII 113
 φάσκων V 94
 φάσμα XI 93
 φάσματα XI 68
 φάτις IV 97
 φάτνη II 87
 φάτνην II 123
 φάτνης XIX 49
 φάτο V 61; IX 60
 φατούς X 35
 φέγγος III 68; IX 90; XI 32
 φεγγοτόκον IX 85
 φέρε IV 6; XXIII 92
 φέρει XVII 56
 φέρει V 26; XVII 76
 φέριστα XXII 79
 φέριστον XI 4; XVIII 40; XIX 64
 φερνῆν XIII 43
 φέρον VII 18, 24; XII 39, 50
 φέρουσα I 125
 φερούσης IV 3
 φέρουσιν VII 82

φερτέρην XXIII 28
 φέρτερος XXIII 73
 φέρω XXII 70
 φέρων VIII 39; IX 30; 63; XX
 92; XXI 20
 φεύγειν III 85
 φεύγεν V 13
 φεύγων III 100
 φήσω III 38
 φθάσαντες XXIII 83
 φθιμένον VI 99
 φθονεροῖς XXI 72
 φθονερόν XXI 21, 33
 φθονερούς XII 33; XXI 104
 φθονερώ III 96
 φθόνησε I 27
 φθόνον XXI 27, 39, 92, 96, 102
 φθόνος XXI 22; XXIII 3
 φθόνου XXI 80, 113
 φθόνω VIII 19; XII 23; XIV 26;
 XVII 104; XIX 56
 φθορά I 33; XVIII 46
 φθοραῖς XXII 22
 φθοράν XVII 80
 φιλ' XIX 87
 φιλάγνοις XI 47
 φίλε VI 109; XXII 40, 91
 φιλέσκει XI 43
 φιλέειν XVII 91
 φιλεῖ VI 83
 φιλεῖς VI 7
 φιλευσεβέων IX 17
 φιλευσεβούντων V 58
 φιλέων X 87; XI 56; XX 22, 85
 φίλη VII 33
 φίλην XI 14; XVIII 11; XIX 107
 φίλης V 1
 φίλισω XIX 3; XX 11, 18, 30,
 80
 φίλην VII 99; XI 46
 φίλην XIV 58
 Φιλιππου XIII 72
 φιλοδακρύου XII 87
 φίλοι II 68; III 53, 123; VI 119
 φιλοῖν XIX 58
 φίλοις XI 46; XIV 62; XX 72
 φίλον VI 15, 85, 119; XXI 91;
 XXII 91
 φιλοποντοῖς XIII 90
 φίλος I 106; XIX 79

φιλοσυμπαθής X 92
 φιλότιμε XXIII 9
 φίλου XXI 116
 φιλοῦντα XXI 84
 φιλτάτη XIX 94
 φιλτάταις V 15
 φίλων VII 122; XX 78
 φίλων X 12
 φλαῦρον XXII 99
 φλεγέντες XII 49
 φλεγῆναι XIII 57
 φλέγοντος XVII 32
 φληνάφου XXI 54
 φλόγα XI 97; XIV 84
 φλογερή XVIII 26
 φλογερήν XIII 62
 φλογεροῦ XIII 82
 φλογερῶ VII 103; XIV 96
 φλογίζει V 88; XIV 96; XVIII 27
 φλογός XIII 63
 φοβεροῖς IX 87
 φόβον I 57; XIII 77; XVIII 77;
 XXIII 118
 φόβος XXIII 59
 φόβω XXI 93
 φονέα X 21
 φονεύει XVIII 55
 φονεύειν IX 30
 φονεύσας II 84
 φονεύση X 58
 φονεῦσι XII 101
 φονικοῖς XIV 28; XVIII 64
 φονικόν XIV 87
 φόνων XVIII 63
 φοράν XIV 14
 φορέων III 99; IV 46; XI 6, 87;
 XIII 72
 φοροῦντα XI 51
 φορτίς I 123
 φρένας I 30; III 64; XII 73
 φρενός IX 31
 φρενών I 114; VIII 82; XXII 36
 φρεσί XI 47
 φρεσίν I 52, 110; IV 48; XIV 79;
 XVII 94; XIX 24
 φρονέω VI 42
 φρονέων XIX 93
 φρονούντων IX 22
 φυγήν I 109
 φύγαις XXII 99

φυγόντες XIV 51
 φυγοῦσα XIII 49, 63
 φυγοῦσαν XIII 92
 φυγοῦσιν XVI 5
 φυγών X 21; XVIII 79
 φύλα III 38; XIV 23
 φυλακὴν II 106
 φύλαξε XIII 61; XXI 125
 φυλάξῃ I 120
 φύλασσε IV 110
 φυλάσσοις XVII 72
 φυλάττειν XVII 94
 φύλαττεν X 5
 φυλλάσι VII 59
 φύουσα XVIII 7
 φύρσιν II 47
 φύσει II 43, 67
 φύσεις IV 15; XVII 52, 69
 φύσεσιν II 50
 φύσεως II 25; XXII 32
 φύσιν II 44, 57; XI 28; XVII 50, 62; XXII 27
 φυτεύει IX 9
 φύτλαι XVIII 90
 φύτλας XVIII 7
 φύτλη I 31
 φύτλην I 15; II 88
 φύτλης II 56; III 25; IV 100; IX 82; XXII 21
 φώκαις XIII 90
 φωσφόρε XI 31 (bis); XX 28
 φωσφόρον X 17; XVII 71
 φωσφόρος X 18
 φωτί IX 43
 φωτογόνου V 34
 φωτογόνους IX 100
 φωτός IX 99
 φωτοφόροις V 35

χάδεν I 101, 102, 103
 χαῖρε I 49; XX 67
 χαίρετε XVIII 90; XXIII 97
 χαλάζαις XIV 77
 χαλεπή VI 8
 χαλεποί VII 107
 χαλεπὸν IX 91
 χαλεποῦ XXI 113
 χαλεπῶ III 110
 χαλεπῶν XIII 91

χαλεπῶς XIV 93
 χαλεπωτέρων XIII 93
 χαλεπωτάτῃ XVIII 24
 χαλῶσιν X 13
 χαμάδις XX 80
 χαμαῖς XIII 79
 χαμόθεν XX 91
 χαρᾶ XX 35
 χαράν II 42; XVIII 81; XXI 12
 χαρᾶς VII 17
 χαρίεις XXII 95
 χαρίεν VI 103; VII 19; VIII 91
 χαριέστατος X 91
 χάριν I 58; II 110; VI 11, 88; X 48; XI 45; XII 69; XIII 70; XXIII 100
 χάρις XIX 40; XX 58; XXI 120; XXIII 27
 χαρίσθη X 50
 χάρισμα XIX 48
 χάριτος IX 94; XII 20; XVII 95
 χάρμα VI 61; XIX 69
 χάρμην XVIII 4
 χατίζω V 95
 χείλεσιν V 18
 χεῖλεων XI 96
 χεῖλην XI 6
 χεῖλος XI 29
 χείμασιν XXI 61
 χείματος XXII 24
 χειμάτων XXI 107
 χεῖρας VII 105
 χεῖρεσι VIII 86
 χεῖρί XXIII 18, 120
 Χελίου III 116
 χέρα V 106; XI 91
 χέρας IX 79
 χερὶ II 79; X 8
 χερὸς XIII 44
 Χερουβὶμ I 80, 83
 χερῶν I 13
 χεῦμα VI 96; XIV 7
 χέων XXIII 17, 119
 χήρα IV 102
 χθαμαλά I 110
 χθαμαλῶν VIII 82
 χθόνα I 32; V 43; XIV 19
 χθονί IX 18; XII 105; XVII 65
 χθονίοις XXII 94

χθονίων I 25; 81; III 102; V 79; X 86; XI 98
 χθονός II 95; XIV 54
 χιτῶνα V 26
 χιτῶνας VIII 84
 χλαμύδα XIII 80
 χλοεραῖς VII 59
 χλοερούς VII 62
 χό XIV 80
 χόλον III 105
 χόλος XII 95
 χόλω XVIII 25
 χορεύει XX 53
 χορεῖν XXIII 10
 χορεῖν II 95
 χόρευε XVIII 2
 χορεύειν XII 4
 χορεύοι XVII 106
 χορεύοις XXIII 71
 χορεύσω X 68; XIX 30; XX 22
 χορεύω XXI 7
 χορός XII 15; XXIII 104
 χορούς XIII 13
 Χοσρόην XVIII 55
 Χοσρόου XVIII 68
 Χριστέ VI 96; VIII 85; XII 103; XIV 37, 74, 92, 102; XVII 72; XXI 88
 Χριστιανῶν XIV 5, 23, 92, 102
 Χριστόν III 17, 19, 75, 123; IV 58, 78, 96, 107; V 53, 113; VI 6, 53, 116; VII 19, 28, 60, 65, 99, 102; VIII 67; X 62, 97; XII 79, 83, 87, 93, 107; XIII 101; XIV 34; XVII 91; XVIII 52; XXII 23, 56
 Χριστός II 55, 112; III 36, 81, 82, 104; IV 17, 19, 38, 60; V 77, 79, 89, 102; VI 9, 26, 31, 34, 41, 48, 55, 58, 73, 75, 95, 103, 113; VII 15, 38, 41, 48, 58, 81, 86, 114; VIII 31, 57, 58, 99; IX 49, 78, 82; XI 27; XII 57; XIII 31; XVII 78; XVIII 30, 31; XIX 32; XX 102; XXI 121
 Χριστοῦ VI 118; VII 62, 108; VIII 5; 49; XI 15, 25, XII 72; XIV 29, 67, 95
 χριστοφόνος III 60
 χριστοφόρε XII 107

Χριστῶ IV 7; VI 66; VII 103, 119, 122
 χροά VI 77
 χρονίην XVII 12
 χρόνοις II 33
 χρόνοιςi XXIII 109
 χρόνον III 50; IV 101
 χρόνος IV 23; XVIII 1; XXI 115; XXIII 2
 χρόνου VI 45
 χρόνους II 32
 χρόνω XIX 68
 χρόνων I 26
 χρυσίον XXIII 52
 χρυσόν III 78
 χρυσοφειγγέας XIX 33
 χύσιν XVII 48; XXIII 7
 χῶο XIV 37
 χῶρης III 30
 χῶρον XI 84
 χῶρος XXIII 60

ψαμάθου XIX 101
 ψαφαρόν XIII 95
 ψεδνά II 118
 ψαέδας X 95; XI 95
 ψεκάζων X 95; XI 96
 ψεκάσιν II 114
 ψευδοκατηγορίην XXI 43, 87
 ψιθύρων XII 103
 ψόγον I 114, 118; IV 109; IX 95; XII 99; XIV 97; XVI 4; XVII 99; XXII 99; XXIII 5
 ψόγος XVII 103; XVIII 85
 ψόφον IV 105; VI 107; VII 115; VIII 95
 ψόφος III 114, 118; V 110
 ψύθος VII 111; XXI 117
 ψυχοκλόνου XXI 109
 ψυχοτερπέως XX 95
 ψυχρός VI 111

ῶ IX 31 (bis)
 ῶ VIII 99; X 31; XI 73; XIX 57, 79; XX 101; XXI 108
 ῶ VII 27; XI 81
 ῶδε XXIII 111
 ὠκεανός XX 27

ὠκέως XIII 60	ὠς I 36; II 118; III 85; IV 17,
ὠλετο XIV 55; XXI 117	20, 28; V 113; VI 29, 119;
ὠμων VIII 39	VIII 87; IX 44; X 85; XI 37,
ὠν II 51; III 82	94; XII 83; XIII 27; XIV 31,
ὠν IV 89	53, 61; XVII 29, 55, 57, 78;
ὠπασε IV 60; VIII 100	XVIII 53; XIX 17; XX 33,
ὠπασεν XIII 21	69; XXIII 80, 88
ὠρην VIII 60	ὠτα VI 63
ὠρσεν V 32	ὠφθῃ III 107; IV 12
ὠρτο XIV 25	ὠφθῃς IV 77

88554

TABVLA RERVVM QVAE IN HOC VOLVMEINE CONTINENTVR

Praefatio	pag. 7
Codicum notae	» 7
Editiones	» 7
Commentationes	» 8
De Sophronii poetica deque usu sermonis	» 9
Index Barberinus	» 12
De nonnullis carminibus quaestiones	» 13
De re metrica	» 18
SOPHRONII ANACREONTICA	» 23
Traduzione	» 145
Testimonia metrica de anacreonteis	» 187
Index verborum	» 197